

STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE REGIONU KYJOVSKÉ SLOVÁCKO NA OBDOBÍ 2014 – 2020

Analytická část

Zpracovatel:

Kyjovské Slovácko v pohybu, z.s.

Masarykovo nám. 13/14

697 01 Kyjov

Tel.: +420 518 610 180

e-mail: leader.ks@centrum.cz

www.kyjovske-slovacko.com

V Kyjově dne 20. 3. 2016

REALIZAČNÍ TÝM SCLLD:

Zodpovědná osoba: Anna Čarková

Zpracovatelé: Anna Čarková

Ing. Tomáš Kolařík

Hana Horňáková

Odborné části strategie byly zpracovány ve spolupráci s externími experty PHDr. Alenou Bauerovou a Mgr. Tomášem Gremlicou.

OBSAH

Úvod.....	4
1. Popis území a zdůvodnění jeho výběru	6
1.1 Základní informace o MAS	6
<i>Region MAS.....</i>	<i>7</i>
<i>Důvod výběru daného území</i>	<i>9</i>
1.2 Historie MAS a zkušenosti místního partnerství.....	11
2. Analytická část.....	13
2.1 Socioekonomická analýza	13
2.1.1 Území.....	13
2.1.2 Obyvatelstvo.....	20
2.1.3 Život v obcích	31
2.1.4 Občanská vybavenost a služby	36
2.1.5 Technická infrastruktura.....	58
2.1.6 Doprava	64
2.1.7 Ekonomika a trh práce.....	73
2.1.8 Cestovní ruch	83
2.1.9 Životní prostředí.....	87
2.1.10 Správa území.....	134
2.2 SWOT analýza	143
2.2.1 Klíčová oblast 1: Zemědělství vč. vinařství, příroda a krajina, životní prostředí.....	143
2.2.2 Klíčová oblast 2: Podnikání nezemědělské povahy – průmysl a výroba, služby, obchod, cestovní ruch, zaměstnanost	146
2.2.3 Klíčová oblast 3: Řízení a rozvoj obcí, bydlení, bezpečnost, infrastruktura vč. dopravy, výstavba, urbanismus, veřejná prostranství	148
2.2.4 Klíčová oblast 4: Aktivita volného času, společenský život, kultura, sport, rekreace	151
2.2.5 Klíčová oblast 5: Školství, vzdělávání, sociální péče a zdravotnictví.....	153
2.2.6 Klíčová oblast 6: Koordinace, spolupráce, informovanost a práce s veřejností jako průřezová oblast	157
2.3 Analýza problémů a potřeb Kyjovského Slovácka.....	161

ÚVOD

MAS Kyjovské Slovácko v pohybu je spolek, který napomáhá rozvoji kyjovského regionu od roku 2004. Prostřednictvím programu LEADER a jiných podpořilo již stovky projektů obcí, neziskových organizací a drobných podnikatelů. Kromě toho realizuje také vlastní projekty vycházející z podnětů místních obyvatel a reagující na jejich potřeby. Svou činností přineslo na Kyjovsko více než 100 mil. Kč. Hlavním posláním je podporovat místní iniciativy, propojovat partnery a vytvářet podmínky pro realizaci nových nápadů a projektů, jež vytváří pozitivní prostředí a image regionu.

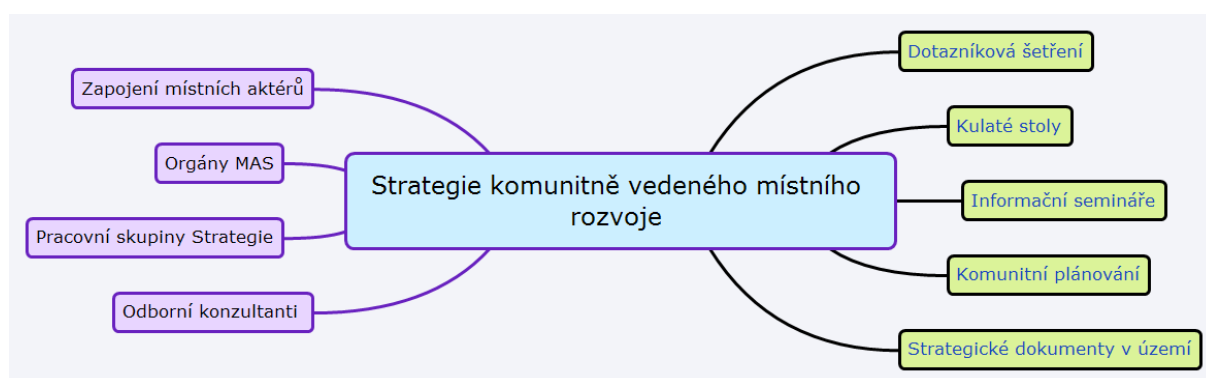
Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Kyjovské Slovácko v pohybu pro období 2014–2020 (SCLLD) je hlavním nástrojem pro podporu rozvoje území MAS v daném programovém období EU a pro uplatnění komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD).

SCLLD má čtyři základní části:

- 1) Popis území a zdůvodnění výběru – základní rámec fungování MAS
- 2) Analytická část – zachycení situace v území
- 3) Strategická část – stanovení směřování rozvoje a způsobů naplňování rozvoje, způsob sledování strategie, programové rámce a vazby mezi nimi
- 4) Implementační část – stanovení procesů k naplňování strategie (zejména programových rámců), popis postupů při výběru a hodnocení projektů, popis spolupráce s ostatními MAS

Strategie byla zpracována jako ucelený střednědobý strategický dokument komunitně vedeného místního rozvoje regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, reagující na konkrétní potřeby v území. Je výsledkem spolupráce veřejné správy, podnikatelů, neziskových organizací a veřejnosti na principu metody Leader. Vychází z přístupu plánování zdola nahoru a prohlubování místního partnerství mezi všemi skupinami společnosti. Do zpracování strategického dokumentu byli zapojeni také experti z území k jednotlivým oblastem strategie. Strategie byla během svého průběhu zpracování několikrát aktualizována a průběžně doplňována novými podměty místních aktérů. Navazuje na předchozí Strategický plán Leader a strategie mikroregionů zpracované v území MAS a prohlubuje tyto dokumenty o další pohledy zúčastněných aktérů tvorby strategie. Již samotnou tvorbou strategie napomohla k prohlubování místního partnerství.

Obrázek – schéma tvorby SCLLD:

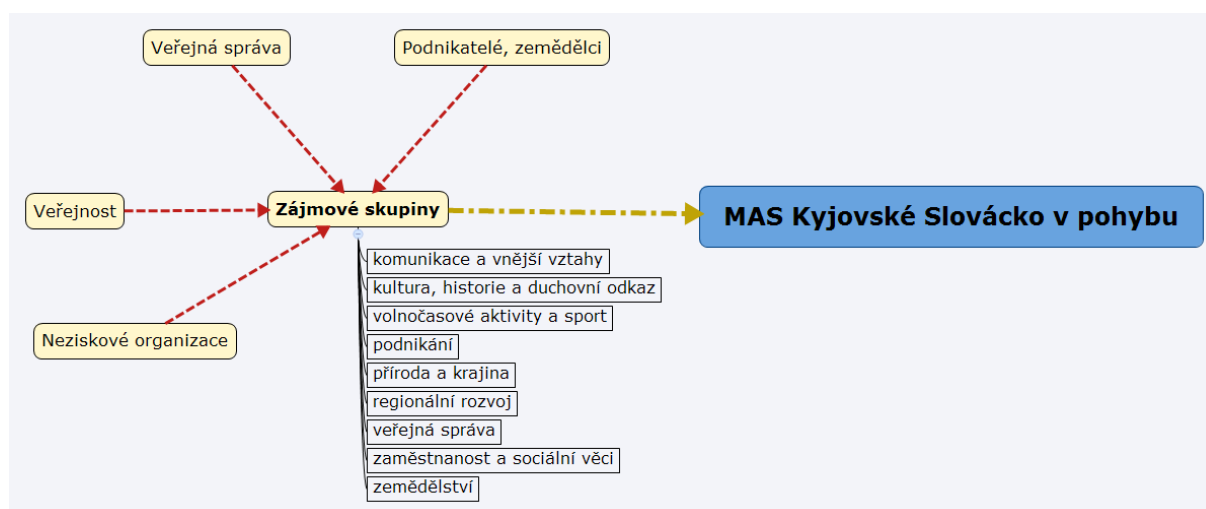
Cílem strategie je přispívat k rovnováze mezi ochranou a využíváním přírodních, kulturních a lidských zdrojů Kyjovského Slovácka a ke zvýšení ekonomické soběstačnosti regionu. Umožnit aktérům místního rozvoje uskutečňovat jejich nápady a vize.

1. POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU

1.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS

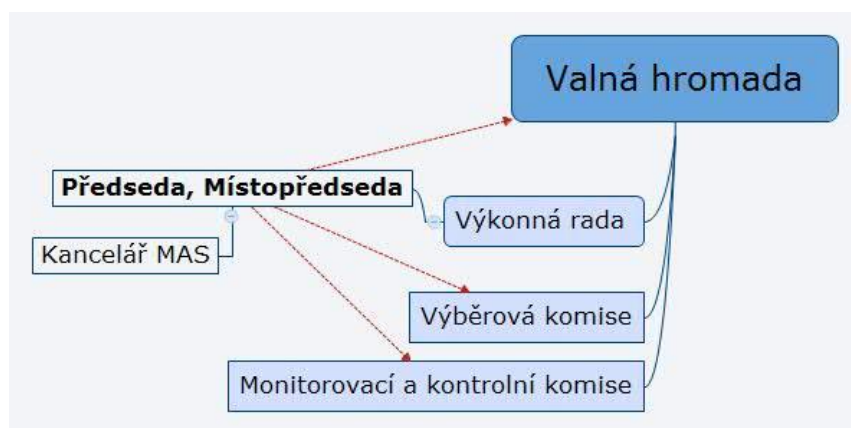
MAS Kyjovské Slovácko v pohybu je zapsaným spolkem, jehož členem může být každá právnická osoba nebo každá fyzická osoba starší 18 let, která má trvalý pobyt, sídlo nebo provozovnu v některé z obcí regionu Kyjovského Slovácka nebo na území regionu prokazatelně působí a která souhlasí se stanovami spolku, dodržuje tyto stanovy a usnesení orgánů spolku. K červenci 2015 měla MAS třicet pět členů, rozčleněných do devíti zájmových skupin: komunikace a vnější vztahy; kultura; historie a duchovní odkaz; volnočasové aktivity a sport; podnikání; příroda a krajina; regionální rozvoj; veřejná správa; zaměstnanost a sociální věci; zemědělství.

Obrázek - Zájmové skupiny MAS:

Nejvyšším orgánem spolku je Valná hromada. Tvoří ji všichni členové spolku. Valná hromada rozhoduje o vzniku a zániku členství ve spolku; volí všechny ostatní orgány spolku; schvaluje a rozhoduje o důležitých dokumentech a činnosti spolku. Statutárním orgánem spolku je předseda. Předseda řídí a organizuje činnost spolku, je zodpovědný za činnost kanceláře MAS a zastupuje spolek navenek. Předsedu zastupuje místopředseda. Výkonným orgánem spolku je Výkonná rada; složená z pěti členů, předsedy a místopředsedy. Dalšími orgány MAS jsou Výběrová komise; Monitorovací a kontrolní komise řídící se Metodikou pro standardizaci Místních akčních skupin. Fungování včetně práv a povinností všech orgánů je blíže popsáno ve Stanovách spolku.

Obrázek - Orgány MAS:

Důležitým prostředníkem při komunikaci s veřejností je kancelář MAS. V červnu 2015 měla MAS celkem tři zaměstnance na pozicích: manažer, finanční manažer a administrativa. MAS komunikuje s aktéry v území prostřednictvím osobních konzultací v kanceláři MAS; zveřejňování aktuálních informací na webové a facebookové stránce MAS; formou účasti na důležitých regionálních jednáních jako jsou například pravidelné porady starostů; účastí na veřejných projednáváních a společných akcích; zasíláním informačních materiálů o činnosti MAS; dotazováním prostřednictvím osobní i internetové komunikace; spoluprací v pracovních skupinách.

Integrovaná rozvojová strategie MAS Kyjovské Slovácko v pohybu je v souladu s příslušnými prioritami a strategickými cíli koncepčních dokumentů, schválených na vyšších organizačních úrovních administrativní hierarchie (Evropská unie, stát, region NUTS II Jihovýchod, Jihomoravský kraj).

REGION MAS

Region MAS Kyjovské Slovácko v pohybu se nachází v jihovýchodní části České republiky ve správním obvodu Jihomoravského kraje, spadajícím pod územně správní jednotku NUTS II Jihovýchod. Tvoří jej administrativní území 45 obcí a má celkovou rozlohu 49 983,16 ha, tj. 499,8316 km² (6,9 % rozlohy Jihomoravského kraje a 0,6 % rozlohy České republiky). K 31. 12. 2014 zde žilo 62 142 trvale bydlících obyvatel (tj. 5,3 % populace Jihomoravského kraje a 0,6 % obyvatelstva České republiky), což představuje hustotu osídlení 124 obyv./km². Obce MAS Kyjovské Slovácko v pohybu mají bohatou historii; široké spektrum turisticky zajímavých cílů; tradiční zemědělskou produkci a do současnosti udržované prvky náboženské i lidové kultury. Největší podíl z regionu MAS i z administrativních území jednotlivých obcí tvoří plochy zemědělského půdního fondu s jednoznačnou převahou orné půdy a s výrazným podílem vinařství; nezanedbatelnou rozlohu mají také pozemky určené k plnění funkcí lesa. Hustota osídlení je výrazně nižší než v Jihomoravském kraji (163 obyv./km²) i než v České republice (133 obyv./km²). Území MAS tvoří přirozený funkční region.

Počet obcí	45
Rozloha	499,8316 km ²
Počet obyvatel	62 142
Hustota osídlení	124 obyv. / km ²

Seznam obcí:

1. Obec Archlebov	16. Obec Lovčice	31. Obec Svatobořice-Mistřín
2. Obec Bukovany	17. Obec Milotice	32. Obec Syrovín
3. Město Bzenec	18. Obec Moravany	33. Obec Šardice
4. Obec Čeložnice	19. Obec Moravský Písek	34. Obec Těmice
5. Obec Dambořice	20. Obec Mouchnice	35. Obec Uhřice
6. Obec Domanín	21. Obec Násedlovice	36. Obec Vacenovice
7. Obec Dražůvky	22. Obec Nechvalín	37. Obec Věteřov
8. Obec Hovorany	23. Obec Nenkovice	38. Obec Vlkoš
9. Obec Hýsly	24. Obec Ostrovánky	39. Město Vracov
10. Obec Ježov	25. Obec Ratiškovice	40. Obec Vřesovice
11. Obec Karlín	26. Obec Skalka	41. Obec Žádovice
12. Obec Kelčany	27. Obec Skoronice	42. Obec Žarošice
13. Obec Kostelec	28. Obec Sobůlky	43. Město Ždánice
14. Město Kyjov	29. Obec Stavěšice	44. Obec Želetice
15. Obec Labuty	30. Obec Strážovice	45. Obec Žeravice

V regionu MAS působí 15 dobrovolných svazků obcí:

ČOV Mistřín; DSO ČOV Syrovínka; DSO Mutěnka; DSO Severovýchod; DSO Trkmanka; Mikroregion Babí Lom; Mikroregion Bzenecko; Mikroregion Hovoransko; Mikroregion Nový Dvůr; Mikroregion Ždánicko; Sdružení obcí mikroregionu Moštěnka; Svazek obcí Kelčany, Milotice, Skoronice, Vacenovice, Vlkoš; Svazek obcí mikroregionu Podchřibí; Svazek obcí Strážovice a Stavěšice; DSO Ždánický les a Politaví.

Část těchto DSO vznikla jako monotematické sdružení za účelem spolupráce obcí v oblastech: nakládání s odpadem; kanalizace a vodohospodářství. Mikroregiony naopak vznikly za účelem spolupráce ve více oblastech; nejčastěji cestovní ruch, interpretace místního kulturního dědictví, ochrana přírody a jejich činnost je polyfunkční.

DŮVOD VÝBĚRU DANÉHO ÚZEMÍ

Region Kyjovské Slovácko je jednou z nejurodnějších oblastí České republiky. Život lidí je zde odedávna spojený s půdou, přírodou a ročními cykly zemědělce. Území je specifické silnou vazbou obyvatel na tradice, venkovský pospolitý život.

Lid tohoto území, sídlící zde po tisíce let, vytvořil svéráznou kulturu, z níž ještě dnes vidíme mentalitu pohostinnosti lidí a unikátní folklórní tradice. Tato silná tradice je posílena pěstováním vína.

I když zemědělství je v ústupu jako hlavní zaměstnavatel, jinak převážně zemědělské oblasti, tradice zemědělství a venkova přetrvávají v povědomí všech věkových vrstev obyvatel. K tradicím patří i církevní život a silná vazba na rodinu v širším kontextu.

V současné situaci prudkého rozvoje informační společnosti je na druhé straně čím dál tím více patrné, že určitý stupeň tradičních hodnot odolává globalizačnímu trendu a regionální prosperita regionu je právě závislá na umění jeho obyvatel najít si svoji cestu.

Výběr území je založen na následujících hlavních důvodech:

- Společná spádovost obcí k přirozenému regionálnímu centru města Kyjov
- Kulturní tradice regionu, Vinařská tradice regionu
- Existující spolupráce obcí od roku 1993 - svazek obcí „Severovýchod“
- Společné slabé stránky mikroregionů, které vyplynuly z analýz
- Ověření území v pilotním programu LEADER+ 2004 – 2006; LEADER ČR; LEADER PRV 2007-13

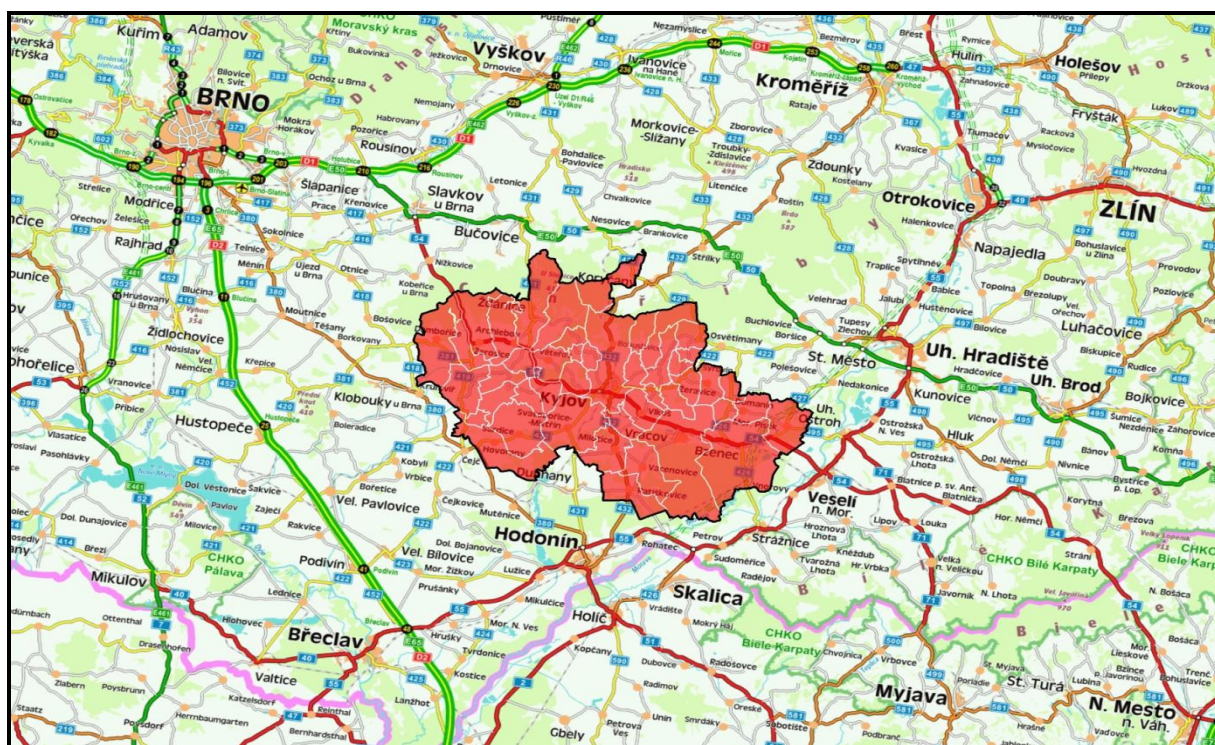
Shodné či styčné charakteristiky území

- Přírodní a klimatické podmínky v daném území jsou shodné
- Území je typicky venkovská oblast podle kritérií EU včetně regionálního centra Kyjov
- Vysoká nezaměstnanost jako dopad restrukturalizace zemědělství
- Silná tradice ve způsobu venkovského života
- Silná mezilidská pospolitost a typ vesnického osídlení

Zvláštnosti území oproti jiným územím

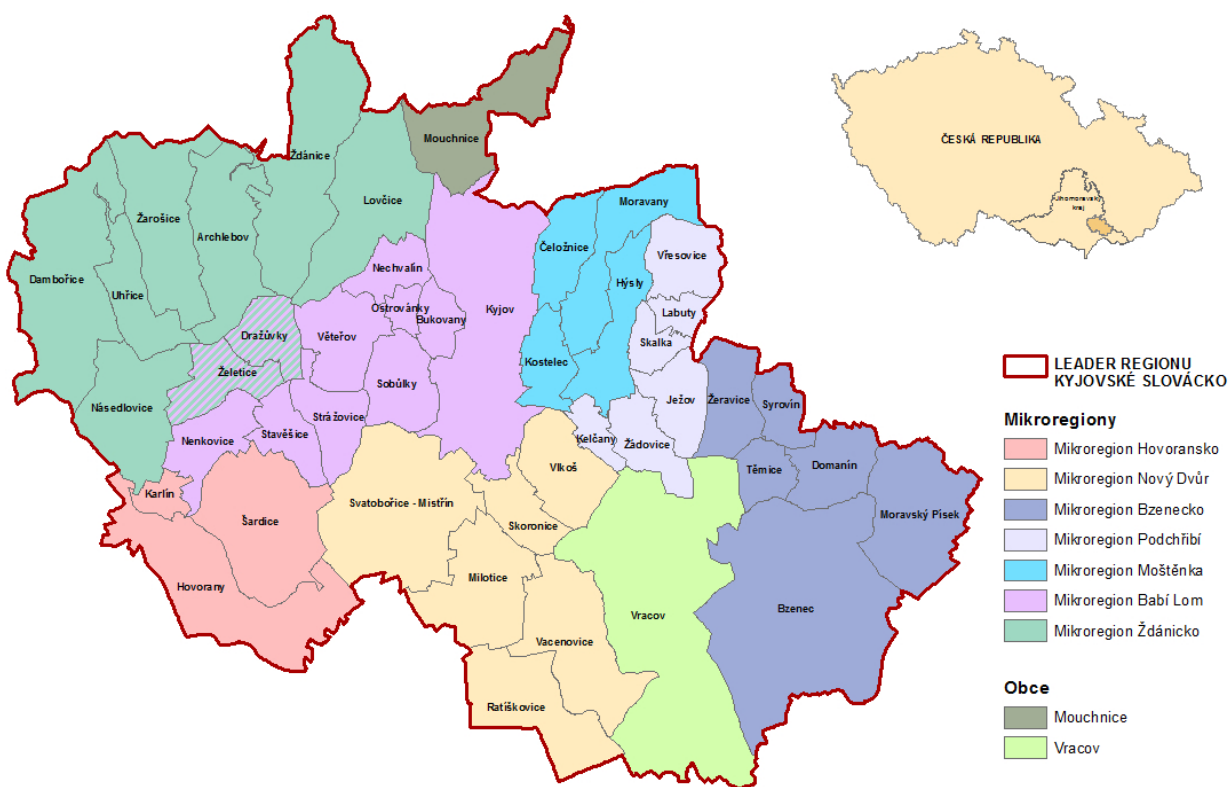
- Vysoká hustota obyvatel, nízká průmyslová výroba, nízké zastoupení sektoru služeb v ekonomice regionu
- Vinařská tradice a udržované lidové tradice v jednotlivých obcích regionu a tím i vysoká angažovanost obyvatel ve spolkových činnostech v porovnání s jinými regiony v ČR
- Vysoká hudebnost obyvatel regionu v porovnání s jinými regiony v ČR
- Nízká diversita komerčních zemědělských aktivit v důsledku restrukturalizace zemědělství
- Udržované církevní tradice a rodinná pospolitost

Obr.: MAS Kyjovské Slovácko v pohybu s vyznačenými administrativními hranicemi obcí

Zdroj: Zdroj: Klouda, 2014

MAS Kyjovské Slovácko v pohybu s vyznačenými administrativními hranicemi obcí

1.2 HISTORIE MAS A ZKUŠENOSTI MÍSTNÍHO PARTNERSTVÍ

Organizace byla založena jako neformální sdružení v dubnu roku 2002 lidmi, které nadchla myšlenka podílet se vlastním úsilím na rozvoji svého regionu. Aktivitu rozvíjí organizace na Slovácku, ve spádovém obvodu města Kyjov. Pracuje na principu Leader, což je metoda rozvoje regionu na základě partnerství zástupců místního podnikatelského, veřejného a soukromého sektoru. Od svého vzniku se snaží přispívat k rovnováze mezi ochranou a využíváním přírodních, kulturních a lidských zdrojů Kyjovského Slovácka a ke zvýšení ekonomické soběstačnosti regionu. Umožňuje aktérům místního rozvoje uskutečňovat jejich nápady a vize.

MAS se začala scházet na platformě Mikroregionu Nový Dvůr a měla zpočátku 24 členů z řad starostů obcí, zástupců neziskových organizací, zemědělců, podnikatelů i jednotlivců. Mikroregion Nový Dvůr je jedním ze šesti mikroregionů, které vznikly na území Sdružení obcí Severovýchod. Toto sdružení, zahrnující cca 45 obcí regionu, bylo založeno v r. 1993 za účelem řešení odpadového hospodářství a vybudování oblastní skládky.

V roce 2002 vzniklo na jeho území šest menších celků – mikroregionů (Mikroregion Ždánicko, Mikroregion Babí Lom, Svazek obcí mikroregionu Podchřibí, Sdružení obcí mikroregionu Moštěnka, Mikroregion Bzenecko a Mikroregion Nový Dvůr), tento krok byl jednak přirozeným pokračováním procesu uvědomování si vlastní identity, ale také reakcí na různé podmínky ve velkém uskupení na jedné straně, na druhé pak vyvolanou poptávkou, vytvořenou na základě dotační politiky státu a Evropské unie.

Území těchto šesti mikroregionů se stalo základem pro vytvoření LEADER regionu Kyjovské Slovácko. V prvním období 2004 - 06 bylo zapojeno 39 spádových obcí Kyjova.

V roce 2003 se region začal intenzivně připravovat na systémovou změnu, kterou přinesl program LEADER+ v rámci Operačního programu Zemědělství a začaly práce na tvorbě strategie.

V dubnu 2004 se MAS profesionalizovala a vzniklo občanské sdružení Kyjovské Slovácko v pohybu, které se v listopadu podalo žádost do OP Zemědělství na realizaci Strategie. V soutěži o deset nejlepších Strategií sdružení uspělo a získalo na realizaci své Strategie 19 411 576,- Kč. V rámci tohoto programu podpořila MAS 49 projektů obcí, mikroregionů, neziskových organizací a podnikatelů. V roce 2006 získalo sdružení podporu v programu LEADER ČR ve výši 3mil. Kč. Z tohoto programu bylo podpořeno dalších 5 projektů žadatelů.

Od roku 2004 podpořila MAS z programu Leader téměř 250 projektů částkou více než 89 milionů Kč. Kromě toho realizovala desítky vlastních projektů národní i mezinárodní spolupráce. Mezi vlastní projekty patří například projekt - Podejme si ruce s kulturním dědictvím, zaměřený na mapování a obnovu drobných sakrálních staveb. Byli jsme partnery v projektu Pathway project – budování poutní stezky ve Skotsku a projektu GASTRO rural art, realizovaný v Chorvatsku. Mezi zajímavé projekty žadatelů patří například Motýlí ráj ve

Ždánicích, Military biograf ve Vlkoši či projekt Voda voděnka, zaměřený na obnovu kulturně historických prvků v obcích Podchřibí.

Svou činností se MAS stala přirozeným rozvojovým elementem území a vyhledávaným místem poradenství pro podnikatele, obce i neziskové organizace a to nejen v oblasti programu LEADER, ale i v oblasti dalších evropských programů a dotační politiky, evropské, vládní i nadační.

Realizací programů LEADER (LEADER +, LEADER ČR, LEADER PRV) došlo v regionu z Kyjovské Slovácko k výraznému rozvoji lidských zdrojů a budování nových kapacit – vznik 9 nových NNO. Na základě programu došlo ke vzniku nových partnerství, ale také nových dovedností – „malí“ žadatelé se naučili psát projekty, obce se naučily půjčovat peníze spolkům, podnikatelé se naučili předfinancovat projekty neziskových organizací.

Obce se začaly naplno zúčastňovat naplňování Strategie a inicioval se rozsáhlý potenciál v mnoha oblastech života obyvatel regionu. Vznikla unikátní neformální struktura „Rada mikroregionů“, která napomáhá ke zvýšení efektivity programu a jeho implementace. Město Kyjov jako přirozené centrum začalo hrát roli partnera, který se ztotožnil se strategiemi okolních mikroregionů. Byly nastoleny dobré podmínky pro realizaci sofistikovaných projektů.

V dubnu 2015 se sdružení přetransformovalo na spolek, který je považován za jednoho z významných aktérů kulturního a společenského života v regionu. Kromě své projektové činnosti se podílí i na dalších rozvojových aktivitách regionu. Je znám např. svou publikační činností či tvorbou filmových dokumentů. Vyhledávané jsou i osvětové akce a přednášky. Spolek disponujeme zapůjčitelným mobiliářem pro pořádání akcí. Vytváří databáze místního kulturního a přírodního dědictví. Od r. 2007 provozoval Ekoporadnu a pořádá pravidelně osvětové a vzdělávací akce pro děti; spolupracuje s řadou zahraničních organizací.

Hlavním úkolem však zůstává animace území, která spočívá v ožívání místní komunity, propojování partnerů a nápadů místních obyvatel, formulování jejich potřeb a přípravě programů, které jdou naproti těmto potřebám.

2. ANALYTICKÁ ČÁST

2.1 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA

Území MAS má dlouhodobou tradici a stabilitu. Z pohledu kritérií EU se jedná o typicky venkovský region. Věková struktura obyvatelstva regionu se dlouhodobě držela na relativně stabilní úrovni i po roce 1991. Stav obyvatelstva byl vyvažován migrací směrem do Kyjova. V současné době se silné populační ročníky přesouvají z produktivní do postproduktivní skupiny obyvatelstva a obyvatelstvo celkově stárne.

Vlivem demografických změn dochází k postupnému vylidňování některých obcí. Tyto problémy pocítují spíše obce do pěti set obyvatel. Kyjovské Slovácko je typické svou regionální identitou, a přestože se lidé odsud často stěhují za prací, v pozdějších letech se do regionu často vrací.

Vzdělanostní struktura v regionu dlouho zaostávala za krajským i celorepublikovým průměrem. Postupem času se srovnala a lze předpokládat její další růst vzhledem k dostupnosti vysokoškolského vzdělání. S rostoucí vzdělaností strukturovou obyvatelstva se začíná objevovat problém horšího uplatnění i vysokoškolsky vzdělaných lidí v regionu ve vystudovaných oborech. V regionu také nekorespondující obory místních škol s poptávkou na trhu práce. Stále se však v oblasti drží tradiční řemesla. Převážně pro malé obce je stěžejním sektorem hospodářství zemědělství, orientující se na tradiční rostlinnou a živočišnou výrobu včetně vinařství a ovocnářství.

Potenciál regionu leží především v místních folkorních, kulturních a duchovních tradicích, v místních produktech, vinařství a vinařské turistice a přírodním bohatství. Kulturní a církevní tradice se odráží v každodenním rytmu života. Dodržují se zde tradiční slavnosti liturgického roku. V rámci České republiky je z tohoto pohledu region výjimečný. Historickým, kulturním i ekonomickým centrem je kdysi královské město Kyjov, vedlejšími centry jsou Ždánice a Bzenec.

2.1.1 ÚZEMÍ

Při porovnání velikosti administrativního území jsou největšími obcemi regionu MAS Kyjovské Slovácko Vracov o velikosti 4 440,4 hektaru a Bzenec se 4 033,6 hektaru. Naopak nejmenší obcí jsou Ostrovánky se 163,3 hektaru, které jako jediné ze sledovaného souboru nemají administrativní území větší než 200 hektarů. Teoretickému průměrně velkému administrativnímu území o rozloze 1 110,8 ha odpovídá ve srovnávaném souboru pouze obec Moravany, 17 obcí svou velikostí průměrnou hodnotu výrazně přesahuje a 27 obcí má rozlohu administrativního území podstatně menší. Vybraný soubor obcí regionu je z hlediska jejich velikosti značně nesourodý.

Tab.: Srovnání obcí regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu podle velikosti administrativního území k 31. 12. 2014

Pořadí	Název obce	Celková rozloha k 31. 12. 2014 (ha)	Pořadí	Název obce	Celková rozloha k 31. 12. 2014 (ha)
1.	Vracov	4440,4	24.	Žeravice	699,8
2.	Bzenec	4033,6	25.	Sobůlky	697,6
3.	Kyjov	2988,4	26.	Nenkovice	654,5
4.	Dambořice	2317,9	27.	Vřesovice	653,1
5.	Svatobořice-Mistřín	2312,4	28.	Čeložnice	630,8
6.	Hovorany	2099,5	29.	Želetice	610,8
7.	Ždánice	2081,5	30.	Strážovice	602,8
8.	Šardice	1729,3	31.	Ježov	592,1
9.	Lovčice	1649,6	32.	Žádovice	557,3
10.	Moravský Písek	1489,0	33.	Skoronice	536,9
11.	Žarošice	1467,3	34.	Dražůvky	515,7
12.	Vacenovice	1464,9	35.	Kostelec	508,1
13.	Archlebov	1 333,2	36.	Stavěšice	493,6
14.	Násedlovice	1305,4	37.	Nechvalín	424,7
15.	Mouchnice	1272,7	38.	Syrovín	407,8
16.	Milotice	1259,2	39.	Těmice	379,2
17.	Ratíškovice	1258,2	40.	Bukovany	329,3
18.	Moravany	1089,8	41.	Skalka	303,2
19.	Vlkoš	863,7	42.	Kelčany	260,9
20.	Hýsly	825,8	43.	Labuty	229,3
21.	Věteřov	818,4	44.	Karlín	223,7
22.	Uhřice	707,4	45.	Ostrovánky	163,3
23.	Domanín	701,1	MAS Kyjovské Slovácko		49 983,2
				Jihomoravský kraj	719 522
				Česká republika	7 886 779

Zdroj: Český statistický úřad – MOS, 2014

Největší počet trvale bydlících obyvatel z regionu MAS Kyjovské Slovácko mají města Kyjov (11 505 obyvatel), Vracov (4 566 obyvatel) a Bzenec (4 318 obyvatel) a dále obce Ratíškovice (4 049 obyvatel) a Svatobořice-Mistřín (3 568), které zároveň patří k nejlidnatějším vesnicím v České republice. Nejméně obyvatel mají obce Skalka (165 obyvatel) a Labuty (181 obyvatel), u nichž jako jediných ze sledovaného souboru obyvatelstvo nepřesahuje počet 200 osob (viz Tab. č. 2). Teoretické průměrně lidnaté obci s počtem 1 381 trvale bydlících osob odpovídá ve srovnávaném souboru pouze obec Dambořice, 11 obcí svým počtem trvale bydlících obyvatel průměrnou hodnotu výrazně přesahuje a 33 obcí má počet trvale bydlících obyvatel podstatně menší. Vybraný soubor obcí regionu je z hlediska počtu jejich trvale bydlících obyvatel značně nesourodý.

Tab.: Srovnání obcí regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu podle počtu trvale bydlících obyvatel k 31. 12. 2014

Pořadí	Název obce	Počet trvale bydlících obyvatel k 31. 12. 2014	Pořadí	Název obce	Počet trvale bydlících obyvatel k 31. 12. 2014
1.	Kyjov	11505	24.	Moravany	761
2.	Vracov	4566	25.	Uhřice	740
3.	Bzenec	4318	26.	Bukovany	730
4.	Ratíškovice	4049	27.	Ježov	721
5.	Svatobořice-Mistřín	3568	28.	Strážovice	581
6.	Ždánice	2541	29.	Vřesovice	576
7.	Šardice	2190	30.	Skoronice	525
8.	Vacenovice	2187	31.	Věteřov	509
9.	Hovorany	2152	32.	Želetice	506
10.	Moravský Písek	2096	33.	Nenkovice	472
11.	Milotice	1898	34.	Čeložnice	415
12.	Dambořice	1367	35.	Hýsly	400
13.	Žarošice	1076	36.	Nechvalín	347
14.	Vlkoš	1056	37.	Syrovín	347
15.	Žeravice	1040	38.	Stavěšice	344
16.	Domanín	979	39.	Mouchnice	325
17.	Těmice	898	40.	Dražůvky	274
18.	Kostelec	897	41.	Kelčany	235
19.	Archlebov	882	42.	Karlín	233
20.	Sobůlky	864	43.	Ostrovánky	228
21.	Násedlovice	837	44.	Labuty	181
22.	Lovčice	790	45.	Skalka	165
23.	Žádovice	771	MAS Kyjovské Slovácko		62 142
				Jihomoravský kraj	1 172 853
				Česká republika	10 538 275

Zdroj: Český statistický úřad – MOS, 2014

Nejvyšší hustotu osídlení ze sledovaného souboru mají Kyjov (385 obyv./km²), Ratíškovice (322 obyv./km²), Těmice (237 obyv./km²) a Bukovany (222 obyv./km²), které v daném ukazateli výrazně převyšují hodnoty udávané za Jihomoravský kraj (163 obyv./km²) i za Českou republiku (134 obyv./km²). Extrémně nízkou hustotu osídlení pak sledujeme u obcí Mouchnice (26 obyv./km²), Lovčice (48 obyv./km²) a Hýsly (48 obyv./km²), které se krajské a celostátní hodnotě ani zdaleka nepřibližují (viz Tab. č. 3). Teoretické průměrné hustotě osídlení 115 obyv./km² odpovídají ve srovnávaném souboru pouze obce Ježov a Bzenec, 17 obcí svou hustotou osídlení průměrnou hodnotu výrazně přesahuje a 26 obcí má hustotu

osídlení o hodně menší. Vybraný soubor obcí regionu je z hlediska hustoty osídlení značně nesourodý.

Tab.: Srovnání obcí regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu podle hustoty osídlení k 31. 12. 2014

Pořadí	Název obce	Hustota osídlení k 31. 12. 2014 (obyvatel/km ²)	Pořadí	Název obce	Hustota osídlení k 31. 12. 2014 (obyvatel/km ²)
1.	Kyjov	385	24.	Skoronice	98
2.	Ratíškovice	322	25.	Strážovice	96
3.	Těmice	237	26.	Kelčany	90
4.	Bukovany	222	27.	Vřesovice	88
5.	Kostelec	177	28.	Syrovín	85
6.	Svatobořice-Mistřín	154	29.	Želetice	83
7.	Milotice	151	30.	Nechvalín	82
8.	Vacenovice	149	31.	Labuty	79
9.	Žeravice	149	32.	Žarošice	73
10.	Moravský Písek	141	33.	Nenkovice	72
11.	Domanín	140	34.	Moravany	70
12.	Ostrovánky	140	35.	Stavěšice	70
13.	Žádovice	138	36.	Archlebov	66
14.	Šardice	127	37.	Čeložnice	66
15.	Sobůlky	124	38.	Násedlovice	64
16.	Vlkoš	122	39.	Věteřov	62
17.	Ždánice	122	40.	Dambořice	59
18.	Ježov	122	41.	Skalka	54
19.	Bzenec	107	42.	Dražůvky	53
20.	Uhřice	105	43.	Hýsly	48
21.	Karlín	104	44.	Lovčice	48
22.	Vracov	103	45.	Mouchnice	26
23.	Hovorany	103	MAS Kyjovské Slovácko		124
				Jihomoravský kraj	163
				Česká republika	134

Zdroj: Český statistický úřad – MOS, 2014

Tab.: Srovnání obcí regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu podle plochy administrativního území obce připadající na jednoho trvale bydlícího obyvatele k 31. 12. 2014

Pořadí	Název obce	Plocha administrativ. území obce připadající na jednoho obyvatele k 31. 12. 2014 (m ² /obyvatel)	Pořadí	Název obce	Plocha administrativ. území obce připadající na jednoho obyvatele k 31. 12. 2014 (m ² /obyvatel)
1.	Mouchnice	39 160	24.	Vracov	9 725
2.	Lovčice	20 881	25.	Karlín	9 601
3.	Hýsly	20 645	26.	Uhřice	9 559
4.	Dražůvky	18 821	27.	Bzenec	9 341
5.	Skalka	18 376	28.	Ježov	8 212
6.	Dambořice	16 956	29.	Ždánice	8 192
7.	Věteřov	16 079	30.	Vlkoš	8 179
8.	Násedlovice	15 596	31.	Sobůlky	8 074
9.	Čeložnice	15 200	32.	Šardice	7 896
10.	Archlebov	15 115	33.	Žádovice	7 228
11.	Stavěšice	14 349	34.	Ostrovánky	7 162
12.	Moravany	14 321	35.	Domanín	7 161
13.	Nenkovice	13 867	36.	Moravský Písek	7 104
14.	Žarošice	13 637	37.	Žeravice	6 729
15.	Labuty	12 669	38.	Vacenovice	6 698
16.	Nechvalín	12 239	39.	Milotice	6 634
17.	Želetice	12 071	40.	Svatobořice-Mistřín	6 481
18.	Syrovín	11 752	41.	Kostelec	5 664
19.	Vřesovice	11 339	42.	Bukovany	4 511
20.	Kelčany	11 102	43.	Těmice	4 223
21.	Strážovice	10 375	44.	Ratíškovice	3 107
22.	Skoronice	10 227	45.	Kyjov	2 597
23.	Hovorany	9 756	MAS Kyjovské Slovácko		8 043
				Jihomoravský kraj	6 135
				Česká republika	7 484

Zdroj: Český statistický úřad – MOS, 2014

Největší plochu administrativního území na jednoho trvale bydlícího obyvatele mají ve sledovaném souboru Mouchnice (39 160 m²/obyv.), Lovčice (20 881 m²/obyv.) a Hýsly (20 645 m²/obyv.), které v daném ukazateli velmi výrazně převyšují hodnoty udávané za Jihomoravský kraj (6 135 m²/obyv.) i za Českou republiku (7 484 m²/obyv.). Malou plochu administrativního území na jednoho trvale bydlícího obyvatele evidujeme u Kyjova (2 597 m²/obyv.), Ratíškovic (3 107 m²/obyv.), Těmic (4 223 m²/obyv.) a Bukovan (4 511 m²/obyv.), které za krajskou a celostátní hodnotou zaostávají (viz Tab. č. 4). Teoretické

průměrné ploše administrativního území připadající na jednoho trvale bydlícího obyvatele 11 302 m²/obyv. odpovídá ve srovnávaném souboru pouze obec Vřesovice, 18 obcí svou plochou administrativního území připadající na jednoho trvale bydlícího obyvatele průměrnou hodnotu silně až velmi silně převyšuje a 26 obcí má plochu administrativního území připadající na jednoho trvale bydlícího obyvatele malou až velmi malou. Vybraný soubor obcí regionu je z hlediska plochy administrativního území připadající na jednoho trvale bydlícího obyvatele značně nesourodý.

Srovnání území MAS s jinými územními jednotkami

Území	Počet obyvatel	Rozloha km²	Počet obcí
<i>DSO ČOV Syrovínka</i>	2 224	15	3
<i>DSO Mutěnka</i>	15 073*	53*	2 z území MAS (celkem 4)
<i>DSO Severovýchod</i>	53 683*	447*	41 z území MAS (celkem 42)
<i>DSO Trkmanka</i>	1 252	18	3
<i>Mikroregion Hovoransko</i>	4575*	41*	4
<i>Mikroregion Nový Dvůr</i>	13 283	77	6
<i>Sdružení obcí mikroregionu Moštěnka</i>	2 473	31	4
<i>Svazek obcí Kelčany, Milotice, Skoronice, Vacenovice, Vlkoš</i>	5 901	44	5
<i>Svazek obcí Strážovice, Stavěšice</i>	925	11	2
<i>Svazek obcí Ždánického lesa a Politaví</i>	4648*	51*	3 z území MAS (27 celkem)
<i>ČOV Místřín</i>	7 910	61	3
<i>Mikroregion Ždánicko</i>	9 013	120	9
<i>Mikroregion Bzenecko</i>	9 678	77	6
<i>Mikroregion Babí lom</i>	16 360	83	11
<i>Svazek obcí mikroregionu Podchřibí</i>	2 649	26	6
MAS Kyjovské Slovácko v pohybu (celkem)	62 142	500	45
ORP Kyjov	55 764	470	42
Kraj	1 172 853	7 195	676
Česká republika	10 538 275	78 868	6253

Zdroj: Český statistický úřad – MOS, 2014; Pozn.: symbol * značí, že data jsou pouze za obce z území MAS

STRUČNÉ SHRNUTÍ KAPITOLY ÚZEMÍ:

Území MAS je venkovským regionem s dlouhou tradicí a stabilní strukturou. Na území leží 45 obcí. Průměrně velkému administrativnímu území odpovídá rozloha 1 110 ha. 17 obcí svou velikostí průměrnou hodnotu výrazně přesahuje a 27 obcí má rozlohu administrativního území podstatně menší. Velikost území obcí v regionu MAS se značně různí. Největší počet trvale bydlících obyvatel z regionu MAS Kyjovské Slovácko má město Kyjov, které je přirozeným regionálním centrem a spádovou oblastí většiny obcí. Teoretický průměr počtu obyvatel na území činí 1 3821 trvale bydlících osob. 11 obcí svým počtem trvale bydlících obyvatel průměrnou hodnotu výrazně přesahuje a 33 obcí má počet trvale bydlících obyvatel podstatně menší. Průměrná hustota osídlení na území dosahuje 115 obyv./km².

V regionu MAS působí také 15 dobrovolných svazků obcí. Tyto mikroregiony vznikly nejčastěji za účelem spolupráce obcí v oblastech: nakládání s odpadem; kanalizací a vodohospodářství či cestovního ruchu.

2.1.2 OBYVATELSTVO

Vývoj počtu obyvatel

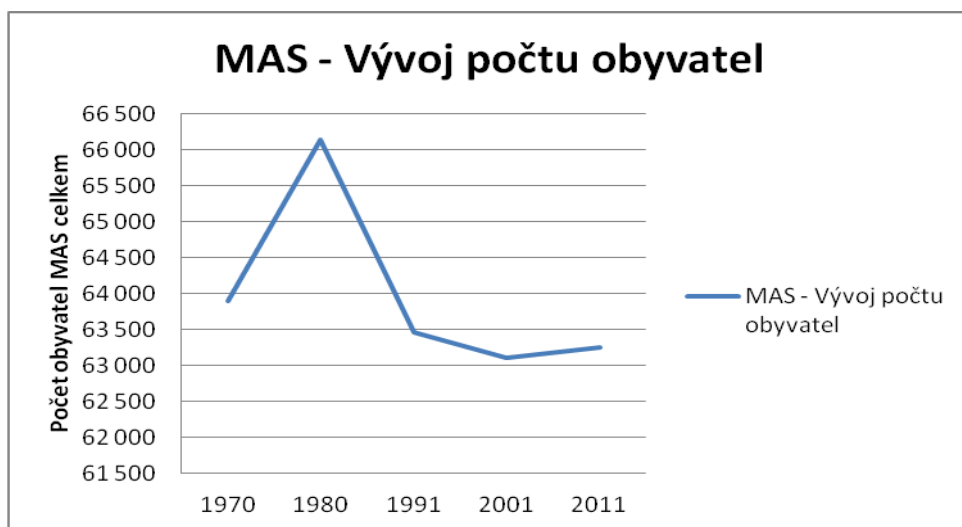
Vývoj počtu obyvatel v regionu MAS je poměrně stabilní s mírným snížením počtu obyvatel mezi roky 1970 a 2011 pouze o 657 obyvatel. Tento pokles byl způsoben převážně úbytkem počtu obyvatel v obcích Labuty, Skalka, Stavešice v nichž došlo ke snížení počtu obyvatel o více než třicet procent mezi zmíněnými roky. Region MAS ovšem vykazuje jiný populační trend než vyšší územně správní jednotky, v nichž počet obyvatel dlouhodobě roste. V posledních čtyřech letech se počet obyvatel v území MAS mírným tempem snižuje. Toto snížení lze odůvodnit vyšším přirozeným úbytkem počtu obyvatel než je přirozený přírůstek, a také vyšší migrací z území MAS než migrací do území. Lidé se z území MAS stěhují převážně za prací v období produktivního věku. V postproduktivním věku se do území často vrací.

Tabulka: Historický vývoj počtu obyvatel mezi léty 1970 - 2011

Vývoj počtu obyvatel - v letech	1970	1980	1991	2001	2011	Vyhodnocení (saldo 2011-1970)	v % (2011-1970)
Území regionu Kyjovské Slovácko	63 906	66 147	63 464	63 102	63 249	-657	-1
Jihomoravský kraj	1 084 485	1 084 485	1 145 287	1 131 541	1 166 313	81 828	8
Česká republika	9 809 667	10 292 717	10 312 548	10 206 436	10 505 445	695 778	7

Zdroj: ČSÚ, pozn.1980 došlo k připojení k.ú. Bohuslavice ke Kyjovu

Graf: Historický vývoj počtu obyvatel mezi léty 1970 - 2011

Pozn. Nárůst v roce 1980 je způsoben připojením k.ú. Bohuslavice ke Kyjovu.

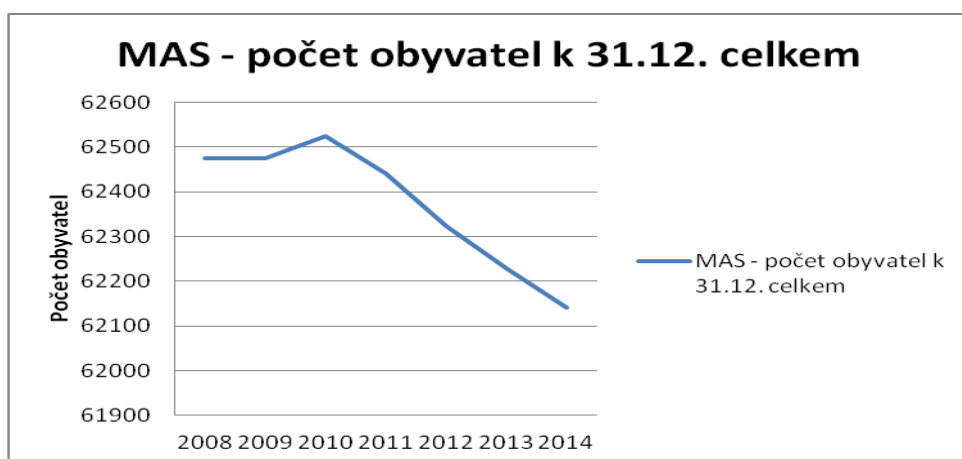
Celkový poměr počtu mužů a žen v území je mezi jednotlivými roky přibližně shodný, přičemž žen je stále více než mužů. Tento vývoj je v souladu s demografickým trendem vyspělých zemí, kde je větší zastoupení žen v populaci. U obou pohlaví je trend počtu obyvatel v území MAS klesající. Nejvyšší podíly žen v roce 2013 byly registrovány v populacích obcí Ostrovánky (54,4 %), Kelčany (53,6 %), Karlín (53,0 %), Hovorany (52,6 %), Sobůlky (52,5 %), Čeložnice (52,2 %) a Nenkovice (52,0 %). Naopak nejnižší podíly žen se vyskytovaly v populacích obcí Syrovín (45,9 %), Labuty (46,8 %), Žádovice (47,0 %), Věteřov (47,6 %) a Strážovice (47,9 %).

Tabulka: Celkový počet obyvatel v regionu MAS

Rok	Subjekt	Počet obyvatel k 31.12. - celkem	Počet obyvatel k 31.12. - ženy	Živě narození celkem	Zemřelí celkem	Přistěhovalí celkem	Vystěhovalí celkem
2008	MAS	62 476	31 747	612	662	1 295	1 183
	JMK	1 147 146	587 935	13 196	11 262	12 327	7 649
	ČR	10 467 542	5 331 165	119 570	104 948	77 817	6 027
2009	MAS	62 475	31 719	585	640	1 094	1 040
	JMK	1 151 708	589 691	13 145	11 581	10 392	7 394
	ČR	10 506 813	5 349 616	118 348	107 421	39 973	11 629
2010	MAS	62 525	31 752	583	603	1 205	1 135
	JMK	1 154 654	591 027	13 040	11 566	9 503	8 031
	ČR	10 532 770	5 363 971	117 153	106 844	30 515	14 867
2011	MAS	62 441	31 676	561	645	1 070	1 031
	JMK	1 166 313	595 518	12 404	11 466	8 658	6 910
	ČR	10 505 445	5 347 235	108 673	106 848	22 590	5 701
2012	MAS	62 324	31 584	596	649	946	1 010
	JMK	1 168 650	596 668	12 339	11 709	9 472	7 765
	ČR	10 516 125	5 351 776	108 576	108 189	30 298	20 005
2013	MAS	62 229	31 517	561	647	1 173	1 182
	JMK	1 170 078	597 545	12 403	11 629	9 308	8 654
	ČR	10 512 419	5 350 039	106 751	109 160	29 579	30 876
2014	MAS	62 142	31 482	567	615	1 257	1 296
	JMK	1 172 853	598 675	12 802	11 399	10 050	8 678
	ČR	10 538 275	5 361 348	109 860	105 665	41 625	19 964

Zdroj: ČSÚ- data MAS

Graf: Vývoj počet obyvatel v regionu MAS během posledních let

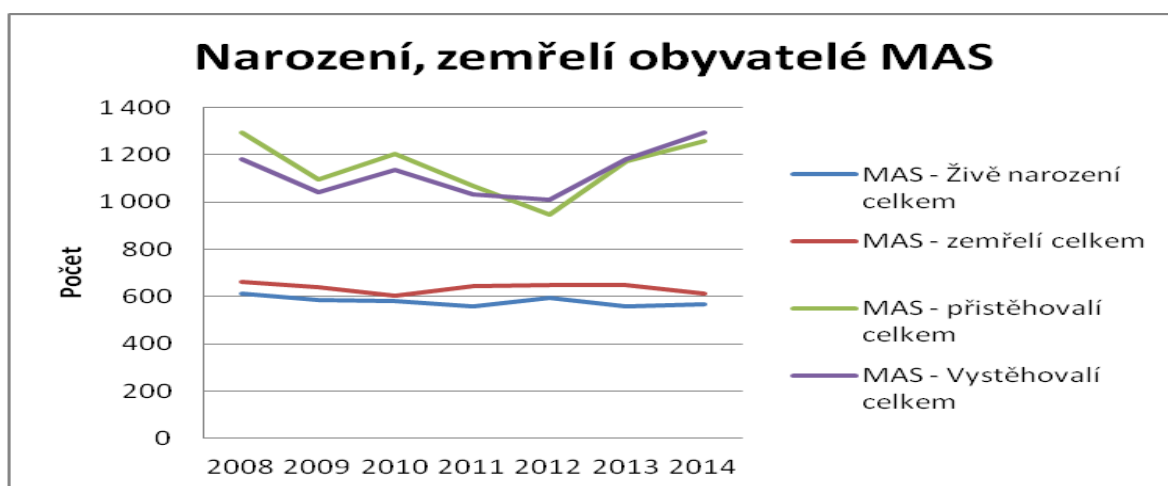

Zdroj: ČSÚ- data MAS

Demografické změny

Z pohledu demografických změn lze v území MAS pozorovat výrazný trend stárnutí populace a snižování porodnosti. Počet obyvatel v nejnižší věkové kategorii během posledních deseti let výrazně poklesnul a trend počtu živě narozených dětí v regionu MAS nevykazuje pravidelnost. Spíše vznikají silné a slabé ročníky, kdy se v určitém roce narodí výrazně více či méně dětí, než vyplývá ze statistického průměru. Nejvíce obyvatel v regionu MAS je v produktivním věku, i když trend je také klesající. Hodnota průměrného věku obyvatel vzrostla z 40,5 let v roce 2009 na 42,2 let v roce 2014.

Graf: demografické změny v regionu MAS

Zdroj: SLBD (ČSÚ)

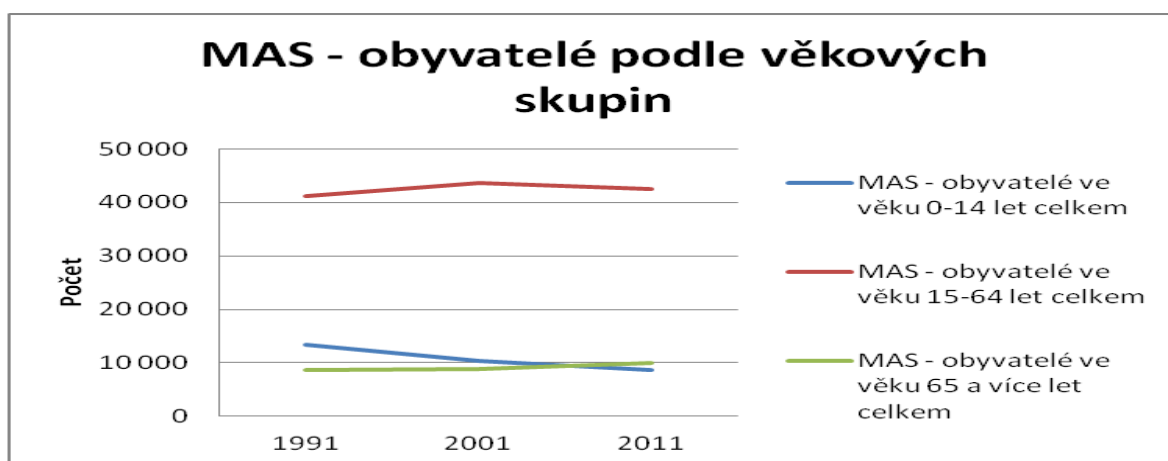
Tab.: Obyvatelé podle věkových skupin v regionu MAS -1991-2011

Rok	Obyvatelé ve věku 0–14 let celkem	Obyvatelé ve věku 15–64 let celkem	Obyvatelé ve věku 65 a více let celkem
1991	13 396	41 206	8 635
2001	10 338	43 621	8 847
2011	8 667	42 480	9 991

Zdroj: SLBD (ČSÚ)

Počet živě narozených v MAS celkem kolísá dlouhodobě mírně pod hodnotou šesti set dětí a je v rámci celého sledovaného období pod hodnotou počtu zemřelých obyvatel v MAS, díky čemuž dochází k přirozenému úbytku obyvatel. Migrace je v porovnání s přirozeným úbytkem a přírůstkem obyvatel více proměnlivá. V posledních letech se však trend začíná vyvíjet spíše k převážení počtu vystěhovalých z území, avšak může být v následujících letech zvrácen rozhodnutím národní promigrační politiky.

Graf: Obyvatelé podle věkových skupin v regionu MAS-1991-2011

Zdroj: SLBD (ČSÚ)

Trend mezi jednotlivými věkovými kategoriemi obyvatel žijících na území MAS se dlouhodobě liší. Počet obyvatel ve věku do čtrnácti let jen mírně kolísá kolem dlouhodobé průměrné hodnoty, avšak hodnota vykazující počet obyvatel v produktivním věku, tedy věku mezi patnáctým a šedesátým čtvrtým rokem dlouhodobě klesá. Což může vytvářet problémy převážně ekonomického rázu ve spojitosti s rostoucím počtem obyvatel ve věku nad šedesát pět let a prodlužující se délkou dožití v regionu, například vzhledem k nastavení současného systému důchodového zabezpečení a následně ekonomické soběstačnosti těchto obyvatel. Na území MAS proto bude v dohledné době potřeba řešit oblasti týkající se rodinné politiky zaměřené na sociální péči o seniory, rodinné centra, kapacity školek a škol a podobně.

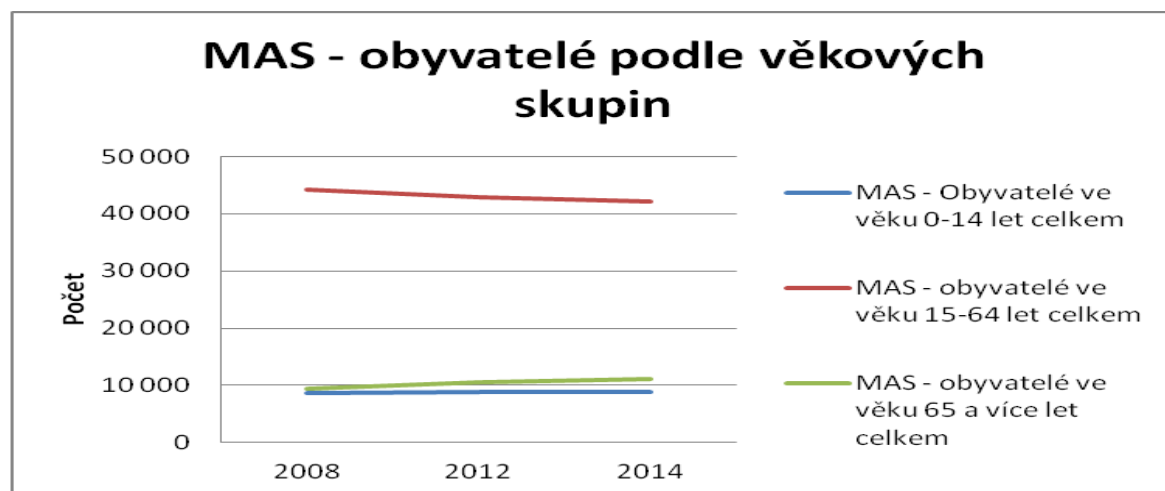
Tabulka: Obyvatelé podle věkových kategorií v regionu MAS – 2008 - 2014

Rok	Subjekt	Obyvatelé ve věku 0–14 let celkem	Obyvatelé ve věku 15–64 let celkem	Obyvatelé ve věku 65 a více let celkem
2008	MAS	8 753	44 208	9 515
	JMK	158 728	810 220	178 198
	ČR	1 480 007	7 431 383	1 556 152
2012	MAS	8 780	42 971	10 573
	JMK	170 460	796 449	201 741
	ČR	1 560 296	7 188 211	1 767 618
2014	MAS	8 787	42 148	11 207
	JMK	175 874	783 751	213 228
	ČR	1 601 045	7 056 824	1 880 406

Zdroj: ČSÚ Brno - data MAS

Nejvyšší podíly dětské populace v roce 2013 značně přesahující údaje za region MAS jako celek, za Jihomoravský kraj i za Českou republiku byly zaznamenány v obcích Kostelec (18,9 %), Uhřice (17,6 %), Hýslý (17,4 %) Dambořice (17,2 %), Ostrovánky (17,1 %), Mouchnice (16,9 %) a Lovčice (16,3 %). Velmi nízké zastoupení dětí se vyskytovalo u obcí Labuty (9,0 %), Syrovín (9,1 %), Želetice (10,1 %) a Archlebov (10,1 %). Podíl věkové kategorie 14 – 65 let byl v regionu MAS vyšší o jeden procentní bod než v Jihomoravském kraji a o 0,9 procentního bodu než v České republice.

Graf: Obyvatelé podle věkových kategorií v regionu MAS – 2008 - 2014

Zdroj: ČSÚ Brno - data MAS

Oproti tomu podíl věkové kategorie 65 a více let zhruba odpovídal hodnotám uváděným na krajské a na celostátní úrovni. Nejvyššími podíly produktivní populace ve věkové kategorii 15 – 64 let se prezentovaly obce Kelčany (73,8 %), Syrovín (72,1 %), Milotice (71,9 %), Vacenovice (71,3 %), Žádovice (71,2 %) a Strážovice (71,0 %). Nejmenší podíly ekonomicky produktivních obyvatel měly obce Ostrovánky (61,0 %), Čeložnice (64,5 %), Lovčice (64,5 %),

Nenkovice (64,7 %) a Mouchnice (65,3 %). Největší podíly seniorů věkové kategorie 65 a více let byly evidovány v populacích obcí Archlebov (19,7 %), Bukovany (19,6 %), Hovorany (19,6 %), Nenkovice (19,5 %), Moravany (19,5 %), Věteřov (19,4 %) a Lovčice (19,3 %). Nejmenší podíly seniorů se vyskytovaly v obcích Hýsly (13,2 %), Kostelec (13,4 %), Těmice (13,8 %), Kelčany (13,9 %), Milotice (14,1 %), Domanín (14,3 %), Strážovice (14,6 %), Vacenovice (15,0 %) a Ratíškovice (15,5 %).

Index stáří

Z indexu stáří, vypočítaném jako počet obyvatel věku 65 a více na počet obyvatel ve věku 0 - 14 let, lze pozorovat stárnutí populace v regionu MAS během posledních deseti let a měnící se poměr mezi těmito věkovými skupinami obyvatel. Údaje v tabulce pouze potvrzují dlouhodobý negativní trend demografického stárnutí populace regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu.

Tabulka: Index stáří

Rok	Index stáří
1991	-36
2001	-14
2011	15

Rok	Index stáří
2008	9
2012	20
2014	28

Zdroj: SLBD (ČSÚ)

Index ekonomického zatížení vyjadřuje počet osob v ekonomicky neaktivním věku 0 – 14 let a 65 a více let, připadajících na 100 osob ve věku ekonomicky aktivním 15 – 64 let. V období 2009 – 2013 daný ukazatel stoupl ze 41,48 na 46,07, tj. o 11,1 %. Varujícím faktem je, že z celkového počtu 45 obcí regionu MAS došlo u 35 obcí (tj. u 77,8 %) mezi roky 2009 a 2013 k mírnému až velmi vysokému zvýšení indexu stáří. Vzhledem ke krátkému časovému intervalu je možné tento nárůst označit jako skokový. Největší růst indexu stáří byl zaznamenán u obcí Dražůvky, Nechvalín, Labuty. Alarmující je nejen negativní trend růstu indexu, ale i jeho extrémně vysoké počáteční a konečné hodnoty (celkem 21 obcí má index stáří z roku 2013 vyšší než region MAS, Jihomírovský kraj i Česká republika). Jedinými světlými výjimkami, u nichž došlo ke snížení indexu stáří, jsou obce Kelčany, Nenkovice, Kostelec, Uhřetice a Lovčice.

Charakteristika domácností

Dle dat z ČSÚ bylo v roce 2011 v regionu MAS celkem 22 628 hospodařících domácností a v SO ORP Kyjov celkem 20 347 hospodařících domácností, z toho 69% domácností bylo tvořeno jednou rodinou a neúplné rodiny tvořily 22% z domácností tvořených jednou rodinou. Charakteristika domácností v regionu MAS nijak zvlášť nevybočuje z celorepublikového průměru.

Tabulka: charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti MAS celkem				22 628	
v tom:	tvořené 1 rodinou			15 509	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	7 207	
			se závislými dětmi	5 477	
		neúplné	bez závislých dětí	1 665	
			se závislými dětmi	1 160	
		tvořené 2 a více rodinami			893
		domácnosti jednotlivců			5 618
	vícečlenné nerodinné domácnosti			608	

Zdroj: SLDB 2011

Vzdělanostní struktura

Vzdělanostní struktura v regionu dlouho zaostávala za krajským i celorepublikovým průměrem. Postupem času se srovnala a lze předpokládat její další růst vzhledem k dostupnosti vysokoškolského vzdělání v nedalekém městě Brně a celorepublikovému trendu. Transformace vzdělaností struktury sebou bohužel přináší také určité neduhy s ohledem na měnící se strukturu trhu práce a návaznosti vzdělání na poptávku na trhu práce. Nejvíce obyvatel bylo v roce 2011 se středoškolským vzděláním bez maturity. Vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v regionu MAS bylo devět procent.

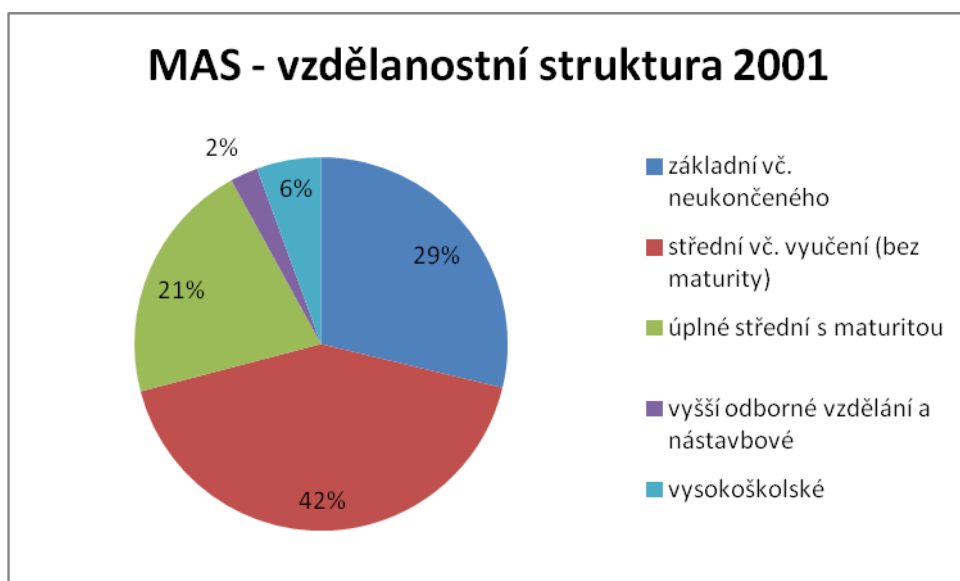
Procentuelně nejvíce obyvatel se základním vč. neukončeného vzdělání vzhledem ke zbylé vzdělanostní struktuře v obcích, bylo v roce 2011 v obci Labuty. Procentuelně nejvíce středoškolsky vzdělaných vč. vyučení (bez maturity) bylo v roce 2011 v obci Nechvalín. Procentuelně nejvíce úplně středoškolsky vzdělaných lidí s maturitou bylo v roce 2011 v obci Bzenec. Procentuelně nejvíce vysokoškolsky vzdělaných obyvatel bylo v roce 2011 v obci Kyjov.

Tabulka: Vzdělanostní struktura – srovnání 2001, 2011

rok	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední s maturitou	vyšší odborné vzdělání a nástavbové	vysokoškolské
celkem 2001	14 883	21 814	10 923	1 245	2 885
celkem 2011	11 502	20 637	12 669	1 237	4 385

Zdroj: SLBD (ČSÚ) pozn. V roce 2001 nebyl vzdělanostní stav zjištěn u 321 obyvatel, v roce 2011 u 1497 obyvatel

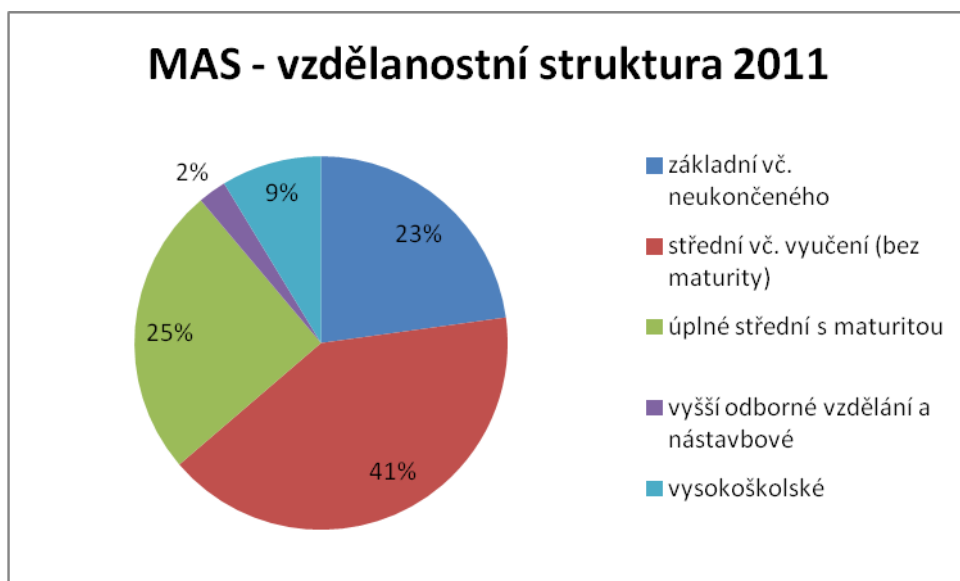
Graf: Vzdělanostní struktura 2001

Zdroj: SLBD (ČSÚ) pozn. V roce 2001 nebyl vzdělanostní stav zjištěn u 321 obyvatel, v roce 2011 u 1497 obyvatel

Z grafického vyjádření vzdělanostní struktury je tedy zřejmé, že z dlouhodobého hlediska dochází k proměně vzdělanostní struktury a přírůstek středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva může mít pozitivní dopad na uplatnění obyvatel na celorepublikovém trhu práce a může vést k ekonomickému rozvoji regionu.

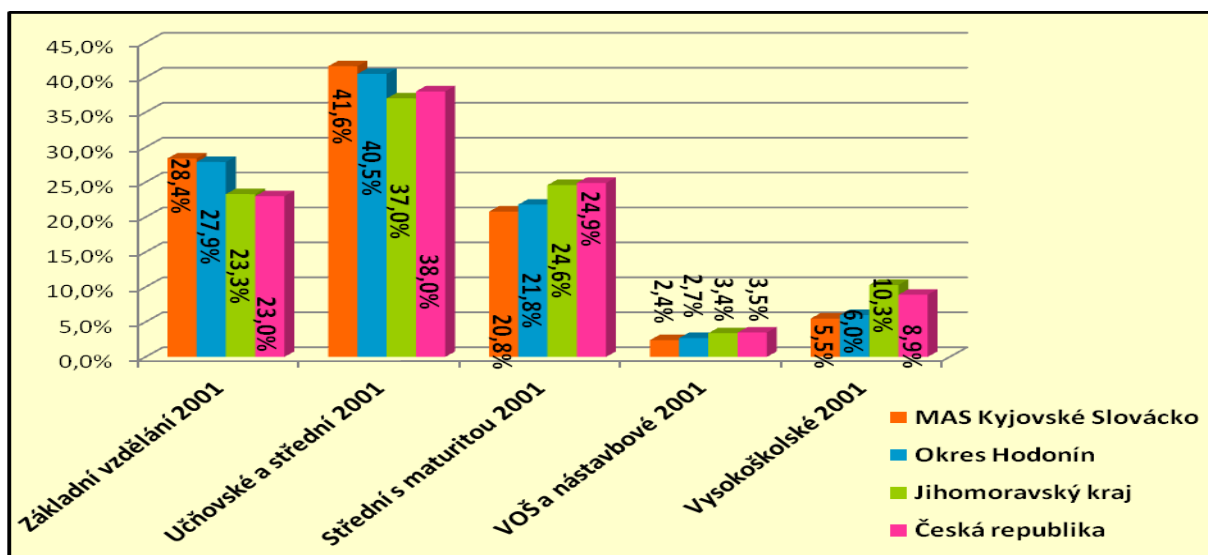
Graf: Vzdělanostní struktura 2011

Zdroj: SLBD (ČSÚ) pozn. V roce 2001 nebyl vzdělanostní stav zjištěn u 321 obyvatel, v roce 2011 u 1497 obyvatel

V roce 2011 činil podíl obyvatel regionu MAS se základním vzděláním 21,9 % (11 502 osob) a převyšoval hodnotu Jihomoravského kraje (17,6 %) o 4,3 procentního bodu stejně jako hodnotu České republiky (17,6 %). Podíl obyvatel regionu MAS s vyučením a středním vzděláním bez maturity činil 39,2 % (20 637 osob) a převyšoval hodnotu Jihomoravského kraje (32,3 %) o 6,9 procentního bodu a hodnotu České republiky (33,0 %) o 6,2 procentního bodu. Také v tomto roce podíl obyvatel regionu MAS s úplným středním vzděláním s maturitou, který činil 24,1 % (12 669 osob), zaostával za ukazatelem Jihomoravského kraje (26,9 %) o 2,8 procentního bodu a za ukazatelem České republiky (27,1 %) o tři procentní body. Podíl obyvatel regionu MAS s vyšším odborným a nástavbovým vzděláním (3,2 % - 1 702 osob) byl nižší o 0,8 procentního bodu než v Jihomoravském kraji (4,0 %) a o 0,9 procentního bodu než v České republice (4,1 %). Podíl obyvatel regionu MAS s vysokoškolským vzděláním (8,3 % - 4 385 osob) byl nižší o 6,4 procentního bodu než v Jihomoravském kraji (14,7 %) a o 4,2 procentního bodu než v České republice (12,5 %). I v tomto roce byl podíl obyvatel s vyučením a středním vzděláním bez maturity ve všech obcích regionu MAS jednoznačně nejvyšší a pohyboval se v intervalu od 32,1 % (Kyjov) až po 49,6 % (Nechvalín). Nejmenší podíl tvořila v obcích skupina obyvatel s vyšším odborným a nástavbovým vzděláním, u níž daný ukazatel spadl do intervalu od 1,1 % (Mouchnice a Nechvalín) po 4,3 % (Kyjov a Ostrovánky).

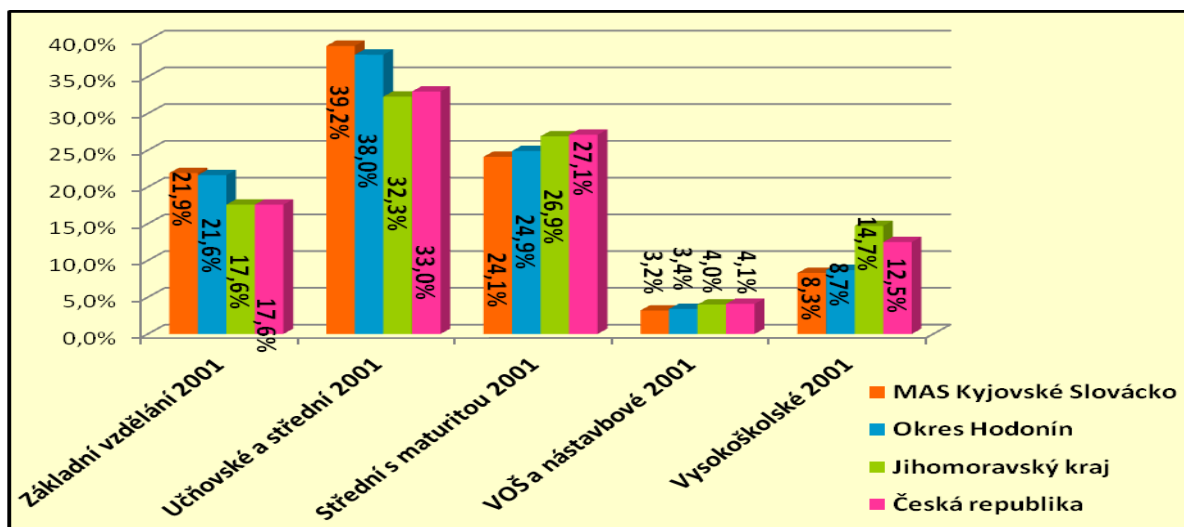
Graf: Vzdělanostní struktura obyvatelstva regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, okresu Hodonín, Jihomoravského kraje a České republiky v roce 2001

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2001; Ústav pro ekopolitiku, o. p. s.

Nesporně pozitivní tendencí je snaha většího počtu obyvatel o dosažení vyššího stupně vzdělání a o získání vyšší odbornosti, která jim umožní lepší uplatnění na trhu práce. Mezi roky 2001 a 2011 v regionu MAS klesl podíl lidí se základním vzděláním o 6,5 procentního bodu na 21,9 % z celkového počtu obyvatel věkové kategorie 15 a více let. Obdobně se o 2,4 procentního bodu snížil podíl obyvatel vyučených a se středoškolským vzděláním bez maturity na 39,2 %. Naopak podíl středoškoláků s maturitou vzrostl o 3,3 procentního bodu, podíl absolventů vyšších odborných škol a nástavbového studia stoupl o 0,8 procentního bodu a podíl absolventů vysokoškolského, resp. doktorského studia se zvýšil o 2,8 procentního bodu.

Graf: Vzdělanostní struktura obyvatelstva regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, okresu Hodonín, Jihomoravského kraje a České republiky v roce 2011

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011; Ústav pro ekopolitiku, o. p. s.

STRUČNÉ SHRnutí KAPITOLY OBYVATELSTVO:

Vývoj počtu obyvatel v regionu MAS je poměrně stabilní, v posledních letech se počet obyvatel mírně snižuje. Na území dochází k pozorování jevu stárnutí celkového obyvatelstva a přesunu silných populačních ročníků do postproduktivní skupiny obyvatel. Hodnota průměrného věku obyvatel činí 42,2 let. Index ekonomického zatížení v území dlouhodobě roste. U některých obcí je pozorována migrace z území za prací do jiných regionů ČR. Migraci lze celkově označit za proměnlivou. Celkový poměr počtu mužů a žen v území je dlouhodobě přibližně shodný. Počet živě narozených dětí v regionu MAS nevykazuje pravidelnost a vznikají silné a slabé ročníky a porodnost se výrazně různí i mezi jednotlivými obcemi. Vzdělanostní struktura v regionu se srovnala s republikovým průměrem. Nejvíce obyvatel je středoškolsky vzdělaných. Se změnou vzdělanostní struktury a struktury trhu práce dochází k problému návaznosti vzdělání na poptávku na trhu práce.

2.1.3 ŽIVOT V OBCÍCH

Základní občanské vybavení obcí v regionu MAS je na průměrné úrovni. Rozložení, ale i věková a vzdělanostní struktura obyvatel zásadně limituje přítomnost a rozvoj služeb i jejich nerovnoměrnou distribuci. Vybavenost obcí jednotlivými službami pro rozvoj obecního života ve většině případů tak odráží počet obyvatel v obci. Menší počet vyžití vzhledem k počtu občanů v obci vykazují pouze obce Sobůlky a Vlkoš (11,12 oblastí vyžití). Naopak větší než očekávané vyžití lze nalézt v obcích Domanín, Stavěšice, Syrovín, Uhřice a Želetice (23, 12, 12, 15, 16, oblastí vyžití). Nejlépe vybavené vzhledem k vyžití v obci je město Kyjov, jež je současně obcí s největším počtem obyvatel a tvoří přirozené centrum regionu MAS. Nejméně vybavenou vzhledem k vyžití v obci je obec Skalka, která je také obcí s nejmenším počtem obyvatel.

Tabulka: Kultura a sport v regionu MAS

	Kultura									sport				
	Kulturní dům	Věřejná knihovna	Středisko pro volný čas dětí (dům mládeže)	Kino	Muzeum/galerie	Smuteční síň	Hřbitov	Sakrální stavba	Drobné sakrální stavby	Tělocvična	Hřiště	Koupaliště + biotopy	Stadion otevřený	Ostatní (krytý bazén)
Počet zařízení	33	45	3	5	14	7	45	43	690	43	73	7	12	3
Počet obcí, v nichž je instituce	33	44	3	4	15	7	36	37	45	29	38	6	11	3

Zdroj: vlastní šetření

Téměř ve všech obcích MAS se nachází knihovny nebo jejich pobočky. Dvě kina (stálé a letní) nalezneme v Kyjově, další ve městech Vracov, Ratíškovice a Bzenec. Téměř každá obec vlastní své kulturní zařízení, ať už tzv. „Kulturák, Dělnický dům, Orlovnu“ nebo další. V obcích regionu MAS jsou stále silně zakořeněny lidové zvyky a obyčeje spjaté s církevním kalendářním rokem. Mezi tradiční zvyky patří například Masopust, velikonoční zvyky, hody či vinobraní.

Tabulka: Tradiční zvyky během roku v regionu MAS

Lidové zvyky	MASOPUST	VELIKONOČNÍ ZVYKY	LETNICE A SVATODUŠNÍ SVÁTKY	DOŽÍNKY	VINOBRANÍ	HODY
Počet obcí	34	9	24	13	12	39

Zdroj: vlastní šetření

Z komunitního plánování vyplynulo, že nabídka společenských aktivit pro občany ve věkové skupině mezi 15 – 18 lety není dostačující. Chybí místa, kde by se tato věková skupina mohla scházet. Za jinou než folklórní zábavou pak madí mladí lidé často dojíždí do větších měst. Muzea a galerie jsou spíše soustředěna do města Kyjova a dalších měst správního obvodu. Koupališť je v území 8, z toho jeden biotop v obci Bohuslavice u Kyjova. Fotbalových hřišť a tělocvičen je pro potřeby obyvatelstva dostatek. Města a některé větší obce disponují i stadiony či víceúčelovým sportovním areálem. Naopak víceúčelových hřišť již tolik není a některá hřiště se nacházejí před obdobím nutné rekonstrukce.

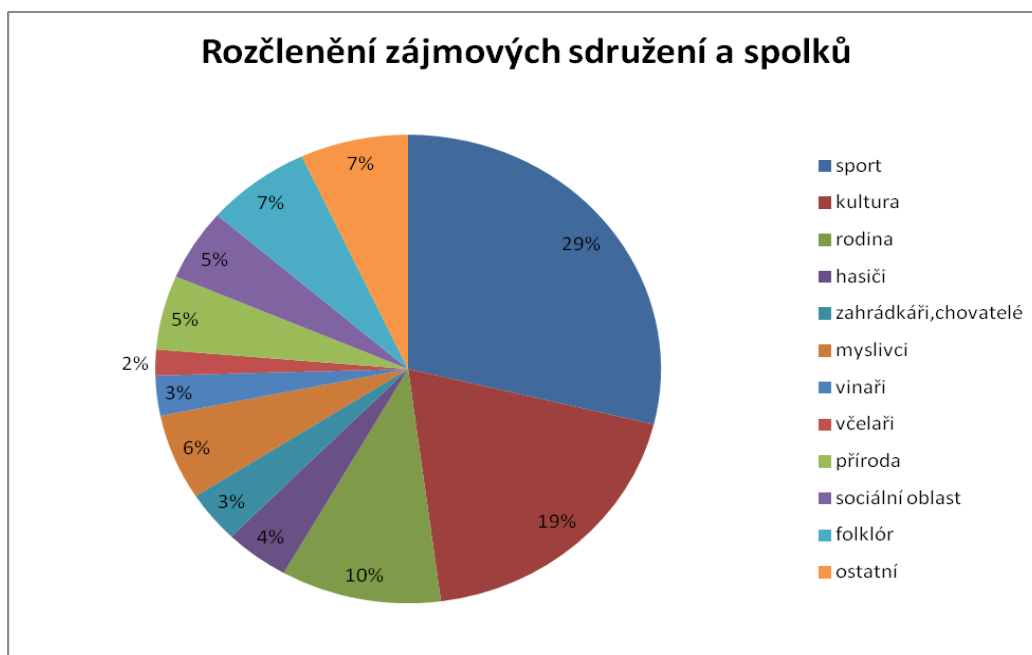
Tabulka: Volnočasové aktivity v regionu MAS

	volnočasové prostory									
	Hřiště fotbalové	víceúčelové hřiště	Tenisové kurty	koupaliště	bazén	střelnice	kluziště	nohejbalové hřiště	dětské hřiště	bowling
Počet zařízení	34	2	4	8	1	5	0	1	57	1
Počet obcí, v nichž volnočasový prostor je	34	2	2	7	1	5	0	1	37	1

Zdroj: vlastní šetření

Obce v regionu MAS nabízí také velké množství volnočasového a sportovního vyžití. Velké množství obcí disponuje fotbalovým hřištěm a fotbal je také nejrozšířenějším sportem mezi dětskou populací. Nedostatečné jsou však často materiální a technická zázemí pro volnočasové, kulturní a sportovní aktivity. Spolků a zájmových sdružení v obcích bylo dle vlastního šetření vycházejícího z databáze ARES a šetření v obcích zaznamenáno v roce 2015 více než pět set sedm. Nejvíce těchto organizací se nachází v obcích Kyjov, Bzenec, Svatobořice-Mistřín a Vracov. Nejméně zájmových sdružení a spolků je v obcích Labuty, Karlín a Dražůvky. V rozčlenění spolků a zájmových sdružení na území převažují organizace zaměřené na sport, kulturu či rodinu. Spolky ve venkovských obcích zajišťují většinou velkou část společenského a kulturního vyžití. Proto je potřeba zajistit jim dostatečné materiálně technické zázemí. V obcích se jedná například o rekonstrukce kulturních domů, tělocvičen či vybavení komunitních center. Z šetření také vyplynulo, že místní spolky zajišťují také velkou většinu kulturních aktivit, které však nejsou nijak koordinované, a proto se akce často termínově překrývají. K špatné koordinaci aktivit často přispívá i špatná spolupráce zájmových sdružení a spolků v území. V posledních letech je také čím dál složitější shánění finančních prostředků na tradiční festivaly či kulturní akce v obcích, vzhledem k nastavení externích zdrojů financování mimo zaměření zájmu venkovských témat.

Graf: Rozčlenění spolků a zájmových sdružení v regionu MAS

Zdroj: Vlastní šetření, ARES; Pozn.: do oblasti kultury spadají všechny pěvecké sbory

Mezi sportovními kluby je nejčastěji zastoupená kopaná, která se hraje téměř v každé obci. Ze zájmových sportovních aktivit mohou děti v regionu navštěvovat karate (Karate klub Kyjov...), letecké modeláře, taneční kluby (Taneční klub Orion z.s....), gymnastiku (Gymnastický a taneční klub Kyjov...), tenisové kluby (tenisový klub NTC Kyjov...), aerobic (Aerobic N.K. Kyjov, z.s....), atletický klub (Atletický klub Kyjov...), basketbalový oddíl (basketbalový oddíl Jiskra Kyjov...), biketrial (Biketrial Kyjov), hokejbal, fotbal apod. či domovy dětí a mládeže, které jim nabízejí také velkou řadu kroužků. V regionu je také velké množství folklórních souborů a mysliveckých sdružení.

Tabulka: Sportovní organizace v regionu MAS

	sportovní organizace											
	Sokol/Orel	Sportovní kluby										
		stolní tenis	volejbal	kopaná	střelba	tenis	atletika	kuželky	šachy	gymnastika	florbal	jiné (šípky, šachy...)
Počet zařízení	24	2	2	33	1	3	3	3	5	1	2	37
Počet obcí, v nichž je volnočasová a sportovní organizace	24	2	2	33	1	3	3	3	5	1	2	20

Zdroj: vlastní šetření

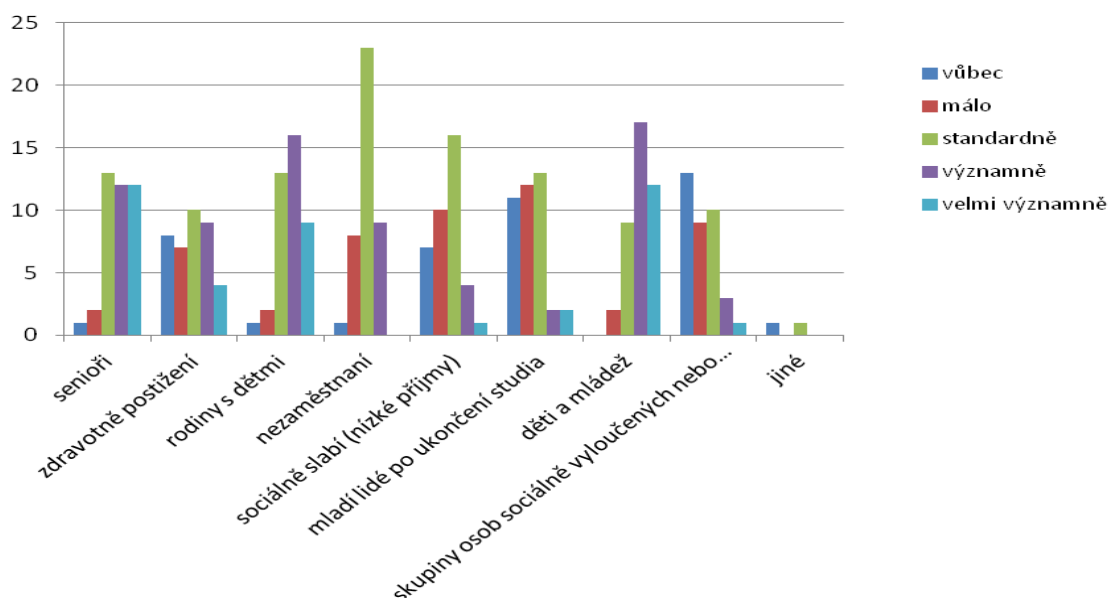
Z oblasti kultury v rámci sledovaného souboru aktivit pro volnočasové vyžití se v regionu nenacházejí například multikina, divadla, ZOO a lázně. Z oblasti sportu zde nejsou například krytý stadion nebo zimní krytý stadion. Ledové plochy k bruslení bývají v zimním období k dispozici jen v několika málo obcích. Seznam všech zájmových sdružení včetně jejich počtů v jednotlivých obcích naleznete v příloze.

Občané se většinou scházejí na kulturních a společenských akcích. Zázemí jim poskytují převážně kulturní domy či školní tělocvičny, ale uvítali by i více veřejných míst pro setkávání typu relaxačních zón. Dobrým řešením pro setkávání spolků jsou například komunitní centra, která se vyskytují pouze v některých obcích regionu. Obce provozující komunitní centra by uvítali podporu vedoucí k možnosti rozšiřování služeb komunitních center a jejich dovybavení.

Zaměření aktivit obcí vzhledem k cílovým skupinám

Obce se ve svých činnostech zaměřují na skupiny seniorů, rodiny s dětmi a děti a mládež. Téměř v každé obci jsou zařízení jako dětská hřiště, sportoviště a ve většině obcí se v průběhu roku pořádají akce pro děti i pro seniory. Na ostatní skupiny občanů se aktivity obcí zaměřují pouze okrajově. Tato situace je v jednotlivých obcích odlišná v návaznosti na zastoupení těchto skupin a na přístupu vedení obcí.

Graf: Zaměření aktivit na cílové skupiny v regionu MAS

Zdroj: Vlastní šetření

STRUČNÉ SHRNUTÍ KAPITOLY ŽIVOT V OBCÍCH

Základní občanské vybavení obcí v regionu MAS je na průměrné úrovni. Vybavenost obcí službami ve většině případů odráží počet obyvatel v obci. Služby jsou tak v území rozmístěny nerovnoměrně a koncentrují se do spádových center a převážně do města Kyjov. Téměř každá obec vlastní své kulturní zařízení nebo jiné prostory pro setkávání obyvatel a knihovnu. Tato zařízení jsou však většinou nedostatečně vybavena, často jsou také umístěna v technicky nevyhovujícím prostředí a v některých menších obcích chybí úplně. V regionu se udržuje velká spousta tradičních zvyků a pravidelných kulturních akcí. Obce v regionu nabízejí také velké množství volnočasového a sportovního vyžití. Téměř v každé obci se hraje kopaná a skoro každá obec disponuje nějakým hřištěm. Na území je možné navštěvovat téměř všechny zájmové sportovní aktivity, koncentrované převážně ve spádových centrech. V menších obcích chybí odpovídající sportovní zázemí. Důležitou komunitní roli v obcích sehrává typické spolky jako dobrovolní hasiči, myslivci, folklórní a pěvecké soubory vyskytující se ve většině obcí.

2.1.4 OBČANSKÁ VYBAVENOST A SLUŽBY

Veřejné služby

V území MAS působí v oblasti školství celkem osmdesát šest institucí, v oblasti sociální dvacet šest institucí a v oblasti zdravotnictví sto třicet osm institucí. Střediskem občanské vybavenosti a ve službách regionu MAS je město Kyjov, v němž se nachází 95 institucí z oblastí školství (16), sociální oblasti (13) a zdravotnictví (66). Na území největších pěti obcí leží více než 57 % všech institucí v těchto oblastech občanské vybavenosti.

Školství

Ve 32 obcích se nacházejí mateřské školy a v 16 obcích základní školy. Centrem středoškolského vzdělávání je město Kyjov s jedním gymnáziem a dvěma středními školami. Střední škola se také nachází v mnohem menším městě Bzenec. Základní umělecké školy jsou situovány do měst – Kyjov, Vracov, Bzenec, Ždánice. V regionu z oblasti školství nejsou instituce jako například jesle, konzervatoře, VOŠ a VŠ. Soukromá školská zařízení se na území vyskytují pouze dvě. Ve městě Kyjov se nacházejí také dvě speciální ZŠ a MŠ, které se zaměřují na děti se zdravotním postižením. Další ZŠ pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami je v obci Vřesovice. Všechna tato školská zařízení jsou příspěvkovými organizacemi JMK.

Tabulka: Školství

	Školství								
	Mateřská škola	ZŠ 1-5	ZŠ 1-9	ZUŠ	SŠ - obory gymnázií	SŠ - obory středních odborných škol a prakt. škol	SŠ - obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	SŠ - obory nádstavbového studia	Speciální škola
Počet zařízení	40	12	18	4	1	2	4	1	3
Počet obcí, v nichž je instituce	32	12	14	4	1	2	2	1	2

Zdroj: vlastní šetření

Do škol dojíždí přes dva tisíce žáků a vyjížďka je téměř dvojnásobná. Velký počet školských zařízení se nachází v příznivém venkovském prostředí s dostatkem zeleně a přírodních prvků.

Tabulka: dojíždka a vyjíždka do škol

Dojíždka / Vyjíždka	Dojíždějící celkem / Vyjíždějící celkem	Žáci, studenti a učni dojíždějící / vyjíždějící do školy		
		celkem	z toho	
			ve věku 6 - 14 let	dojíždí / vyjíždí denně
MAS celkem - dojíždka	8608	2479	755	2207
Okres Hodonín - dojíždka	20524	5178	1365	4722
MAS celkem - vyjíždka	14143	4078	829	2865
Okres Hodonín - vyjíždka	30754	8977	1457	6002

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011

Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce v regionu v posledním roce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. U základních škol v ORP Kyjov činila kapacita v roce 2014 - 7940 žáků a v MŠ 2239 žáků. Lze však očekávat, že tento problém bude vyřešen, nebo se může překlomit do nedostatečných kapacit v důsledku silných populačních ročníků dětí nyní docházejících do MŠ. Lze pozorovat velký rozdíl mezi městskými a venkovskými školami co se týká průměrného počtu žáků na jednu třídu. U těch městských se údaje pohybují kolem 20 dětí na třídu a více, u venkovských je průměr mnohem nižší, od 15 až po 8 žáků na třídu, což je velmi zřetelný rozdíl a vypovídá o problému naplněnosti škol na vesnicích. Od počtu žáků se pak odvíjí i počet pracovníků ZŠ, který se postupně snižuje. Opačná situace je u pracovníků MŠ, jejichž počet se naopak zvyšuje v závislosti na zvyšování počtu dětí v MŠ.

Tabulka: Počet tříd u mateřských a základních škol v regionu MAS v roce 2013

Mateřská škola - POČET TŘÍD	Základní škola – jen první stupeň (1. – 5. ročník) POČET TŘÍD	Základní škola – jen druhý stupeň (6. – 9. ročník) POČET TŘÍD	Základní škola – první i druhý stupeň (1. – 9. ročník) POČET TŘÍD	Základní školy celkem POČET TŘÍD
89	35	0	250	285

Zdroj: ČSÚ Brno

Obce v regionu MAS mají zájem na zachování škol ve svých obcích a zlepšení výuky, stejně jako snahu budovat větší zapojení rodičů do školských aktivit. Z dotazníků i osobních setkání vyplývá, že největší hrozbou v oblasti školství je úbytek žáků, nenaplněnost tříd a možný zánik škol. Objevuje se zde také špatný technický stav budov a nedostatek finančních prostředků na zajištění provozu škol obecně. Největší problémy v oblasti školství vyplývají z nedostatku financí na platy, provoz a investice, což se odráží i do špatného technického

stavu budov. V některých starších budovách není podle občanů zajištěna ani bezbariérová dostupnost. V některých obcích se naopak objevuje potřeba posílit kapacitu mateřských škol. Nedostatek finančních prostředků ve školství je způsoben nízkým počtem žáků především ve venkovských školách. Přičemž nejvíce finančně nákladné je právě základní školství a zvláště menší obce, musí investovat až třikrát větší částky do školství než jsou prostředky z RUD určených na školství. Pro zajištění stávající kvality škol je také potřeba zvýšit investice směřující na výuku specializovaných předmětů – zajistit kvalitní materiálně technické zázemí (technické, řemeslné, přírodovědné, jazyky), srovnatelné ve všech školách v území. Z osobních rozhovorů se zřizovateli škol vyplynula poptávka po budování odborných učeben převážně pro uplatňování moderních forem výuky fyziky, chemie, přírodopisu a jazyků. Objevil se i zájem obnovy v minulém desetiletí rušených dílenských učeben.

Graf: Problémy obcí v oblasti školství

Zdroj: Vlastní šetření

Problémovou oblastí ve školství je také klesající poptávka po řemeslně zaměřených školách (učňovských školách) a návaznost středního školství v území na poptávku na trhu práce, kdy studenti po dostudování střední školy vykonávají velmi často jinou profesi, než vystudovali v důsledku nedostatku praxe, poptávky a nízké úrovně mezd v těchto oborech.

Mezi dalšími problémy, které vyplynuly z dotazníkového šetření, bylo považováno například nedostatečné další vzdělávání učitelů v návaznosti například na využívání moderních poznatků v oboru, absence školních psychologů na základních školách, nedostatečný rozvoj

v oblasti finanční gramotnosti žáků, v osnovách chybí environmentální a etická výchova atd. Některé z těchto problémů by mohly být řešeny například prostřednictvím Společné platformy pro vzdělávání, která v území doposud neexistuje.

Pro kvalitu života obyvatel je důležitou oblastí také trávení volného času. Přestože počet dětí v ZŠ každoročně klesá, počet dětí navštěvujících školní družiny a školní kroužky naopak narůstá. I přesto, že je rozsah nabízených aktivit v území v rámci volnočasových aktivit poměrně veliký, někteří rodiči postrádají pro své děti kroužky zaměřené na nadané děti (chemické kroužky, ...). Právě škola jako komunitní centrum u dětí sehrává velmi významnou roli a v regionu je potřeba tyto školské volnočasové aktivity více rozvíjet. Z poznatků a zkušeností některých rodičů i pedagogů vyplývá, že by uvítali i odlišné přístupy ke vzdělávání, které by vedly k odklonění od klasického zavedeného konceptu vzdělávání. Děti mají mnohdy podprůměrné znalosti např. v chápání textu i ve schopnostech rozumět problémům a řešit je. V současném systému si děti osvojují veliké množství poznatků a teorií, ale nedokážou s nimi pracovat. Tady vzniká prostor pro spolupráci školy, jejího zřizovatele, rodičů a MAS při řešení této situace např. alternativními formami předškolního výchovy, vzniku svazkových škol apod. Na řadu také přichází diskuze o využití školních budov pro zřízení komunitních škol. Své místo v území má i další vzdělávání pro dospělé a seniory, avšak ve velmi omezené míře. Akreditované vzdělávací aktivity nabízí v rámci Univerzity třetího věku pouze Klvaňovo Gymnázium a Střední zdravotnická škola Kyjov.

Sociální oblast

Sociální zařízení jsou v regionu rozmístěny jen v několika obcích. Centrem sociálních služeb regionu MAS je město Kyjov, v němž se nachází většina těchto institucí. Nejvíce je v regionu domů s pečovatelskou službou. Ostatní instituce z oblasti sociální se nevyskytují již v tak velkém počtu. Od roku 2007 probíhá na území obce s rozšířenou působností Kyjov komunitní plánování sociálních služeb. Udržitelnost procesu komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) je zajištěna nejen politickou podporou města Kyjova, ale také stabilní organizační strukturou KPSS. Jsou vytvořeny 3 pracovní skupiny – I. Osoby a rodiny ohrožené, rizikové, v problémech a krizi, II. Senioři a osoby se zdravotním postižením, III. Osoby s duševním onemocněním a mentálním postižením a Koordinační – řídící skupina (pověřená Radou města Kyjova), které se na koordinaci a rozvoji sociálních služeb podílejí.

Osoby ohrožené soc. vyloučením v regionu MAS jsou zejména nízkopříjmové rodiny, závislí lidé, bezdomovci, a mládež ohrožená soc. patologickými jevy (gambling, drog. závislosti, záškoláctví apod.). Tyto osoby se pohybují ve větší míře převážně v oblasti Města Kyjova, jež je spádovou oblastí s největším počtem obyvatel z obcí v regionu.

Sociálně slabší spoluobčané bez domova využívají převážně ubytoven v Kyjově. Někteří pouze v chladnějších obdobích. Mnoho z nich je však závislých na alkoholu a nezaměstnaných. Dochází zde k častým konfliktům s většinovou společností. V letních měsících osoby závislé na omamných a psychotropních látkách často migrují mezi

některými obcemi v okolí Kyjova a oblasti tzv. Chrástí – zahrádkářská oblast se zahradními domky, nacházející se za ulicí Brandlova v Kyjově. Postupně se rozrůstá skupina lidí užívající návykové látky a kriminalita. S tímto je spojeno i riziko nákazy infekčními chorobami.

Na tento problém v regionu MAS upozornilo více než čtvrtina obcí. Proto je třeba zajistit prevenci v této oblasti, a to nejen v primární, ale také v sekundární úrovni (rizikové skupiny obyvatel) a zejména v terciární prevenci (např. sběr použitého injekčního materiálu).

Sociálních služeb v regionu využívají i matky samoživitelky s dětmi, které se velmi často pohybují ve velké finanční tísní. Ubytovací zařízení pro sociálně strádající matky s dětmi je pouze v městě Kyjově.

V regionu se nalézají i pobytové zařízení poskytující celoroční ubytování a sociální služby osobám s mentálním a kombinovaným postižením. Příkladem je Domov Horizont, p. o.

Velkou mírou je v Kyjově zastoupena skupina obyvatel seniorského věku, avšak kapacita pobytových zařízení pro seniory je zcela nedostačující. Tyto služby tak doplňují terénní služby. Obcím je poskytuje převážně Charita Kyjov případně Charita Hodonín, ošetrovatelská služba Homedica Hodonín či DPS Ždánice a služba Charity ve Slavkově u Brna. Avšak časové a finanční možnosti jednotlivých služeb nejsou plně v souladu s potřebami seniorů.

Za ostatními službami musejí klienti dojíždět mimo jejich bydliště do Kyjova či jiných spádových měst mimo region MAS, a proto jsou pro některé občany v krizi nedostupné. Rozsah služeb také zcela nepokrývá potřeby uživatelů, a to především co se místní a časové dosažitelnosti týče. Z toho plyne potřeba do budoucna řešit místní a časovou dostupnost služeb.

Tabulka: Sociální oblast – počty jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	4
Služby sociální péče	Osobní asistence	2
	Pečovatelská služba	8
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	0
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	3
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	2
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0

Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	1
	Azylové domy	1
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	2
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	3
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	1
	Terénní programy	2
	Sociální rehabilitace	1

Zdroj: vlastní šetření, Registr poskytovatelů sociálních služeb

Na základě dat z registru poskytovatelů služeb bylo zjištěno, že na území MAS mělo 10 poskytovatelů svá zařízení a to:

- Arcidiecézní charita Olomouc - Charita Kyjov (tř. Palackého 194, Kyjov)
pečovatelská služba, osobní asistence, domov pro seniory v Čeložnicích, K-centrum - víceúčelová drogová služba, terénní programy - výměna injekčního materiálu, sběr použitých stříkaček, vyřizování léčby, individuální poradenství, atd., nízkoprahový klub Wu-Wej – pomoc a podpora dětem a mládeži od 11 do 26 let, občanská poradna
- Občanské sdružení KROK (tř. Komenského 2124, Kyjov)
terapeutická komunita - zařízení pro dlouhodobou léčbu drogově závislých, program následné péče, občanská a rodinná poradna, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- Centrum sociálních služeb Kyjov, p. o. města Kyjova (tř. Palackého 67, Kyjov)
pečovatelská služba, denní stacionář pro seniory a zdravotně postižené, osobní asistence, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- Centrum služeb pro seniory Kyjov, p. o. (Strážovská 1095, Kyjov)
domov pro seniory, domov se zvláštním režimem, odlehčovací služba
- Domov Horizont, p. o. (Strážovská 1096, Kyjov)

domov pro osoby se zdravotním postižením

- Oblastní odbočka Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých Kyjov - SONS (tř. Komenského 617, Kyjov)
odborné sociální poradenství, sociálně aktivizační služby pro seniory a zdravotně postižené
- Svaz tělesně postižených v ČR, o. s., Okresní organizace Hodonín (tř. Palackého 67, Kyjov)
odborné sociální poradenství, sociálně aktivizační služby pro seniory a zdravotně postižené
- Centrum pro sluchově postižené Hodonínsko, o.p.s., pracoviště Kyjov (tř. Palackého 67, Kyjov)
tlumočnické služby, sociálně aktivizační služby pro seniory a zdravotně postižené, sociální rehabilitace
- Město Bzenec
Pečovatelská služba Bzenec
- Vracov
Pečovatelská služba Vracov
- Diecézní charita Brno – Oblastní charita Hodonín
Charitní pečovatelská služba Šardice, Charitní pečovatelská služba Ždánice, Charitní pečovatelská služba Ratíškovice

Zmapováním sociálních služeb bylo zjištěno, které další sociální služby jsou poskytovány zařízeními sídlícími v jiném ORP (zjišťováno bylo i ke kolika klientům se na Kyjovsko dojíždí). Jedná se o službu osobní asistence (§39), kterou poskytuje Centrum pro rodinu a sociální péči Hodonín (do Kyjova dojíždí k jedné rodině) a 4 služby rané péče (§54): Poradna rané péče DOREA (Slezská diakonie) – Brno (dojíždí k 1 rodině v Kyjově a 1 z Vracova), Středisko rané péče SPRP Brno (dojíždí k 3 rodinám v obci Svatobořice-Mistřín, Milotice a Bzenec), Raná péče pro Moravu a Slezsko o.p.s. (Centrum pro dětský sluch Tamtam o.p.s.), Olomouc (dojíždí k 1 rodině ve Bzenci), DOTYK II - raná péče - Brno (v současné době žádný klient z Kyjovska), služba sociální rehabilitace (§70): DOTYK II - sociální rehabilitace – Brno (dojíždí ke 2 klientům z Kyjova).

Dále jsou občanům poskytovány návazné služby, mezi které patří: ošetrovatelská služba, domácí hospicová péče, C-klub svépomocná skupina pro onkologicky nemocné, půjčovna kompenzačních pomůcek, příprava na manželství, kurzy, workshopy, poradenství pro nastávající maminky, mateřský klub, příjem a výdej věcí osobní potřeby, nábytku potřebným, koordinace ručního pletení obvazů pro malomocné v Africe a Indii, pomoc a podpora lidem

s roztroušenou sklerózou formou rekondičního a rehabilitačního cvičení, ergoterapie, rozvoz obědů, pedikúra atd.

Důležité je také zmínit skutečnost, že od 1. 4. 2014 je poskytována další služba - denní stacionář pro duševně nemocné, jejímž poskytovatelem je Sociálně-psychiatrické centrum - Fénix, o.p.s. se sídlem v Kyjově. Dále organizace Centrum služeb pro seniory Kyjov poskytuje ve svém zařízení od 1. 11. 2013 odlehčovací služby § 44 (kromě dalších 2 služeb jako je domov pro seniory a domov se zvláštním režimem). A Nemocnice Kyjov, p. o. poskytuje sociální služby ve zdravotnických zařízeních ústavní péče § 52. Slabou stránkou v sociální oblasti je většinou nedostatečně řešená konkurence poskytovatelů sociálních služeb a z toho vyplývající neochota ke spolupráci a komunikaci. Tento problém se částečně snaží vyřešit i komunitná plánování.

V r. 2013 využilo na Kyjovsku služeb prevence celkem 1767 klientů, z toho 1054 klientů z Kyjova (cca 60%) a 713 klientů z okolních obcí (cca 40%). Ve stejném roce využilo na Kyjovsku služeb odborného sociálního poradenství celkem 513 klientů, z toho 340 klientů z Kyjova (cca 66%) a 173 klientů z okolních obcí (cca 34%). Služeb sociální péče s místní i regionální působností celkem 843 klientů, z toho 367 klientů z Kyjova (cca 44%) a 476 klientů z okolních obcí (cca 56%) a služeb sociální péče s regionální působností celkem 441 klientů, z toho 164 klientů z Kyjova (cca 37%) a 277 klientů z okolních obcí (cca 63%). Kapacita sociálních služeb činila dle vlastního šetření v roce 2014 – 362 pobytových klientů, 682 klientů ambulantních a 1003 klientů terénních.

V regionu je tedy potřeba rozvíjet i existující sociální a související služby, které jsou zaměřené zejména na poradenství, pečovatelskou službu do domu, kluby seniorů, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, Sociálně aktivizační služby, mateřská centra, osobní asistenci, terapeutické komunity, sociální rehabilitaci, Sociálně zdravotní služby, jídelny, odlehčovací služby, terénní služby, tlumočení do znakové řeči atd.

Směrem k individuálním potřebám jednotlivců by měli být více nastaveny služby jako chráněné bydlení, domovy se zvláštním režimem, azylové domy, Stacionáře, noclehárny, Svoz občanů atd.

Přestože je nabídka sociálních služeb poměrně širová, komunitní plánování upozornilo na problémy, které bude nutno v budoucím období řešit.

Tabulka: Instituce poskytující sociální služby v regionu MAS

	Sociální služba dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	Poskytovatel dané sociální služby
SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ		
§ 37	sociální poradenství	<ul style="list-style-type: none"> - Svaz tělesně postižených v ČR, o.s., Okresní organizace Hodonín - Občanská poradna (Charita Kyjov) - Agentura pro občany (o.s. KROK) - Sociální poradna SONS (Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých) – Kyjov
SLUŽBY SOCIÁLNÍ PÉČE		
§ 39	osobní asistence	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní asistence Kyjov (Charita Kyjov) - Centrum sociálních služeb Kyjov, p.o. města Kyjova - <i>Centrum pro rodinu a sociální péči Hodonín</i>
§ 40	pečovatelská služba	<ul style="list-style-type: none"> - Charitní pečovatelská služba Šardice (Diecézní Charita Brno) - Charitní pečovatelská služba Ždánice (Diecézní Charita Brno) - Charitní pečovatelská služba Svatobořice-Mistřín (Charita Kyjov) - Charitní pečovatelská služba Kyjov (Charita Kyjov) - Centrum sociálních služeb Kyjov, p.o. města Kyjova - Pečovatelská služba Vracov (město Vracov) - Pečovatelská služba Bzenec (město Bzenec)
§ 41	tísňová péče	
§ 42	průvodcovské a předčitatelské služby	
§ 43	podpora samostatného bydlení	
§ 44	odlehčovací služby	<ul style="list-style-type: none"> - Centrum služeb pro seniory Kyjov, p.o.
§ 45	centra denních služeb	
§ 46	denní stacionáře	<ul style="list-style-type: none"> - Centrum sociálních služeb Kyjov, p.o. města Kyjova - Sociálně - psychiatrické centrum – Fénix, o.p.s.
§ 47	týdenní stacionáře	
§ 48	domovy pro osoby se zdravotním postižením	<ul style="list-style-type: none"> - Domov Horizont, p.o.
§ 49	domovy pro seniory	<ul style="list-style-type: none"> - Centrum služeb pro seniory Kyjov, p.o. - Charitní dům pokojného stáří Čeložnice (Charita Kyjov) - Pobytová služba Českého červeného kříže –

		Domov Hvězda Moravský Písek - Domy seniorů ČČK Moravský Písek
§ 50	domovy se zvláštním režimem	- Centrum služeb pro seniory Kyjov, p.o.
§ 51	chráněné bydlení	
§ 52	sociální služby poskytované ve zdravot. zařízeních ústavní péče	- Nemocnice Kyjov, p.o.
SLUŽBY SOCIÁLNÍ PREVENCE		
§ 54	raná péče	- <i>Poradna rané péče DOREA (Slezská diakonie) – Brno</i> - <i>Středisko rané péče SPRP Brno</i> - <i>Raná péče pro Moravu a Slezsko o.p.s. (Centrum pro dětský sluch Tamtam o.p.s.), Olomouc</i> - <i>DOTYK II - raná péče - Brno</i>
§ 55	telefonická krizová pomoc	
§ 56	tlumočnické služby	- Centrum pro sluchově postižené Hodonínsko, o.p.s.
§ 57	azylové domy	
§ 58	domy na půl cesty	
§ 59	kontaktní centra	- Kontaktní centrum Kyjov – víceúčelová drogová služba (Charita Kyjov)
§ 60	krizová pomoc	
§ 60a	intervenční centra	
§ 61	nízkoprahová denní centra	
§ 62	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	- Nízkoprahový klub Wu-Wej (Charita Kyjov)
§ 63	noclehárny	
§ 64	služby následné péče	- Program následné péče Krok (o.s. KROK)
§ 65	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	- Centrum sociálních služeb Kyjov, p. o. města Kyjova - Agentura pro občany, o.s. KROK
§ 66	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	- Centrum pro sluchově postižené Hodonínsko, o.p.s. - Svaz tělesně postižených v ČR, o.s., Okresní organizace Hodonín - Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých (SONS) – Kyjov
§ 67	sociálně terapeutické dílny	
§ 68	terapeutické komunity	- O.s. KROK

§ 69	terénní programy	- Kontaktní centrum Kyjov - Terénní programy (Charita Kyjov)
§ 70	sociální rehabilitace	- Centrum pro sluchově postižené Hodonínsko, o.p.s. - DOTYK II - sociální rehabilitace – Brno

Zdroj: vlastní šetření

Přehled dalších organizací poskytující návazné služby občanům Kyjovska, které mají sídlo v regionu:

- Charita Kyjov (ošetřovatelská služba, domácí hospicová péče, C-klub svépomocná skupina pro onkologicky nemocné, půjčovna kompenzačních pomůcek),
- Centrum pro rodinu Kyjov, o.p.s. (příprava na manželství, kurzy, workshopy, poradenství pro nastávající maminky, mateřský klub),
- Občanské sdružení Omega Plus (příjem a výdej věcí osobní potřeby, nábytku, apod. potřebným, půjčovna kompenzačních pomůcek, koordinace ručního pletení obvazů pro malomocné v Africe a Indii)
- Roska Kyjov (pomoc a podpora lidem s roztroušenou sklerózou formou rekondičního a rehabilitačního cvičení, ergoterapie, apod.),
- Dětské centrum Kyjov, p. o. (bývalý kojenecký ústav),
- Mateřská škola a Základní škola Kyjov (vzdělávání osob s vadami sluchu, řeči a poruchami autistického spektra),
- Kluby důchodců, kluby maminek, apod.

Z předchozího je zřejmé, že v území působí několik organizací, které se snaží zabezpečit co nejrozmanitější spektrum sociálních služeb. Avšak některé z nich se potýkají s problémy nevyhovujícího materiálně-technického zázemí pro poskytování kvalitních služeb. Z přehledu také vyplývá, že se v území vyskytuje nízká míra využívání služeb komunitního charakteru. Neexistuje zde také žádné sociální komunitní centrum, které by vedlo k začleňování a zvyšování uplatnitelnosti osob ohrožených soc. vyloučením na trhu práce nebo zajišťovalo sociální, kulturní či vzdělávací aktivity vedoucí ke zlepšení sociální situace jednotlivců. Podle informací z komunitního plánování v oblasti sociálních služeb chybí také kvalitní vzdělávání sociálních pracovníků a finance na jejich vzdělávání.

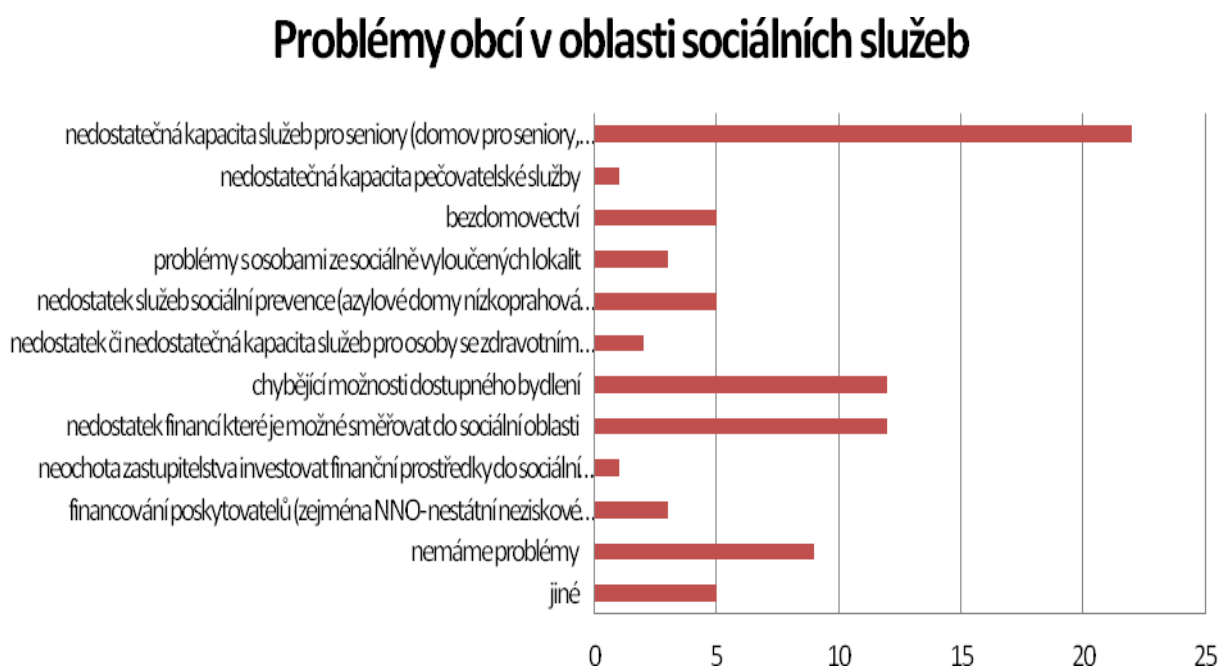
Dle serveru ceske-socialni-podnikani.cz neexistuje v území MAS doposud ani žádný sociální podnik.

Dobrovolnická činnost byla zjišťována na základě průzkumu dobrovolnictví vedeným MPSV. Dobrovolnickou činnost, která se týká i našeho území, vykonává například občanské sdružení SONS ČR a církevní právnická osoba Diecézní charita Brno (DCHB).

Obce vnímají jako největší potřebu budovat kapacity pro důstojné prožívání stáří v přirozeném prostředí tzv. denní stacionáře pro seniory, či nutnost řešit situaci dostupnosti

bydlení. Avšak sociálních služeb zaměřujících se na drogově závislé či sociálně vyloučené je v regionu málo. Také školská zařízení se k drogové prevenci a prevenci k rizikovému chování staví často lhostejně. Vystává potřeba podpořit žití v přirozeném prostředí s rodinou, ale také zachovat určitou důstojnost stáří v pobytových zařízeních. Chybí zde vhodné prostory a celková koncepce pro práci s rodinami v jejím širším pojetí od práce s dětmi až po prarodiče. Služby by měly být zaměřeny na podporu mezigenerační sounáležitosti, chybí aktivizační služby pro seniory i sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Hlavně co se týká bezplatných služeb pro osoby, které si placené služby nemohou z finančních důvodů dovolit. Zcela chybí například denní centrum pro bezdomovce.

Graf: Problémy obcí v oblasti sociálních služeb

Zdroj: vlastní šetření

Na území MAS byla realizována i analýza potřeb veřejnosti a uživatelů sociálních služeb na Kyjovsku, z níž vyplynulo, že obyvatelé mají dostatečné informace o sociálních službách, přičemž tyto informace zjišťují nejčastěji od blízkých osob. Nejvíce využívanými službami jsou sociální poradenství a pečovatelská služba. Z pohledu požadovaných služeb bylo nejvíce poptáváno poradenství pro různé oblasti života a odstranění architektonických bariér v regionu.

Zdravotnictví

Centrem zdravotnictví regionu je město Kyjov. Nachází se zde Nemocnice Kyjov, příspěvková organizace Jihomoravského kraje, která svou kapacitou lůžek a spektrem služeb bezpečně pokrývá potřeby obyvatelstva.

Nemocnice Kyjov je komplexním zařízením poskytujícím ambulantní i lůžkovou péči, z hlediska svého statutu se jedná o příspěvkovou organizaci, jejímž zřizovatelem je Jihomoravský kraj. V oborech interna, chirurgie, dětské, gynekologie-porodnictví a ARO poskytuje péči přibližně pro 162 tisíc obyvatel okresu spolu s nemocnicí v Hodoníně, v dalších lůžkových oborech, kterými jsou neurologie, ortopedie, urologie, kožní, oční, rehabilitace, ušní-nosní-krční, plicní a infekční zajišťuje ústavní péči samostatně. Mimo to provozuje i lůžka následné péče v počtu 38, a to na detašovaném lůžkovém pracovišti ve Veselí nad Moravou. Podle informací z osobních rozhovorů chybí v oblasti převážně krizová lůžka. Nedostatek je i zařízení věnující se duševně nemocným pacientům, psychologů, psychiatrů, psychoterapeutů a chybí i specializovaná péče o děti s poruchami chování.

Nemocnice zajišťuje i organizuje dětskou, všeobecnou a stomatologickou lékařskou službu první pomoci. V areálu působí celkem 47 odborných ambulancí, několik dalších je umístěno na poliklinice v Kyjově, Veselí nad Moravou a Hodoníně. Nemocnice Kyjov zaměstnává celkem 1 028 pracovníků.

Většina ordinací praktických lékařů, lékařů pro děti a dorost, gynekologů a stomatologů je situována do města Kyjova. Jednotlivě se tato zařízení nacházejí ve městech Vracov, Bzenec, Ždánice a v některých větších obcích – Archlebov, Dambořice, Hovorany, Ježov, Milotice, Moravský Písek, Svatobořice – Mistrín, Šardice, Ratíškovice a Žarošice. Z toho vyplývá, že síť zdravotnických zařízení v území je hustá a dobře rozmístěná. Kvalitu zdravotnických služeb podporuje i velmi dobrá dopravní dostupnost obcí v území.

Tabulka: Zdravotnictví

	zdravotnictví									
	Sdružená ambulantní zařízení	Nemocnice	Středisko záchranné služby a rychlá zdravotní pomoc + transf. stanice	dětský lékař	obvodní lékař	zubař	gynekolog	lékař specialista	detašované pracoviště	Zařízení lékárenské péče
Počet zařízení	2	1	1	17	31	32	5	22	13	14
Počet obcí, v nichž je instituce	1	1	1	14	18	14	2	1	8	7

Zdroj: vlastní šetření

Důležitou oblastí služeb ve zdravotnictví je psychiatrická péče, jejíž význam s přibývajícím duševními onemocněními roste. V území služby psychiatrické péče poskytuje dlouhodobě Nemocnice Kyjov prostřednictvím integrované psychiatrické ambulance, na základě doporučení praktického lékaře. Od roku 2014 také psychiatrické centrum Fénix, které svoje služby v této oblasti zaměřuje spíše na služby denního stacionáře a centra duševního zdraví. Psychoterapii a krizovou intervenci provozuje také ambulance klinické psychologie Teherapy Kyjov, s.r.o. a někteří kliničtí psychologové působící jako OSVČ. Z osobních pohovorů s vedoucími pracovníky těchto organizací vyplynulo, že tyto organizace v současné době nemají dostatečné materiálně-technické zázemí na rozvoj svých služeb směrem k poskytování psychiatrické péče v přirozeném prostředí a přesun psychiatrické péče směrem do komunity (chybí jim např. vlastní zázemí, finanční prostředky atd.), i když psychiatrické centrum Fénix tyto služby již přes rok částečně poskytuje, doposud není plně materiálně a technicky zajištěno dle potřeb pro zajištění maximální kvality těchto služeb. O tyto aktivity však všechny organizace jeví zájem a chtějí se věnovat i začleňování duševně nemocných. Jako nedostatečná se proto jeví komplexní, koordinovaná a efektivní psychiatrická následná péče, jak zdravotní, tak sociálně rehabilitační.

Komerční služby a ostatní základní služby obyvatelům

V obcích regionu MAS leží 47% obcí nad mediánem počtu základních služeb obyvatelům obcí a třináct obcí vykazuje vyšší vybavenost službami, než je považována jako základní. Naopak sedmnáct obcí vykazuje nižší vybavenost službami, než je považována za vybavenost základní. Přesto je téměř v každé obci, kromě Kelčan, Labut a Karlína obchod s potravinami. Pohostinství s kuchyní chybí pouze v Dražůvkách a Karlíně. Nejvyšší vybavenost základními službami vykazují obce Kyjov a Ratíškovice.

Tabulka: Základní služby obyvatelům

	základní služby obyvatelům											
	obchod - potraviny	pošta	rychlé občerstvení	pohostinství s kuchyní	pohostinství bez kuchyně	Kavárna/cukrárna	Ubytování - hotel/penzion/ubytovna/kemp	Ubytování(počet lůžek) - hotel/penzion/ubytovna/kemp	Mateřské/rodinné centrum	Policie ČR, městská, obecní	Pohřebnictví	Zahradnictví
Počet zařízení	100	27	7	91	65	20	5/46/14/1	242/1102/252/72	8	6	20	16
Počet obcí, v nichž je služba	42	27	3	43	16	10	5/18/8/1	5/18/8/1	8	5	16	12

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka: Základní služby obyvatelům - pokračování

	základní služby obyvatelům													
	Oprava/výroba obuvi	Instalatér	Autoservis	Pneuservis	Oprava prům. zboží	Stavebnictví	švadlena	Maliř pokojů	Čalounictví	Stolařství	Zámečnictví	Benzinová stanice	Květinářství	Kadeřnictví/kosmetika
Počet zařízení	1	63	59	22	6	79	20	42	9	68	35	14	28	74
Počet obcí, v nichž je služba	1	28	29	17	5	28	14	21	9	28	21	11	16	26

Zdroj: vlastní šetření

U většiny obcí jejich vybavenost koresponduje s počtem obyvatel obce. Nejvíce se trendu vymyká obec Uhřice, která vykazuje výrazně větší vybavenost, než je u obcí se podobným počtem obyvatel a obec Nenkovice, která má s ohledem na obce s podobným počtem obyvatel nižší vybavenost komerčními službami.

Ze základních služeb obyvatelům je v regionu MAS nejvíce obchodů s potravinami, pohostinství s kuchyní či stavebnictví. Naopak velmi málo je oprav a výroben obuvi, služben policie, rychlých občerstvení či mateřských a rodinných center. Z informací o vybavenosti základními službami pro obyvatele v regionu MAS je zřejmé, že region poskytuje poměrně široké spektrum služeb, avšak většina z nich se nachází přímo v obcích, jež tvoří přirozená centra služeb nebo v jejich blízkosti. Lidé proto za některými službami do těchto center musejí dojíždět. Některé typy služeb jsou však zastoupeny v malé míře, či chybí úplně. V regionu je také nedostatečná síť služeb pro cestovní ruch a velmi nízká je i kvalita těchto služeb. Zejména v menších obcích, kde chybí tyto služby úplně.

Tabulka: Vybavenost obcí službami

Obec	Počet služeb v obci	dostatečnost služeb	Obec	Počet služeb v obci	dostatečnost služeb	Obec	Počet služeb v obci	dostatečnost služeb
Archlebov	18	obec se základní vybaveností	Milotice	40	vyšší vybavenost	Těmice	15	obec bez základní vybavenosti
Bukovany	8	obec se základní vybaveností	Moravany	10	obec se základní vybaveností	Uhřice	24	obec se základní vybaveností
Bzenec	35	vyšší vybavenost	Mouchnice	5	obec bez základní vybavenosti	Vacenovice	65	vyšší vybavenost
Čeložnice	8	obec bez základní vybavenosti	Násedlovice	17	obec se základní vybaveností	Věteřov	4	obec bez základní vybavenosti
Dambořice	29	vyšší vybavenost	Nechvalín	7	obec se základní vybaveností	Vlkoš	14	obec se základní vybaveností
Domanín	16	obec se základní vybaveností	Nenkovice	2	obec se základní vybaveností	Vracov	46	vyšší vybavenost
Dražůvky	5	obec bez základní vybavenosti	Ostrovánky	3	obec bez základní vybavenosti	Vřesovice	4	obec bez základní vybavenosti
Hovorany	39	vyšší vybavenost	Skalka	5	obec bez základní vybavenosti	Žádovice	20	obec bez základní vybaveností
Hýsly	6	obec bez základní vybavenosti	Skoronice	12	obec bez základní vybavenosti	Žarošice	19	vyšší vybavenost

Ježov	13	obec se základní vybaveností	Sobůlky	11	obec se základní vybaveností	Ždánice	45	vyšší vybavenost
Kelčany	4	obec bez základní vybavenosti	Stavěšice	8	obec bez základní vybavenosti	Želetice	11	obec bez základní vybavenosti
Kostelec	24	obec se základní vybaveností	Strážovice	10	obec se základní vybaveností	Žeravice	14	obec se základní vybaveností
Kyjov	72	vyšší vybavenost	Svatobořice-Mistřín	47	vyšší vybavenost	Karlín	1	obec bez základní vybavenosti
Labuty	1	obec bez základní vybavenosti	Syrovín	3	obec bez základní vybavenosti	Moravský Písek	19	vyšší vybavenost
Lovčice	18	obec se základní vybaveností	Šardice	38	vyšší vybavenost	Ratíškovice	65	vyšší vybavenost

Zdroj: vlastní šetření

Bydlení

Urbanizované území tvoří plochy zastavěné a plochy určené k zastavění. Většina sídel na území regionu MAS byla založena v nižších polohách nebo na úpatí hřbetů. Významnou roli hrají v území dominanty, které jsou zároveň orientačními body v krajině. Zástavba vytvářela náves nebo probíhala ve dvou řadách podél cesty či vodního toku. Tyto historické části dnes tvoří centra obcí. Další domy na tuto zástavbu kompaktně navazovaly. Zástavba původně venkovská byla ve 20. století doplňována rodinnými domy městského charakteru buď samostatně stojícími, nebo koncipovanými jako dvojdomky s charakteristickou úzkou parcelou. V současnosti probíhá výstavba vilového typu s poměrně velkými objekty na malých pozemcích s nevhodným tvarem i funkcemi, které měřítkem, členěním a detaily nerespektují původní zástavbu a často narušují charakter obce. Urbanistická struktura center městských sídel odpovídá analogicky sídlům venkovským, domy v centrální části jsou přestavovány na vícepodlažní, částečně jsou využívány pro občanskou vybavenost a získávají městský charakter, pozdější zástavba je tvořena volně stojícími bytovými domy vytvářejícími sídlištní komplexy.

Počet dokončených bytů v regionu MAS v posledních letech kolísá kolem hodnoty 152 bytů, přičemž všechny obce vyjma obec Karlín za pozorované časové období postavily alespoň jednu bytovou jednotku. Střední hodnota za sledované období předcházejících šestnácti let dosahuje hodnoty dvaceti sedmi bytů a roční průměrná hodnota počtu dokončených bytů je rovna pěti. V první polovině sledovaného období bylo nejvíce bytů postaveno v obcích Kyjov, Vacenovice a Vracov. V druhé polovině sledovaného období bylo nejvíce bytů postaveno v obcích Kyjov a Bzenec. Tyto obce tak patří mezi obce s největším počtem dokončených

bytů za sledované období. Nejméně bytů bylo dokončeno v obcích Karlín, Labuty a Mouchnice. Většina obcí vzhledem k bytové výstavbě vykazuje vyrovnaný trend přírůstu nově postavených bytů v obci mezi jednotlivými roky. Pouze u některých obcí dochází v jednom z roků sledovaného období k výraznějšímu odchýlení od průměrné hodnoty. Tento z průměrných hodnot vymykající se rok je u obcí různý, proto nelze určit žádný rok za výrazně více investiční. Skokový nárůst v počtu dokončených bytů v roce 2002 lze vysvětlit velkým nárůstem počtu dokončených bytů v obci Bzenec. V tomto roce jich zde bylo dokončeno sto čtrnáct. Takto výrazná investice se u žádné jiné obce v regionu MAS za sledované časové období již nevyskytuje.

Tabulka: Dokončené byty v obcích MAS v letech 1998 - 2013

	Dokončené byty v obcích MAS v letech 1998 až 2013															
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet dokončených bytů	182	167	208	136	266	113	138	146	117	110	146	141	164	101	148	145
Počet obcí, v nichž byly byty dokončeny	28	28	33	32	35	30	26	31	27	31	32	33	26	31	30	35

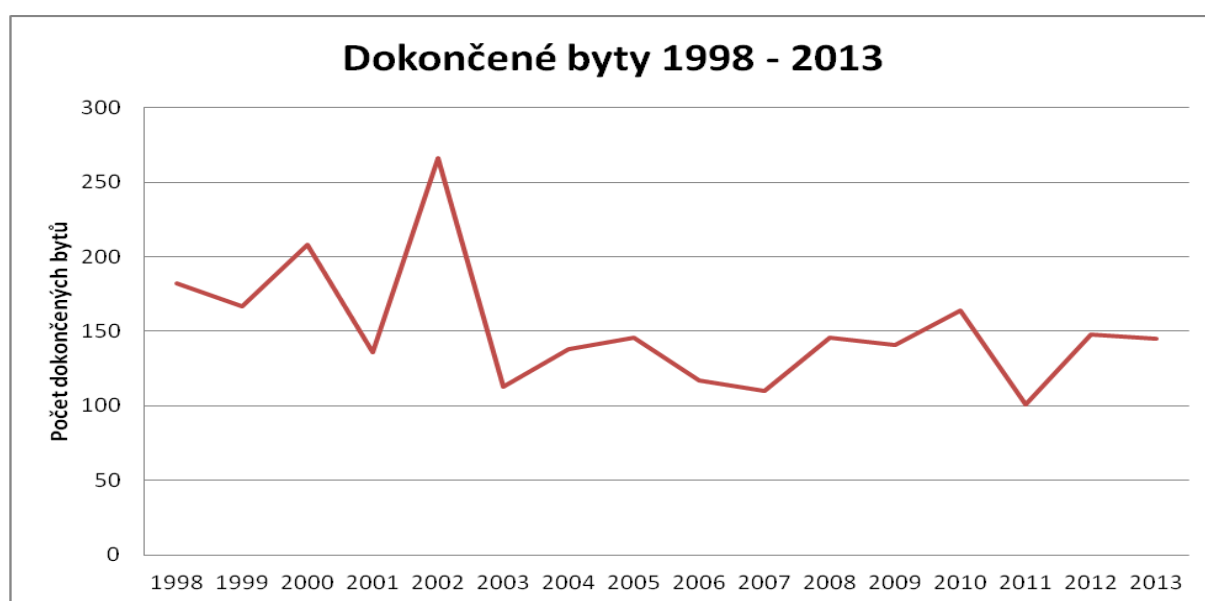
Zdroj: ČSÚ Brno

Podle výsledků podrobné evidence domácností, domů a bytů prováděné v rámci Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB 2011, ČSÚ) tvořilo domovní fond v regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu k 1. 3. 2011 celkem 19 071 domů, z toho 16 563 (tj. 86,8 %) jich bylo trvale obydlených. Z trvale obydlených domů bylo 15 566 (tj. 93,98 %) rodinných, 834 (tj. 5,04 %) bytových a 163 domů (tj. 0,98 %) mělo jinou funkci. Z 2 508 neobydlených domů bylo 189 (tj. 7,5 %) nezpůsobilých k bydlení a tvořilo tzv. rezidenční brownfields, tedy dlouhodobě nevyužívané, zdevastované objekty, které bude v příštích letech nutné revitalizovat. Ostatní trvale neobydlené domy sloužily k přechodnému bydlení, k rekreaci nebo byly v době konání censu přestavovány, případně sloužily k jiným účelům. Domovní fond trvale obydlených domů regionu MAS tvořil 7,36 % všech trvale obydlených domů Jihomoravského kraje. Nejvyšší podíly neobydlených domů měly na svém administrativním území obce Mouchnice (38,7 %), Vřesovice (29,4 %), Dražůvky (26,8 %), Syrovín (25,5 %), Stavěšice (25,3 %), Lovčice (24,6 %), Nenkovice (23,9 %), Želetice (23,2 %), Nechvalín (22,5 %) a Archlebov (21,5 %). Podíl neobydlených domů v regionu MAS (13,2 %) byl v roce 2011 nižší o 0,1 procentního bodu než v Jihomoravském kraji (13,3 %) a o 3,4 procentního bodu než v České republice (16,6 %).

Počet trvale obydlených domů v regionu MAS v období 2001 – 2011 vzrostl z 16 016 v roce 2001 na 16 563 v roce 2011, tj. o 547, resp. o 3,4 %. Počet trvale neobydlených domů

v regionu MAS snížil o 169 ze 2 677 v roce 2001 na 2 508 v roce 2011, tj. o 6,3 %. Jejich podíl z celkového počtu domů pak klesl o 1,1 procentního bodu ze 14,3 % v roce 2001 na 13,2 % v roce 2011. K největším poklesům podílu trvale neobydlených domů došlo v obcích Žarošice (o 22,0 procentních bodů z 26,6 % v roce 2001 na 4,6 % v roce 2011), Násedlovice (o 14,6 procentního bodu z 19,1 % v roce 2001 na 4,5 % v roce 2011), Uhřice (o 14,6 procentního bodu z 19,8 % v roce 2001 na 5,2 % v roce 2011), Dambořice (o 12,4 procentního bodu z 22,7 % v roce 2001 na 10,3 % v roce 2011), Domanín (o 7,0 procentních bodů ze 14,8 % v roce 2001 na 7,8 % v roce 2011), Kostelec (o 6,7 procentního bodu ze 17,0 % v roce 2001 na 10,3 % v roce 2011) a Karlín (o 5,7 procentního bodu ze 17,2 % v roce 2001 na 11,5 % v roce 2011).

Graf: Dokončené byty v letech 1998 - 2013

Zdroj: ČSÚ Brno

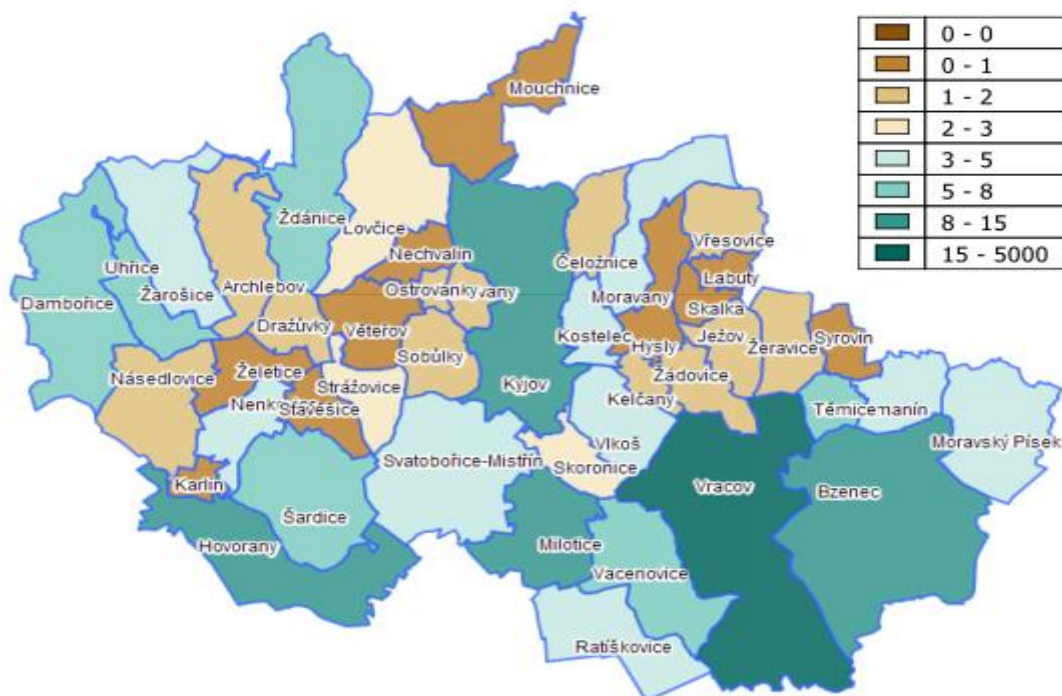
Obce, na jejichž administrativním území se nacházejí nevyužívané, zdevastované objekty (brownfields), musí v příštích letech v zájmu udržitelného využívání území jednoznačně preferovat revitalizaci a nové využití těchto budov před novou zástavbou volných ploch. Rekonstruované objekty mohou sloužit jako tzv. startovací byty pro mladé rodiny s dětmi, případně jako sociální byty pro ekonomicky znevýhodněné obyvatele.

Bytový fond tvořilo v regionu MAS celkem 21 231 trvale obydlených bytů, což bylo 4,79 % všech trvale obydlených bytů Jihomoravského kraje. Počet trvale obydlených bytů narostl oproti roku 2001 o 1 157, tj. o 5,8 %. V regionu MAS bylo evidováno celkem 22 628 hospodařících domácností, tj. 4,78 % všech hospodařících domácností v Jihomoravském kraji. V porovnání s rokem 2001 se počet hospodařících domácností v regionu MAS zvýšil o 71, tj. o 0,3 %.

Nepříliš dobrý stav ekonomiky obcí regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu naznačují údaje o aktivitách v oblasti bytové výstavby. Z hlediska rozvojového potenciálu i z ekonomického

pohledu je znepokojivé, že v obcích Mouchnice, Labuty a Karlín a Stavěšice probíhaly během posledních let pouze minimální nebo žádné stavební aktivity.

Graf: Dokončené byty celkem v regionu MAS v roce 2013

Zdroj: ČSÚ

V případě, že se zaměříme na dokončené byty v rodinných domech, zde prvenství v největším počtu dokončených bytů za sledované období mezi roky 2001-14 získala obec Vracov, následovaná obcemi Svatoborice-Mistřín a Kyjov. Počet dokončených bytů celkem v regionu MAS za sledované období mezi roky 2001-14 činí 0,5% celkového počtu dokončených bytů v České republice a 3,6% dokončených bytů v Jihomoravském kraji. U dokončených bytů v rodinných domech za toto sledované období se jedná o 0,6% z celkového počtu dokončených bytů v České republice a 5,5% dokončených bytů v Jihomoravském kraji. Při srovnání dokončených bytů v bytových domech činí počet dokončených bytů v bytových domech v regionu MAS 0,1% celkového počtu dokončených bytů v bytových domech v České republice a 1% dokončených bytů v bytových domech z Jihomoravského kraje.

Tabulka: Dokončené byty

	Dokončené byty celkem 2001-14 (vč. nástaveb a příst., domů pro seniory aj.)	Dokončené byty v rodinných domech 2001-14	Dokončené byty v bytových domech 2001-14
MAS	1986	1353	168
JMK	55443	24446	17654
Česká republika	436730	213581	133742

Zdroj: ČSÚ Brno – data pro MAS

Ze srovnání intenzit bytové výstavby s krajskou a celostátní úrovní je evidentní, že region MAS Kyjovské Slovácko zažívá velmi intenzivní ekonomickou recesi, protože ze 45 obcí jen 16 (Nenkovice, Těmice, Uhřice, Vracov, Milotice, Ostrovánky, Hovorany, Kelčany, Moravany, Skoronice, Vlkoš, Dambořice, Dražůvky, Strážovice, Kostelec a Domanín) mělo v roce 2013 index intenzity bytové výstavby vyšší než 3,0 dokončené byty na 1 000 obyvatel. Naopak u 10 obcí (Želetice, Věteřov, Syrovín, Stavěšice, Skalka, Nechvalín, Mouchnice, Labuty, Karlín a Hýsly) byla tato hodnota nulová. V celém regionu MAS připadalo na 1 000 obyvatel jen 2,3 dokončených bytů. Zatímco až do roku 2008 počet zahajovaných bytů převyšoval každý rok počet bytů dokončených, v následujících letech (jednoznačně v důsledku recese české ekonomiky, která se naplno promítla i do stavebnictví), byla každý rok zahájena stavba méně bytů, nežli bylo dokončeno. V roce 2008 bylo zahájeno 113,4 bytů na 100 dokončených bytů, kdežto v roce 2009 to bylo pouze 97,0 zahájených bytů na 100 dokončených a v roce 2013 již jen 87,6 zahájených bytů na 100 dokončených. V důsledku ekonomické krize se částečně prodloužila doba výstavby a současně se zmenšila zásoba rozestavěných bytů. Obce se také potýkají s nedostatkem financí na zasíťování pozemků. Na základě zjištění terénních průzkumů chybí v některých obcích také pozemky pro zástavbu rodinných domů.

STRUČNÉ SHRNUTÍ KAPITOLY OBČANSKÁ VYBAVENOST A SLUŽBY

V území MAS působí v oblasti školství celkem 86 institucí, v oblasti sociální 26 institucí a v oblasti zdravotnictví 138 institucí. Na území největších pěti obcí leží více než 57 % všech institucí. V regionu z oblasti školství chybí instituce jako jesle či instituce vysokoškolského vzdělávání. Většina obcí má alespoň mateřskou školu. V některých obcích je však potřeba navýšení jejich kapacit, jejich modernizace a dovybavení moderními učebními pomůckami. Rovněž technický stav některých budov je nutné zlepšit. Dopravní dostupnost škol je dobrá. Průměrně dojíždí téměř dva tisíce pět set žáků. Zejména malé obce mají problémy s udržením potřebného počtu dětí ve školách a s technickým stavem budov s ohledem na nedostatek finančních prostředků. Počet dětí navštěvujících dobrovolné školní aktivity, jako

jsou kroužky na území MAS, stále roste. Někteří rodiče by uvítali i větší rozšíření a podporu alternativního způsobu vzdělávání. Sociální zařízení jsou v regionu rozmístěny jen v několika obcích, přičemž nejvíce je domů s pečovatelskou službou. Za velkým množstvím služeb musejí klienti dojíždět. Osoby ohrožené sociálním vyloučením jsou v regionu zejména nízkopříjmové rodiny, závislí lidé, bezdomovci a mládež ohrožená soc. patologickými jevy. Sociálně slabší spoluobčané jsou často odkázáni na bydlení v ubytovnách v městě Kyjově. Mezi těmito osobami je vysoká míra nezaměstnanosti a četné druhy závislostí s rizikem nálezů infekčními chorobami. V okolí ubytoven dochází k častým konfliktům s většinovou společností. V posledních letech roste počet osob bez domova i mezi mladší generací občanů. Sociálních služeb v regionu využívají i matky samoživitelky s dětmi, k jejichž situaci není v regionu nakloněn ani trh práce. Na území se nalézají i pobytové zařízení poskytující celoroční ubytování a sociální služby osobám s mentálním a kombinovaným postižením. Velkou mírou je v Kyjově zastoupena skupina obyvatel seniorského věku, avšak kapacita pobytových zařízení pro seniory je zcela nedostačující. Doplnují terénní služby z pohledu časových a finančních možností nejsou plně v souladu s potřebami seniorů. Vystává potřeba podpořit žití v přirozeném prostředí rodiny. Služby by měly být zaměřeny i na podporu mezigenerační sounáležitosti. Centrem zdravotnictví regionu je město Kyjov, kde se nachází i Nemocnice Kyjov a většina ordinací praktických lékařů. Obyvatelé musí za některými zdravotními službami dojíždět. Kapacita lůžek a spektrum zdravotnických služeb bezpečně pokrývá potřeby obyvatelstva. Z pohledu komerčních služeb více než třetina obcí nedosahuje ani základního počtu služeb obyvatelům obcí. Přesto je téměř v každé obci obchod s potravinami a restaurace. Nejvíce se vybaveností odlišuje obec Uhřetice, která vykazuje výrazně vyšší vybavenost než je u obcí s podobným počtem obyvatel. Z důležitých služeb je v území velmi málo rodinných center či služeben policie. Architektura bydlení je v některých obcích značně nesourodá. Počet dokončených bytů v regionu MAS v posledních letech kolísá kolem hodnoty 152 bytů. Nejvíce bytů přibývá v regionálních centrech. Z 2 508 neobydlených domů bylo v roce 2011 189 (tj. 7,5 %) nezpůsobilých k bydlení a tvořilo tzv. rezidenční brownfields. Z devastované objekty mohou po rekonstrukci sloužit jako tzv. startovací byty pro mladé rodiny s dětmi, případně jako sociální byty pro ekonomicky znevýhodněné obyvatele.

2.1.5 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Technickou infrastrukturou jsou v souladu s ustanoveními § 2 zákona č. 183/2006 Sb. vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě a produktovody.

Z celkového počtu 45 obcí regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu jich pouze 16 (tj. 35,6 %) je vybaveno obecní kanalizací zakončenou čistírnou odpadních vod. To mimo jiné znamená, že 16 397 obyvatel obcí je bez čistírny, tj. 26,3 % z celkového počtu 62 229 občanů regionu musí svou denní produkci odpadních vod odstraňovat technicky méně dokonalým způsobem, který s sebou nese jisté riziko znečišťování povrchových i podzemních vod. Disponování kanalizací sice v šetření uvádějí všechny obce, avšak kanalizace není v některých obcích dokončena na celém jejich území. Nejsou k dispozici ani potřebné údaje o tom, zda zejména obyvatelé rodinných i menších bytových domů v malých obcích nejsou vybaveni domovními mechanicko-biologickými nebo kořenovými čistírnami odpadních vod. Oproti tomu vybavenost obcí sledovaného souboru obecním vodovodem a plynifikací byla ke stejnému datu stoprocentní. Obecní rozhlas a internet se nacházejí také téměř v každé obci.

Tabulka: Technická infrastruktura

	vodovod	kanalizace	plynovod	ČOV	kabelová televize	internet	obecní rozhlas	sběrný dvůr
Počet obcí, které disponují technickou infrastrukturou	45	45	45	16	19	44	43	10

Zdroj: Dotazníkové šetření

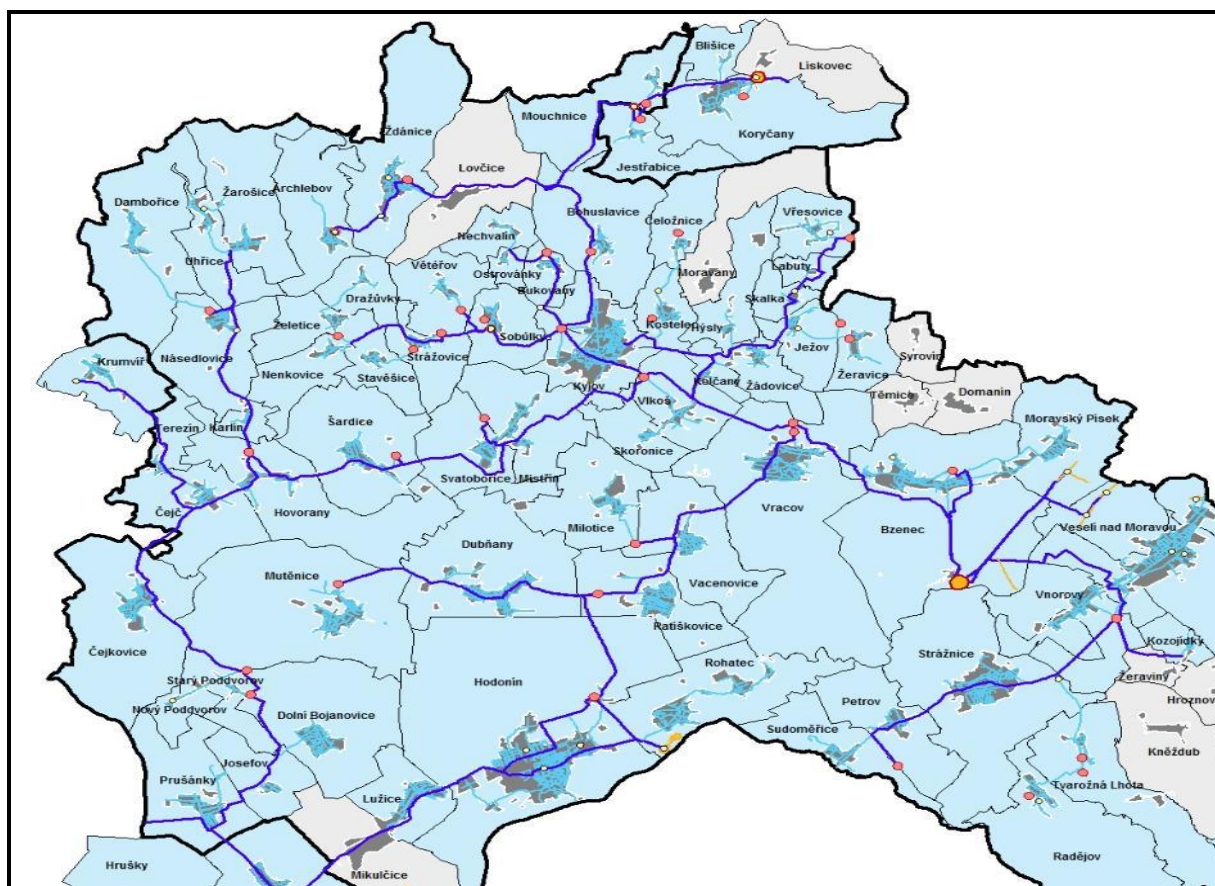
Obce Archlebov, Bukovany, Dambořice, Dražůvky, Hovorany, Mouchnice, Násedlovice, Nechvalín, Nenkovice, Ostrovánky, Sobůlky, Stavěšice, Strážovice, Mistřín, Šardice, Uhřice, Věteřov, Žarošice, Ždánice a Želetice jsou prostřednictvím Skupinového vodovodu 502 Koryčany – Kyjov – Klobouky napojeny na vodárenskou soustavu Hodonín. Na tuto soustavu je prostřednictvím Skupinového vodovodu Bzenec – Kyjov – Hodonín napojena i další skupina obcí regionu MAS – Bzenec, Čeložnice, Hýslý, Ježov, Kelčany, Kostelec, Labuty, Milotice, Moravský Písek, Ratíškovice, Skalka, Skoronice, Vacenovice, Vlkoš, Vracov, Vřesovice Žádovice a Žeravice. Hlavním zdrojem pitné vody Skupinového vodovodu Koryčany – Kyjov – Klobouky je povrchová voda, která se odebírá z vodárenské nádrže Koryčany. Z ní je

možné odebírat maximálně 55 l/s, z důvodu zajištění minimálního odtoku z vodárenské nádrže do vodoteče Kyjovka. Jímaná surová voda je upravována v úpravně vody Koryčany.

Pro účely úpravy pitné vody do Skupinového vodovodu Bzenec – Kyjov – Hodonín se jímá podzemní voda ze čtyř zdrojů. Jedná se o prameniště JÚ Bzenec I (Moravský Písek) o vydatnosti $Q = 60$ l/s, JÚ Bzenec III, o vydatnosti $Q = 100$ l/s, JÚ Bzenec IIIa o vydatnosti $Q = 100$ l/s, JÚ Bzenec V o vydatnosti 18 l/s. Posledně jmenovaný zdroj je v současné době odstaven z provozu. Ze tří funkčních zdrojů je surová voda čerpána do úpravně vody Bzenec, která má projektovaný výkon $Q = 450$ l/s. Skupinový vodovod zajišťuje dodávku pitné vody ve směrech na města Kyjov a Hodonín, včetně zásobování přilehlých obcí na trase přivaděčů.

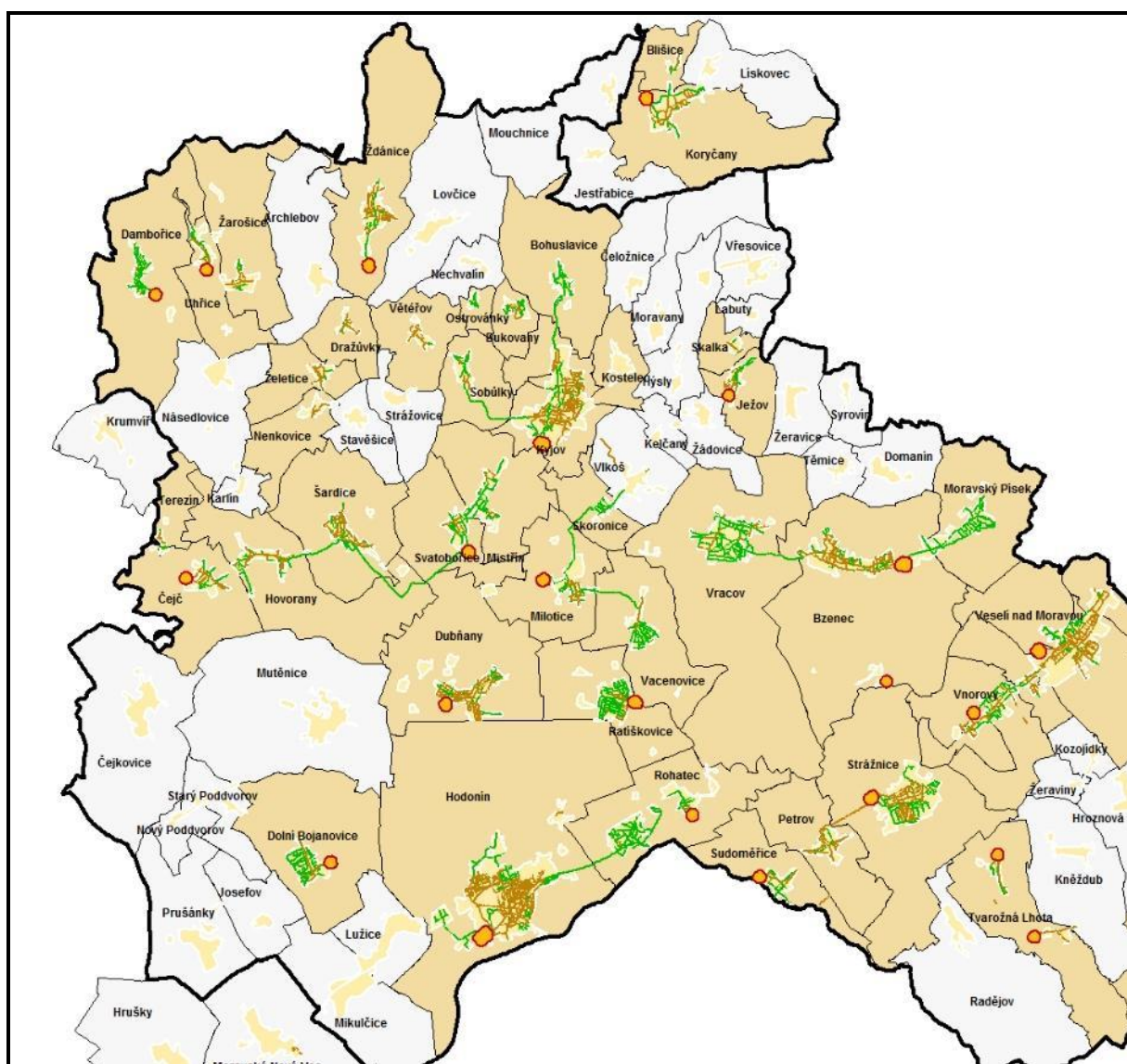
Kvalita vodovodní sítě je relativně dobrá, kanalizační síť je v některých částech značně zastaralá. Problémem je většinová jednotná kanalizace s neodděleným odváděním srážkových vod. Vzhledem ke špatné jakosti povrchových tekoucích i stojatých vod je velkým problémem absence denitrifikace a chemického odstraňování fosforu na některých čistírnách odpadních vod, která přispívá k nežádoucí eutrofizaci povrchových vod v regionu. V malých obcích s rozptýlenou zástavbou by bylo vhodné uvažovat o využití domovních mechanicko-biologických nebo kořenových čistíren odpadních vod u jednotlivých rodinných i menších bytových domů.

Obrázek: Vodovody provozované na území regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu firmou Vodárny a kanalizace Hodonín, a. s.

Zdroj: VaK Hodonín, a. s., 2014

Obrázek: Kanalizace a čistírny odpadních vod provozované na území regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu firmou Vodárny a kanalizace Hodonín, a. s.

60

Mezi roky 2004 a 2014 se cena vodného a stočného zvýšila o 19,82 Kč, tj. o 45,9 %. Pro srovnání cena vodného a stočného účtovaná v roce 2014 Brněnskými vodárnami a kanalizacemi, a. s. činila 70,94 Kč (včetně DPH).

Tabulka: Vývoj cen vodného a stočného v regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu

Rok	Vodné (Kč/m ³ včetně DPH)	Stočné (Kč/m ³ včetně DPH)	Celkem (Kč/m ³ včetně DPH)
2004	21,93	21,21	43,14
2011	23,68	28,40	52,08
2012	24,60	31,85	56,45
2013	27,93	32,76	60,70
2014	28,36	34,60	62,96

Zdroj: VaK Hodonín, a. s.

Elektrická přenosová soustava – území regionu MAS je plně elektrifikováno. Nadzemní vedení velmi vysokého a vysokého napětí je realizováno v souladu s příslušnými dokumenty schválenými na úrovni Jihomoravského kraje a příslušných obcí s rozšířenou působností. Ochranná pásma jsou při realizaci rozvojových záměrů respektována. S vedením i kapacitou elektrické přenosové soustavy i s dodávkami elektrické energie jsou spokojeny téměř všechny obce regionu MAS s výjimkou Hovorán, Čeložnice a Ježova, na jejichž administrativním území je nedostatečná kapacita sítě. Některé obce vyjádřily také potřebu rekonstrukcí, modernizace veřejných osvětlení z důvodu vzniku nových efektivnějších technologií a špatného současného stavu.

Technická zařízení k přenosu informací – obecním rozhlasem jsou kromě Kyjova a Stavěšic vybaveny všechny ostatní obce regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu a internetem na svém administrativním území nedisponuje pouze obec Skalka (viz. Tab. č. 39). Ceny poskytovaných služeb se však mezi jednotlivými poskytovateli liší. Např. pro sociálně slabší občany není internet vždy cenově dostupný. Rozvody kabelové televize se nacházejí v 19 obcích regionu (42,2 %). Z šetření mezi starosty obcí vyplynula potřeba modernizace těchto technických zařízení v obcích v důsledku vzniku nových efektivnějších technologií.

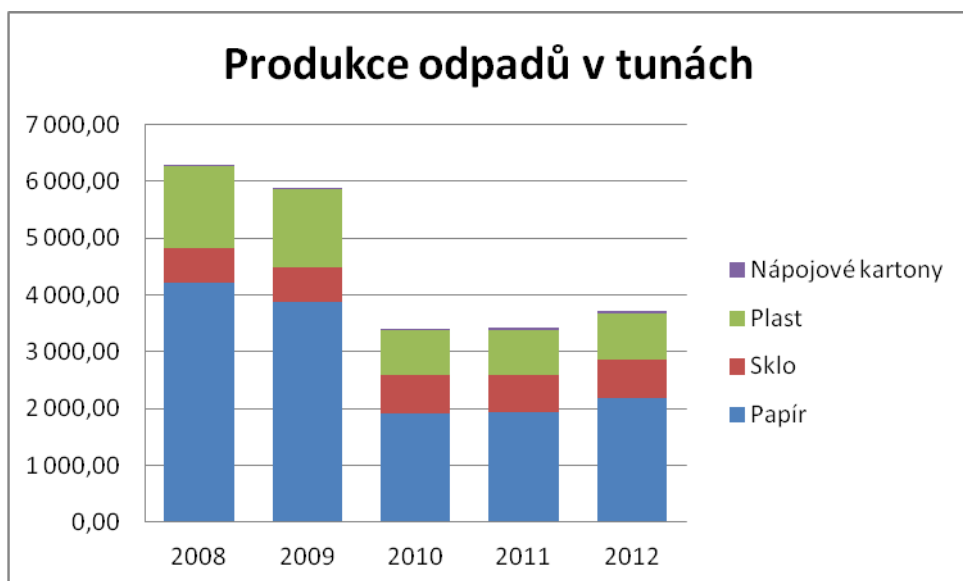
Na území MAS funguje meziobecní spolupráce v oblasti odpadového hospodářství prostřednictvím DSO Severovýchod. Obce společně založili odpadovou společnost EKOR, s.r.o., která je provozovatelem několika zařízení a služeb nejen pro nakládání s odpady, mezi které patří svoz odpadů, provoz skládky odpadů, provoz míst pro třídění odpadů, dotřídění odpadů na dotřídovací lince na plasty a papír, provoz kompostáren, sběrných dvorů, poradenské služby, kontejnerové dopravy, zemních prací, zimní údržby a čištění komunikací. Se společností EKOR, s.r.o. má smlouvu 38 obcí z MAS. Zbýlé obce využívají služeb jiných společností jako Tespra s.r.o. a Megawaste s.r.o.. Na území MAS je také 10 sběrných dvorů v obcích – Vracov, Kyjov, Svatobořice-Mistřín, Moravský Písek, Šardice, Ratíškovice, Bzenec, Ždánice, Vacenovice, Hovorany. Tři třídící linky se nacházejí v obcích Těmice, Žádovice,

Kelčany. Drtivá většina veškerého odpadu z území je vytríděna v třídící lince v obci Těmice, kterou provozuje také společnost Ekor s.r.o.. Na území MAS se nacházejí i tři kompostárny, dvě provozuje společnost Ekor s.r.o., jednu obec Ratíškovice. Všem domácnostem, které náleží do DSO Severovýchod, byly zdarma poskytnuty hnědé nádoby na bioodpad, které jsou v pravidelných intervalech vyváženy do zmíněných kompostáren.

Kromě toho většina měst a některé větší obce třídí ještě elektroodpad, žárovky, zářivky a baterie prostřednictvím kontejnerů společností Asekol s.r.o., Ekolamp s.r.o., Ekobat s.r.o. a dalších. V mnoha obcích se nacházejí kontejnery na sběr textilu a některé obce mají i vlastní systémy na tento sběr. Dále pak obce ještě organizují sběr železa, objemného odpadu a nebezpečného odpadu. To většinou zabezpečují místní organizace jako SDH, sportovní kluby a další. Častou praxí je také umísťování velkoobjemových kontejnerů v obcích minimálně jednou do roka, kam pak mohou občané ukládat odpad. Ten je pak odvezen do nejbližšího sběrného dvora.

Na prvním místě co do množství odpadu figuruje Směsný komunální odpad, následuje odpad Objemný odpad a Papírové a lepenkové obaly.

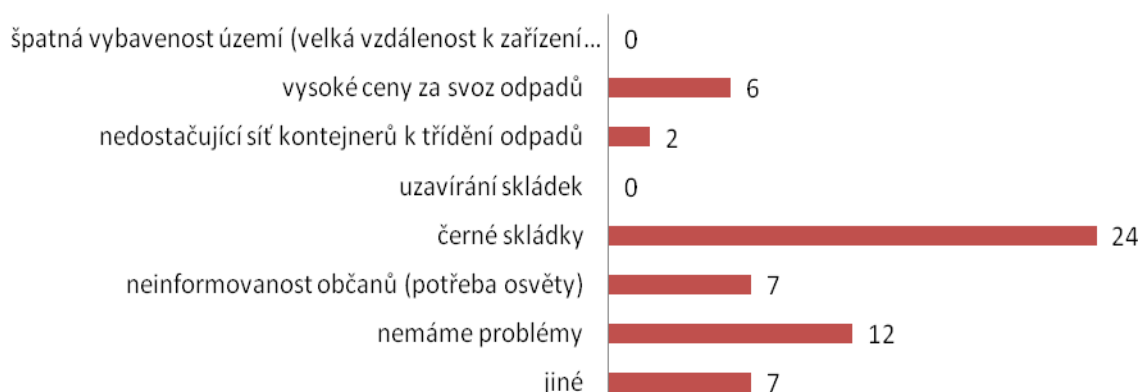
Graf: Produkce odpadů v tunách

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>. Pozn. Nejsou započítány obce Karlín, Moravský Písek a Ratíškovice.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Jihomoravském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Hustota sběrné sítě je mírně podprůměrná z hlediska porovnání s krajskou hodnotou. Na území MAS lze pozorovat mírný trend vzrůstajícího materiálového využití odpadů a to převážně u skla a stavební suti.

Největší problémy odpadového hospodářství obcí

Zdroj: vlastní šetření

Ze současných problémů jsou starosty obcí nejvíce zmiňovány černé skládky. Jedním z důvodů pro případné obavy může být také životnost skládky v Těmicích.

Na katastrech obcí se nachází také celkem šestnáct fotovoltaických elektráren v obcích Bzenec, Hovorany, Kostelec, Kyjov, Střážovice, Šardice, Věteřov, Vlkoš, Ždánice, Moravský Písek, Ratíškovice. Tyto elektrárny zabírají většinou velké části zemědělské půdy a ruší přirozený krajinný ráz zdejší přírody. U většiny elektráren chybí například kompenzační opatření typu – pruh středně vysoké zeleně, který by alespoň zakrýval oplocení areálů. Na území není žádná větrná ani vodní elektrárna.

STRUČNÉ SHRNUTÍ KAPITOLY TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Čistírna odpadních vod chybí v 65 % obcích. Kanalizace je sice vybudována ve všech obcích, ne však vždy na celém jejich území. Často je také ve velmi špatném technickém stavu. Vybavenost obcí obecním vodovodem a plynofikací je stoprocentní, obecní rozhlas a internet se nacházejí také téměř v každé obci, ne vždy však v dopovídající kvalitě. Kvalita vodovodní sítě je relativně dobrá, kanalizační síť je v některých částech značně zastaralá. Problémem je většinová jednotná kanalizace s neodděleným odváděním srážkových vod. Území regionu MAS je také plně elektrifikováno, avšak nad územím obcí Hovorany, Čeložnic a Ježova je nedostatečná kapacita sítě. Na území MAS funguje meziobecní spolupráce v oblasti odpadového hospodářství prostřednictvím DSO Severovýchod, který založil odpadovou společnost EKOR, s.r.o. s níž má smlouvu 38 obcí z MAS. Společnost zajišťuje veškeré služby spojené s odpadovým hospodářstvím. Na území MAS je také 10 sběrných dvorů. Třídící linky se nacházejí ve třech obcích. V území leží i tři kompostárny. Hustota sběrné sítě je mírně podprůměrná z hlediska porovnání s krajskou hodnotou. Lze pozorovat mírný trend

vzrůstajícího materiálového využití odpadů. Problémem jsou naopak černé skládky a nedostatečná osvěta a motivace k třídění odpadu. Na katastrech obcí se nachází celkem šestnáct fotovoltaických elektráren, žádná větrná ani vodní elektrárna.

2.1.6 DOPRAVA

Dopravní infrastrukturou jsou podle § 2 zákona č. 183/2006 Sb. stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a s nimi souvisejících zařízení.

Silniční síť území MAS tvoří převážně silnice III. třídy, které spojují velkou většinu malých obcí v území. Silnice II. třídy (422, 432) leží převážně mezi většími obcemi a městem Kyjov, jež tvoří přirozené regionální centrum. Mezi silnice II. třídy na území patří II/432 Holešov – Kroměříž – Kyjov – Hodonín, II/422 Velehrad – Kyjov – Podivín – Valtice. Silnice první třídy (54) leží pouze na trase Žarošice – Kyjov – Veselý nad Moravou, jež působí jako spojnice města Kyjova a Brna či Města Kyjova a Veselí nad Moravou, kam lidé často dojíždějí v regionu za prací.

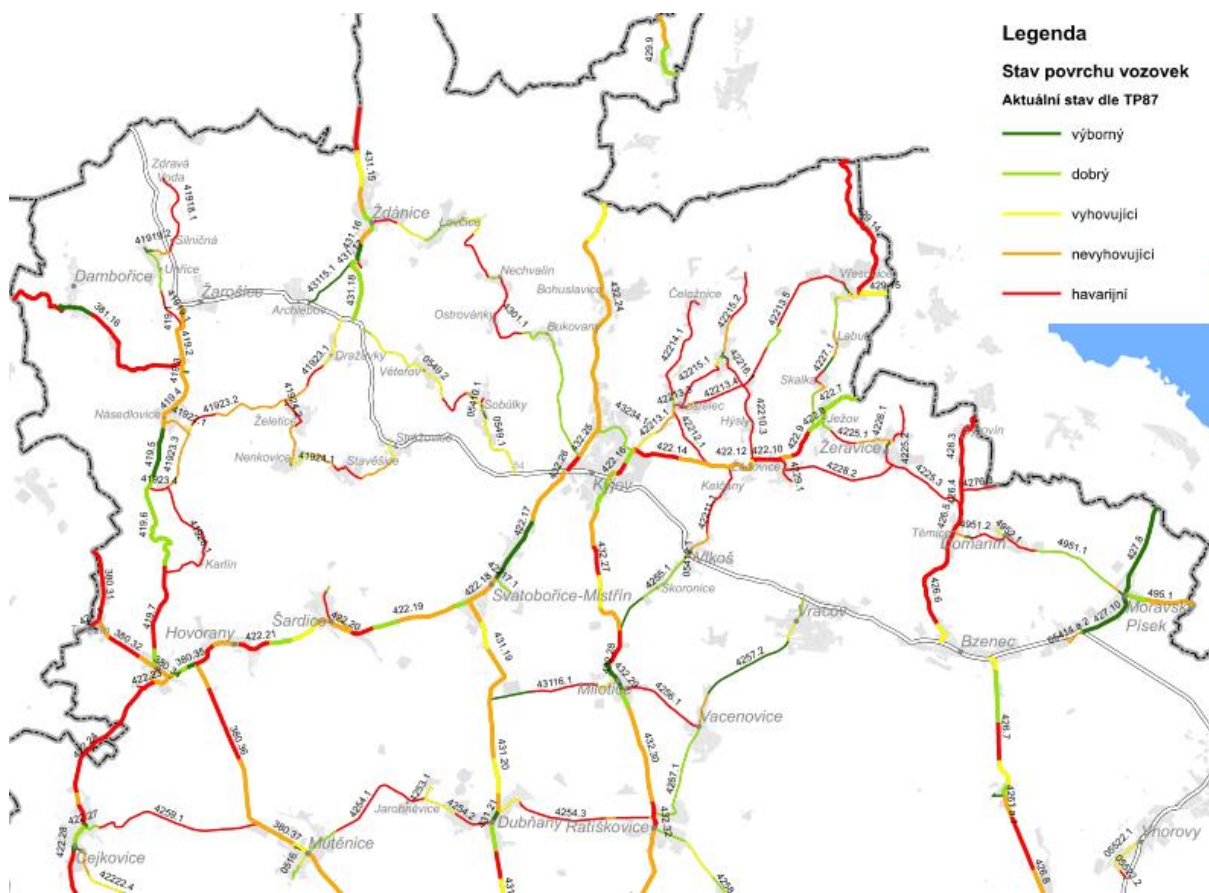
Průtahové trasy procházející Kyjovem:

- I/54 - Slavkov u Brna - Kyjov - Veselí nad Moravou
- II/422 - Velehrad - Kyjov – Podivín – Valtice
- II/432 - Holešov - Kroměříž – Kyjov – Hodonín
- III/4301 - Kyjov - Bukovany – Ždánice
- III/42212 - Kyjov - Dolní Moštěnice – Vřesovice
- III/43234 - Kyjov – Nětčice

Stav povrchu vozovek na území MAS odpovídá přibližně okresnímu stavu vozovek, kdy je podle SÚS JMK stav povrchu vozovek k 30. 4. 2010 z 58 % silniční síť v nevyhovujícím nebo havarijním stavu.

Na území celého okresu Hodonín je 115 km silnic I. třídy a 435 km silnic nižších tříd. Kvalita silnic II. a III. třídy, stejně jako některých místních komunikací, je v mnoha případech velmi špatná, protože je z důvodu nedostatku finančních prostředků ve veřejných rozpočtech neudržitelným způsobem zanedbávána jejich údržba a modernizace. Zklidňující dopravní prvky se vyskytují převážně v úsecích velkého dopravního vytížení. V některých rizikových úsecích však stále chybí. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že v některých obcích se vyskytují problémy převážně s parkováním. Převážně v menších obcích občané parkují své automobily u krajnic hlavních silnic, z důsledku nedostatku veřejných parkovacích ploch, což s sebou přináší určitá rizika jejich ohrožení. Generel krajských silnic Jihomoravského kraje předpokládá na území regionu MAS následující stavby na silniční síti: obchvat Bzence; obchvat Svatobořic-Mistřína; přeložku Ždánic; obchvat Ratíškovic; obchvat Milotic a západní obchvat Kyjova.

Obrázek: Stav povrchu vozovek na území MAS

Zdroj: <http://www.susjmk.cz/wpimages/other/art300/poruchymapaokresv.pdf>

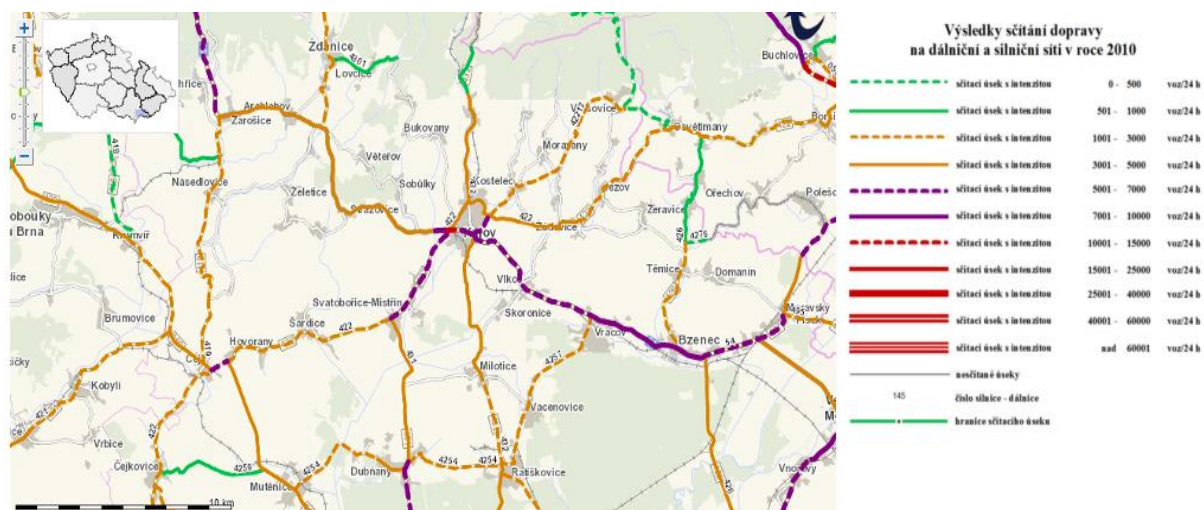
Na území celého okresu Hodonín je 115 km silnic I. třídy a 435 km silnic nižších tříd. Kvalita silnic II. a III. třídy, stejně jako některých místních komunikací, je v mnoha případech velmi špatná, protože je z důvodu nedostatku finančních prostředků ve veřejných rozpočtech neudržitelným způsobem zanedbávána jejich údržba a modernizace. Zklidňující dopravní prvky se vyskytují převážně v úsecích velkého dopravního vytížení. V některých rizikových úsecích však stále chybí. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že v některých obcích se vyskytují problémy převážně s parkováním. Pevážně v menších obcích občané parkují své automobily u krajnic hlavních silnic, z důsledku nedostatku veřejných parkovacích ploch, což s sebou přináší určitá rizika jejich ohrožení. Z pohledu bezpečnosti obyvatel chybí v některých obcích také přechody pro chodce na rizikových úsecích či chodníky. Generel krajských silnic Jihomoravského kraje předpokládá na území regionu MAS následující stavby na silniční síti: obchvat Bzenec; obchvat Svatobořic-Mistřina; přeložku Ždánic; obchvat Ratíškovice; obchvat Milotic a západní obchvat Kyjova, které by měly snížit dopravní zatížení v obcích.

Hromadnou silniční dopravu osob zajišťuje v regionu MAS několik autobusových dopravců. Spojení s obcemi v centrálním Kyjovsku, spojení s Brnem, a s Kroměříží zajišťuje ČSAD Kyjov, a. s. Ve směru z jihu na sever (Hodonín – Kyjov) provozuje několik linek ČSAD Hodonín, a. s., která také zabezpečuje základní dopravní obslužnost obcí v jižní části regionu MAS.

I když je systém hromadné dopravy osob v regionu MAS relativně funkční, většina obyvatel využívá při cestách do zaměstnání, na nákupy i za nejrůznějšími druhy služeb individuální automobilovou dopravu. Státem i regiony nedostatečně podporovaná a financovaná hromadná doprava v současnosti není schopna nabízet veřejnosti dostatečně kvalitní a levné služby. Mimo jiné proto, že uživatelé silniční automobilové dopravy nehradí v plné výši přímé i vyvolané náklady spojené např. s poškozováním a opotřebováváním silničního tělesa, se znečišťováním životního prostředí, s poškozováním zdravotního stavu obyvatelstva, s léčbou zraněných a s usmrčenými při dopravních nehodách, s ekonomickými ztrátami vyplývajícími z časových ztrát v dopravních zácpách, atd.

Podle měření intenzity dopravy se na území MAS vyskytují v převažující míře úseky s intenzitou dopravy mezi 1000 – 5 000 vozidly v měřeném období dvaceti čtyř hodin. Úseky s menší intenzitou dopravy jsou pouze ojedinělé. Nejvíce zatížen je úsek silnice první třídy mezi Kyjovem a Moravským Pískem.

Obrázek: Intenzita dopravy na území MAS

Zdroj: Celostátní sčítání dopravy 2010 (<http://scitani2010.rsd.cz/pages/map/default.aspx>), Ředitelství silnic a dálnic

Po rychlostní silnici I/54 mezi Bzencem a Vracovem projelo denně v jednom směru až 7 196 motorových vozidel. Mezi Vracovem a Kyjovem projelo denně v jednom směru až 6 509 motorových vozidel. Po silnici II/422 projelo mezi Kyjovem a Svatobořicemi-Mistřínem každý den v jednom směru až 6 003 motorových vozidel.

Rozvoj východní části regionu MAS by v budoucnosti mohl významně ovlivnit dobudovaný koridor transevropských sítí, který prochází od Břeclavi přes Hodonín směrem na Uherské Hradiště a dál na Ostravu. Na území regionu MAS se jedná o vybudování značně problematické nové trasy rychlostní silnice R55, jejíž negativní vlivy na životní prostředí při stavbě a zejména při plném provozu mají obzvláště velký rozsah a jsou jednoznačné. Jejich „zmírnění“ vedením části trasy kolem Strážnického Pomoraví je z funkčního hlediska nesmyslné a z ekonomického hlediska extrémně nákladné. V souvislosti s výstavbou této rychlostní silnice se předpokládá, že na ni může být navázán hospodářský růst blízkých měst střední velikosti.

Většina obcí regionu MAS nemá zpracován podrobný pasport místních komunikací, takže jejich odpovědní zástupci nemají přesný přehled rozsahu sítě místních komunikací ve správě obce ani o reálných nákladech na údržbu a modernizaci této dopravní infrastruktury. Pokud obce mají tyto dokumenty zpracovány, nemají je vystavené na svých internetových stránkách a jejich obyvatelům je tak odepřen dálkový přístup k těmto materiálům.

Autobusové spojení Kyjova jako regionálního centra s okolními obcemi postupně vznikalo za první republiky. V roce 1927 se v kyjovské kronice udává spoj do Archlebova (2x denně), Hovorany, Ždánice, Osvětman, Žeravice a Milotice. V roce 1928 přibýlo spojení se Stupavou, Čeložnicemi, Moravany, Hýsly, Medlovicemi a Újezdem. Od roku 1959 je zde provozována městská autobusová doprava. Stanoviště autobusů bývalo na kyjovském náměstí, od 19. července 1976 je v provozu autobusové nádraží na ulici Nerudova. Od 5. ledna 1998 je součástí nádraží odbavovací hala s čekárnou a sociálním zařízením. Vzhledem k vzdálenosti mezi autobusovým a vlakovým nádražím (asi 1,2 km) byl v roce 2010 u vlakového nádraží vybudován přestupní terminál. Dopravní obslužnost na území je realizována dopravou soukromou automobilovou, veřejnou železniční a autobusovou (IDS JMK).

Přestupní uzly se podle IDS JMK v území nacházejí pouze dva a to uzel Kyjov a uzel Kyjov, žel. Stanice. Z uzlu železniční stanice odjíždějí linky 664, 666, 663, 672 a 673.

Tabulka: Autobusové linky z Kyjova

106	Dražůvky - Žarošice - Slavkov u Brna - Brno
642	Bukovany - Lovčice - Ždánice - Bučovice
660	Sobůlky - Žarošice - Uhřice - Dambořice
661	Želetice - Násedlovice
662	Svatobořice-Mistřín - Šardice - Hovorany - Čejč
663	Dubňany - Hodonín
664	Milotice - Vacenovice - Ratíškovice
665	Vracov - Bzenec - Strážnice
666	Vlkoš - Žeravice - Osvětmany
667	Moravany - Hýsly - Kyjov
668	Čeložnice

Zdroj: IDS JMK

Z autobusového nádraží v Kyjově vyjíždí 11 linek IDS JMK. Linka (106) spojuje Kyjov s Brnem, linka 666 se Zlínským krajem. Z Kyjova jsou také autobusové spoje do jiných regionů, které nepatří do integrovaného systému například Praha, Kroměříž a Staré Hutě.

Na území je podle mapového portálu IDS JMK celkem 163 zastávek. Nejvíce z nich je v obci Kyjov, Bzenec, Svatobořice-Mistřín a Ždánice. Zastávky obsahují často jen základní vybavení,

jako je označník, lavička a odpadkový koš. Přístřešky zastávek jsou často poničené v důsledku vandalizmu.

Tabulka: Počet autobusových zastávek v obcích

Obec	Počet autobusových zastávek v obci	Obec	Počet autobusových zastávek v obci	Obec	Počet autobusových zastávek v obci
Archlebov	1	Milotice	5	Těmice	3
Bukovany	1	Moravany	2	Uhřice	4
Bzenec	9	Mouchnice	2	Vacenovice	3
Čeložnice	2	Násedlovice	4	Věteřov	1
Dambořice	4	Nechvalín	2	Vlkoš	5
Domanín	3	Nenkovice	3	Vracov	5
Dražůvky	2	Ostrovánky	1	Vřesovice	2
Hovorany	6	Skalka	2	Žádovice	1
Hýsly	2	Skoronice	1	Žarošice	6
Ježov	3	Sobůlky	2	Ždánice	7
Kelčany	3	Stavěšice	1	Želetice	2
Kostelec	3	Strážovice	1	Žeravice	2
Kyjov	28	Svatobořice-Mistřín	7	Karlín	2
Labuty	1	Syrovín	1	Moravský Písek	5
Lovčice	3	Šardice	4	Ratíškovice	6
				celkem	163

Zdroj: IDS JMK - <http://www.idsjmk.cz/Map/Map.aspx>

Železniční síť na území MAS spojuje regionální centra. Tvoří ji převážně železniční trasa nadregionálního významu, tzv. severojižní trasa I. Koridoru, spojující oblasti na trase Děčín – Brno – Břeclav – Rakousko a železniční trasa regionálního významu na trase Brno – Veselý nad Moravou. Železnice z Kyjova do Bzence byla dána do provozu 20. července 1884, z Brna do Kyjova pak 10. října 1887. První vlak se třemi vozy do Kyjova údajně přijel 16. září 1887. Budova železniční stanice z roku 1887 byla v roce 2011 rekonstruována. V kyjovské stanici zastavují spěšné vlaky a v roce 2012 jezdilo denně do Brna 19 přímých spojů. Místní část Bohuslavice má vlastní železniční stanici s názvem Bohuslavice u Kyjova a v jižní části města u šroubáren je železniční zastávka. Mezi Kyjovem a Mutěnicemi byla od 2. června 1900 provozována doprava na trati č. 257. Do roku 1923 měla tato trať v Kyjově i své vlastní nádraží. 12. prosince 2004 zde byla doprava ukončena a 30. dubna 2009 byla trať úředně zrušena. Kyjov tak ztratil přímé železniční spojení s okresním městem Hodonín. V roce 2012 byla trať přebudována na cyklostezku.

U silnice mezi Kyjovem a Miloticemi bylo v roce 1951 vybudováno letiště provozované občanským sdružením Aeroklub Kyjov. Toto letiště však slouží pouze ke sportovním a rekreačním účelům. Nejbližší letecká doprava se nachází v městě Brně vzdáleném přibližně

šedesát kilometrů od regionálního centra Kyjov. Letiště Brno – Tuřany má technické parametry a odpovídající vybavení pro celoroční provoz všech typů letadel.

Obrázek: Správní obvod Kyjov – obecně geografická mapa

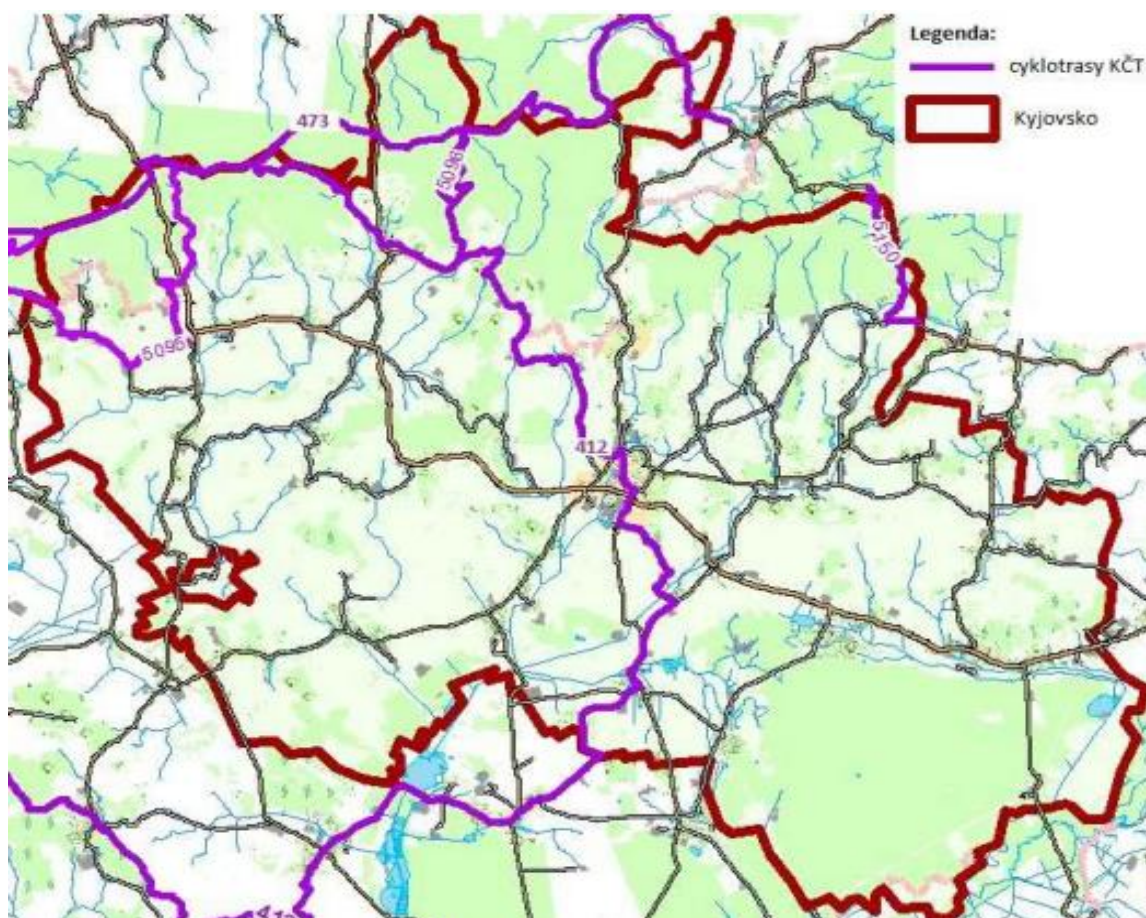

Zdroj: www.czso.cz

Infrastruktura cyklistické dopravy je na Kyjovsku poměrně hustá. V regionu MAS jsou vyznačeny cyklotrasy Klubu českých turistů a Moravské vinařské stezky. Na některou z cyklotras je napojena každá obec regionu, cyklisté tak mohou najít tu nevhodnější trasu, podle svých zájmů a podle náročnosti stezky. Cyklotrasy Klubu českých turistů jsou dálkové i místní. Vedou převážně lesními komplexy Chřibů a Ždánickým lesem:

- Cyklotrasa č. 412 Lednice – Vrbice – Kyjov – U Slepice. Délka trasy 79 km.
- Cyklotrasa č. 473 (Otrokovice) – Nemotice – Snovídky – Lovčičky – Újezd u Brna - Rajhradice. Vede před hřebeny Ždánického lesa. Délka trasy 52 km.
- Cyklotrasa č. 5150 – Uherské Hradiště – Velehrad – Buchlovice – Buchlov – Staré Hutě – Cimburk, sedlo (Staré Město) – Vřesovice (Osvětimany). Délka trasy 37 km.
- Cyklotrasa č. 5095 Písečná – Dambořice – Žarošice – Uhřetice – Silničná – Zdravá Voda – Nad Svatým Hubertem. Délka trasy 16 km.
- Cyklotrasa č. 5096 Křižanovice – Rašovice – U Zlatého jelena – Žďánice – Lovčice – U Slepice. Délka trasy 19 km.

Obrázek: Síť cyklotras Klubu českých turistů

Projekt Moravských vinařských stezek se snaží podporovat a chránit vinařskou turistiku na Jižní Moravě. Ve spolupráci s 280 obcemi, rozdělenými do 10 vinařských oblastí tvoří celkem 1200 km cyklistických tras.

Moravské vinařské stezky:

- Kyjovská vinařská stezka Bukovany – Dambořice – Čeložnice – Hovorany – Hýsly – Ježov – Karlín – Kelčany – Kostelec – Kyjov – Lovčice – Moravany – Násedlovice – Nechvalín – Ostrovánky – Vlkoš – Žádovice – Žarošice – Ždánice. Délka trasy 85 km.
- Kyjovská vinařská stezka (severní větev) Velké Hostěrádky – Dambořice – Žarošice – Archlebov – Ždánice. Délka trasy 15 km.
- Mutěnická vinařská stezka Mutěnice – Čejč – Čejkovice – Kyjov. Délka trasy 65 km.
- Bzenecká vinařská stezka – okruh (Tučapy – Újezdec) – Těmice – Domanín – Bzenec – Těmice – Žeravice – Ježov. Délka trasy 18 km.
- Moravská vinná stezka Znojmo – Mikulov – Hustopeče – Velké Pavlovice – Mutěnice – Bzenec – Uherské Hradiště. Délka trasy 280 km.

Obrázek: Moravské vinařské stezky na území MAS

Cyklostezky:

- Kyjov – Mutěnice („Mutěnka“). Délka trasy 13 km.
- Milotice – Svatobořice-Mistřín. Délka stezky 1960 m.
- Kelčany – Vlkoš. Délka trasy 3600 m.
- Vracov – Bzenec. Délka trasy 4420 m.
- Vlkoš – Vracov. Délka trasy 2280 m.

V roce 2014 město provedlo výstavbu cyklostezky, která podél železniční trati propojila místní části Nětčice a Bohuslavice. V dalších letech by její výstavba měla pokračovat severně údolím Kyjovky přes Haluzice (rekreační oblast u Jestřabic) a Nemoťovice do Mouchnic v délce necelých 10 km. Pro cyklisty tak má vzniknout spojení z města do Chřibů a na četné lesní asfaltové cesty ve Ždánickém lese.

Další příklady některých plánovaných cyklotras z šetření:

- Svatobořice-Mistřín – Strážovice
- Kyjov – Sobůlky
- Strážovice – Věteřov
- Milotice – Vracov
- Vacenovice – Šidleny
- Žádovice – Hýsly

V současnosti je stále většina cyklotras vedena po silnicích III. třídy a nezpevněných cestách. Kvalitnější infrastruktura pro cyklisty v podobě upravených a dopravně značených komunikací, cyklostezek, by výrazným způsobem usnadnila průběh nemotorové dopravy a umožnila bezpečnější cestování. Hustá síť cyklotras i gastronomické, ubytovací a další služby jsou součástí většího souboru realizovaných opatření na podporu šetrnějších forem turistického ruchu.

Infrastruktura pro pěší dopravu a turistiku je v urbanizovaných územích reprezentována chodníky pro pěší, které nejsou ve všech obcích v optimálním stavu (např. v některých úsecích není dostatečně zajištěna bezbariérovost) a ve volné krajině turistickými trasami, z nichž některé jsou kvalitně značeny Klubem českých turistů. V dubnu 2014 otevřel kyjovský Český svaz včelařů ve spolupráci se sdružením Kyjovské Slovácko v pohybu včelařskou naučnou stezku v Bohuslavicích, která bude navazovat na novou cyklostezku. Na necelých 2 km se nachází 10 informačních tabulí a dvě odpočinková místa. Podobných naučných stezek a informačních systémů pro turisty je v území jen velmi málo. Závažnou překážkou pro využívání krajiny k pěší turistice i ke krátkodobé relaxaci je její výrazně omezená prostupnost v důsledku velkoplošného obhospodařování zemědělských pozemků spojeného se zrušením či neudržováním původních polních cest. Tato situace také znemožňuje pohyb obyvatel mezi jednotlivými obcemi mimo hlavní dopravní tahy.

STRUČNÉ SHRNUTÍ KAPITOLY DOPRAVA

Silniční síť území MAS tvoří převážně silnice III. třídy, které spojují velkou většinu malých obcí v území. 58 % silniční sítě bylo podle posledních dostupných informací v nevyhovujícím nebo havarijním stavu. Rovněž většina místních komunikací je ve špatném stavu a nevyhovující je i situace s chodníky, které v mnoha úsecích v obcích zcela chybějí. Stejně tak je zapotřebí realizovat zklidňující dopravní prvky v obcích a za zmínku stojí i nevyhovující stav zastávek. Generel krajských silnic Jihomoravského kraje předpokládá na území regionu MAS následující stavby na silniční síti: obchvat Bzence; obchvat Svatobořic-Mistřina; přeložku Ždánic; obchvat Ratíškovic; obchvat Miletic a západní obchvat Kyjova. Hromadnou silniční dopravu osob zajišťuje v regionu MAS několik autobusových dopravců, přičemž tento systém je relativně funkční. Většina obyvatel však k dopravě využívá individuální automobilovou dopravu. Podle měření intenzity dopravy se na území MAS vyskytují v převažující míře úseky s intenzitou dopravy mezi 1000 – 5 000 vozidly v měřeném období dvaceti čtyř hodin. Nejvíce zatížen je úsek silnice první třídy mezi Kyjovem a Moravským Pískem. Železniční síť na území MAS spojuje regionální centra. Nejbližší letecká doprava se nachází v městě Brně. Infrastruktura cyklistické dopravy je na Kyjovsku poměrně hustá, většinou jsou však tyto cyklotrasy vedeny po hlavních silnicích a neumožňují tak bezpečnou cyklodopravu mezi obcemi a pro zajištění cesty do zaměstnání či do škol. Infrastruktura pro pěší dopravu a turistiku není ve všech obcích v optimálním stavu. Závažnou překážkou je například výrazně omezená prostupnost krajiny.

2.1.7 EKONOMIKA A TRH PRÁCE

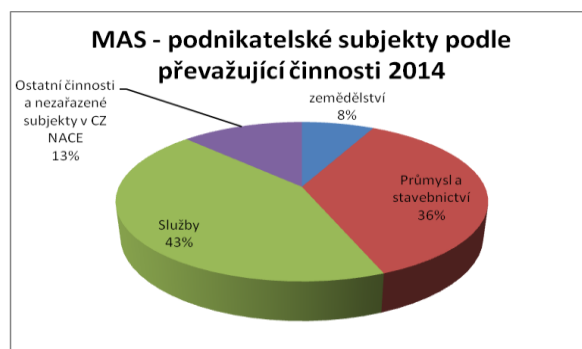
Na území regionu MAS dlouhodobě převažují organizace působící v sektoru služeb nad ostatními sektory, stejně jako ve vyšších územně správních celcích. Původně nejvíce rozšířené zemědělství je dnes menšinovým sektorem hospodářství. Na území se tak vyskytuje dostatek nevyužitých ploch pro podnikání, tzv. venkovských „brownfields“ nejen v místech bývalých zemědělských farem. Podle právní formy dle rozdělení ČSÚ je na území nejvíce živnostníků. Poměrově shodné rozložení odpovídá krajským i celorepublikovým datům. V oblasti převažují malé podniky do deseti zaměstnanců, velkých podniků je zde velmi málo. Podnikatelské záměry ovlivňuje také větší vzdálenost k nejbližší rychlostní silnici. Z tradičních řemesel v regionu působí čtyři keramici/ky, čtyři malířky kraslic, tři bednáři, dva houslaři a několik kovářů, řezbářů a obuvníků.

Z vlastního šetření vyplynulo, že zemědělských podnikatelů na území MAS je více než sto, výrobců potravin minimálně patnáct. **Převážně malých zemědělců však v území úbyvá. Ne vždy se podaří předat do mladších generací vztah k zemědělské půdě. Svoji roli v území hraje také špatný image zemědělství - drobní zemědělci většinou nejsou schopni využívat externích zdrojů financování a konkurovat velkým zemědělským skupinám svou cenou. Negativní vlivy počasí (sucho, mrazíky...), které jim přináší nejistoty budoucí úrody a další negativní faktory vedou v území k úbytku zájmu o zemědělství. Z komunitního plánování realizovaného s odborníky pracovní skupiny Zemědělství, vč. Vinařství, příroda a krajina, životní prostředí vyplynulo, že v území nedochází pouze k úbytku zemědělské a regionální produkce, ale také k úbytku živočišné výroby. Někteří dříve registrovaní zemědělci již vykonávají tuto činnost pouze pro vlastní potřeby rodiny.** Zdrojem možného ekonomického a sociálního rozvoje v území jsou např. víno a vinařství. Problémovou oblastí je například návaznost školství na poptávku podnikatelského sektoru v území a neexistence dlouhodobé koncepce spolupráce obcí s podnikatelským sektorem. Region je také působištěm mnoha dobrovolných aktivit, které zde však nejsou dostatečně oceněny.

Tabulka: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti

2014	zemědělství	Průmysl a stavebnictví	Služby	Ostatní činnosti a nezařazené subjekty v CZ NACE
MAS	542	2627	3126	912
JMK	8529	44329	93673	15400
ČR	70292	368912	865692	141377

Zdroj ČSÚ Brno – data pro MAS

Tabulka: Subjekty podle právní formy 2014

Subjekty podle právní formy 2014								
	Státní organizace	Akciové společnosti	Obchodní společnosti	Družstevní organizace	Živnostníci	Svobodná povolání	Zemědělství podnikatelé	Ostatní
MAS	75	48	839	25	4897	660	263	448
JMK	1290	2422	34810	1516	96795	13732	3616	10172
ČR	10982	20731	295540	11591	886555	116521	28899	96205

Zdroj: ČSÚ Brno – data pro MAS

Největším zaměstnavatelem v regionu MAS je Nemocnice Kyjov, která v současnosti zaměstnává více než tisíc zaměstnanců. Nejvýznamnějším průmyslovým podnikem a současně druhým největším zaměstnavatelem regionu je zahraniční firma sklárny Vetropack Moravia Glass, a.s. s tradiční výrobou především obalového skla. Mezi významné podniky v regionu patří také např. Šroubárna Kyjov zastupující především strojírenství a mezinárodní firma Pelikan Hardcopy CZ s.r.o., J. P. Plast v Kyjově. Tradičními výrobními odvětvími jsou výroba stavebnin KM Beta a Delta Mlýny Kyjov, které zastupují průmysl potravinářský.

Tabulka: největší zaměstnavatelé

Úplný a přesný název zaměstnavatele:	Nemocnice Kyjov, příspěvková organizace
sídlo:	Kyjov, Strážovská 976
předmět činnosti (podrobněji):	ústavní zdravotní péče
počet zaměstnanců v okrese Hodonín:	
v roce 2013	950
v roce 2014	995
země zahraničního partnera (pokud existuje)	-
komentář: stručná charakteristika zaměstnavatele včetně vývoje za sledované období	Největší zaměstnavatel v okrese s počtem zaměstnanců dlouhodobě nad 900 osob.
Úplný a přesný název zaměstnavatele:	VETROPACK MORAVIA GLASS, a.s.
sídlo:	Kyjov, Havlíčkova 18
předmět činnosti (podrobněji):	výroba skleněných obalů
počet zaměstnanců v okrese Hodonín:	
v roce 2013	476
v roce 2014	478
země zahraničního partnera (pokud existuje)	Rakousko
komentář: stručná charakteristika zaměstnavatele včetně vývoje za sledované období	Přední výrobce skleněných obalů. Neplánují personální změny.

Zdroj: Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2014 a strategie APZ pro rok 2015

Potenciálně zajímavými nejen sezónními zaměstnavateli v území jsou také vinaři a zemědělci. Jejich činnost je však v některých případech limitována příliš složitou legislativou, nezkušeností s využíváním externích zdrojů financování a byrokracií, proto dochází k úbytku registrovaných malovinařů či drobných zemědělců. Jejich místo často zabírají velké organizace. Na velmi podobné problémy v území v rámci realizovaných komunitních plánování poukazovali také drobní zpracovatelé místních produktů a vlastníci malých zemědělsky orientovaných podniků.

V území funguje také dlouhodobě Okresní hospodářská komora Hodonín, která má svoji pobočku v Kyjově. Tato organizace pomáhá zejména podnikatelům poskytováním poradenství, vzdělávání a dotační politiky.

Nezaměstnanost na území MAS je dlouhodobě vyšší než ve vyšších územně správních celcích, což negativně ovlivňuje ekonomickou výkonnost území. Už od roku 1991 se například okres Hodonín, kam spadá i území MAS, řadí mezi čtvrtinu okresů České republiky s nejvyšší mírou nezaměstnanosti. V roce dvaceticí čtrnáct se podíl nezaměstnaných osob dle ČSÚ pohyboval ve výši přibližně deseti procent z ekonomicky aktivního obyvatelstva, což je výrazně více, než celorepubliková hodnota podílu nezaměstnaných osob. K vysoké nezaměstnanosti přispívá také faktor nižších příjmů občanů z jejich povolání, než je zvykem ve větších městech.

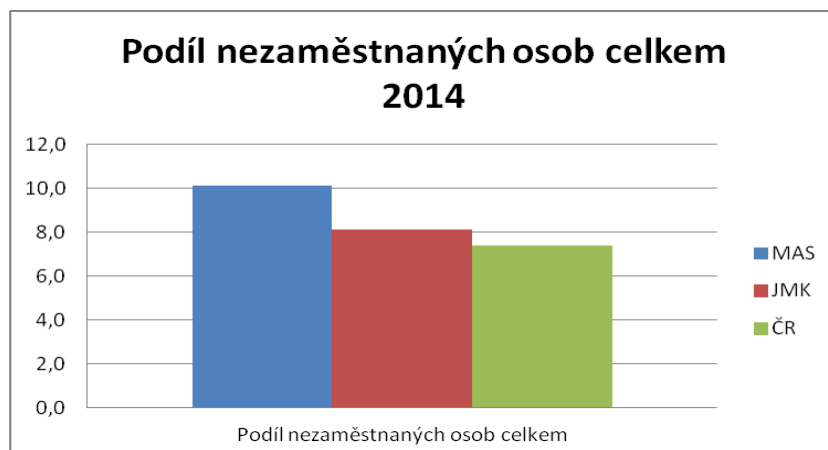
V regionu MAS je dle ČSÚ z roku 2014 větší podíl nezaměstnaných žen než mužů, přičemž při srovnání s krajskými i republikovými hodnotami je rozdíl také výrazně propastnější. V důsledku sezónních prací je však v určitých obdobích stav nezaměstnanosti mezi muži a ženami téměř vyrovnaný nebo se naopak objevuje zvláštní trend, kdy území vykazuje vyšší nezaměstnanost mužů registrovaných na úřadu práce, nežli žen. Z tohoto důvodu záleží na období, kdy jsou statistická data nezaměstnanosti v regionu sbírány. Roste také nezaměstnanost mladých lidí, vedoucí k sociálním problémům.

Tabulka: Nezaměstnanost v regionu MAS

Nezaměstnanost							
2014	Počet uchazečů - celkem	Počet uchazečů - OZP - celkem	Počet mladistvých uchazečů (do 18 let věku) - celkem	Počet uchazečů - evidence nad 12 měsíců - celkem	Podíl nezaměstnaných osob celkem	Podíl nezaměstnaných osob muži	Podíl nezaměstnaných osob ženy
MAS	4 117	595	13	1 869	10,1%	8,9%	11,2%
JMK	65 279	7 672	284	28 890	8,1%	8,1%	8,2%
ČR	535 849	60 722	3 833	234 371	7,4%	7,3%	7,4%

Zdroj ČSÚ Brno – data pro MAS

Obrázek.: Nezaměstnanost v regionu MAS

Zdroj: ČSÚ Brno – data pro MAS

Ke snížení nezaměstnanosti v území by mohlo také napomoci např. organizované poradenství a osvěta o začátcích podnikání, které částečně provozuje OHK, vznik podnikatelských inkubátorů v některých vhodných lokalitách území, které v území doposud chybí a také snaha o změnu konzervativního přístupu obyvatel venkova k inovacím ve venkovské společnosti. V území chybí také dostatečná platforma pro partnerství mezi podnikateli, školami, státní správou a sociálními službami, která by pomáhala rozvoji v těchto oblastech.

Na území MAS se vyskytují také nevyužívaná území, tzv. brownfields. Patří sem jednotlivé budovy, komplexy budov, areály s budovami nebo jen plochy bez budov, nevyužívané zemědělské a průmyslové stavby a areály, nevyužité dopravní stavby a skladové prostory, prázdné administrativní budovy a kulturní centra, nevyužitá nákupní centra, ale i nevyužité obytné budovy. Takovýchto objektů se vyskytuje v území velké množství, avšak v Národní databázi brownfields jich je zapsáno pouze pět.

Tabulka: Seznam brownfields zapsaných v Národní databázi brownfieldů na území MAS

	Název	Lokalita	Předchozí využití	Rozloha
1.	Statek, Žeravice	Žeravice - (49°1'29.16"N 17°14'28.9"E)	Areál - Zemědělství	6.019,00 m ²
2.	Vepřín, Bohuslavice u Kyjova	Bohuslavice u Kyjova - (49°3'26.359"N 17°6'57.256"E)	Areál - Zemědělství	4.710,00 m ²
3.	Zámek Bzenec	Bzenec - (48°58'33.21"N 17°15'47.5"E)	Areál - Plocha občanské vybavenosti	10.457,00 m ²

4.	Budovy v areálu u zámku (konírna, domek správce, budovy statku)	Ždánice - (49°3'51.71"N 17°1'35.22"E)	Areál - domek správce a jiné	1.848,00 m2
5.	Bývalá zelenina, Želetice	Želetice - (49°0'56.98"N 17°0'17.84"E)	Areál - Zemědělství	4.000,00 m2

Zdroj: Národní databáze Brownfields

Obrázek.: Statek, Žeravice

Obrázek.: Vepřín, Bohuslavice u Kyjova

Obrázek.: Zámek Bzenec

Obrázek.: Budovy v areálu u zámku

Další nevyužívané objekty a areály na území MAS

- KD – Skalka: Objekt bývalého kulturního domu leží v jižní části obce (172 obyv.), Pod skalkou (č. p. 1). Objekt se nachází ve slepé ulici široké 3 m.
- farma Labuty: Farma se nachází v Z okraji obce Labuty asi 150 m od rodinných domů. Se silnicí III. třídy 4227 je spojena zpevněnou komunikací.
- Svatoborský mlýn – Svatobořice-Mistřín: Objekt leží v centru obce Svatobořice-Mistřín (souřadnice = XY 565531 1188516), v ulici Nádražní ve vzdálenosti cca 150 od komunikace II/422.

- Polámané – Kyjov: Bývalý lignitový důl leží na východním okraji Kyjova při ulici Brandlova (silnice II/422).
- Narex Ždánice: Areál Narexu leží v JV části města (cca 13 km SZ od Kyjova) poblíž státní silnice II/431 (ul. Městečko). Využito je 9 z celkového počtu 13 objektů v areálu, přičemž 5 z nabízených hal svojí zastavěnou plochou převyšuje 500 m².
- bývalý areál zemědělské farmy v k.ú. Lovčice u Kyjova: Areál je situován na jižním okraji obce Lovčice (cca 12 km SZ od Kyjova), přístup po místní komunikaci do 3,5 t napojené po 200 m na silnici III. třídy.
- Cihelna Ždánice: Areál bývalé cihelny se nachází na jižním okraji Ždánic (cca 13 km SZ od Kyjova) při silnici II/431 (ul. Nádražní).
- lokalita Zemagro - Strážovice: V centru obce Strážovice se nachází lokalita starých objektů ZEMAGRO spol. s.r.o.
- bývalý kravín – Želetice: Bývalý kravín se nachází za zemědělským statkem v centru obce Želetice 5 km od I/54 (cca 12 km západně od Kyjova).
- Domanínský dvůr – Domanín: Budova panského dvorce leží v centru obce a i v současné době tvoří jádro Domanína. Venkovský barokní statek (panský dvorec) je nejdominantnější stavba obce. Jedná se o stávající památkově chráněný objekt. Objekt využívaný hlavně k hospodářským účelům byl značně poškozen novodobými stavebními zásahy a nevhodným využitím v minulých letech. Rozloha objektu činí 4825 m², původní využití - zemědělství.
- Bývalá sokolovna – Moravský Písek: Jedná se o objekt sokolovny z r. 1920-1930. Objekt je ve středu obce (p. č. 649). Jeho rozloha je 1035 m² a původně sloužil jako objekt pro občanskou vybavenost.
- Bývalé zdravotnické středisko – Nenkovice: Víceúčelová budova v obci Nenkovice. Pozemek o celkové rozloze 1164 m², zastavěno 302 m². Bývalé zdravotní středisko napojené na veškeré inženýrské sítě.
- Farma Neoklas – Šardice: Farma se nachází v JV části obce v úseku obce Padělák. Hranice lokality leží při silnici II/422, která obcí prochází. Farma je částečně využita pro vlastní potřeby společnosti, částečně pronajímána (živočišná výroba), ostatní objekty jsou nevyužity. Rozloha objektu činí 90 000 m².
- Autovrakoviště – Vracov: Areál je částečně využíván jako autovrakoviště (ve východní části), zbylá část je bez využití. Původně byl areál využíván pro zemědělské účely a má rozlohu 50 600 m².
- Areál bývalých kasáren – Žarošice, Zdravá voda: Areál bývalých kasáren o výměře více než 19 000 m² v katastru obce Žarošice, v okrese Hodonín, nedaleko Slavkova u Brna. Areál je obklopen lesy, nachází se na rovinatém pozemku s výbornou dopravní dostupností (1,5 km od státní silnice, se kterou areál spojuje kvalitní asfaltová

komunikace). V areálu se nachází hlavní budova bývalých kasáren o půdorysu 60x14 m, dále garáže o půdorysu 44x20 m a různé technické a hospodářské budovy včetně venkovního bazénu. V areálu je vlastní trafostanice, kanalizace je řešena žumpou a jsou zde dvě vlastní studny.

- Pozemek na území obce Archlebov ležící na souřadnicích: ϕ 49° 2' 19.26"; λ 17° 0' 10.63", původně využívaný k zemědělství. Rozloha lokality činí 37 400 m².
- Pozemek na území obce Bukovany ležící na souřadnicích: ϕ 49° 2' 23.36"; λ 17° 6' 21.57", původně využívaný k zemědělství. Rozloha lokality činí 5 000 m².
- Pozemek na území obce Hýsly ležící na souřadnicích: : ϕ 49° 1' 9.82"; λ 17° 10' 48.08", původně využívaný jako průmyslový objekt. Rozloha lokality činí 25 600 m².
- Pozemek na území obce Hýsly ležící na souřadnicích: : ϕ 49° 2' 2.65"; λ 17° 10' 50.24", původně využívaný k zemědělství. Rozloha lokality činí 51 100 m².
- Pozemek na území obce Ježov ležící na souřadnicích: : ϕ 49° 1' 7.24"; λ 17° 12' 29.96", původně využívaný k zemědělství. V současné době jeho severní část využívá spol. Stavex Ježov. Rozloha lokality činí 34 700 m².
- Pozemek na území obce Kostelec ležící na souřadnicích: ϕ 49.025029; λ 17.152561, původně využívaný k zemědělství. V současné době je částečně využíván k provozování autoservisu - severní část má novou fasádu a bude sloužit k bydlení. Rozloha lokality činí 2 000 m².

Tabulka: Další nevyužívané objekty a areály na území MAS

název obce	rozloha lokality (m ²)	původní využití lokality	ϕ	λ
Moravany	44 000	zemědělství	49° 2' 50.96"	17° 10' 7.21"
Mouchnice	37 400	zemědělství	49° 6' 28.79"	17° 8' 14.20"
Násedlovice	58 000	zemědělství	49° 0' 31.99"	16° 57' 38.10"
Nenkovice	44 000	zemědělství	48° 58' 54.66"	16° 58' 26.77"
Ostrovánky	22 000	zemědělství	49° 2' 25.29"	17° 4' 41.84"
Skalka	59 000	zemědělství	49° 2' 15.51"	17° 12' 30.74"
Stavěšice	75 800	zemědělství	49° 0' 8.03"	17° 2' 1.09"
Svatobořice-Mistřín	6 300	zemědělství	48° 59' 8.49"	17° 5' 37.50"
Svatobořice-Mistřín	6 000	zemědělství	48° 58' 48.07"	17° 4' 15.66"
Svatobořice-Mistřín	32 800	zemědělství	48° 58' 32.20"	17° 4' 51.88"
Vlkoš	46 500	průmysl (podnikání, služby)	48° 59' 23.56"	17° 10' 11.54"
Vlkoš	12 000	průmysl	48° 59' 5.18"	17° 10' 7.13"
Vracov	160 800	zemědělství	48° 58' 5.02"	17° 10' 48.69"
Vřesovice	39 500	zemědělství	49° 3' 28.98"	17° 12' 33.06"
Žádovice	11 300	zemědělství	49° 0' 53.76"	17° 12' 12.04"

Žarošice	29 400	zemědělství	49° 2' 22.83"	16° 58' 16.65"
Želetice	22 500	zemědělství	49° 0' 54.48"	17° 0' 21.40"

Zdroj: Územně analytické podklady

Z předchozích dat je zřejmé, že v území existuje velké množství nevyužitých areálů a podnikatelských objektů, které je možné využít pro další rozvoj podnikání. Avšak průmyslových zón v území není dostatek, případně chybí jejich zasíťování či dobré dopravní napojení.

Struktura volných pracovních míst často neodpovídá vědomostem, dovednostem a schopnostem uchazečů. Méně kvalifikovaná pracovní síla je tak prakticky bez šance získat trvale „slušné“ zaměstnání a v obdobích recese se tato skupina obyvatel stává hlavním terčem propouštění na území MAS. Této skupině obyvatel by mohlo pomoci zaměstnání v tradičních službách a řemeslech, jako jsou např. různé opravy, které však v území chybí či podpora a rozvoj job klubů.

V území není dostatečně možné rozvíjet nová pracovní místa, a to hlavně proto, že stávající zaměstnavatelé doposud nemají dostatečný objem finančních zdrojů, aby mohli přijmout nové pracovníky, byť oni sami cítí potřebu rozšířit počet zaměstnanců. Také je velmi problematické zajistit pro nezaměstnané matky na mateřské dovolené zkrácené úvazky, i když je oboustranná potřeba, aby se pracovnice vrátila na své původní místo. Mezi nezaměstnané se mohou řadit i lidé se změněnou pracovní schopností, a to vlivem onemocnění či tělesného postižení. Zcela chybí pracovní uplatnění pro tuto skupinu občanů. Pro skupinu občanů tělesně postižených není také ve všech veřejných budovách zajištěna bezbariérovost, což může hledání zaměstnání také komplikovat. Lidé z obce velmi často dojíždějí do zaměstnání mimo své bydliště i do vzdálených aglomerací Brna a Prahy, což je časově a někdy i finančně velmi náročné a zaměstnavatelé často nedisponují dostatečnými prostředky pro kompenzaci těchto peněžních i nepeněžních nákladů.

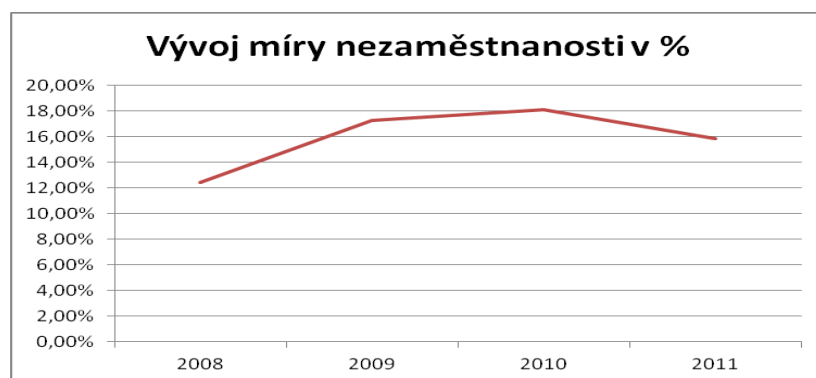
Obrázek: Podíl nezaměstnaných v % v obcích regionu MAS 2014

Podíl nezaměstnaných se mezi obcemi v regionu MAS různí, i když většina území leží nad hranicí osmi procentní nezaměstnanosti. Nejnižší podíl nezaměstnanosti vykazovaly v roce 2014 podle ČSÚ obce Dambořice a Žeravice. Naopak nejvyšší nezaměstnaností trpěli obce Ostrovánky, Nenkovice a Nechvalín. Míra nezaměstnanosti se na území MAS dlouhodobě pohybuje nad hranicí desíti procent. Přičemž dlouhodobá nezaměstnanost, tedy nezaměstnanost delší než dvanáct měsíců, je stále větším problémem.

Tabulka: Trend nezaměstnanosti v regionu MAS

MAS	Počet uchazečů o zaměstnání	Délka nezaměstnanosti - více než 12 měsíců	Míra nezaměstnanosti (%) [2]
2008	3 268	1 110	12,41%
2009	4 529	1 278	17,29%
2010	4 871	1 767	18,08%
2011	4 326	1 784	15,86%

Zdroj: ČSÚ; Pozn. [2] míra nezaměstnanosti je počítána na počet ekonomicky aktivních podle SLDB k 1. 3. 2001, časová řada končí vzhledem k dostupnosti dat v roce 2011.

Téměř čtrnáct procent z celkového počtu obyvatel regionu MAS dojíždí do zaměstnání a více než dvacet dva procent tvoří vyjíždka. Nejvíce obyvatel dojíždí do zaměstnání spadajících do průmyslových odvětví, následuje obchod a zdravotní péče. Dojíždějící zaměstnanci za prací nejčastěji cestují patnáct až třicet minut. Z celkového počtu dojíždějících trvá dojíždka více než hodinu přibližně třinácti procentům dojíždějících. Zajímavý je počet vyjíždějících za prací do jiného okresu, který činí přibližně 50% z celkového počtu vyjíždějících za prací. To vypovídá o nízké míře pracovních příležitostí v rámci okresu, potažmo ORP.

Tabulka: Dojíždka a vyjíždka do zaměstnání

Dojíždka / Vyjíždka	Dojíždějící celkem / Vyjíždějící celkem	Zaměstnané osoby dojíždějící / vyjíždějící do zaměstnání						
		celkem	v tom ve věku					
			15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 a více
MAS celkem - dojíždka	8608	6129	358	636	1895	1778	1293	168
Okres Hodonín - dojíždka	20524	15346	918	1575	4727	4525	3171	428
MAS celkem - vyjíždka	14143	10065	782	1352	3110	2685	1897	237
Okres Hodonín - vyjíždka	30754	21777	1722	3017	6652	5892	3970	522

Zdroj: ČSÚ - SLDB

STRUČNÉ SHRNUTÍ KAPITOLY EKONOMIKA A TRH PRÁCE

Na území regionu MAS dlouhodobě převažují organizace působící v sektoru služeb. Vyskytuje se zde dostatek nevyužitých ploch pro podnikání, tzv. venkovských „brownfields“ v místech bývalých zemědělských farem. Z pohledu velikosti převažují malé podniky do deseti zaměstnanců. Podnikatelské záměry ovlivňuje vzdálenost k nejbližší rychlostní silnici. V regionu se stále zachovávají původní tradiční řemesla, i když ve velmi omezené míře. Problémovou oblastí je například návaznost školství na poptávku podnikatelského sektoru v území a neexistence dlouhodobé koncepce spolupráce obcí s podnikatelským sektorem. Největším zaměstnavatelem v regionu MAS je Nemocnice Kyjov. Nezaměstnanost na území MAS je dlouhodobě vyšší než ve vyšších územně správních celcích a mezi obcemi se velmi různí. Roste také nezaměstnanost mladých lidí, vedoucí k sociálním problémům. Méně kvalifikovaná pracovní síla je prakticky bez šance získat trvale „slušné“ zaměstnání. Zcela chybí pracovní uplatnění pro osoby se změnou pracovních schopností. Matky po mateřské dovolené jsou také problematickou skupinou na trhu práce. Téměř čtrnáct procent z celkového počtu obyvatel regionu MAS dojíždí do zaměstnání. Dojíždějící zaměstnanci za prací nejčastěji cestují patnáct až třicet minut.

Kromě významnějších podniků, které jsou popsány výše, v regionu profilují nové podniky s narůstajícím hospodářským významem. Je zde také množství dobrovolných aktivit, které však dosud nemají pro region ekonomický význam. Potenciálním zdrojem možného ekonomického a sociálního rozvoje je cestovní ruch, prezentovaný nejvíce aktivitami spojenými s Moravskými vinařskými stezkami a zapojením vinařů do venkovské turistiky.

2.1.8 CESTOVNÍ RUCH

Oblast Kyjovska disponuje významným potenciálem cestovního ruchu vyplývajícím především z existence místních kulturních a folklorních tradic, které se zde uchovaly v míře neobvyklé ve většině jiných oblastí ČR. Lidové slavnosti, hody, masopust a další akce představují dosud živou tradici, která za podmínek, přípustných pro místní komunitu, může být zpřístupněna návštěvníkům - turistům. Specifickou turistickou atraktivitou je vinařství, vinařská kultura a architektura (sklepní uličky, lokality vinných sklepů – Bůdy, Šidleny atd.) se vyznačují zvláštní, pozoruhodnou a svéráznou architekturou. Svou náruč otvírají milovníkům dobrého vína, pohody a lidových písniček, které jsou stejně jako bohaté kroje neodmyslitelnou součástí života místních obyvatel.

Obrázek: Sklepní ulička, vinné sudy

Sklepní ulička

Vinné sudy

Dalším z více lokálních zdrojů, potenciálně využitelných pro rozvoj cestovního ruchu, je tradiční zpracování místních produktů. Region nabízí možnost seznámit se s podobou místních výrobků na jarmarcích, například v Kyjově, Bzenci nebo na zámku v Miloticích, kde jsou řemeslníky každoročně prezentovány ukázky výroby tradičních lidových produktů. Tradiční zpracování místních produktů vytváří předpoklady pro rozvoj takových forem turistiky jako je např. vinařská turistika či agroturistika. Rozvoj cestovního ruchu dopomáhá utvářet také pozitivní image regionu jako oblasti se zdravým životním prostředím a pohostinnými lidmi, kteří umí využívat místní zdroje trvale udržitelným způsobem. I přes velký potenciál v oblasti cestovního ruchu nejsou v území aktivity cestovního ruchu nijak koordinované a i propagace regionu vzhledem ke svému potenciálu není dostatečná.

Vnímavého návštěvníka však musí uchvátit krása a zvláštní atmosféra lidových zvyků, typická pro Slovácko. Roční běh těchto zvyků má velmi hluboké kořeny, snad už v předkřesťanské minulosti. Vyznačuje se tradicí krojů, zpěvů, tanců, lidovým výtvarnictvím a uměleckými řemesly. Uplatňuje se hlavně v přísně střežených a dodržovaných církevních i lidových slavnostech po celý rok. Vše vrcholí tzv. Slováckým rokem, což je největší třídní národopisná slavnost regionu, pořádaná v Kyjově ve čtyřletých periodách již od roku 1921. Mezi tradiční akce patří Hody v jednotlivých obcích, Zarážání hory, Košty vína atd.

Obrázek: Krojovaní na mši v kostele, košíkářství

Krojovaní na mši v kostele

Košikářství

Bezesporu nejnavštěvovanější a turisticky nejoblíbenější pamětihodností regionu je Státní zámek Milotice s tisíci návštěvníky ročně. Z pozdějších dob se zachovalo i nespočetně jiných stavebních památek, převážně kostelů, drobných staveb v krajině a méně zámků ve všech stavebních slozích, počínaje románským a novogotickým konče. Ze židovských památek přecházely hřbitovy v Dambořicích a ve Bzenci. Z období pozdější historie můžete třeba navštívit místa velkolepé doby říše Velkomoravské, místa působení sv. Cyrila a Metoděje. Nejstarší historické stavby sice zanikly, ale přesto lze po nich najít čestné stopy a zbytky, jako základy či ruiny sídel. Např. Cimburk v Chříbech, Kepkov, Palánek a Konůvky ve Ždánickém lese.

Obrázek: Zámek Milotice, Bukovanský mlýn

Zámek Milotice

Bukovanský mlýn

Turisticky oblíbenou lokalitou je také například Bukovanský mlýn v obci Bukovany, který nabízí kombinaci zážitkové turistiky s netradičním ubytováním a nabídkou regionální kuchyně. V posledních letech ovšem nejvíce přibývá turistů na cyklostezkách (například Moravských vinařských stezkách), kteří často velmi rádi zamíří do místních vinařství a vinných sklípků a také ochutnají regionální kuchyni. S tímto druhem turistiky postupně narůstá i infrastruktura a služby pro turisty. Avšak značení a propagace stezek a cyklostezek

není optimální. Například některé trasy chybí na mapách, velmi často chybí směrovníky či přehledné značení a jejich propagace je pouze minimální.

Obrázek: Moravské vinařské stezky na území MAS

Na území Kyjovska se také nachází bohatá síť venkovských muzeí a expozic, zachovávající tradiční hodnoty regionu. Sociální povědomí je stále do značné míry ovlivňováno prastarými obyčejí a zvyky, ať už na světské či spirituální úrovni. S regionem je spojováno i působení světoznámého myslitele J. A. Komenského. Tento významný kulturní odkaz připomíná jeho památník v Žeravicích, kde byl roku 1616 ordinován na kněze.

Obrázek: Venkovská muzea Kyjovského Slovácka

Zdroj: Vlastní zpracování

Širokou síť venkovský muzei doplňují drobné sakrální stavby, kterých je v regionu téměř sedm set. Jsou svědky zbožnosti našich předků a různých událostí v dávných i nedávných dobách. Národními kulturními památkami na území MAS jsou již zmiňovaný Zámek Milotice a Slovanské hradiště sv. Klimenta u Osvětiman. Mezi památkové rezervace a zóny se řadí Městská památková zóna Kyjov a územní ochranná pásma se nacházejí v Kyjově - Ochranné pásmo památek na Masarykově náměstí a ulici Palackého, Ochranné pásmo zámku, zámeckého parku a bažantnice v Miloticích, Ochranné pásmo hradiska sv. Klimenta u Osvětiman, Ochranné pásmo kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Vlkoši. Seznam nemovitých kulturních památek v obcích Kyjovského slovácka naleznete v příloze. U obcí v posledních letech narůstá zájem o obnovu a opravy drobných památek a chátrajících historických budov ve spojitosti s rozvojem turistického ruchu. Například drobné kapličky ve vinohradech jsou zajímavým turistickým lákadlem.

Velké oblibě a péči se těší také moderní sporty, provozované jak rekreačně, tak i závodně. Informace o turistických možnostech lze získat na území MAS v certifikovaném informačním centru v Kyjově a dalších pěti informačních centrech v obcích Bzenec, Hovorany, Ratíškovice, Vracov, Ždánice, které poskytují bezplatně nejrůznější informace o městě a regionu, včetně nabídky doplňkových služeb.

Obecně lze říci, že ubytovací a doprovodné služby jsou spojeny s největšími centry Kyjovska. Ubytovaní tvoří nabídka nejrůznějších hotelů, penzionů, ubytování v soukromí, turistických ubytoven atd. Zajímavostí je možnost ubytování ve vinných sklípčích, například v Miloticích či Svatobořicích-Mistříně. Na území regionu se tak lze ubytovat ve více než třiceti dvou ubytovacích zařízeních a více než čtyři sta osmdesát jedna lůžkách. V posledních letech je však pozorován pokles počtu přenocování v ubytovacích kapacitách a také zkracování doby pobytů. U návštěvníků regionu je pozorován například vzrůst obliby tzv. víkendových pobytů.

Tabulka: Ubytovací Kapacity

2014	Ubytovací zařízení	Pokoje	Lůžka	Místa pro stany a karavany
ORP Kyjov	32	481	1 425	5

Zdroj: ČSÚ

Ne však úplně uspokojivá je situace se stravovacími a ubytovacími kapacitami tak, aby odpovídaly poptávce různé klientely. Například z dotazování mezi veřejností vyplynul nedostatek ubytovacích kapacit typu bed and breakfast. K rozvoji cestovního ruchu v území by mohla napomoci větší koordinace kulturních aktivit a efektivní destinační management. Velmi málo je v území rozvinut také cestovní ruch pro handicapované. Ne vždy dostatečně je zajišťována např. bezbariérovost, často chybí přizpůsobení jejich potřebám.

Region Kyjovské Slovácko má příznivé předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Hlavním faktorem jsou bohaté lidové kulturní tradice; vinařství a rozvíjející se vinařská turistika; množství historicky cenných architektonických objektů a míst vázících se k významným historickým událostem; místní produkty a tradiční řemesla; členitá kulturní krajina s podílem lesních ploch.

Bezesporu nejnavštěvovanější a turisticky nejoblíbenější pamětihodností regionu je Státní zámek Milotice s tisíci návštěvníky ročně, podobných turisticky oblíbených lokalit je v území několik. V posledních letech se výrazně rozrůstá popularita cykloturistiky po místní krajině, čemuž je potřeba přizpůsobit infrastrukturu, která je v některých oblastech nedostačující. Velké oblibě a péči se těší také moderní sporty.

Využití existujícího potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu je zatím poměrně nízké. V regionu existuje malá kapacita turistických ubytovacích zařízení; část navíc neodpovídá současným požadavkům na standart ubytování a poskytování služeb. Zcela chybí ubytování typu Bed and Breakfast. Problémem je i dosud nedostatečná nabídka aktivních forem trávení volného času (mimo cykloturistiku).

Nedostatečně rozvinutá je organizační struktura cestovního ruchu v území, s nízkým stupěm spolupráce jednotlivých aktérů. Nedostatečný je také marketing cestovního ruchu, prakticky chybí propagace a prodej komplexních produktů. V regionu existují některé aktivity usilující i zvýšení turistické návštěvnosti, jsou však zaměřené jen lokálně a postrádají koordinaci na úrovni regionu.

2.1.9 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Příroda regionu Kyjovské Slovácko je rozmanitá. Na sever je ohraničena vrcholy lesnatého pohoří Chřiby a nádherných bučin Ždánického lesa, na jihu pak rozlehlou a jen mírně zvlněnou Doubravou. Původní vegetaci zde tvoří doubravy s pestrým zastoupením karpatských druhů rostlin a živočichů. Ve střední a jižní části se zachovaly ostrůvky květnatých luk, pastvin a stepních strání s velkým počtem chráněných druhů rostlin a hmyzu. Východní cíp se nachází v oblasti luhů při povodí řeky Moravy. Západní a jihozápadní oblast s okolím Kyjova má charakter otevřené pahorkatiny, kde se střídají vinohrady, sady a zemědělské lány se stepními stráněmi, remízky a nemnoha rybníky. Vzhledem k severnějšímu položení vinic jsou pro Kyjovsko typické ranější odrůdy vinné révy. Kyjovsko jako jedna z nejsušších oblastí ČR klade také důraz na zachycování vody v krajině revitalizací vodních toků, chráněním jezer, rybníků, mokřadů. Milovníky živé přírody potěší překvapivé množství druhů vzácných a chráněných rostlin v lesích, u vod a na stepních stráních či v přírodních rezervacích. Totéž platí o živočiších, například v družích motýlů patří tato oblast k nejbohatším v republice. Díky dobré dostupnosti a úrodné půdě byla oblast osídlována již od pravěku. Největší část pozemků dle ČSÚ na území MAS tvoří zemědělská a orná půda stejně jako ve vyšších územně správních celcích. Nej kvalitnější jsou plochy v nivě řeky Moravy, kde mohou zemědělci plně využít výhodné klimatické, terénní i půdní podmínky.

Geologická charakteristika území regionu

Vývoj karpatské soustavy byl až do karbonu podobný Českému masivu. Starohorní a prvohorní sedimenty, které vznikly v geosynklinálních mořích, byly několikrát zvrásněné a regionálně přeměněné na pararuly a svory. Vrásové procesy byly doprovázeny magmatickou činností. V období hercynské orogeneze vznikla magmatická tělesa žulových hornin. Žulové magma často injektovalo okolní ruly a jiné krystalické břidlice a v blízkosti magmatických těles tak vznikly smíšené horniny – migmatity. Krystalické břidlice, migmatity a žuly vzniklé v průběhu variského vrásnění přispěly k částečnému zpevnění Českého masivu, který vytvořil podklad Vnějších Západních Karpat. Moravské Karpaty formovaly zejména druhohorní a třetihorní horotvorné pochody alpské orogeneze. Charakteristické jsou pro ně dalekosáhlé horizontální příkrovy přesouvané až v neogénu přes podložní prekambričské brunovistulikum a jeho sedimentární obal na vzdálenost desítek kilometrů.

Geologické podloží regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu je značně různorodé. V severní části regionu převládají paleogenní jílovce a pískovce račanské jednotky magurské skupiny příkrovů, v západní a jihozápadní části paleogenní jílovce a pískovce ždánické jednotky vnější skupiny příkrovů a v jižní části, zejména na styku s Dolnomoravským úvalem, převládají sarmatské a panonské sedimenty (jíly, písky a místy štěrky) Vídeňské pánve. V celé oblasti se velmi často vyskytují překryvy pleistocenních spraší a sprašových hlín.

V oblasti Ždánického lesa a jeho úpatí tvoří geologický podklad převážně paleogenní sedimenty ždánické a pouzdřanské jednotky vnější skupiny příkrovů. Velmi rozšířené jsou mohutné překryvy kvartérních spraší a sprašových hlín.

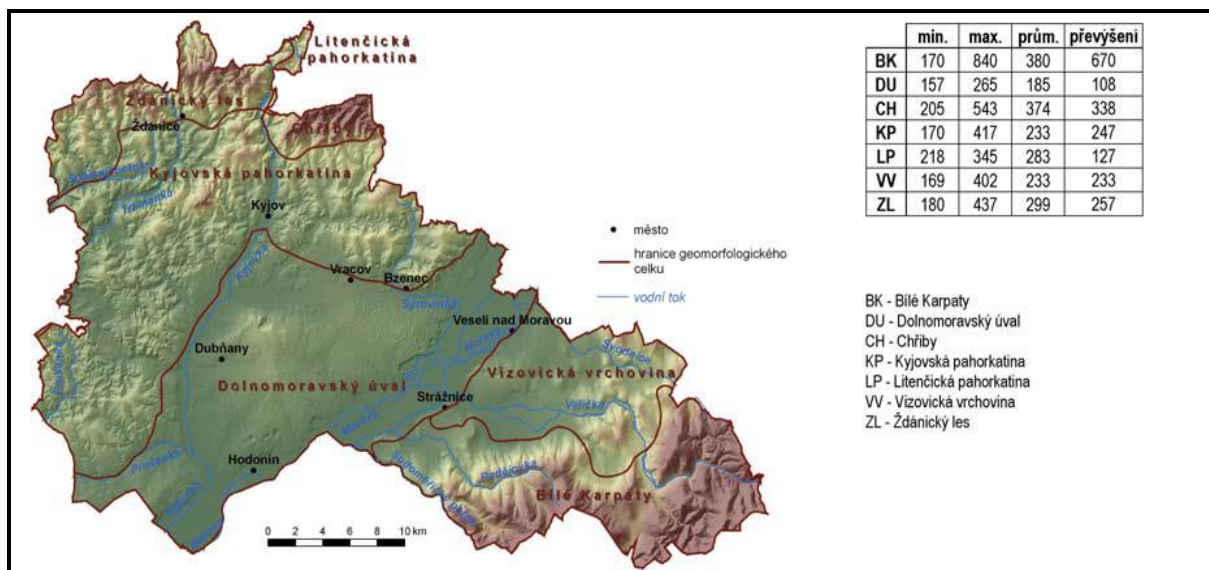
Geologický podklad v oblasti Chřibů a jejich úpatí je tvořen paleogenními jílovci, pískovci a slepenci převážně račanské jednotky magurského flyše. Před čelem magurského příkrovu na styku s Roštínskou brázdou roztroušeně vystupují flyšové horniny zdounecké jednotky vnější skupiny příkrovů. V okrajových částech pohoří se vyskytují překryvy spraší a sprašových hlín.

Podloží Dolnomoravského úvalu zahrnuje pestrý sled mořských a terestrických neogenních sedimentů Vídeňské pánve z období eggenburgu až pliocénu. Tento horninový komplex zakrývají kvartérní fluvialní sedimenty – říční písky a štěrky, místy s jezerními a močálovými uloženinami. Významně rozšířené jsou rovněž mocné eolické sedimenty. Kvartérní sedimentace pokračuje dosud usazováním povodňových hlín. Sedimenty Dolnomoravského úvalu obsahují ložiska lignitu a ropy. Dolnomoravský úval je jako užší součást Vídeňské pánve vnitrohorskou pávní s komplikovanou stavbou. Na jejím vzniku při intenzivní subsidenci ve středním badenu se výrazně uplatnily systémy zlomů, které zasahují hluboko do předneoidního podloží budovaného příkrovem Vnějších Karpat. Tektonické poklesy podél zlomů (u Topolné, Uherského Hradiště aj.) pokračovaly až do kvartéru a propojily Dolnomoravský úval prostřednictvím Napajedelské průrvy s Hornomoravským úvalem a prostřednictvím Věstonické brány s Dyjsko-svrateckým úvalem.

Geomorfologická charakteristika území regionu

Centrální a severní část okresu Hodonín, v níž se nachází území regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, je součástí Alpsko-Himálajského systému, subsystému Karpaty, provincie Západní Karpaty (III), subprovincie (soustavy) Vnější západní Karpaty (III₂) tvořené svrchnokřídovými až oligocenními mořskými uloženinami pískovců a jílovců, v menší míře i slepenců, často s mnohonásobně se střídajícím zvrstvením (Vyšší geomorfologické jednotky České republiky, ČÚZK Praha, 1996) a do geomorfologické oblasti (podsoustavy) Středomoravské Karpaty (III₂B). To je vyvýšené, pahorkaté až hornaté území na pomezí Jihomoravského a Zlínského kraje sousedící na západě s Dyjskosvrateckým úvalem, na jihu a jihovýchodě s Dolnomoravským úvalem, na severu s Hornomoravským úvalem a na severozápadě s Vyškovskou bránou.

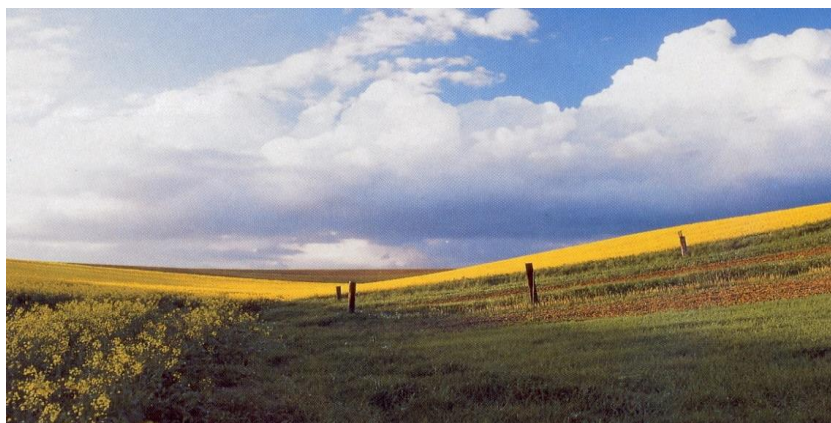
Obrázek: Geomorfologické celky v okrese Hodonín a jejich nadmořské výšky (v metrech nad mořem)

Zdroj: Havlíček, Chrudina, Svoboda, 2012

Region MAS podle současného geomorfologického regionálního členění (Demek, Mackovčín, 2006) dále patří do geomorfologického celku Kyjovská pahorkatina (III₂B-4) v jihovýchodní partii Středomoravských Karpat. Jedná se o členitou pahorkatinu o rozloze 482 km² se střední výškou 235 m n. m. a středním sklonem 3,5°. Geologickým podkladem v severní části jsou převážně paleogenní jílovce a pískovce račanské jednotky magurské skupiny příkrovů, v západní a jihozápadní části paleogenní jílovce a pískovce ždánické jednotky vnější skupiny příkrovů a v jižní části, zejména na styku s Dolnomoravským úvalem, převládají sarmatské a panonské sedimenty (jíly, písky a místy štěrky) Vídeňské pánve. V celé oblasti se velmi často vyskytují překryvy pleistocenních spraší a sprašových hlín. Údolní nivy a dna suchých údolí jsou tvořeny fluvialními a deluviofluvialními písčitohlinitými sedimenty. Georeliéf je mírně zvlněný pahorkatinný a vrchovinový, s plochými rozvodními částmi terénu, širokými, vesměs úvalovitými a neckovitými údolími a výraznou Čejčskou kotlinou. Nejvyšší kótou je Babí lom (417,2 m n. m.) u obce Strážovice.

Obrázek: Typická zemědělská krajina Kyjovské pahorkatiny

Ve střední až jihozápadní části Kyjovské pahorkatiny je vymezen geomorfologický podcelek Mutěnická pahorkatina. Tvoří nejnižší a nejrozsáhlejší část Kyjovské pahorkatiny. Vytváří zvlněný mezistupeň mezi rovinami podél řeky Moravy a úpatím vyšších jednotek Středomoravských Karpat. Pro krajinný ráz je typický plochý erozně-denudační reliéf s plochými tvary terénu tvořenými nízkými vyvýšeninami, plošinami a široce zaoblenými rozvodními hřbety a široce rozevřenými mělkými údolími. Na vyvýšeninách jsou časté agrární terasy. Geomorfologicky výrazná je Čejčská kotlina. Nejvyšším bodem je bezejmenná kóta 327 m n. m. u Nenkovic. Mutěnická pahorkatina ve sledovaném regionu zahrnuje následující geomorfologické okrsky:

- Krumvířská pahorkatina – členitá pahorkatina ležící v severozápadní části Mutěnické pahorkatiny. Osou Krumvířské pahorkatiny je říčka Trkmanka.
- Šardická pahorkatina – členitá a geologicky rozmanitá pahorkatina rozkládající se v jihozápadní části Mutěnické pahorkatiny. V tektonických prolomech zde vznikaly lignitové sloje a také ložiska ropy a zemního plynu. Vzhledem k poměrně členitému reliéfu a horninám lze území označit jako středně ohrožené sesuvnou činností a silně ohrožené vodní erozí.
- Žádovická pahorkatina – členitá pahorkatina nacházející se v severovýchodní části Mutěnické pahorkatiny.

V severovýchodní části Kyjovské pahorkatiny se nachází geomorfologický podcelek Vážanská vrchovina. Značná část oblasti, zejména v nižších polohách, je překryta překryvy spraší a sprašových hlín. Vážanská vrchovina vytváří zvlněnou krajinu s nesovislým ústředním hřbetem východo-západního směru. Hřbet i výběžky ze sousedící vyšší Stupavské vrchoviny (Chřiby) jsou široké, zaoblené a ve vrcholových polohách s menšími erozně-denudačními plošinami. Na více místech byly svahy upraveny do agrárních teras. V úpatních polohách vyššího georeliéfu se vyskytují náplavové kužely.

Obrázek: Pohled na chřiby

V centru severní části Kyjovské pahorkatiny se nachází geomorfologický podcelek Věteřovská vrchovina. Podloží tvoří převážně paleogenní jílovce a pískovce, místy slepence (Babí lom).

Pro území je charakteristický členitý, erozně-denudační reliéf s širokými rozvodními hřbety a plochými údolími. Vyskytují se zde svahy nejrůznější orientace a sklonu, které jsou rozčleněny četnými stržemi. Z protilehlých stran ohraňují území podcelku neckovitá údolí Kyjovky a Trkmanky. Zejména v údolí Kyjovky pod Bohuslavicemi je vyvinuta široká niva, ve které Kyjovka volně meandrovala.

V jihozápadní části geomorfologické oblasti Středomoravské Karpaty zasahuje region MAS také do jižní části geomorfologického celku Ždánický les (III2B-1). Z hlediska geologické stavby jde o převážně paleogenní sedimenty ždánické jednotky vnějšího flyše. Georeliéf je klenbovitě vyklenutý, s rozsáhlými zbytky pobadenského zarovnaného povrchu s hluboce zařezanými údolími, zejména v nejčlenitější severovýchodní a jihozápadní části. Nejvyšší kóta U slepice (437,4 m n. m.) leží u obce Ždánice. V Dambořické vrchovině se nachází ložiska ropy a zemního plynu. V severovýchodní části Ždánického lesa patří sledovaný region do geomorfologického podcelku Dambořická vrchovina. V rámci Dambořické vrchoviny jsou vymezeny dva geomorfologické okrsky - Otnická pahorkatina a Uhřická vrchovina.

Region MAS zasahuje i do jižní části geomorfologického celku Chřiby (III2B-3) ležícího ve střední až severovýchodní partii geomorfologické oblasti Středomoravské Karpaty. Svou polohou od sebe oddělují národopisné oblasti Slovácko na jihu a Hanou na severu. Geologický podklad je tvořen paleogenními jílovci, pískovci a slepenci převážně račanské jednotky magurského flyše. Na jeho území se nachází četné skalní útvary. V části zasahující do okresu Hodonín je nejvyšší kótou Bradlo (543,4 m n. m.) u obce Vřesovice. Sledovaný region zasahuje do geomorfologického podcelku Stupavská vrchovina ležící v jihozápadní až střední části geomorfologického celku Chřiby. Sledovaný region zasahuje na území geomorfologického okrsku Jankovická vrchovina.

Katastrálním územím obce Mouchnice zasahuje region MAS také do jižní části geomorfologického celku Litenská pahorkatina (III2B-2) v severní partii geomorfologické oblasti Středomoravské Karpaty. Geologickým podkladem jsou paleogenní a miocenní sedimenty ždánické a zdounecké jednotky a neogenní jíly, jílovce, písky a štěrky karpatské předhlubně, které jsou převážně překryté sprašemi a sprašovými hlínami. Georeliéf je tvořen erozně denudačním pahorkatinným a vrchovinným povrchem s výraznými vlivy tangenciální a radiální tektoniky. Sledovaný region zasahuje na území geomorfologického podcelku Bučovická pahorkatina. A na území geomorfologického okrsku: Brankovická pahorkatina

Administrativní území města Bzenec a obcí Moravský Písek, Ratíškovice, Skoronice, Vacenovice, Vlkoš a Vracov jsou součástí Alpsko-Himálajského systému, subsystému Panonská pánev, provincie Západopanonská pánev (IV), subprovincie (soustavy) Vídeňská pánev (IV1), která je geneticky tektonickou sníženinou rozdělenou složitou soustavou zlomů na hrástovo-příkopový systém. Sedimenty, které jsou mořskými usazeninami středního a svrchního miocénu, obsahují ložiska lignitu a ropy. Obce dále patří do geomorfologické oblasti (podsoustavy) Jihomoravská pánev (IV1A) a do geomorfologického celku Dolnomoravský úval (IV1A-1) a do geomorfologického podcelku Dyjsko-moravská pahorkatina, což je plochá nížinná pahorkatina o rozloze 464 km², střední výšce 188,3 m a

středním sklonu 1°13'. Leží v severní části Dolnomoravského úvalu, v sevření mezi nivami řeky Moravy a Dyje. Ze severu je omezena Středomoravskými Karpaty, z jihu ji vymezuje Dyjsko-moravská niva a ze západu Dyjsko-svratecký úval. Sledovaný region patří do geomorfologických okrsků -Huštěnovická pahorkatina, Ratíškovická pahorkatina, Stupavská niva, Syrovinská niva.

Pedologická charakteristika území regionu

V Kyjovské pahorkatině jsou dominantními půdními typy černozemě, které jsou rozšířeny v našich suchých a teplých oblastech, kde vznikly v ranných obdobích postglaciálu pod původní stepí a lesostepí. V oblasti mezi Karlínem, Hovorany a Šardicemi na jihu a Nenkovicemi a Kyjovem na severu převládá černozem modální, která zasahuje až k Žarošicím a k Archlebovu, kde je v nivách vodních toků střídána oglejenými karbonátovými luvizeměmi. V okolí Násedlovic je doplněna černozemí karbonátovou a jižně od Strážovic černozemí luvickou. Mezi Kyjovem a Svatobořicemi-Mistřínem se v užším pásu vyskytuje černice glejová karbonátová. Podobně úzký pás tvoří mezi obcemi Vlkoš a Kelčany v nivě říčky Hruškovice fluvizem glejová karbonátová. Severně od Nenkovic a Strážovic se nachází rozsáhlejší území tvořené modálními hnědozeměmi a luvizeměmi, které jsou v menších okrscích střídány kambickými pararendzinami. Do této enklávy vybíhají jihozápadním směrem přes oblast Bukovan hnědozemě, luvizemě a zčásti také kambizemě a luvické kambizemě z rozhraní Ždánického lesa a Chřibů.

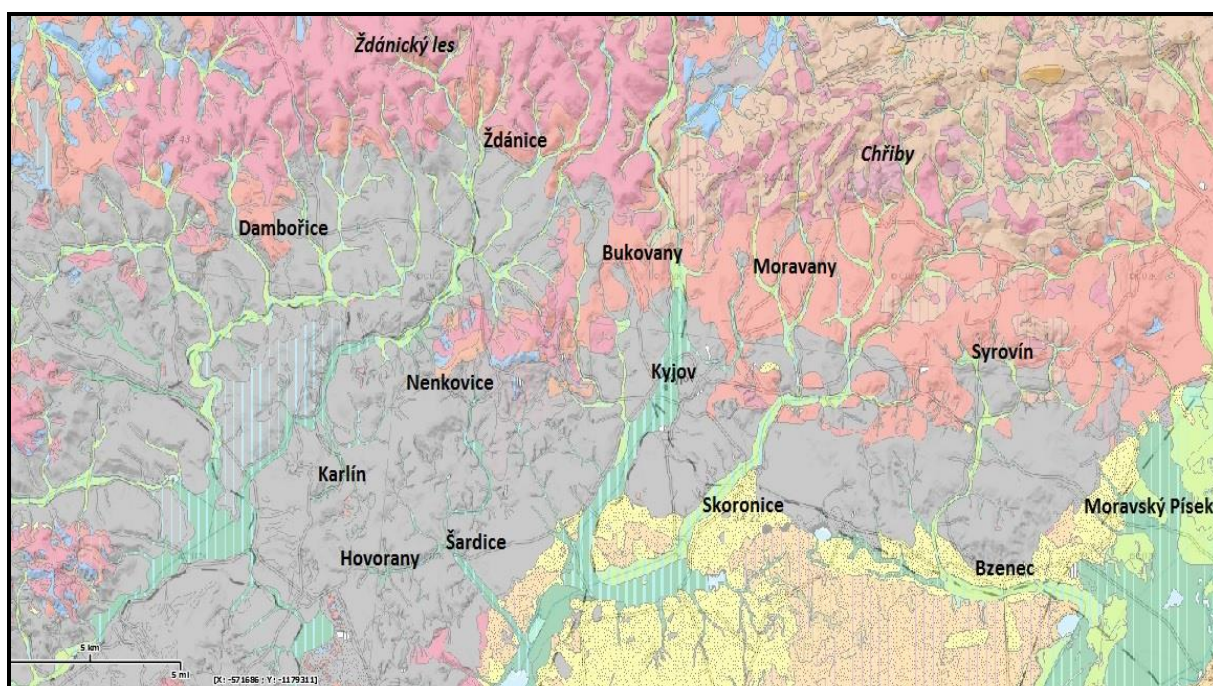
Nejvýznamnějším půdním typem ve středních a vyšších polohách tohoto regionu jsou hnědozemě, které vznikají zvětráváním magurského flyše pod původními dubohabrovými lesy. Severně od Dambořic, Uhřic, Ždanic a Nechvalína jsou na úpatí svahů Ždánického lesa dominantní hnědé lesní půdy, místy slabě oglejené. Zde se na vzniku půdního typu projeví překryvy spraše a sprašových hlín. Ve vyšších polohách a na hřebenech plošně jednoznačně převládají luvizemě, které jsou v nepříliš širokých údolích vodních toků nahrazovány karbonátovými fluvizeměmi, lemovanými kambickými pararendzinami.

V pohoří Chřibů je nejrozšířenějším půdním typem kambizem modální doplňovaná kambizemí oglejenou, dystrickou a luvickou. Tento půdní typ, vyvinutý převážně v hlavním souvrství svahovin magmatických, metamorfických a zpevněných sedimentárních hornin, se vyskytuje převážně ve svažitých podmínkách pahorkatin, vrchovin a hornatin. Vznik těchto půd z tak pestrého spektra substrátů podmiňuje jejich velkou rozmanitost. Původními společenstvy jsou listnaté a smíšené lesy s přimíšenými jedlemi a smrky. Nalézáme zde veškeré formy nadložního humusu. Na hřebenech jsou kambizemě střídány luvizeměmi modálními i oglejenými a místy také rankery. Dna údolí a nivy vodních toků vyplňují modální i glejové fluvizemě a gleje. Na jižních svazích Chřibů dominují modální hnědozemě protkané nivy vodních toků s fluvizeměmi modálními, karbonátovými a s glejovými půdami.

Jižně od obcí Skoronice a Vlkoš jsou rozsáhlé plochy tvořené arenickými regozeměmi, které dosahují na jihu zájmového regionu až k Vacenovicím a Ratíškovcům. Dál na východ (jižně od

Vracova a Bzenec) jsou arenické regozemě nahrazeny oglejenými dystrickými arenickými kambizeměmi s doplňkovými modálními pseudogleji a kambizeměmi arenickými podzolovanými. Kombinace těchto půdních typů zasahuje až k Moravskému Písku. V pruhu od Hodonína po Bzenec byly v postglaciálním období (před 9 – 12 tisíci lety) z mořských sedimentů z období mladších třetihor a čtvrtohorních teras řeky Moravy vyvátý jejich jemnější částí a vznikla rozsáhlá oblast vátých písků. Tyto písky jsou kyselé, obsahují velký podíl křemence a dosahují mocnosti 10 – 30 m. Na nich se vyvinuly typické ologitrofní písčito-hlinité kambizemě arenické a místy zde vznikly také arenické regozemě.

Obrázek: Půdní typy regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu

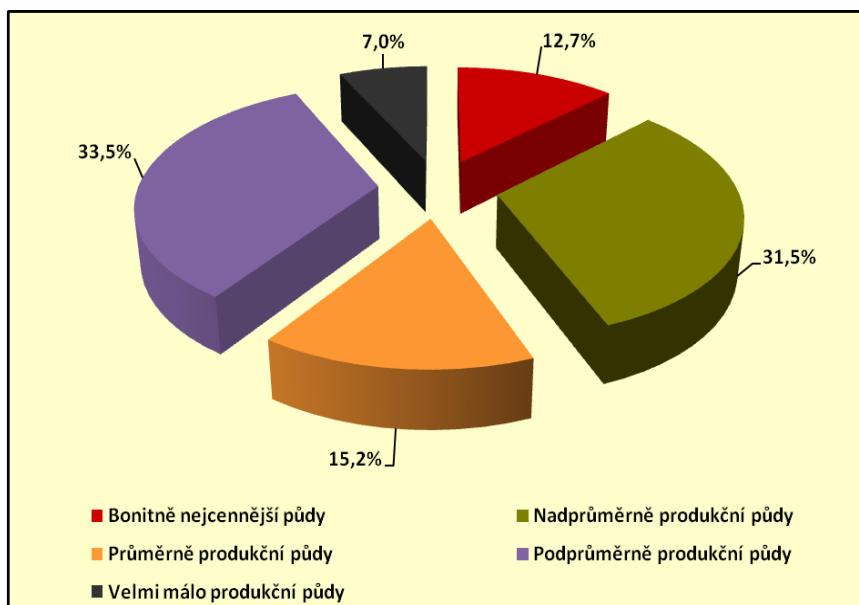
půdní typologie (TKSP ČR)

AN	antropozem	CEm	černozem modální	GLm	glej modální
CCc	černice karbonátová	CEp	černozem pelická	GLo'	glej zrašelinělý
CCm	černice modální	CEr	černozem arenická	GLq	glej akvický
CCq	černice glejová	CEx	černozem černická	HNg	hnědozem oglejená
CCqc	černice glejová karbonátová	CExr	černozem černická arenická	HNg'	hnědozem slabě oglejená
CCqr	černice glejová arenická	FLc	fluvizem karbonátová	HNI	hnědozem luvická
CCr	černice arenická	FLq	fluvizem glejová	HNlg	hnědozem luvická oglejená
CEc	černozem karbonátová	FLqc	fluvizem glejová karbonátová	HNm	hnědozem modální
CEl	černozem luvická	FLr	fluvizem arenická	KAd	kambizem dystrická
CElr	černozem luvická arenická			PEg	pelozem oglejená
KAdr	kambizem dystrická arenická			PGm	pseudoglej modální
KAg	kambizem oglejená			PRg	pararendzina oglejená
KAgdr	kambizem oglejená dystrická arenická			PRk	pararendzina kambická
KAgr	kambizem oglejená arenická			PRm	pararendzina modální
KAl	kambizem luvická			RGqr	regozem glejová arenická
KAm	kambizem modální			RGr	regozem arenická
KAq	kambizem glejová			RNm	ranker modální
KAr	kambizem arenická			SEm	šedozezem modální
KArz'	kambizem arenická podzolovaná				vodní plochy
LUg	luvizem oglejená				
LUm	luvizem modální				
ORsa	organozem saprická				
PEc'	pelozem karbonátová				

Zdroj: Česká geologická služba

Zemědělská půda je klasifikována prostřednictvím bonitovaných půdně-ekologických jednotek (BPEJ). BPEJ vyjadřuje pětímístným číselným kódem hlavní půdní a klimatické podmínky, které mají vliv na produkční schopnost zemědělské půdy a její ekonomické ohodnocení. Příslušnost zemědělské půdy ke konkrétní BPEJ znamená příslušnost k jedné z pěti tříd ochrany zemědělského půdního fondu (ZPF). Třída ochrany I. zahrnuje bonitně nejvyšší půdy v jednotlivých klimatických regionech, třída ochrany V. půdy s velmi nízkou produkční schopností, většinou pro zemědělské účely postradatelné. Pro půdy zařazené do I. a II. třídy ochrany je Metodickým pokynem definován vysoký stupeň ochrany. Půdy na území sledovaného regionu jsou vcelku kvalitní a produkčně významné. V souladu s ustanoveními § 22 odst. 2 zákona ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 48/2011 Sb., o stanovení tříd ochrany, patří v okrese Hodonín a obdobně i v regionu MAS 12,7 % obhospodařovaných ploch do I. třídy a 31,5 % do II. třídy ochrany zemědělské půdy. Velmi vysoký je však podíl podprůměrně produkčních půd, který činí 33,5 %. V okrese Hodonín i v regionu MAS je navíc velká část zemědělsky intenzivně obhospodařovaných ploch ohrožena působením erozních činitelů.

Graf: Podíly jednotlivých tříd ochrany zemědělského půdního fondu podle BPEJ v okrese Hodonín

Zdroj: Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v. v. i.

Velkým problémem jednotlivých obcí, regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu i celého okresu Hodonín je akutní i potenciální ohrožení značné části zemědělsky intenzivně obhospodařovaných ploch vodní a větrnou erozí. Vodní eroze všech typů (od plošné po stržovou) ohrožuje především obce rozkládající se na jižním úpatí Ždánického lesa a Chřibů. Větrná eroze ohrožuje rozsáhlé plochy orné půdy, zahrad a vinohradů (tedy pozemky bez stálého vegetačního krytu, v případě velkých bloků orné půdy oseté monokulturami, neoddělené větrolamy v podobě pásů keřů a stromů podél silnic, polních cest, mezí a vodních toků) na administrativních územích obcí nacházejících se hlavně ve střední a jižní části regionu MAS. Nejvyšší podíly ploch orné půdy zařazených do 4., 5. a 6. stupně ohrožení větrnou erozí jsou registrovány na administrativních územích obcí Kelčany (98,9 %), Skoronice (93,4 %), Nenkovice (92,4 %), Stavěšice (90,5 %), Šardice (89,8 %), Želetice (89,6 %), Vacenovice (87,7 %), Vlkoš (87,5 %), Hovorany (83,9 %), Uhřice (83,7 %), Věteřov (78,1 %), Žádovice (76,0 %), Těmice (75,0 %), Svatobořice-Mistřín (73,2 %), Ratíškovice (73,0 %), Sobůlky (70,8 %), Vracov (68,7 %), Strážovice (67,1 %), Milotice (64,7 %) a Moravský Písek (58,4 %). Existujících opravdu funkčních větrných bariér (přirozených nebo uměle vysazených vegetačních zábran) je na území regionu MAS nedostatečný počet a jejich účinnost je nízká.

Tabulka: Odhadované škody způsobené větrnou erozí na území vybraných obcí regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu

Název katastrálního území	Plocha orné půdy ohrožená stupněm 4, 5 a 6 větrné eroze nechráněná existujícími bariérami (ha)	Odhadovaná specifická škoda na plochách orné půdy nechráněných před větrnou erozí (Kč/1 ha)	Odhadovaná celková škoda na plochách orné půdy nechráněných před větrnou erozí (Kč)
Bzenec	430,72	1.950,-	839.900,-
Hovorany	682,59	110,-	75.085,-
Milotice	363,15	510,-	185.207,-
Moravský Písek	216,17	3.330,-	719.846,-
Ratíškovice	213,44	890,-	189.962,-
Svatobořice-Mistřín	1 022,23	480,-	490.670,-
Uhřetice	382,57	1.050,-	401.699,-

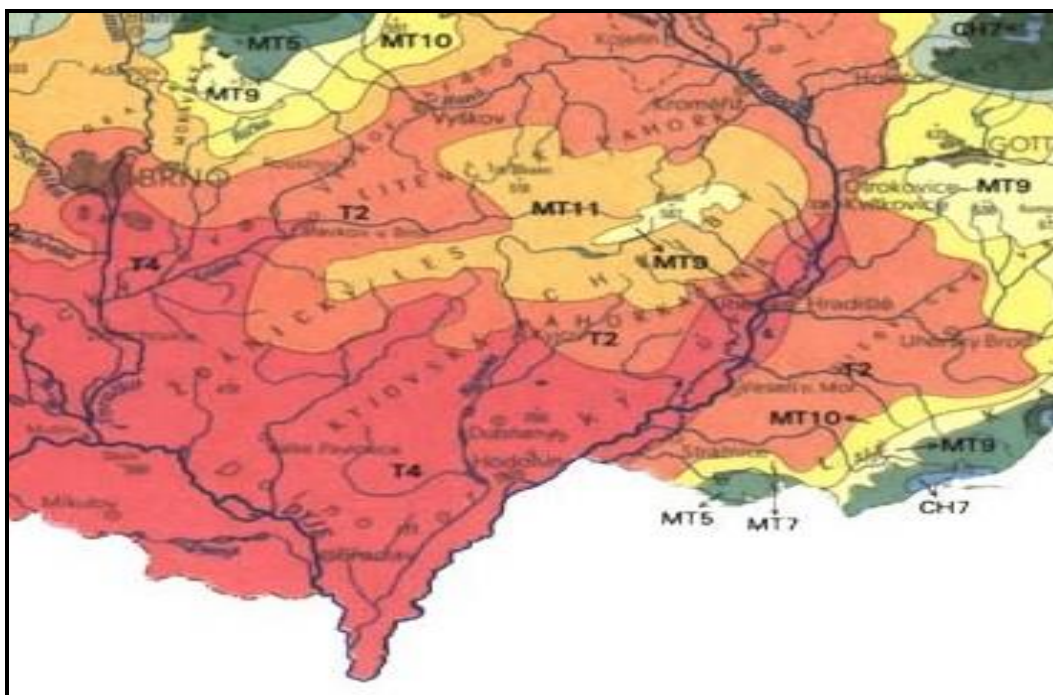
Zdroj: Krajský úřad Jihomoravského kraje, 2005

Charakteristika klimatu na území regionu

Podle klasifikace (Quitt, E. *Klimatické oblasti Československa*, 1971) leží region MAS Kyjovské Slovácko v pohybu na rozhraní dvou teplých klimatických oblastí T2 a T4.

- Teplá klimatická oblast T2 je charakterizována 50 – 60 letními dny, 160 – 170 dny s teplotou alespoň 10 °C, 100 – 110 mrazovými dny, 30 – 40 ledovými dny, průměrnými teplotami – 2 až – 3 °C v lednu, 8 až 9 °C v dubnu, 18 až 19 °C v červenci a 7 až 9 °C v říjnu. Dále se vyznačuje 90 – 100 dny se srážkami alespoň 1 mm, srážkovým úhrnem 350 – 400 mm ve vegetačním období a 200 – 300 mm v zimním období, 40 – 50 dny se sněhovou pokrývkou, 40 – 50 dny s jasnou oblohou a 120 – 140 dny se zataženou oblohou. Tato klimatická oblast se vyznačuje dlouhým, teplým a suchým létem, velmi krátkými přechodnými obdobími s teplým až mírně teplým jarem i podzimem a krátkou mírně teplou, suchou až velmi suchou zimou s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky.
- Teplá klimatická oblast T4 je charakterizována 60 – 70 letními dny, 170 – 180 dny s teplotou alespoň 10 °C, 100 – 110 mrazovými dny, 30 – 40 ledovými dny, průměrnými teplotami – 2 až – 3 °C v lednu, 9 až 10 °C v dubnu, 19 až 20 °C v červenci a 9 až 10 °C v říjnu. Dále se vyznačuje 80 – 90 dny se srážkami alespoň 1 mm, srážkovým úhrnem 300 – 350 mm ve vegetačním období a 200 – 300 mm v zimním období, 40 – 50 dny se sněhovou pokrývkou, 50 – 60 dny s jasnou oblohou a 110 – 120 dny se zataženou oblohou. Pro tuto klimatickou oblast je charakteristické velmi dlouhé, velmi teplé a velmi suché léto, velmi krátká přechodná období s teplým jarem i podzimem a krátká, velmi suchá a teplá zima s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky.

Obrázek: Klimatické oblasti, v nichž se nachází region MAS Kyjovské Slovácko v pohybu

Zdroj: Quitt, 1971; ČHMÚ

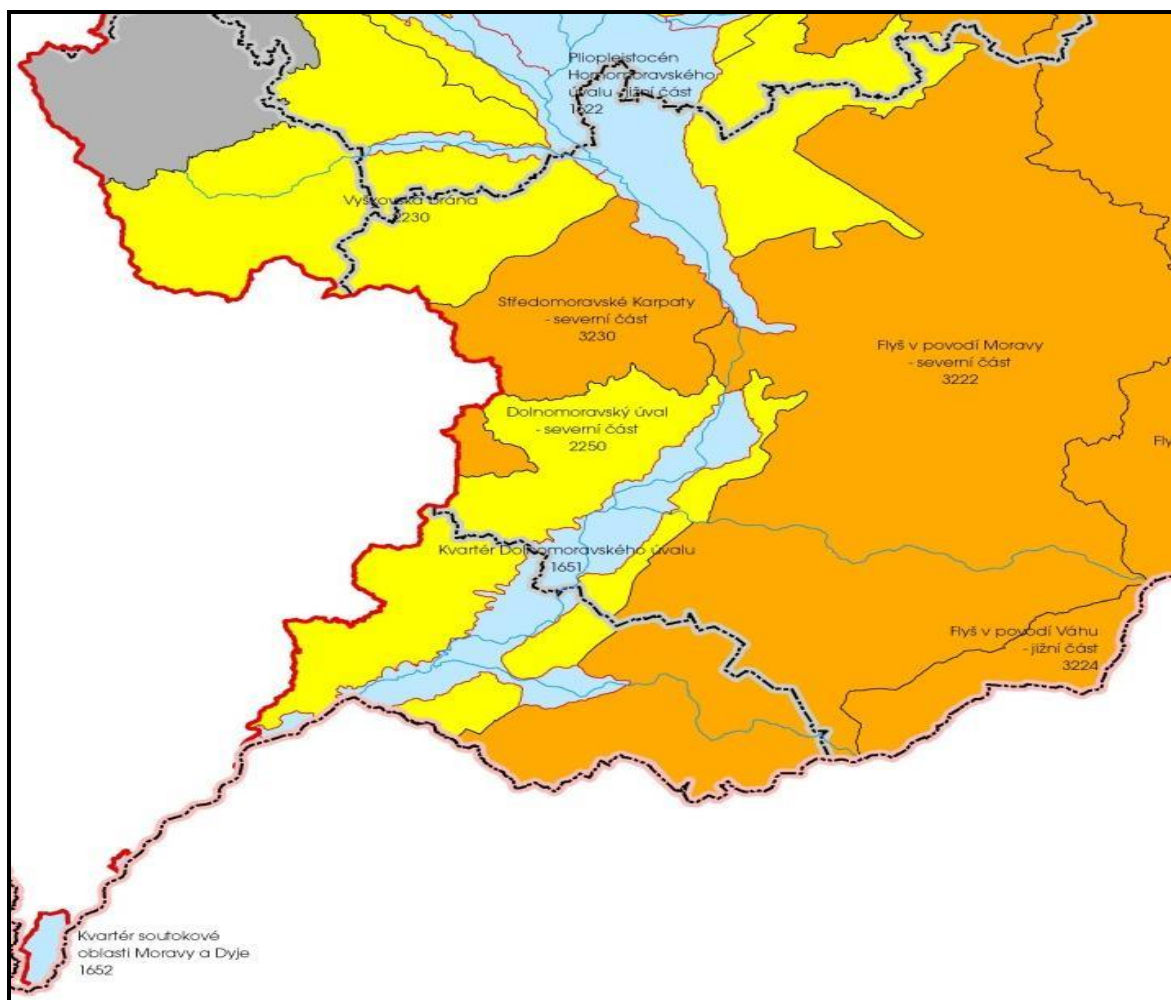
Hydrogeologická a hydrologická charakteristika území a ochrana vod v regionu

Hydrogeologie

Sledovaný region zčásti náleží do hydrogeologického rajonu 2250 – Dolnomoravský úval, který má celkovou rozlohu 1 416,9 km² a patří do geologické jednotky Terciární a křídové sedimenty pánví, konkrétně do skupiny rajonů Neogenní sedimenty vněkarpatských a vnitrokarpatských pánví. Rajon je vyplněn neogenními sedimenty Vídeňské pánve. Systémem podélných a příčných zlomů je členěn na řadu dílčích ker, které jsou převážně vzájemně izolované. Převažující jemnozrnné písky uložené v jílech tvoří průlinové kolektory v izolátorech se samostatným odvodňováním i infiltrací. Mocné komplexy nadložních jílu zabraňují přirozenému odvodnění kolektorů, dochází k velmi zpomalenému oběhu podzemní vody, případně k její stagnaci. Velkým zásahem do režimu podzemních vod jsou důlní díla. Intenzivní odvodňování, které provázelo báňskou těžbu, zrychlilo oběh vody pod erozí základnou a často byla snižována její celková mineralizace. V povodí Kyjovky se ojediněle vyskytují mineralizované podzemní vody hlubinného oběhu v místech hlubinných tektonických struktur. Jedná se většinou o výskyty pramenů a jímacích území mineralizovaných a někdy i termálních podzemních vod. Podle největšího rozšíření jde především o minerální vody Na-Cl chemického typu, které se vyznačují kolísavým obsahem bromu a jodu. Významné výskyty těchto vod byly zjištěny hlubinnými vrty u Hodonína, Moravské Nové Vsi, Hrušek a Tvrdonic a ve formě pramenů u Milovic, Šardic a Hovorán v horninách Vídeňské pánve. Hořečnaté a bromo-jodové minerální vody hlubinného oběhu

se často vyskytují v blízkosti ložisek ropy a zemního plynu, které byly objeveny v horninách paleogénu Vnějších Západních Karpat a v neogénu Vídeňské pánve.

Obrázek: Hydrogeologické poměry povodí Moravy

Zdroj: *Povodí Moravy, s. p., 2014*

Do hydrogeologického rajonu 3230 – Středomoravské Karpaty zasahuje region MAS v oblasti Chřibů. Tento hydrogeologický rajon má celkovou rozlohu 1 173,6 km² a náleží do geologické jednotky Sedimenty paleogénu a křídý Karpatské soustavy, konkrétně do skupiny rajonů Flyšové sedimenty. V rajonu se nacházejí horniny flyšových souvrství, pro něž je charakteristické rychlé střídání pískovců s jíly a jílovci. Hydrogeologickým kolektorem je přípovrchová zóna zvýšené propustnosti v pásnu zvětralin a rozevřených puklin. Zmíněný kolektor je nespojitý. Zóna podpovrchového rozpukání probíhá víceméně souhlasně s povrchem terénu. V horských oblastech jsou to tedy nádržní kolektory pouze ve dnech údolí, zatímco kolektory svahů mají funkci vodící, bez možnosti retence, a jsou poměrně rychle odvodňovány. Horský terén současně snižuje množství zasakující vody ve prospěch vody povrchového odtoku. Infiltrované vody odtékají jednak jako hypodermický odtok a také jako voda první zvodně. Vodovodní zásobování v oblastech tohoto rajonu je zaměřeno především na jímání a nákladnou úpravu povrchové vody vodárenských nádrží.

Hydrologie

Zájmový region patří podle hydrologického členění do povodí řek Moravy a Dyje, která je jejím pravostranným přítokem, a je součástí úmoří Severního moře. Západní část regionu odvodňuje řeka Trkmanka (číslo hydrologického pořadí 4-17-01-012), která pramení ve Ždánickém lese severozápadně od Ždánic pod vrchem Radlovec (426 m n. m.) a u města Podivín se vlévá do Dyje na jejím 34,5 říčním km. Tok Trkmanky je dlouhý 41,7 km a její povodí má plochu 359,0 km². Průměrný průtok u ústí činí 0,44 m³/s, stoletá voda zde dosahuje hodnoty 57,0 m³/s. V rámci regionu MAS protéká kolem města Ždánice a obcí Dražůvky, Želetice a Násedlovice. Jejimi většími přítoky jsou:

- Jelení potok (zprava);
- Klínaře (zprava);
- Skalní potok (zprava);
- Spálený potok (zprava) – délka toku 19,0 km se svými přítoky Salajkou od Dambořic a Zdravovodským potokem od Žarošic;
- Ždánický potok (zleva);
- Soudný potok (zleva) od Věteřova s Lovčickým potokem;
- Nenkovický potok (zleva) s Karlínským potokem;
- Čejčský potok (zleva);
- Kobylský potok.

Centrální část regionu odvodňuje řeka Kyjovka/Stupava (číslo hydrologického pořadí 4-17-01-065), která pramení na jižním svahu kopce Vlčák v Chříbech a z levé strany přitéká u města Lanžhot do Dyje před jejím soutokem s Moravou. Tok Kyjovky je dlouhý 86,7 km a její povodí má rozlohu 665,8 km². Průměrný průtok v Kyjově činí 0,30 m³/s a stoletá voda zde dosahuje hodnoty 30,0 m³/s. V rámci regionu MAS protéká městem Kyjovem a obcemi Mouchnice, Svatobořice-Mistřín. Většími přítoky jsou:

- Bukovanka (zprava);
- Šardický potok (zprava) – délka toku 11,8 km, plocha povodí 39,1 km²;
- Prušánka (zprava) – délka toku 25,3 km, plocha povodí 93,3 km²;
- Mutěnický potok (zprava) – délka toku 8,2 km, plocha povodí 23,71 km²;
- Svodnice (zprava) – délka toku 19,4 km, plocha povodí 63,0 km²;
- Sobůlský potok (zprava) – délka toku 7,2 km, plocha povodí 15,89 km²;
- Kratinka (zleva) – délka toku 6,7 km, plocha povodí 10,66 km²;
- Hruškovice (zleva) – číslo hydrologického pořadí 4-17-01-093, délka toku 24,1 km, plocha povodí 116,62 km² (s Moštěnkou od obce Hýsly a Skaleckým potokem od obce Skalka).

Východní část regionu odvodňuje říčka Syrovinka (číslo hydrologického pořadí 4-13-02-031) se svými drobnými přítoky, která se z pravé strany vlévá do řeky Moravy. Její tok je dlouhý 14,25 km. V rámci regionu MAS protéká obcemi Syrovín, Těmice a městem Bzenec.

Ochrana vod

Podle Rámcové směrnice 2000/60/ES o vodní politice Společenství má být do 22. 12. 2015 ve všech členských státech Evropské unie dosaženo dobrého stavu vodních útvarů povrchových vod. Ke splnění tohoto cíle byly v České republice mimo jiné zpracovány a schváleny zastupitelstvy dotčených krajů Plány oblasti povodí, včetně příslušných programů opatření. Ochrana povrchových vod před znečišťováním je v České republice upravena především zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a nařízením vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění pozdějších předpisů. Strategie na ochranu jakosti povrchových vod mimo jiné zahrnuje zavedení nejlepších dostupných technologií v oblasti zneškodňování odpadních vod, jejichž aplikací se předpokládá další zlepšování jakosti vody v tocích tak, aby ve všech koncových profilech vodních útvarů byly splněny normy environmentální kvality stanovené nařízením vlády č. 61/2003 Sb. Jakost vod v povrchových tocích je hodnocena podle ČSN 75 7221 „Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod“ (Český normalizační institut, říjen 1998). Podle této normy se rozlišují následující třídy jakosti povrchových vod:

- I. třída – neznečištěná voda;
- II. třída – mírně znečištěná voda;
- III. třída – znečištěná voda;
- IV. třída – silně znečištěná voda;
- V. třída – velmi silně znečištěná voda.

Voda ve vodním toku Trkmanka na odběrném profilu Podivín v období 2011 – 2012 spadala do V. třídy jakosti (velmi silně znečištěná voda) v ukazatelích elektrolytická konduktivita, biochemická spotřeba kyslíku (BSK₅), chemická spotřeba kyslíku (CHSK_{Cr}) a celkový fosfor, a do III. třídy jakosti (znečištěná voda) v ukazatelích amoniakální dusík a dusičnanový dusík.

Voda ve Spáleném potoce na odběrném profilu Krumvíř v období 2011 – 2012 spadala do V. třídy jakosti (velmi silně znečištěná voda) v ukazatelích elektrolytická konduktivita, biochemická spotřeba kyslíku (BSK₅), amoniakální dusík a celkový fosfor, do IV. třídy jakosti (silně znečištěná voda) v ukazateli chemická spotřeba kyslíku (CHSK_{Cr}) a do III. třídy jakosti (znečištěná voda) v ukazateli dusičnanový dusík.

Řeka Kyjovka na horním toku v lesních porostech Chřibů má solidní jakost vody, kterou zásobuje vodní dílo Koryčany (uvedené do provozu v roce 1959). To je určeno k akumulaci vody pro vodárenský odběr do skupinového vodovodu Kyjov a také k trvalému zajištění

minimálního průtoku, snižování povodňových průtoků a k výrobě elektrické energie v malé vodní elektrárně. Podle výsledků měření obsahu znečišťujících látek jakost vody v Kyjovce již pod Kyjovem dlouhodobě nevyhovuje nařízení vlády č. 61/2003 Sb. v parametrech fosfor a amoniakální dusík. Dále po toku jsou zvýšené rovněž hodnoty organického znečištění vyjádřené biochemickou spotřebou kyslíku nutnou k jeho odstranění za dobu 5 dnů při 20 °C (BSK_5), obsah nerozpustných látek a obsah koliformních bakterií. Voda v řece je znečišťována odpadními vodami z mnoha obcí buď přímo, nebo importem přítoky. V období 2011 – 2012 spadala voda v Kyjovce na odběrném profilu Lanžhot do IV. třídy jakosti (silně znečištěná voda) v ukazateli celkový fosfor, do III. třídy jakosti (znečištěná voda) v ukazatelích elektrolytická konduktivita, biochemická spotřeba kyslíku (BSK_5), chemická spotřeba kyslíku ($CHSK_{Cr}$) a amoniakální dusík, a do II. třídy jakosti (mírně znečištěná voda) v ukazateli dusičnanový dusík.

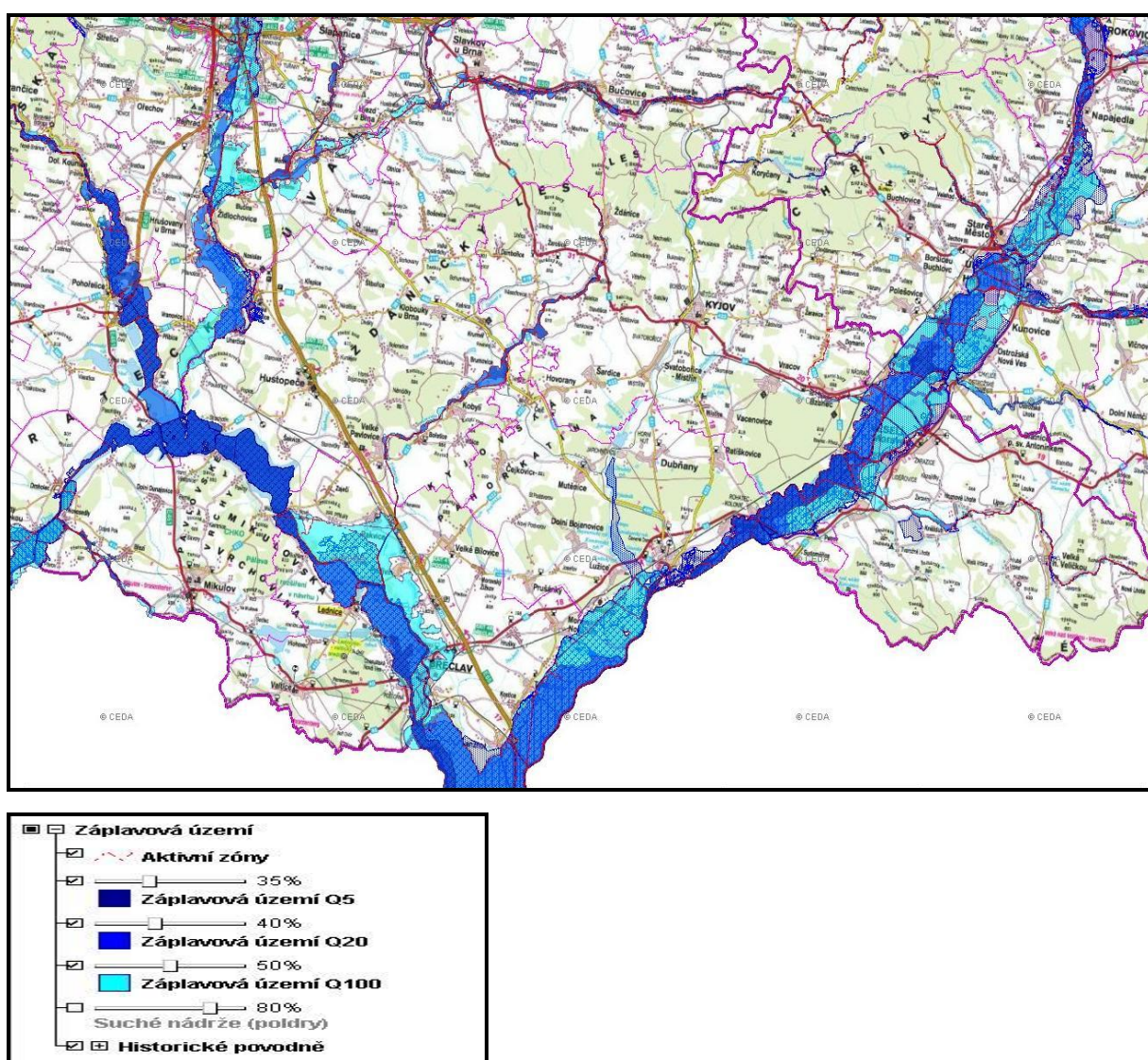
Voda ve vodním toku Hruškovice na odběrném profilu ústí v období 2011 – 2012 spadala do V. třídy jakosti (velmi silně znečištěná voda) v ukazatelích amoniakální dusík a celkový fosfor, do IV. třídy jakosti (silně znečištěná voda) v ukazatelích elektrolytická konduktivita a biochemická spotřeba kyslíku (BSK_5), a do III. třídy jakosti (znečištěná voda) v ukazatelích chemická spotřeba kyslíku ($CHSK_{Cr}$) a dusičnanový dusík.

Také většina ostatních drobných vodních toků v regionu vykazuje znečištění v rozmezí III. – V. třídy jakosti.

Záplavová území

V souladu s ustanovením § 66 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) jsou záplavová území administrativně určená území, která mohou být při výskytu přirozené povodně zaplavena vodou. Jejich rozsah je povinen stanovit na návrh správce vodního toku (v daném případě Povodí Moravy, s. p.) vodoprávní úřad (pro významné vodní toky Krajský úřad Jihomoravského kraje, pro ostatní vodní toky příslušný úřad obce s rozšířenou působností). Na území jižní Moravy a na území regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu jsou záplavová území a jejich aktivní zóny stanoveny pro řeky Moravu, Dyji, Trkmanku a pro říčku Syrovinku viz následující obrázky.

Obrázek: Záplavová území a jejich aktivní zóny na jižní Moravě

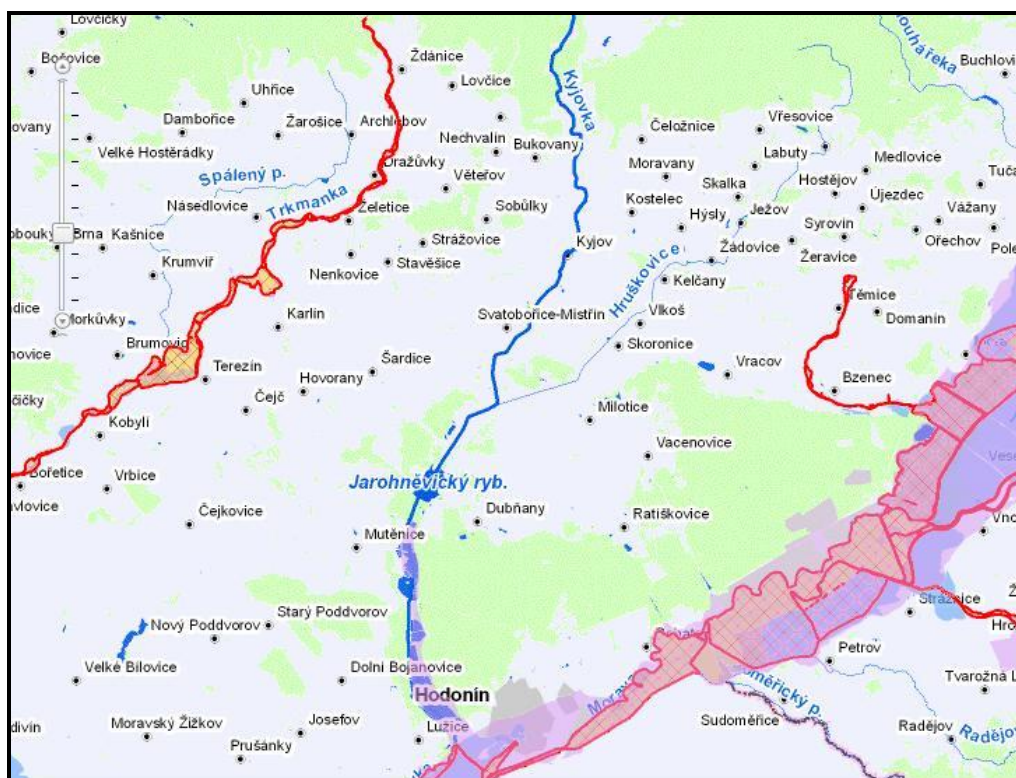

Zdroj: <http://www.dibavod.cz/70/prohlizecka-zaplavovych-uzemi.html>

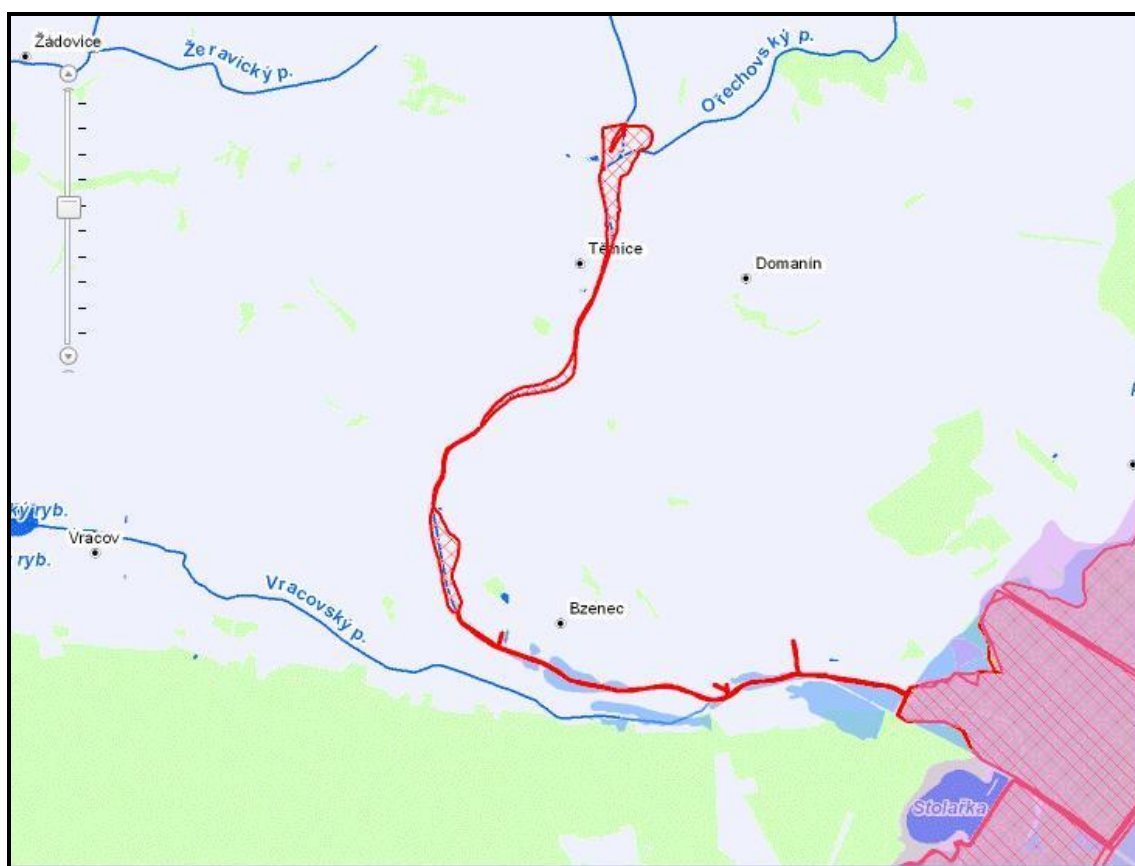
Obrázek: Záplavová území řeky Trkmanky

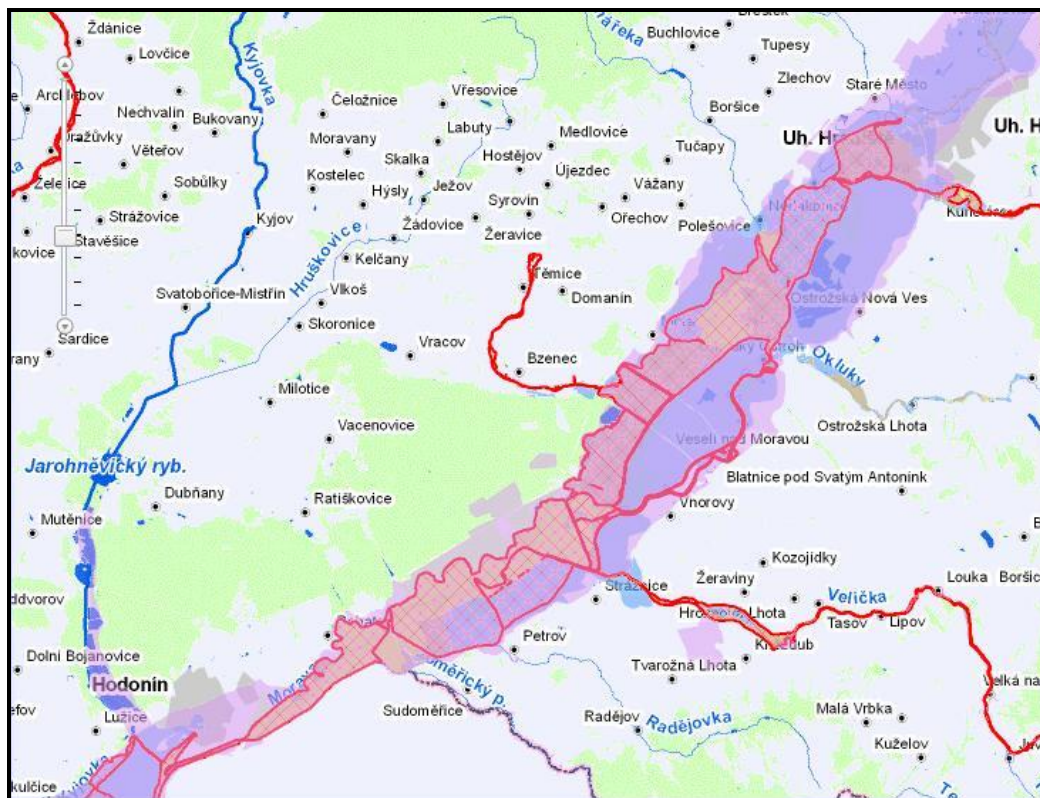
Obrázek: Záplavová území řeky Kyjovky

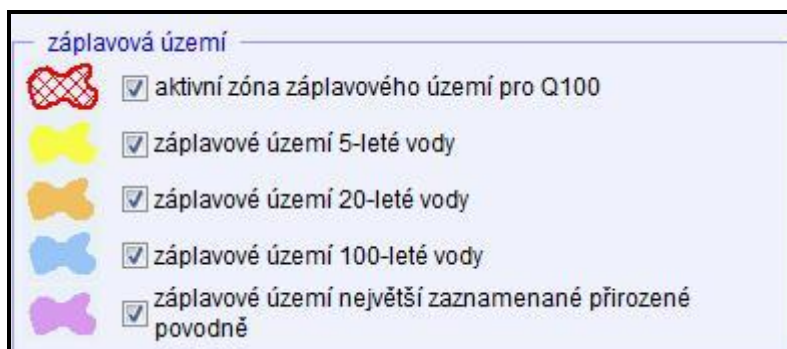
Obrázek: Záplavová území říčky Syrovinky

Obrázek: Záplavová území řeky Moravy

Legenda k mapám 51b – 51e

Zdroj: <http://www.dibavod.cz/70/prohlizecka-zaplavovych-uzemi.html>

Podle Plánu oblasti povodí Moravy 2010 – 2015 a Plánu oblasti povodí Dyje 2010 – 2015 jsou obcemi s navrženou protipovodňovou ochranou v rámci krajských studií protipovodňových opatření na tocích Povodí Moravy, s. p. Kyjov a na tocích Sekce správy vodohospodářských děl Pozemkového fondu ČR a Lesů ČR, s. p. Čeložnice, Lovčice, Nenkovice, Sobůlky, Šardice, Uhřice a Ždánice. Pro většinu ostatních vodních toků na území regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu nejsou záplavová území zpracována. Stanovená záplavová území a jejich aktivní zóny musí obce regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu striktně respektovat při plánování a následné realizaci rozvojových záměrů.

Rybníky, jezera a umělé vodní nádrže

Na území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu se v současnosti nachází celkem 43 rybníků různé velikosti (rybník v Archlebově, 3 rybníky v Bzenci, 2 rybníky v Dražůvkách, rybník v Hovoranech, rybník v Kelčanech, rybník v Kostelci, rybník v Kyjově, rybník v Lovčicích, 3 rybníky v Miloticích, 5 rybníků v Moravském Písku, rybník v Násedlovicích, rybník v Nechvalíně, rybník v Nenkovicích, 2 rybníky v Ratíškovicích, rybník ve Skronicích, 2 rybníky ve Stavěšicích, 2 rybníky/nádrže ve Strážovicích, 2 rybníky ve Svatobořicích-Mistříně, 2 rybníky v Syrovíně, rybník v Šardicích, Těmický rybník, 2 rybníky ve Vlkoši, Vracovský rybník, Klimentův rybník ve Vřesovicích, rybník v Žarošicích, 2 Panské rybníky ve Ždánicích a rybník v Želeticích). Dále se zde vyskytuje 5 jezer (jezero Močidlo v Bukovanech, jezero po těžbě štěrkopísku v Hovoranech, Černé jezero v Moravském Písku, Jezérko v Ratíškovicích a jezero ve Vacenovicích).

V regionu bylo na vodních tocích vybudováno 5 umělých vodních nádrží:

- průtočná vodní nádrž Hýselská přehrada na potoce Moštěnka v k. ú. Hýsly (rozloha 0,67 ha; funkce retenční a protipovodňová);
- průtočná vodní nádrž Hýsly na potoce Moštěnka v k. ú. Hýsly (rozloha 1,94 ha; funkce retenční a protipovodňová);

- průtočná vodní nádrž Dolní Ježov na Skaleckém potoce v k. ú. Ježov (rozloha 4,4 ha; funkce protipovodňová a rekreační pro sportovní rybolov);
- průtočná vodní nádrž Nynek na Nenkovickém potoce v k. ú. Nenkovice (rozloha 3,44 ha; funkce retenční, protipovodňová a rekreační pro sportovní rybolov);
- průtočná vodní nádrž Záповeď na Šardickém potoce v k. ú. Stavěšice a Šardice (rozloha 3,8 ha; průměrná hloubka 1,1 m; funkce retenční a protipovodňová).

Jakost vod ve většině rybníků, jezer i vodních nádrží negativně ovlivňují splachy půdních částic a především živin z okolních velkých celků zemědělsky obhospodařovaných půd. Ty způsobují nežádoucí eutrofizaci, tedy zvyšování obsahu živin (zejména dusíku a fosforu) ve stojatých vodách, jejímž důsledkem je masový rozvoj tzv. vodního květu tvořeného sinicemi či vegetačního zbarvení tvořeného zelenými řasami, rozsivkami a některými druhy vyšších rostlin. Nadměrný rozvoj biomasy sinic a řas snižuje biodiverzitu ostatních organismů vázaných na vodu a způsobuje narušení, případně úplný rozvrat kyslíkového režimu.

Pozitivním trendem posledních let je obnova bývalých a budování nových rybníků a výstavba umělých vodních nádrží na území jednotlivých obcí. Rybníky a vodní nádrže jsou významnými ekologicky stabilními plochami v jinak ekolabilní agrární krajině. Přispívají k dlouhodobému zadržování vody v území a tím mimo jiné příznivě ovlivňují mikroklima i lokální klima v regionu charakteristickém nízkým ročním úhrnem srážek. Nezanedbatelná je také jejich funkce protipovodňová a rekreační.

Charakteristika přírodních podmínek regionu

Podle biogeografického členění České republiky (Culek, M. a kol., 1996 a 2005) je území regionu MAS součástí Západokarpatské provincie. Biota podprovincie západokarpatské je podmíněna charakteristickou geomorfologií a geologií Karpatské soustavy. Geologicky je západokarpatská podprovincie pestřejší než ostatní studované podprovincie. Pro reliéf centrální části Karpat jsou charakteristické skalnaté hřbety a vápencová bradla. Typickým jevem Karpat (a to i na Moravě) jsou poměrně velká převýšení, umožňující víceméně plynulé vyznívání teplomilné flóry vysoko do pohoří a naopak, sestup horských druhů do inverzních poloh. Tím je podmíněna daleko větší druhová diverzita bioregionů oproti bioregionům hercynské podprovincie. Ačkoli na území České republiky nezasahují centrální pohoří soustavy a z hornin zcela převládá flyš, základní rysy Karpat s charakteristickými vegetačními zákonitostmi se projevují i zde. Typická je také téměř úplná absence rašelinišť. Vegetační stupňovitost bioregionů západokarpatské podprovincie začíná 1. (dubovým, resp. planárním) vegetačním stupněm, 2. buko-dubový stupeň bývá málo vyvinut, široké vertikální rozmezí má naopak 3. dubo-bukový (suprakolinní) a především 4. bukový (submontánní) vegetační stupeň, který zasahuje o 100 – 200 m výše než v české části hercynské podprovincie. V ČR je vegetační stupňovitost zakončena 7. smrkovým (supramontánním) stupněm. Mimo naše území je vyvinut i 8. a 9. (subalpinský, resp. klečový a alpský stupeň) nad horní hranicí lesa.

V západní části patří sledované území do Ždánicko-Litenčického bioregionu, který má rozlohu 928 km² a zaujímá severní část geomorfologického celku Ždánický les, severní okraj celku Kyjovská pahorkatina a celek Litenčická pahorkatina. Bioregion je tvořen nízkou teplou pahorkatinou na měkkých vápnitých sedimentech. Je přechodem mezi typickými částmi západokarpatské a severopanonské podprovincie. Vyskytuje se zde řada mezních karpatských a panonských prvků, zvláště flóra nelesní je bohatá, s řadou různých migroelementů a floroelementů, převážně však kontinentálních. Dominuje zde 3. dubo-bukový vegetační stupeň, reprezentovaný v nejvyšších částech bohatými západokarpatskými bučinami nižších poloh. Na jižních svazích a v nižších polohách se vyskytuje 2. buko-dubový stupeň, odpovídající dubohabřinám. Nereprezentativní je severní část, tvořená jednotvárnějším územím bez větší účasti teplomilné bioty. V současnosti jsou zastoupeny velké komplexy dubohabrových a bukových lesů, převažuje orná půda, časté jsou ovocné sady.

Bioregion zahrnuje zčásti termofytikum a leží v částech fytogeografických podokresů 20a. Bučovická pahorkatina (východní polovina), 20b. Hustopečská pahorkatina (výše položené okraje) a 21a. Hanácká pahorkatina (jižní okraj). Z mezofytika zabírá fytogeografické podokresy 77a. Ždánický les, 77b. Litenčické vrchy a jihovýchodní okraj fytogeografického podokresu 77c. Chřiby. Vegetační stupně jsou zde kolinní až suprakolinní. Potenciální vegetaci tvoří v nižších polohách dubohabřiny *Carici pilosae-Carpinetum*, které jsou pouze na nejextrémnějších stanovištích nahrazeny teplomilnými doubravami ze svazu *Quercion petraeae* (zejména *Potentillo albae-Quercetum*), výjimečně i šípákovými doubravami ze svazu *Quercion pubescenti-petraeae* (*Sorbo torminalis-Quercetum*). V nejvyšších polohách jsou bučiny (*Carici pilosae-Fagetum*). V údolích kolem potoků lze předpokládat luhy asociace *Pruno-Fraxinetum*. V plochých depresích jsou ojediněle i bažinné olšiny (*Alnetion glutinosae*). Primární bezlesí pravděpodobně chybělo. Podstatnou součástí přirozené náhradní vegetace jsou xerothermní travinobylinné porosty, náležející převážně svazu *Cirsio-Brachypodion pinnati*, na ně často navazují lemová společenstva svazu *Geranion sanguinei* a křoviny *Prunion spinosae*, vzácněji i *Prunion fruticosae*. Výjimečně na kyselých substrátech v jižním podhůří Chřibů byl zaznamenán výskyt vegetace svazu *Koelerio-Phleion phleoidis*. Vlhké louky jsou vzácné, s vegetací svazu *Calthion* i *Molinion*, dříve řídce i *Caricion davallianae*. Flóra je dosti pestrá, odrážející polohu bioregionu na rozhraní Panonie a Karpat, s řadou mezních prvků, z nich některé zde dosahují absolutního okraje areálu. V nelesní flóře jsou přítomni četní zástupci teplomilné květeny různých geoelementů a migroelementů. Převažují druhy s tendencí kontinentální, např. kozinec dánský (*Astragalus danicus*), hadí mord nachový (*Scorzonera purpurea*), kavyl vláskovitý (*Stipa capillata*) a len tenkolistý (*Linum tenuifolium*), méně i submediteránní, reprezentované zde vzácným dubem pýřitým (*Quercus pubescens*), dále třemdavou bílou (*Dictamnus albus*) nebo hnědencem zvrhlým (*Limodorum abortivum*). V lesní vegetaci je řada druhů alpidských podhůří, např. dymnivka plná (*Corydalis solida*), ostřice chlupatá (*Carex pilosa*), zapalice žluťuchovitá (*Isopyrum thalictroides*). Souvislost s Karpaty reprezentuje např. jako hvězdnatec čemeřicový (*Hacquetia epipactis*), kostřavice větevnatá (*Bromopsis ramosa*), čistec alpínský (*Stachys*

alpina). Hercynské prvky jsou výjimečné, pouze velmi vzácně zde roste jaterník trojlaločný (*Hepatica nobilis*). V bioregionu se prolíná fauna teplomilných stanovišť stepních lad a kulturní krajiny blízka sousedícím bioregionům panonské podprovincie s faunou hájů karpatského podhůří. Tekoucí vody patří do pásma parmového až cejnového, s kapilárami pstruhovými, v současnosti jsou však prakticky bez ryb. Významné druhy - Savci: ježek východní (*Erinaceus concolor*), myšice malooká (*Apodemus microps*). Ptáci: mandelík hajní (*Coracias garrulus*), strakapoud jižní (*Dendrocopos syriacus*), lejsek malý (*Ficedula parva*), ťuhýk menší (*Lanius minor*). Obojživelníci: kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*). Plazi: ještěrka zelená (*Lacerta viridis*). Měkkýši: hlemýžď zahradní (*Helix pomatia*), páskovka žíhaná (*Cepaea vindobonensis*), páskovka keřová (*Cepaea hortensis*).

Sledované území dále na severu a severovýchodě zasahuje do Chřibského bioregionu, který má rozlohu 254 km² a zabírá téměř celý geomorfologický celek Chřiby. Bioregion je tvořen výraznou vrchovinou na pískovcovém flyši, je charakterizovaný biotou typického západokarpatského bukového lesa (3. a 4. vegetační stupeň), na rozdíl od okolí s některými submontánními a subatlantskými druhy a s větším zastoupením typických karpatských prvků ve flóře a především fauně. Biodiverzita je však snížena vlivem monotónního podkladu. Vegetačně je bioregion řazen do květnatých bučin a dubohabrových hájů. Netypická část je tvořena teplejšími okrajovými svahy a pahorkatinami nebo plošším reliéfem bez skal, s větším zastoupením dubohabrových hájů, výjimečně i teplomilných doubrav. Převážně se jedná o jednotvárná přechodná území do sousedního bioregionu. V současnosti zde dominují bučiny a jehličnaté kultury, nelesní půdu kryjí převážně mezofilní pastviny.

Bioregion leží v mezofytiku fytogeografického podokresu 77c. Chřiby (s výjimkou jihovýchodního okraje). Vegetační stupně jsou zde suprakolinní až submontánní. Potenciální vegetaci tvoří bučiny, převážně asociace *Carici pilosae*-*Fagetum*, omezeně snad i *Melico*-*Fagetum*, vzácněji acidofilní bučiny (*Luzulo*-*Fagetum*). Pouze v nejnižších polohách jsou dubohabřiny (*Carici pilosae*-*Carpinetum*). Teplomilné doubravy ze svazu *Quercion petraeae* (*Potentillo albae*-*Quercetum*) jsou výjimečné, na prudkých svazích se skeletovitými půdami se ojediněle vyskytuje i *Sorbo torminalis*-*Quercetum*. Na kyselých substrátech nižších poloh se snad vyskytují i acidofilní doubravy ze svazu *Genisto germanicae*-*Quercion*. Na prudkých svazích se dají předpokládat výskyty suťových lesů svazu *Tilio-Acerion*. V údolích podél potoků jsou potoční luhy, v nejnižších polohách *Pruno-Fraxinetum*, výše *Carici remotae*-*Fraxinetum*. Primární bezlesí prakticky chybí. V přirozené náhradní vegetaci převažují mezofilní typy luk a pastvin (*Arrhenatherion* a *Cynosurion*, zvl. *Anthoxantho-Agrostietum*), v lemech se vesměs nachází vegetace svazu *Trifolion medii*, křoviny náležejí pouze svazu *Prunion spinosae*. Řidčeji se střetáváme s vlhkými loukami svazu *Calthion* a s náznaky subxerofilní asociace *Brachypodio-Molinietum* (svaz *Cirsio-Brachypodion*). Složení flóry odpovídá květeně nižších karpatských pohoří. Vzhledem k ostrovnímu charakteru bioregionu má zdejší výskyt řady (zejména mezofilnějších) druhů izolovaný charakter, výraznější exklávné prvky však chybějí. Objevuje se zde hvězdnoteč čemeřicový (*Hacquetia epipactis*), kostřavice větevnatá (*Bromopsis ramosa*), ostřice převislá (*Carex pendula*), svízel Schultesův (*Galium*

schultesii) a prstnatec listenatý (*Dactylorhiza longebracteata*), mezi submontánními prvky je pozoruhodný dosti četný výskyt subatlantsky laděné vrbiny hajní (*Lysimachia nemorum*) a čarovníku alpského (*Circaea alpina*). Vzácně zde roste i růže alpská (*Rosa pendulina*) a kapradina plevinatá (*Dryopteris affinis* subsp. *borreri*). Při potocích byla zjištěna přeslička luční (*Equisetum pratense*), v pramenných mísách i cídivka přezimující (*Hippochaete hyemalis*) a kapradiník bažinný (*Thelypteris palustris*). V nelesní flóře jsou xerothermní druhy velmi vzácné, zastupují je kakost krvavý (*Geranium sanguineum*), kosatec pestrý (*Iris variegata*) nebo svízel sivý (*Galium glaucum*), vzácné jsou rovněž druhy slatinných stanovišť, jako např. pryšec huňatý (*Tithymalus villosus*), žluťucha lesklá (*Thalictrum lucidum*), příp. kosatec sibiřský (*Iris sibirica*). Hercynské typy, jako jaterník trojlaločný (*Hepatica nobilis*), chybějí, překvapivě vzácné jsou kyčelnice devítilistá (*Dentaria enneaphyllos*), věsenka nachová (*Prenanthes purpurea*) a třezalka svrnitá (*Hypericum maculatum*). Bioregion je jediný z bioregionů karpatské podprovincie na pravém břehu Moravy, kam ještě zasahuje typická karpatská lesní fauna. Nečetné tekoucí vody patří do pstruhového pásma. Významné druhy - Savci: ježek východní (*Erinaceus concolor*). Ptáci: mandelík hajní (*Coracias garrulus*), lejsek malý (*Ficedula parva*). Obojživelníci: mlok skvrnitý (*Salamandra salamandra*), kučka žlutobřichá (*Bombina variegata*). Měkkýši: vřetenovka hladká (*Cochlodina laminata*), vřetenatka obecná (*Alinda biplicata*), sítovka blyštivá (*Aegopinella minor*). Hmyz: masařka *Sarcophaga zumptiana*, hřbetozubec *Odontosia sieversi*.

Svým jihovýchodním okrajem zasahuje sledované území do Severopanonské provincie. Panonská provincie zabírá Karpatskou kotlinu, je tvořena sníženinami mezi pohořími náležejícími k Alpám, Karpatům a do Dinarid. Budují ji převážně nezpevněné sedimenty, typické jsou spraše, vápnité písky a sedimenty širokých niv řek. Charakteristické jsou též elevace, tvořené vápenci, mimo území ČR i neovulkanity. Převažuje reliéf rovin a pahorkatin, členitější reliéf je vzácný, hornatiny jsou ojedinělé, nízké a pro Panonii netypické. Celá panonská provincie má velmi teplé podnebí, výrazně ovlivňované kontinentálními vlivy z východu a částečně i mediteránním podnebím od jihu. Na území ČR zasahuje pouze severopanonská podprovincie a to do jižní části Moravy. Tato podprovincie je tvořená pahorkatinným reliéfem, pouze v okolí Pálavy má charakter vrchoviny. Zde se též vyskytují na našem území prakticky jediné tvrdé horniny – vápence, tvořící výrazné bradlo. Biota celé panonské provincie je výrazně teplomilná. Jsou zde velké rozlohy 1. dubového (planárního) vegetačního stupně, v němž je typicky zastoupen dub šípák (*Quercus pubescens*), mimo naše území i javor tatarský (*Acer tataricum*) a (kvantitativně) dub cer (*Quercus cerris*). Okrajové plošiny náležejí do 2. buko-dubového (kolinního) vegetačního stupně, s přirozeným zastoupením habru obecného (*Carpinus betulus*) a zcela ojedinělým bukem lesním (*Fagus sylvatica*). Na severním svahu Pálavy se vyskytuje ostrov 3. vegetačního stupně dubo-bukového (suprakolinního), zde ovšem charakteristicky bez buku. V jádru panonské provincie se však vyskytují i vyšší vegetační stupně. Zejména v členitějším území se posunuje horní hranice vegetačních stupňů do větších nadmořských výšek (na území ČR asi o 50 m výše než v okolních podprovinciích).

Jihovýchodní část území MAS patří do Hodonínského bioregionu, který má rozlohu 223 km² a zabírá malou část geomorfologického celku Dolnomoravský úval. Bioregion zahrnuje kyselé váté písky s vlhkými depresemi. Biota je řazena do 1., dubového i 2. buko-dubového vegetačního stupně, vegetace do acidofilních a teplomilných doubrav s ostrovy olšin a slatin. Z biogeografického hlediska je bioregion velmi extrémní. Charakteristická je bohatá biota na písčích, která se projevuje jako mozaika teplomilných panonských druhů s četnými glaciálními i postglaciálními relikty subatlantského, boreálního i submediteránního charakteru. Nereprezentativní část je tvořena výchozy vápnitých neogenních jílu se subxerofilními doubravami a dubohabrovými háji. V současnosti převažují kulturní bory, cenné jsou zbytky doubrav, slatin i mokřady a rybníky.

Bioregion leží v termofytiku ve střední části fyto geografického podokresu 18b. Dolnomoravský úval. Vegetační stupně jsou zde planární až kolinní. Potenciálně se zde vyskytují acidofilní doubravy (*Genisto germanicae-Quercion*), na mělkých vrstvách písku endemické teplomilné doubravy z panonského svazu *Aceri tatarici-Quercion* (*Carici fritschii-Quercetum*), maloplošně na vlhkých místech a s větším podílem hlinitých částic v půdě i háje (*Primulo veris-Carpinetum*). Na vlhkých písčitých místech je vegetace svazu *Alnion glutinosae* (*Carici elongatae-Alnetum*), resp. *Betulion pubescentis*. Alespoň lokálně bylo v minulosti na organogenních substrátech vyvinuto primární bezlesí (komplex mokřadní a rašeliništní vegetace). Masív Náklu v minulosti kryly panonské doubravy (zřejmě *Quercetum pubescenti-robore* ze svazu *Aceri tatarici-Quercion*, okrajově i *Corno-Quercetum* ze svazu *Quercion pubescenti-petraeae*) a háje (*Primulo-Carpinetum*). Náhradní vegetace na otevřených písčínách náleží do svazu *Corynephorion*, s tranzity do svazu *Festucion vaginatae*. Na slatinných a rašelinných místech jsou vyvinuta společenstva svazů *Magnocaricion elatae*, *Calthion* a dosud výjimečně i *Caricion davallianae*. V masívu Náklu je zachována přirozená náhradní vegetace svazu *Cirsio-Brachypodium pinnati*, okrajově snad i *Festucion valesiaca*. Flóra je velmi pestrá, tvořená rozmanitými fytochorotypy. Přítomné jsou četné exklávné prvky. Zastoupeny jsou zde druhy subatlantské, např. trávnička obecná (*Armeria vulgaris*), kolenec jarní (*Spergula morisonii*), boreokontinentální, např. ostřice plstnatoplodá (*Carex lasiocarpa*) a tavolník vrbový (*Spiraea salicifolia*), submediteránní, které reprezentují tařinka chlumní (*Alyssum montanum*) a třemdava bílá (*Dictamnus albus*), ponticko-jihosibiřské, např. hadinec nachový (*Echium russicum*) a lnice kručinkolistá (*Linaria genistifolia*), panonské, např. endemická kostřava pochvatá Dominova (*Festuca vaginata* subsp. *dominii*) a perialpidi, k nimž náleží ostřice doubravní (*Carex fritschii*), lýkovec vonný (*Daphne genkwa*) a dvojštítek měnlivý (*Biscutella varia*). Fauna bioregionu je výraznou součástí panonské podprovincie na Moravě, přičemž váté písky reprezentují klasickou extrazonální formaci. V jejich fauně jsou zastoupeny jak typické panonské druhy (kudlanka nábožná atd.), tak zejména výrazně psamofilní druhy jiných elementů. Význačným přírodním prvkem jsou obnovené soustavy rybníků s bohatou avifaunou. Kyjovka jako jediný významnější tok náleží do pásma lipanového s pronikáním prvků pásma cejnového. Významné druhy - Savci: ježek východní (*Erinaceus concolor*), bobr evropský (*Castor fiber*), myšice malooká (*Apodemus microps*), netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*). Ptáci: husa velká

(*Anser anser*), rzohlávká rudozobá (*Netta rufina*), rybák obecný (*Sterna hirundo*), vlha pestrá (*Merops apiaster*), mandelík hajní (*Coracias garrulus*), strakapoud jižní (*Dendrocopos syriacus*), břehule říční (*Riparia riparia*), cvrčilka slavíková (*Locustella luscinioides*), sýkořice vousatá (*Panurus biarmicus*), moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*), ťuhýk menší (*Lanius minor*), ťuhýk rudohlavý (*Lanius senator*). Obojživelníci: skokan štíhlý (*Rana dalmatina*). Plazi: ještěrka zelená (*Lacerta viridis*). Hmyz: kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*), pacvrček *Tridactylus variegatus*, srpice komárovek *Bittacus italicus*, travařík *Crambus hamellus*, zavíječ *Synaphe connectalis*, pestrokřídlec podražcový (*Zerynthia polyxena*), můry *Lygephila ludicra*, *Dryobotodes monochroma*, *Perigrapha L-cinctum*, nesytky *Chamaesphecia leucopsiformis*, *Ch. astatiformis*, vřetenuška *Zygaena punctum*, vřetenuška pozdní (*Zygaena laeta*), drvopleň *Parahypopta caestrum*, píďalka *Chlorissa etruscaria*, okáči *Hipparchia statilinus*, *Hyponephele lupina*, píďalky *Narraga fasciolaria*, *Aplocera efformata*, přástevník *Coscinia cribraria*, můry *Hadena irregularis*, *Agrotis vestigialis*, ploskoroh pestrý (*Libelloides macaronius*), pakudlanka jižní (*Mantispa styriaca*), kutilka *Sceliphron destillatorius*.

Podle Mapy potenciální přirozené vegetace České republiky (Neuhäuslová, Z. a kol., 1998) by měla přirozená rostlinná společenstva na většině rozlohy severní části regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu tvořit asociace 10 ostřicová dubohabřina (*Carici pilosae-Carpinetum*), podél dolní poloviny toku Kyjovky pak asociace 1 Střemchová jasenina (*Pruno-Fraxinetum*), místy v komplexu s mokřadními olšinami (*Alnion glutinosae*). Podél toku Hruškovice a v dalších menších okresech je potenciální přirozenou vegetací asociace 33 mochnová doubrava (*Potentillo albae-Quercetum*). V jižní části regionu by větší plochy měla zabírat asociace 9 prvosenková dubohabřina (*Primulo veris-Carpinetum*), doplněná asociací 31 sprašová doubrava s dubem zimním, dubem pýřitým a dubem letním (*Quercetum pubescenti-roboris*).

Druhy dřevin, které odpovídají příslušným asociacím potenciální přirozené vegetace České republiky, by měli vlastníci pozemků určených k plnění funkcí lesa na administrativních územích obcí MAS Kyjovské Slovácko v pohybu přednostně používat k umělé obnově lesních porostů. Tyto druhy dřevin by také měly používat obce, případně investoři a developéři při kompenzačních výsadbách za stromy a keře vykácené při výstavbě nových objektů. Takový postup při rekonstrukci lesních porostů i při vytváření nových zelených ploch v intravilánech obcí je plně v souladu s principy udržitelného využívání krajiny a ekosystémů.

Nerostné suroviny

Z pohledu minulého, současného i potenciálního využívání ložisek nerostných surovin je zájmové území regionu značně bohaté. V minulosti se na mnoha místech těžil lignit (z hlediska objemu těžby měly největší význam kyjovská a dubňanská sloj), cihlářské hlíny, písek a štěrk. V dnešní době se těžba soustředí na štěrkopísky, ropu a zemní plyn.

Tabulka: Přehled dobývacích prostorů a těžených nerostných surovin na území regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu (k 18. 7. 2014)

Obec	Název dobývacího prostoru	Nerostu
Bzenec	Bzenec I	písky
Dambořice	Dambořice	ropa a zemní plyn
	Dambořice I	ropa a zemní plyn
	Dambořice II	ropa a zemní plyn
	Dambořice III	ropa a zemní plyn
Uhřice	Uhřice u Kyjova	ropa a zemní plyn
	Uhřice u Kyjova I	ropa a hořlavý zemní plyn
Vlkoš	Vlkoš	ropa a zemní plyn
	Vlkoš I	ropa a zemní plyn
	Vlkoš II	ropa a zemní plyn
Vracov	Vracov - Bzenec	slévárenský a stavební písek
	Vracov I	ropa a zemní plyn
	Vracov II	ropa a zemní plyn
	Vracov III	ropa a zemní plyn
Žarošice	Žarošice	ropa a zemní plyn
	Žarošice I	ropa a hořlavý zemní plyn
Ždánice	Ždánice	ropa a zemní plyn
	Ždánice I	ropa a zemní plyn
	Ždánice II	ropa a zemní plyn

Zdroj: Státní báňská správa České republiky

V krajině jsou dosud patrné zbytky malých těžeben i větší lokality narušené, degradované či zdevastované těžbou nerostných surovin, z nichž většina již byla rekultivována klasickými, v mnoha případech nevhodnými postupy (*viz geologické mapy jednotlivých obcí: 1 – navážka, halda, výsypka, odval; 3 – vytěžené prostory*). Na území regionu se nachází řada druhů nerostných surovin, o jejichž využití mohou věcně příslušné orgány státní správy, obce a těžební organizace v dohledné budoucnosti uvažovat.

Obrázek: Rozsáhlé území v regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu narušené těžbou nerostných surovin – těžebna písku a štěrkopísku Bzenec Přívoz

Zdroj: Gremlica, 2009

Svahové nestability

Z hlediska inženýrské geologie je rizikovým faktorem výskyt svahových pohybů. V předmětném území jsou podle údajů Geofondu ČR registrovány aktivní sesuvy i potenciální sesuvná území. Náchylnost k sesouvání projevují především strmější svahy s kvartérními pokryvy a dále některé starší sedimenty. Nebezpečné jsou zejména situace, kdy pevné propustné horniny spočívají na měkkých nepropustných jílovitých sedimentech; v přirozených erozních údolích i umělých zářezech pak snadno dochází i k rozsáhlým sesuvům. S touto skutečností je nutné počítat při navrhování a zakládání staveb, především liniových a při realizaci různých zemních prací, například v rámci plošných úprav terénu.

Tabulka: Přehled svahových nestabilit na území jednotlivých obcí regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu

Název obce	Nestabilita	Charakteristika	Evidenční číslo
Dambořice	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2251
Ježov	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2512
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2513
Karlín	sesuv	potenciální, bodový, suchý, nesanovaný	2337
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2338
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2339
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2340
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2341
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2344
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2344

Název obce	Nestabilita	Charakteristika	Evidenční číslo
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	4045
Kostelec	sesuv	aktivní, bodový, suchý, nesanovaný	2517
Kyjov	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2502
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2503
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2504
Labuty	sesuv	aktivní, plošný, suchý, nesanovaný	2515
Milotice	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	3018
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	3019
	sesuv	aktivní, plošný, suchý, nesanovaný	3020
Moravany	sesuv	plošný, dočasně uklidněný	List 24-44-19/1
	sesuv	plošný, dočasně uklidněný	List 24-44-19/2
	sesuv	plošný, dočasně uklidněný	List 24-44-19/7
	sesuv	plošný, dočasně uklidněný	List 24-44-19/10
	sesuv	plošný, dočasně uklidněný	List 24-44-19/11
	sesuv	plošný, dočasně uklidněný	List 24-44-19/11a
	sesuv	plošný, dočasně uklidněný	List 24-44-19/12
Mouchnice	sesuv	aktivní, plošný, suchý, nesanovaný	2478
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2479
Násedlovice	sesuv	aktivní, plošný, suchý, nesanovaný	2250
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2261
Nechvalín	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2498
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2499
Skalka	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2516
Sobůlky	sesuv	aktivní, bodový, suchý, nesanovaný	2494
Strážovice	sesuv	aktivní, plošný, suchý, nesanovaný	2493
	sesuv	aktivní, plošný, zamokřený, nesanovaný	5830
Syrovín	sesuv	potenciální, plošný, zamokřený, nesanovaný	7083
Uhřice	sesuv	potenciální, plošný suchý, nesanovaný	2248
	sesuv	potenciální, plošný suchý, nesanovaný	2249
Věteřov	sesuv	potenciální, bodový, suchý, nesanovaný	2495
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2496
Vracov	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	3021
	sesuv	aktivní, bodový, suchý, nesanovaný	3022
	sesuv	aktivní, bodový, suchý, nesanovaný	3023
Vřesovice	sesuv	plošný, dočasně uklidněný	List 24-44-19/8
	sesuv	plošný, dočasně uklidněný	List 24-44-19/9
	sesuv	plošný, dočasně uklidněný	List 24-44-19/13
Žádovice	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2505
	sesuv	aktivní, plošný, zamokřený, nesanovaný	2506
	sesuv	aktivní, bodový, suchý, nesanovaný	2507

Název obce	Nestabilita	Charakteristika	Evidenční číslo
	sesuv	aktivní, bodový, suchý, nesanovaný	2508
	sesuv	potenciální, plošný, suchý, nesanovaný	2509
	sesuv	aktivní, bodový, suchý, nesanovaný	2510
Ždánice	sesuv	aktivní, bodový, suchý, nesanovaný	6203
Želetice	sesuv	aktivní, bodový, suchý, nesanovaný	2491
	sesuv	aktivní, bodový, suchý, nesanovaný	2492
Žeravice	sesuv	aktivní, bodový, suchý, nesanovaný	2511

Zdroj: Česká geologická služba

Celkem je na území regionu evidováno 56 plošných a bodových nestabilit. Největší počty nestabilních lokalit mají na svém administrativním území obce Karlín (7 sesuvů), Moravany (7 sesuvů), Žádovice (6 sesuvů), Kyjov, Milotice, Vracov a Vřesovice (po 3 sesuvech).

Výše uvedené údaje dokumentují rozmanitost geologických podmínek regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, která je určujícím faktorem pro různorodé funkční využívání krajiny pro zemědělskou produkci, pro těžbu nerostných surovin, pro obytnou zástavbu i pro budování technické a dopravní infrastruktury.

Funkční využití území

Využití území („land-use“) v regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu ve smyslu biofyzikálním i socioekonomickém je charakteristické pro soubor obcí a menších měst ležících v krajině teplého klimatu, která byla v některých svých částech osídlena nepřetržitě již od doby paleolitu (Bzenec, Kyjov, Milotice), resp. neolitu (Lovčice, Mouchnice, Vacenovice, Žádovice, Žarošice, Ždánice), přes vrcholný středověk až do současnosti a v průběhu tohoto dlouhého období byla zcela pozměněna antropogenními aktivitami. Kyjovská pahorkatina patří mezi typické zemědělské oblasti a dlouhodobý vývoj využití krajiny tuto skutečnost dokládá. Orná půda zde ve všech obdobích dominovala a svým podílem byla srovnatelná pouze s Vizovickou vrchovinou (s částí, která zasahuje do okresu Hodonín). Velmi zásadní změnou ve vývoji krajiny byl výrazný pokles plošného zastoupení trvalých travních porostů (z více než 16 % v letech 1836 – 1841 na méně než 0,5 % v 50. letech 20. století, s pozdějším nárůstem na necelé 2 %). Lesy v Kyjovské pahorkatině obecně zabíraly jen velmi malé území, plošně srovnatelné s rozlohou vinic a v posledních obdobích i s rozlohou zastavěných ploch. Podíl vodních ploch, který tvořil v letech 1836 – 1841 jen necelé 1 %, pak ve druhé polovině 19. století dokonce ještě výrazně poklesl a i přes mírný nárůst v pozdějším období již nikdy nedosáhl ani své původní hodnoty.

Dolnomoravský úval je obecně považován za oblast rovinatou, typicky zemědělskou, lze proto předpokládat, že i v části Dolnomoravského úvalu zasahující do okresu Hodonín by měla dominovat orná půda. Podíl orné půdy se zde ale pohyboval pouze v rozmezí od 29 % do 42 %, což je jen o něco málo více než u Bílých Karpat. V letech 1836–1841 měly největší

výměru trvalé travní porosty (40 %), od poloviny 20. století však jejich podíl postupně klesal až na pouhých 5 % v první dekádě 21. století. Podíl lesa oproti tomu neustále vzrůstal, až byl na přelomu 20. a 21. století jen o málo menší než podíl orné půdy. K nejvýraznějšímu nárůstu výměry lesa došlo v období 1876 – 1955, kdy došlo k obnově lesních ploch v oblasti Bzenecké doubravy. V té době rovněž poklesla celková výměra vodních ploch. Na rozdíl od Kyjovské pahorkatiny však následná obnova původních a budování nových vodních nádrží postupně zvýšila v Dolnomoravském úvalu podíl vodních ploch až na necelé 2 %, což je více než v polovině 19. století. Podíl zástavby postupně narůstal až na více než pětinasobek výchozí hodnoty a její rozsah v posledním období je srovnatelný s Vizovickou vrchovinou. Podíl ostatních ploch byl v Dolnomoravském úvalu nejvyšší ze všech geomorfologických celků okresu Hodonín. Souvisel především s těžebními aktivitami – povrchová těžba písku a štěrku, cihlářských hlín, podpovrchová těžba lignitu, ropy a zemního plynu.

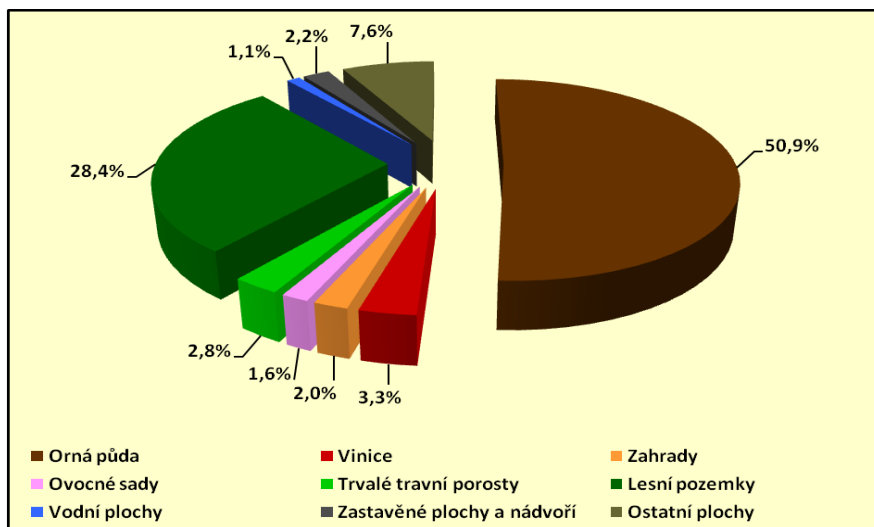
Ždánický les se svým reliéfem odpovídá představě o převážně zalesněném území s mozaikou vinic a sadů na svazích v okolí sídel. Potvrdily to i výsledky analýzy změn ve využití krajiny. Les zde od poloviny 19. století zaujímal vždy více než polovinu plochy celku. Podíl orné půdy nejprve mírně vzrostl, pak ale její výměra zase postupně klesala, takže ke konci 20. století byla její rozloha jen nepatrně vyšší než v polovině 19. století. Podíl trvalých travních porostů od poloviny 19. století kontinuálně klesal (nejmenší byl v 50. a 90. letech 20. století), díky podporované obnově v posledních letech se však zvýšil přibližně na polovinu své počáteční rozlohy. Nezanedbatelný byl podíl zahrad a sadů, který zde v některých obdobích dosahoval nejvyšších hodnot v rámci geomorfologických celků okresu Hodonín. Vodní plochy obdobně jako v Kyjovské pahorkatině zanikly již v polovině 19. století a až na řídké výjimky nebyly obnovovány.

Chřiby zasahují do okresu Hodonín jen poměrně malou částí, i na ní však lze hodnotit některé základní změny ve vývoji využití krajiny. Hlavní kategorií využití krajiny zde byl po celou dobu les, jehož podíl postupně vzrůstal až na 80 %, což je nejvyšší hodnota v rámci všech geomorfologických celků okresu Hodonín. Podíl orné půdy se měnil podobně jako u Ždánického lesa (po počátečním mírném nárůstu postupný pokles). Podíl trvalých travních porostů po výrazném propadu ve druhé polovině 19. století vzrostl jen velmi málo. Rozloha zahrad, sadů a vinic v historii různě kolísala, vzhledem k rozloze celku na území okresu Hodonín (22 km², tedy 2,0 % z celkové rozlohy okresu), ale tyto změny nelze považovat za zásadní. Zástavba zabírala jen velmi malou část území a její podíl v posledních obdobích převýšily i rekreační plochy v podobě chatových osad a kolonií na svazích v těsné blízkosti lesních komplexů.

Litenčická pahorkatina zasahuje na území okresu Hodonín pouze okrajově, její malá část o výměře 4 km² se nachází na katastrálním území obce Mouchnice v severní části okresu. Od poloviny 19. století zde dominovala orná půda, jejíž podíl se pohyboval od 66 % do 78 %. Druhou nejvýznamnější kategorií využití krajiny byl les, jehož podíl se pohyboval v rozmezí od 15 % do 18 %. I v tomto celku byl zaznamenán obvyklý pokles podílu trvalých travních porostů. Nárůst zástavby dosahoval průměrných hodnot a její podíl se zastavil na cca 6 %.

Krajina má výrazně zemědělský charakter s nižším podílem lesních porostů než je celostátní průměr a s poměrně vysokým zastoupením tzv. ostatních ploch, jejichž značnou část tvoří lokality narušené těžbou nerostných surovin (Viz Graf č. 2 a Tab. č. 8a a 8b). Území regionu se nachází zcela stranou od Rozvojové oblasti Brno (OB3), od Rozvojové osy Katowice – hranice Polsko/ČR – Ostrava – Lipník nad Bečvou – Olomouc – Brno – Břeclav – hranice ČR/Slovensko – Bratislava (OS10) i od Rozvojové osy Lipník nad Bečvou – Přerov – Uherské Hradiště – Břeclav – hranice ČR/Rakousko (OS11), které jsou vymezené v Politice územního rozvoje České republiky (PÚR ČR, 2008). V tomto dokumentu je však Hodonínsko (část území ORP Hodonín, Kyjov, Veselí nad Moravou) zmíněno mezi oblastmi, které vykazují relativně vyšší míru problémů, zejména z hlediska udržitelného rozvoje území. Z následujícího grafu je také patrné, že na území MAS tvoří zahrady, vinice a ovocné sady přibližně 7% plochy v území. Občané si tyto pozemky obvykle předávají z generace na generaci a díky tomu došlo k zachování tradice pěstování a zpracování typických ovocných odrůd a zeleniny v území. Mírný rozvoj lze pozorovat v oblasti ekologického zemědělství, jehož produkty jsou v současné době mezi lidmi čím dál častěji využívány. Lidé však také čím dál více pěstují plodiny pouze v rozsahu vlastní potřeby, což částečně vede k úbytku drobných zemědělců, který se v území projevuje.

Graf: Využití území („land-use“) na území regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu v roce 2013

Zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze, 2014; Ústav pro ekopolitiku, o. p. s.

Obce Archlebov, Dambořice, Dražůvky, Hovorany, Karlín, Kelčany, Kyjov, Milotice, Moravský Písek, Násedlovice, Nechvalín, Nenkovice, Ostrovánky, Ratíškovice, Skoronice, Sobůlky, Stavěšice, Strážovice, Svatobořice-Mistřín, Šardice, Uhřice, Vacenovice, Věteřov, Vlkoš, Vracov, Žarošice a Želetice patří do tzv. zranitelných oblastí, které byly stanoveny nařízením vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programem, ve znění pozdějších předpisů. Z celkové rozlohy 49 987,5 ha, které tvoří území regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, patří 33 043,4 ha (tj. 66,1 %) do zranitelných oblastí. Ve zranitelných

oblastech podléhá zemědělské hospodaření a nakládání s dusíkatými hnojivými látkami zvláštnímu zprůmyslněnému režimu.

Tabulka: Druhy pozemků v MAS

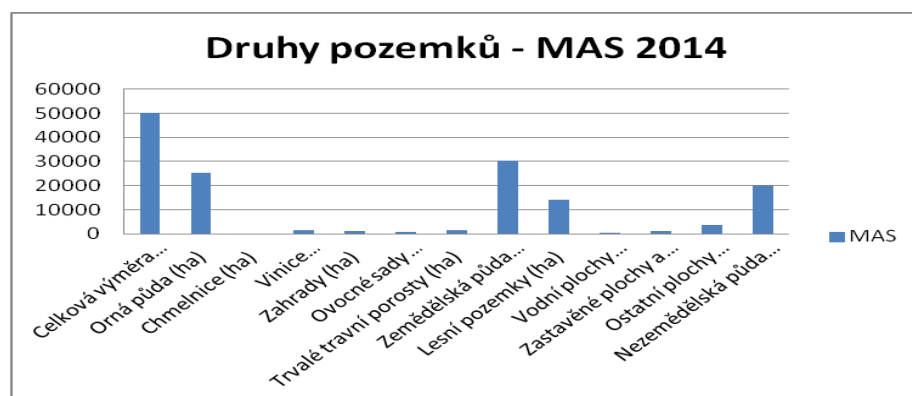
Druhy pozemků v MAS a jejich výměra													
2014	Celková výměra (ha)	Orná půda (ha)	Chmelnice (ha)	Vinice (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalé travní porosty (ha)	Zemědělská půda (ha)	Lesní pozemky (ha)	Vodní plochy (ha)	Zastavěné plochy a nádvoří (ha)	Ostatní plochy (ha)	Nezemědělská půda (ha)
MAS	49990	25408	0	1666	1006	816	1393	30290	14217	566	1098	3820	19701
JMK	719522	352171	0	17849	16292	8729	30127	425168	202004	15559	14327	62464	294355
ČR	7886779	2978989	10276	19611	163601	45920	997225	4215621	2666376	164835	132192	707755	3671158

Zdroj ČSÚ Brno – data pro MAS

Problémem, se kterým se místní obyvatelé často setkávají ve vztahu k pozemkům, jsou i nedořešené vlastnické ztahy k půdě a majetku, případně rozdrobené vlastnictví půdy.

V regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu disponovaly v roce 2014 největší reálnou rozlohou orné půdy obce Svatobořice-Mistřín (1727,8 ha), Kyjov (1451,7 ha), Šardice (1371,4 ha), Bzenec (1218,2 ha), Násedlovice (1097,9 ha), Vracov (1091,7 ha), Dambořice (1084,6 ha) a Hovorany (1075 ha). Na administrativních územích těchto obcí by v příštích letech měly být především realizovány společné nebo individuální projekty zaměřené na vytváření nových skladebných prvků územních systémů ekologické stability lokálního významu a nových protierozních opatření. Nejmenší plochu orné půdy měly obce Nechvalín (104,1 ha), Ostrovánky (138 ha), Čeložnice (146,4 ha), Karlín (164,1 ha), Labuty (164,5 ha) a Kelčany (165 ha). V celém regionu MAS bylo v roce 2013 evidováno 25408,9 ha orné půdy (tj. 7,21 % z celkové rozlohy orné půdy v Jihomoravském kraji).

Graf: Druhy pozemků v MAS

Zdroj ČSÚ Brno – data pro MAS

Nejvyšší podíly orné půdy mají na svém administrativním území obce Ostrovánky (85 % z celkové rozlohy), Násedlovice (84 % z celkové rozlohy), Domanín (81 % z celkové rozlohy), Bukovany (81 % z celkové rozlohy), Skoronice (80 % z celkové rozlohy) a Šardice (79 % z celkové rozlohy). Největšími podíly lesních porostů disponují obce Čeložnice (68 % z celkové rozlohy), Vracov (63 % z celkové rozlohy), Moravany (60 % z celkové rozlohy), Mouchnice (57 % z celkové rozlohy) a Lovčice (56 % z celkové rozlohy). Největší podíly nepřirodních, zastavěných ploch se vyskytují ve městě Kyjov (5 % z celkové rozlohy) a v obcích Těmice (4 % z celkové rozlohy), Ratíškovice (4 % z celkové rozlohy), Bukovany (3 % z celkové rozlohy), Kostelec (3 % z celkové rozlohy) a Kelčany (3 % z celkové rozlohy).

Tabulka: Využití území („land-use“) na území jednotlivých obcí regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, v Jihomoravském kraji a v ČR v roce 2014

Název obce	Orná půda (ha)	Vinice (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalé travní porosty (ha)	Lesní pozemky (ha)	Vodní plochy (ha)	Zastav. Plochy (ha)	Ostatní plochy (ha)
Archlebov	692,9	66,4	13,3	19,4	20,1	440,8	11,3	18,4	50,6
Bukovany	266,2	6,1	11,8	0	2,9	4,7	0,4	10,5	26,7
Bzenec	1218,2	155,4	47,1	31,4	107,8	1861,2	93,3	97,22	422,51
Čeložnice	146,4	1,9	7,6	1,8	15,5	426	1,7	8	22
Dambořice	1084,6	143,2	21,3	27,3	80,1	803	8,1	28,1	122,4
Domanín	570,3	33,2	18,2	7,5	4,5	2,4	1,3	18,1	45,5
Dražůvky	377,3	2,8	4,5	-	18,3	73,8	6,8	6,2	26,2
Hovorany	1075	167,3	29,1	68,6	53,5	417,7	9	38,7	240,7
Hýslý	488	66	7,4	26,8	15,1	156,7	10,4	12	43,2
Ježov	415,7	8,7	9	58,4	29,8	2,3	9,1	14,5	44,7
Karlín	164,1	8,5	7,8	0,3	6,1	3,8	1,3	5,2	26,6
Kelčany	165	1,5	3,8	43,8	0,2	1,5	5,7	7,9	31,5
Kostelec	393,5	26,2	19,6	5,7	6	-	5,8	15,6	35,6
Kyjov	1451,7	86,4	104,7	7,3	62	754	34,9	140,4	347,08
Labuty	164,5	3	6,4	0	0,1	-	4,3	5,4	45,5
Lovčice	495,5	1,3	46,1	26	66,8	915,5	17,2	19	62,1
Milotice	840,7	42	25,1	4,2	33	67,5	35	36	182,1
Moravany	319,5	14,6	16,9	8,4	19,9	649,7	3,1	14,6	43,1
Moravský Písek	612,9	1,7	37,6	-	136,5	395,2	76,1	38,3	190,7
Mouchnice	384,7	-	16,1	3,4	47,5	727,5	5,3	9,3	79,1
Násedlovice	1097,9	53,6	16,4	33,1	11,8	4,3	8,8	18,8	60,5
Nechvalín	104,1	70,2	13	139,8	11,4	54	2,6	7,2	21,6
Nenkovice	489,4	11,5	12,8	14,1	20	2	7,8	10,3	86,6
Ostrovánky	138	-	9,8	1,2	0,2	-	0,6	4,5	9

Ratíškovice	453	85	34,3	60,1	15,6	418,5	9,8	48	134
Skalka	230,5	6,8	15	5,2	2,9	3	6,6	6,5	26,7
Skoronice	427,4	27,2	6	-	11,5	17,7	5	10,2	31,8
Sobůlky	428,4	24	8,9	6,4	14	166,9	3,5	13,6	31,9
Stavěšice	375,5	2,7	20,5	3,3	22,3	11,5	6,1	11	40,7
Strážovice	468	28,9	10,5	12,6	9	31,8	0,4	10,2	31,4
Svatobořice-Mistřín	1727,8	80,3	51,9	9,7	65	168,2	13	62,7	134
Syrovín	271,9	32,8	12	15,7	23,2	13,3	4,4	8,3	26,1
Šardice	1371,4	92,8	25,9	22,3	4,7	1,6	7,8	47	156
Těmice	279	2,8	11	13,9	0,1	-	4,6	16,6	51,2
Uhřice	552,4	3	18,9	19,1	31,2	7,9	8,2	14,1	52,7
Vacenovice	633,1	24,3	27,7	7,2	51,9	603,6	19,4	33,8	64
Věteřov	439,5	7,5	23,9	13,2	27,6	258,8	2,4	9,7	35,7
Vlkoš	644	26,7	18,8	1,5	1,1	38,2	8,2	24,9	100,5
Vracov	1091,7	121,1	61,5	1,5	18,1	2812,2	57	84,7	192,6
Vřesovice	279,7	1	26,5	16	40,1	238,5	3,1	13,2	35,1
Žádovice	378	6,3	26,1	53	7,8	20,9	5,5	14,4	45,3
Žarošice	674,5	45,4	23,1	9,3	32	562,4	11,2	20	89,2
Ždánice	652,5	47,1	38,4	14,8	156,5	975,4	18,7	34,1	144
Želetice	367,1	2,3	11,4	0,9	69,1	49,1	10,1	10,6	90
Žeravice	507,4	26,8	28,3	1,7	20,1	53,5	0,8	20,3	41
MAS Kyjovské Slovácko	25408,9	1666,3	1006	815,9	1392,9	14216,6	565,7	1098,12	3819,49
Jihomorav. kraj	352171	17849	16292	8729	30127	202004	15559	14327	62464
Česká republika	2978989	19611	163601	45920	997225	2666376	164835	132192	707755

Zdroj: Český statistický úřad – Veřejná databáze

V regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu disponovaly v roce 2014 největší reálnou rozlohou vinic obce Hovorany (167,3 ha), Bzenec (155,4 ha), Dambořice (143,2 ha), Vracov (121,1 ha), Šardice (92,8 ha), Kyjov (86,4 ha), Ratíškovice (85 ha), Svatobořice-Mistřín (80,3 ha), Nechvalín (70,2 ha), Archlebov (66,4 ha), Hýsly (66 ha) a Násedlovice (53,6 ha). Kromě orných půd jsou také vinice plochami negativně postihovanými vodní a větrnou erozí. Na administrativních územích obcí s velkými celky vinic by v příštích letech měly být realizovány společné nebo individuální projekty zaměřené na vytváření nových protierozních opatření. Žádnou nebo minimální plochu vinic měly obce Ostrovánky (0,0 ha), Mouchnice (0,0 ha), Vřesovice (1 ha), Lovčice (1,3 ha), Kelčany (1,5 ha), Moravský Písek (1,7 ha) a Čeložnice (1,9 ha). V celém regionu MAS bylo v roce 2014 evidováno 1666,3 ha vinic (tj. 9,34 % z celkové rozlohy vinic v Jihomoravském kraji).

Nejvyšší podíly vinic z celkové rozlohy administrativního území vykazovaly obce Nechvalín (17 %), Hýsly (8 %), Syrovín (8 %), Hovorany (8 %), Ratíškovice (7 %), Dambořice (6 %),

Šardice (5 %), Kostelec (5 %), Archlebov (5 %), Skoronice (5 %), Strážovice (5 %), Domanín (5 %) a Násedlovice (4 %). Tyto obce svými podíly ekologicky relativně nestabilních vinic výrazně převyšovaly údaje za Českou republiku (0,25 %), za Jihomoravský kraj (2,48 %) i za celý region MAS. Nulové a minimální podíly vinic uváděly obce Ostrovánky (0,0 %), Mouchnice (0,0 %), Moravský Písek (0,1 %), Lovčice (0,1 %), Vřesovice (0,2 %), Čeložnice (0,3 %), Želetice (0,4 %) a Uhřice (0,4 %). V rámci regionu MAS činil v roce 2014 podíl vinic 3,3 % a převyšoval hodnotu udávanou za Jihomoravský kraj o 0,85 procentního bodu a hodnotu udávanou za Českou republiku o 3,08 procentního bodu.

Tabulka: Procentuální využití území („land-use“) na území jednotlivých obcí regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, v Jihomoravském kraji a v ČR v roce 2014

Název obce	Orná půda (%)	Vinice (%)	Zahrady (%)	Ovocné sady (%)	Trvalé travní porosty (%)	Lesní pozemky (%)	Vodní plochy (%)	Zastav. plochy (%)	Ostatní plochy (%)
Archlebov	52%	5%	1%	1%	2%	33%	1%	1%	4%
Bukovany	81%	2%	4%	0%	1%	1%	0%	3%	8%
Bzenec	30%	4%	1%	1%	3%	46%	2%	2%	10%
Čeložnice	23%	0%	1%	0%	2%	68%	0%	1%	3%
Dambořice	47%	6%	1%	1%	3%	35%	0%	1%	5%
Domanín	81%	5%	3%	1%	1%	0%	0%	3%	6%
Dražůvky	73%	1%	1%	-	4%	14%	1%	1%	5%
Hovorany	51%	8%	1%	3%	3%	20%	0%	2%	11%
Hýsly	59%	8%	1%	3%	2%	19%	1%	1%	5%
Ježov	70%	1%	2%	10%	5%	0%	2%	2%	8%
Karlín	73%	4%	3%	0%	3%	2%	1%	2%	12%
Kelčany	63%	1%	1%	17%	0%	1%	2%	3%	12%
Kostelec	77%	5%	4%	1%	1%	-	1%	3%	7%
Kyjov	49%	3%	4%	0%	2%	25%	1%	5%	12%
Labuty	72%	1%	3%	0%	0%	-	2%	2%	20%
Lovčice	30%	0%	3%	2%	4%	56%	1%	1%	4%
Milotice	66%	3%	2%	0%	3%	5%	3%	3%	14%
Moravany	29%	1%	2%	1%	2%	60%	0%	1%	4%
Moravský Písek	41%	0%	3%	-	9%	27%	5%	3%	13%
Mouchnice	30%	-	1%	0%	4%	57%	0%	1%	6%
Násedlovice	84%	4%	1%	3%	1%	0%	1%	1%	5%
Nechvalín	25%	17%	3%	33%	3%	13%	1%	2%	5%
Nenkovice	75%	2%	2%	2%	3%	0%	1%	2%	13%
Ostrovánky	85%	-	6%	1%	0%	-	0%	3%	6%
Ratíškovice	36%	7%	3%	5%	1%	33%	1%	4%	11%

Skalka	76%	2%	5%	2%	1%	1%	2%	2%	9%
Skoronice	80%	5%	1%	-	2%	3%	1%	2%	6%
Sobůlky	61%	3%	1%	1%	2%	24%	1%	2%	5%
Stavěšice	76%	1%	4%	1%	5%	2%	1%	2%	8%
Strážovice	78%	5%	2%	2%	1%	5%	0%	2%	5%
Svatobořice-Mistřín	75%	3%	2%	0%	3%	7%	1%	3%	6%
Syrovín	67%	8%	3%	4%	6%	3%	1%	2%	6%
Šardice	79%	5%	1%	1%	0%	0%	0%	3%	9%
Těmice	74%	1%	3%	4%	0%	-	1%	4%	14%
Uhřetice	78%	0%	3%	3%	4%	1%	1%	2%	7%
Vacenovice	43%	2%	2%	0%	4%	41%	1%	2%	4%
Věteřov	54%	1%	3%	2%	3%	32%	0%	1%	4%
Vlkoš	75%	3%	2%	0%	0%	4%	1%	3%	12%
Vracov	25%	3%	1%	0%	0%	63%	1%	2%	4%
Vřesovice	43%	0%	4%	2%	6%	37%	0%	2%	5%
Žádovice	68%	1%	5%	10%	1%	4%	1%	3%	8%
Žarošice	46%	3%	2%	1%	2%	38%	1%	1%	6%
Ždánice	31%	2%	2%	1%	8%	47%	1%	2%	7%
Želetice	60%	0%	2%	0%	11%	8%	2%	2%	15%
Žeravice	72%	4%	4%	0%	3%	8%	0%	3%	6%
MAS Kyjovské Slovácko	51%	3%	2%	2%	3%	28%	1%	2%	8%
Jihomorav. kraj	49%	2%	2%	1%	4%	28%	2%	2%	9%
Česká republika	38%	0%	2%	1%	13%	34%	2%	2%	9%

Zdroj: Český statistický úřad – Veřejná databáze

V regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu disponovaly v roce 2014 největší reálnou rozlohou zahrad obce Kyjov (104,7 ha), Vracov (61,5 ha), Svatobořice-Mistřín (51,9 ha), Bzenec (47,1 ha), Lovčice (46,1 ha), Ždánice (38,4 ha), Moravský Písek (37,6 ha) a Ratíškovice (34,3 ha). Také větší celky zahrad bez stálého vegetačního krytu jsou plochami potenciálně ohroženými vodní a větrnou erozí a proto by bylo vhodné zvážit možnosti realizace protierozních opatření na administrativních územích výše uvedených obcí. Velmi malou plochu zahrad měly obce Kelčany (3,8 ha), Dražůvky (4,5 ha), Skoronice (6,0 ha), Labutý (6,4 ha), Hýslý (7,4 ha), Čeložnice (7,6 ha), Karlín (7,8 ha), Sobůlky (8,9 ha), Ježov (9,0 ha) a Ostrovánky (9,8 ha). V celém regionu MAS bylo v roce 2014 evidováno 1 006 ha zahrad (tj. 6,17 % z celkové rozlohy zahrad v Jihomoravském kraji).

Nejvyšší podíly zahrad z celkové rozlohy administrativního území vykazovaly obce Ostrovánky (6,0 %), Skalka (5,0 %), Žádovice (4,7 %), Stavěšice (4,2 %), Vřesovice (4,1 %), Žeravice (4,0 %), Kostelec (3,9 %), Bukovany (3,6 %), Karlín (3,5 %), Kyjov (3,5 %) a Nechvalín

(3,1 %). Tyto obce svými podíly ekologicky relativně nestabilních zahrad převyšovaly údaje za Jihomoravský kraj (2,3 %), za Českou republiku (2,1 %) i za celý region MAS. Minimální podíly zahrad uváděly obce Hýsly (0,9 %), Dražůvky (0,9 %), Dambořice (0,9 %), Archlebov (1,0 %), Skoronice (1,1 %), Čeložnice (1,2 %) a Bzenec (1,2 %). V rámci regionu MAS činil v roce 2014 podíl zahrad 2,0 % a zaostával za hodnotou udávanou za Českou republiku o 0,1 procentního bodu a za hodnotou udávanou za Jihomoravský kraj o 0,3 procentního bodu.

Nejvyšší podíly zastavěných ploch z celkové rozlohy administrativního území vykazovaly obce Kyjov (4,7 %), Těmice (4,4 %), Ratíškovice (3,8 %), Bukovany (3,2 %), Kostelec (3,1 %), Kelčany (3,0 %), Vlkoš (2,9 %), Žeravice (2,9 %), Milotice (2,8 %), Ostrovánky (2,8 %), Svatobořice-Mistřín (2,7 %) a Šardice (2,7 %). V těchto obcích byl podíl ekologicky nejméně stabilních zastavěných ploch znatelně vyšší než průměrná hodnota udávaná za celý region MAS, za Jihomoravský kraj (2,0 %) i za Českou republiku (1,7 %). Nejnižší podíly zastavěných ploch uváděly obce Mouchnice (0,7 %), Věteřov (1,2 %), Lovčice (1,2 %), Dražůvky (1,2 %), Dambořice (1,2 %), Moravany (1,3 %), Čeložnice (1,3 %), Žarošice (1,4 %), Archlebov (1,4 %), Násedlovice (1,4 %), Hýsly (1,5 %), Ždánice (1,6 %) a Nenkovice (1,6 %). V rámci regionu MAS činil v roce 2014 podíl zastavěných ploch 2,2 %, a převyšoval hodnotu udávanou za Jihomoravský kraj o 0,2 procentního bodu a hodnotu udávanou za Českou republiku dokonce o 0,5 procentního bodu.

V celém regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu se však rozloha zastavěných ploch zmenšila z 1 107,0 ha v roce 2001 na 1 104,2 ha v roce 2013 (tj. o 0,3 %, což představuje 2,8 ha, resp. o 28 000 m²). Podíl ostatních ploch se ve sledovaném období nezměnil a zůstal na 2,2 % z celkové rozlohy regionu. Rozloha ostatních ploch se zvětšila z 3 283,7 ha v roce 2001 na 3 787,6 ha v roce 2013 (tj. o 15,3 %, což představuje 503,9 ha, resp. o 5 039 000 m²), rychlost nárůstu ostatních ploch tedy činila v průměru 41,99 ha za rok. Podíl ostatních ploch z celkové rozlohy regionu se zvýšil o jeden procentní bod z 6,6 % v roce 2001 na 7,6 % v roce 2013. Z dlouhodobého pohledu je tento trend neudržitelný. Rozloha orné půdy se zmenšila z 26 052,6 ha v roce 2001 na 25 460,8 ha v roce 2013 (tj. o 2,3 %, což představuje 591,8 ha, resp. o 5 918 000 m²), rychlost úbytku orné půdy tedy činila v průměru 49,32 ha za rok. Podíl orné půdy z celkové rozlohy regionu se snížil o 1,2 procentního bodu z 52,1 % v roce 2001 na 50,9 % v roce 2013. Pokračování tohoto trendu může v budoucnu ohrozit dlouhodobě udržitelnou relativní soběstačnost regionu v potravinové produkci. Celková rozloha vinic se zvýšila z 1 513,1 ha v roce 2001 na 1 657,0 ha v roce 2013 (tj. o 9,5 %, což představuje 143,9 ha, resp. o 1 439 000 m²). Podíl vinic z celkové rozlohy regionu stoupl o 0,3 procentního bodu ze 3,0 % v roce 2001 na 3,3 % v roce 2013. Rozloha zahrad se v regionu MAS zvýšila z 954,0 ha v roce 2001 na 1 005,8 ha v roce 2013 (tj. o 5,4 %, což představuje 51,8 ha, resp. o 518 000 m²). Podíl zahrad z celkové rozlohy regionu stoupl o 0,1 procentního bodu z 1,9 % v roce 2001 na 2,0 % v roce 2013. V regionu MAS také značně ubylo ovocných sadů, jejich rozloha klesla z 946,5 ha v roce 2001 na 813,0 ha v roce 2013 (tj. o 14,1 %, což představuje 133,5 ha, resp. o 1 335 000 m²). Podíl ovocných sadů z celkové rozlohy regionu klesl o 0,3 procentního bodu z 1,9 % v roce 2001 na 1,6 % v roce 2013. Plocha trvalých travních porostů

se na území regionu snížila z 1 395,9 ha v roce 2001 na 1 375,3 ha v roce 2013. Rozloha pozemků určených k plnění funkce lesa vzrostla v regionu MAS z 14 152,2 ha v roce 2001 na 14 215,2 ha v roce 2013 (tj. o 0,4 %, což představuje 63,0 ha, resp. o 630 000 m²).

K obnově zániklých polních cest, přirozených liniových prvků a dalších přírodních krajinných elementů jsou jediným nástrojem pozemkové úpravy. Tento nástroj v území MAS využívá nebo se v blízké době chystá využít pouze 58% obcí, což je zřejmé z následující souhrnné tabulky.

Tabulka: Stav pozemkových úprav celkem

Pozemkové úpravy - stav	počet obcí
žádná aktivita	19
k zahájení	8
zahájená - neukončená	6
ukončená	12

Zdroj: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/PU/Prehled/Prehled.aspx?vyhledat=A&stamp=1472198477932>

Obrázek: Stav pozemkových úprav v obcích

Zdroj: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/PU/Prehled/Prehled.aspx?vyhledat=A&stamp=1472198477932>

Ukončenou realizaci pozemkových úprav mají doposud pouze obce: Hovorany, Karlín, Kelčany, Labuty, Lovčice, Milotice, Moravský Písek, Nenkovice, Šardice, Vlkoš, Žarošice, Želetice.

Tabulka: Stav pozemkových úprav v obcích

Obec	Pozemkové úpravy - stav	Obec	Pozemkové úpravy - stav
Archlebov	x	Nenkovice	ukončená
Bukovany	x	Ostrovánky	x
Bzenec	k zahájení	Ratíškovice	k zahájení
Čeložnice	k zahájení	Skalka	zahájená - neukončená
Dambořice	k zahájení	Skoronice	zahájená - neukončená
Domanín	x	Sobůlky	x
Dražůvky	k zahájení	Stavěšice	k zahájení
Hovorany	ukončená	Strážovice	x
Hýsly	x	Svatobořice-Mistřín	x
Ježov	zahájená - neukončená	Syrovín	x
Karlín	ukončená	Šardice	ukončená
Kelčany	ukončená	Těmice	x
Kostelec	zahájená - neukončená	Uhřice	x
Kyjov	x	Vacenovice	x
Labuty	ukončená	Věteřov	x
Lovčice	ukončená	Vlkoš	ukončená
Milotice	ukončená	Vracov	x
Moravany	k zahájení	Vřesovice	zahájená - neukončená
Mouchnice	x	Žádovice	zahájená - neukončená
Moravský Písek	ukončená	Žarošice	ukončená
Násedlovice	x	Ždánice	x
Nechvalín	x	Želetice	ukončená
		Žeravice	k zahájení

Zdroj: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/PU/Prehled/Prehled.aspx?vyhledat=A&stamp=1472198477932>

Ochrana životního prostředí

Rozmanitá příroda na území MAS Kyjovského Slovácka vytváří typické prostředí pro místní flóru a faunu. Nachází se zde několik maloplošně chráněných území. Přírodní rezervace leží na katastrálních územích obcí Hovorany, Lovčice, Milotice, Moravany, Nenkovice a Vracov. Mezi Národní přírodní památky spadají Váté písky z katastru obce Bzenec, Váté písky na katastru obce Vracov a Národní přírodní památka Na Adamcích v katastru obce Želetice. V území najdeme i několik přírodních památek, včetně dvaceti sedmi památných stromů, nacházejících se na administrativním území 8 obcí, jejichž seznam naleznete v příloze.

Tabulka: Přírodní památky a rezervace

Přírodní památky		Přírodní rezervace	
Archlebov	1: Ochozy	Hovorany	1 : Hovoranské Louky
Bzenec	2: Vojenské cvičiště Bzenec, Osypané břehy	Lovčice	1: U Vrby
Ježov	1: Losky	Milotice	2: Horky, Písečný rybník
Kyjov	1: Bohuslavické stráně	Moravany	1: Moravanské lúky
Skalka	1: Hošťálka	Nenkovice	1: Sovince
Vacenovice	1: Jezero	Vracov	1: Oskovec
Karlín	1: Zápověď u Karlína		
Moravský Písek	1: Vypálenky		

Zdroj: Český statistický úřad, Územně analytické podklady ORP Kyjov

Na katastru území MAS se rozprostírá také Přírodní park Ždánický les a Strážnické pomoraví. Přírodní park Ždánický les byl zřízen v období od dubna 1996 do listopadu 1998 za účelem zachování vymezeného segmentu krajiny s vysokými biologickými hodnotami a za účelem ochrany zdravých životních podmínek bez podstatného omezení stávajícího hospodářského využití. Má rozlohu 180 km² a rozkládá se převážně na území okresu Hodonín a okresu Vyškov, částečně také na území okresu Brno-venkov a okresu Kroměříž, na katastrálních územích 28 obcí a měst včetně 2 osad. V regionu MAS zasahuje na administrativní území obcí Archlebov, Bukovany, Dambořice, Kyjov, Lovčice, Mouchnice, Nechvalín, Ostrovánky, Uhřice, Žarošice a Ždánice. Převládají zde karpatské dubohabřiny, doplněné v nejvyšších partiích bučinami. Na odlesněných svazích jižních úpatí se místy do současnosti udržela cenná travobylinná společenstva se vstavačem vojenským (*Orchis militaris*) a řadou dalších ohrožených a zvláště chráněných planě rostoucích rostlin. Z ohrožených a zvláště chráněných druhů volně žijících živočichů se zde vyskytují např. ohrožený roháč obecný (*Lucanus cervus*), silně ohrožený dudek chocholatý (*Upupa epops*) a kriticky ohrožený sysel obecný (*Spermophilus citellus*). Do východní části regionu MAS Kyjovské Slovásko v pohybu okrajově zasahuje na administrativní území města Bzenec a obce Vracov Přírodní park Strážnické Pomoraví, který byl zřízen v roce 1993. Má rozlohu 31 km² a zaujímá širokou oblast dolního toku řeky Moravy a jejího přítoku Veličky (včetně slepých ramen) lemovaných měkkým i tvrdým luhem a záplavovými loukami. V blízkosti řeky převládá lužní les s topolem černým (*Populus nigra*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*), jasanem úzkolistým (*Fraxinus angustifolius*), dubem letním (*Quercus robur*), habrem obecným (*Carpinus betulus*) a jilmem habrolistým (*Ulmus minor*). Ve větší vzdálenosti od koryta řeky tvoří lužní krajinu vlhké až podmáčené louky, které však většinou svůj charakter ztratily odvodňováním a odříznutím od toku ochrannými hrázemi. Na písčinných substrátech byly vysázeny monokultury borovice lesní (*Pinus sylvestris*). Vyskytují se zde mimo jiné silně ohrožený česnek hranatý (*Alium angulosum*), silně ohrožená rosníčka zelená (*Hyla arborea*), silně ohrožený ledňáček říční

(*Alcedo atthis*), kriticky ohrožený orel mořský (*Haliaeetus albicilla*) a silně ohrožený bobr evropský (*Castor fiber*).

Soustavu chráněných území spadajících do soustavy chráněných území, které spolu utvářejí členské státy EU Natura 2000 utváří na území MAS například Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví; Hovoransko-Čejkovicko; Kelčanské lípy u dřevěného kříže. Mezi Evropské významné lokality se řadí Bzenecká střelnice, Váté písky v obci Bzenec; Hovoranské louky, Hovoranský hájek v obci Hovorany; Lovčický potok, Jordánek v obci Lovčice; Horky, Písečný rybník v obci Milotice; Jezero v obci Vacenovice; Věteřovská vrchovina; Vracovská doubrava; Národní přírodní památka Na Adamcích v Želeticích; Zápověď u Karlína. V rámci soustavy Natura 2000 jsou chráněny i druhy a stanoviště, které jsou v naší přírodě přítomny jen díky mnohaleté lidské činnosti. Proto není cílem v těchto chráněných územích zcela vyloučit vliv člověka. Naopak, vhodný management těchto lokalit je nutný pro jejich udržení. Zakázány jsou jen takové činnosti, které mají negativní nebo jednoznačně devastující vliv.

Tabulka: Přírodní parky

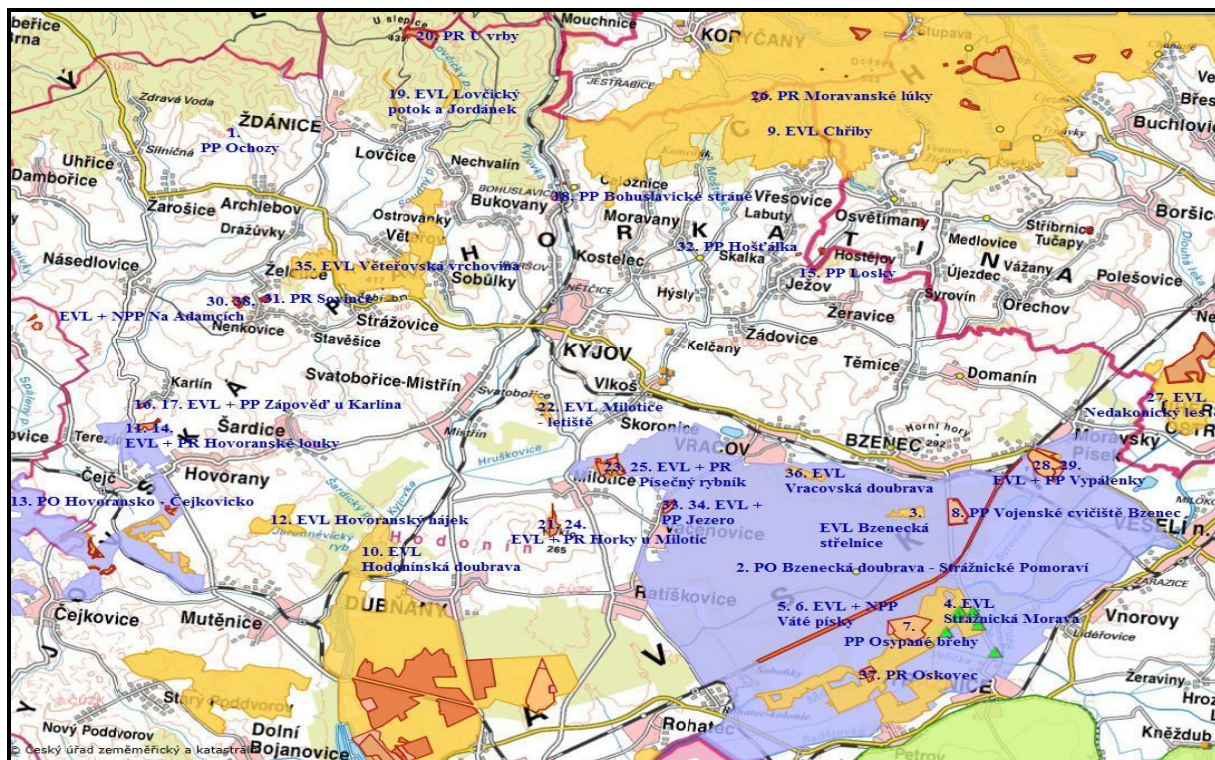
Přírodní parky (PřP)	
Archlebov	Ždánický les
Bukovany	Ždánický les
Bzenec	Strážnické pomoraví
Dambořice	Ždánický les
Kyjov	Ždánický les (části Bohuslavice)
Lovčice	Ždánický les
Mouchnice	Ždánický les
Nechvalín	Ždánický les
Uhřice	Ždánický les
Vracov	Strážnické pomoraví
Žarošice	Ždánický les
Ždánice	Ždánický les

Zdroj: Český statistický úřad, Územně analytické podklady ORP Kyjov

V regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu je evidováno 18 zvláště chráněných území o celkové rozloze 410,5446 ha. Z celkového počtu 45 obcí regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu se na administrativních územích 17 obcí (tj. 37,8 %) – Bukovany, Dambořice, Domanín, Kelčany, Kostelec, Labuty, Mouchnice, Násedlovice, Stavěšice, Syrovín, Šardice, Těmice, Uhřice, Vlkoš, Žádovice, Žarošice a Žeravice – tedy na 14 229,3 ha (28,5 % z celkové rozlohy regionu MAS) nenachází žádné zvláště chráněné území. Minimální nebo neexistující územní ochrana přírody nesouvisí v případě regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu s přílišnou urbanizací či industrializací krajiny, ale je typická pro obce s velmi vysokým podílem zemědělsky obhospodařovaných půd z celkové rozlohy administrativního území. Tento podíl činí v Násedlovicích 92,9 %, v Domaníně 90,4 %, v Kostelci 88,8 %, v Uhřicích 88,3 %, v Šardicích 87,7 %, v Syrovíně a v Bukovanech 87,2 %, ve Stavěšicích 85,9 %, v

v Žádovicích 84,5 %, v Žeravicích 83,5 %, v Kelčanech 82,1 %, v Těmicích 80,9 %, ve Vlkoši 80,1 % a v Labutech 75,9 %.

Obrázek: Zvláště chráněná území a chráněná území evropského významu v regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální; Agentura ochrany přírody a krajiny ČR; Ústav pro ekopolitiku, o. p. s., 2014

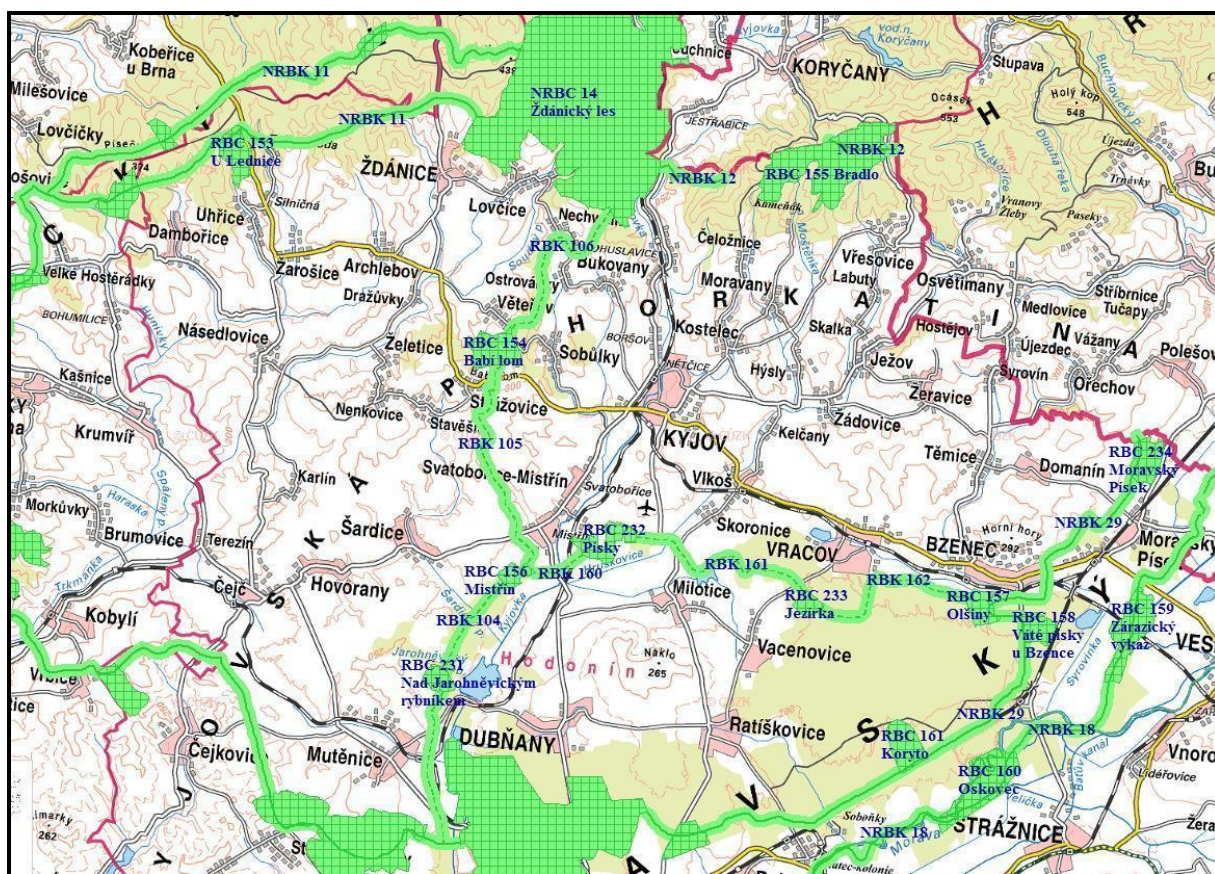
Východní část regionu MAS (části administrativních území obcí Vracov, Bzenec a Moravský Písek) spadá do chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) Kvartér řeky Moravy vymezené v souladu s ustanovením § 28 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a s ustanoveními nařízení vlády ČSR č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a

Kvartér řeky Moravy, ze dne 24. června 1981. Významné zdroje podzemní vody jsou také na administrativních územích obcí Svatobořice-Mistřín a Těmice. Přesto, že se v území nachází několik maloplošně chráněných území, přírodní rezervace, přírodní památky, památné stromy i přírodní parky a soustava chráněných území Natura 2000, mezi lidmi a převážně mezi vlastníky pozemků panuje stále malé povědomí o nutnosti ochrany přírody v důsledku nedostatečné osvěty a environmentálního vzdělávání.

Územní systém ekologické stability v regionu

Územní systémy ekologické stability (ÚSES) jsou biologickou infrastrukturou zásadního významu. Tato účelně navržená soustava ekologicky stabilnějších částí krajiny by měla vytvářet základní podmínky pro dosažení trvalé ekologické rovnováhy kulturní krajiny, ve které plošně zcela převažují labilní ekosystémy. Základními skladebnými prvky ÚSES jsou biocentra, biokoridory a interakční prvky. Na území regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu je registrováno 5 skladebných prvků ÚSES nadregionálního významu. Nejdůležitější a plošně největší je nadregionální biocentrum Ždánický les, ostatními skladebnými prvky jsou nadregionální biokoridory.

Obrázek: Skladebné prvky ÚSES nadregionálního a regionálního významu lokalizované na území regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu

Zdroj: Mapový portál Jihomoravského kraje; Ústav pro ekopolitiku, o. p. s., 2014

Na území regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu je registrováno celkem 592 skladebných prvků územního systému ekologické stability lokálního významu, z toho je 262 lokálních biocenter a 330 lokálních biokoridorů. Velkým a dodnes nedostatečně řešeným problémem ovšem je, že značná část těchto skladebných prvků je v podstatě nefunkční. Z 262 aktuálně vymezených lokálních biocenter je 23 (tj. 8,8 %) zcela nefunkčních, 45 (tj. 17,2 %) je pouze částečně funkčních a 46 (tj. 17,6 %) je dosud neexistujících, nově navrhovaných, aby doplnily chybějící části lokální sítě ÚSES. Ze 330 lokálních biokoridorů je 48 (tj. 14,5 %) zcela nefunkčních, 115 (tj. 34,8 %) je částečně funkčních a 62 (tj. 18,8 %) je nově navrhovaných. Z celkového počtu 592 skladebných prvků územního systému ekologické stability lokálního významu je 179 (tj. 30,2 %) zcela nefunkčních a nově navrhovaných a 160 (tj. 27,0 %) je jen částečně funkčních. Lokální ÚSES na území regionu MAS Kyjovské Slovácko v současnosti tedy z 57,2 % neplní svou funkci síťového ekostabilizačního prvku v kulturní, plně antropogenizované agrární a sídelní krajině.

STRUČNÉ SHRNUTÍ KAPITOLY ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

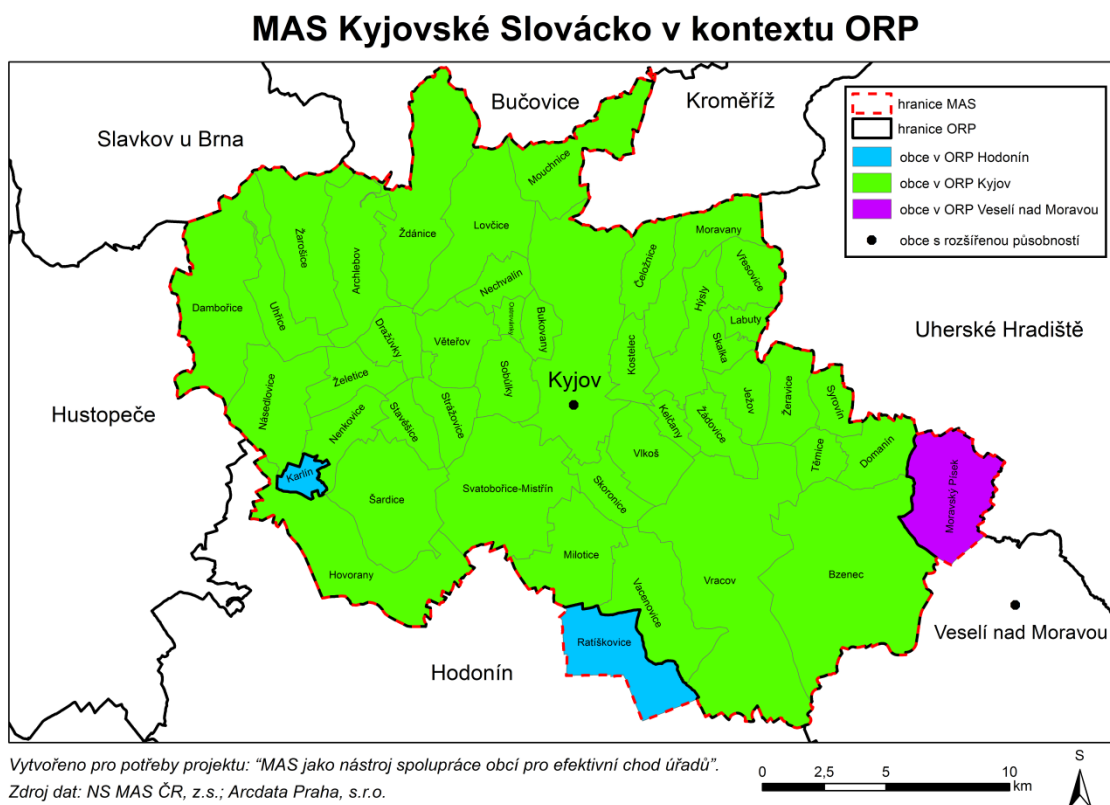
Původní vegetaci v území tvoří doubravy s pestrým zastoupením karpatských druhů rostlin a živočichů. V území se střídají vinohrady, sady a zemědělské lány se stepními stráněmi, remízky a nemnoha rybníky. Kyjovsko je také jedna z nejsušších oblastí ČR. Největší část pozemků na území MAS tvoří zemědělská a orná půda. Nejkvalitnější jsou plochy v nivě řeky Moravy. Geologické podloží regionu je značně různorodé, od jílovců, pískovců až po štěrkovité půdy. Území je součástí Alpsko-Himálajského geomorfologického systému a subsystému Karpaty, a také celku Kyjovská pahorkatina. Dominantními půdními typy jsou černozemě v oblasti Kyjovské pahorkatiny a hnědozemě ve vyšších a středních polohách regionu. Velkým problémem jednotlivých obcí je akutní i potenciální ohrožení značné části zemědělsky intenzivně obhospodařovaných ploch vodní a větrnou erozí. Region patří podle hydrologického členění do povodí řek Moravy a Dyje. Vodní toky Trkmanka a voda ve Spáleném potoce byli podle třídy jakosti začleněny jako velmi silně znečištěné. Řeka Kyjovka také dlouhodobě nevyhovuje některým nařízením. V oblasti jsou záplavová území a jejich aktivní zóny stanoveny pro řeky Moravu, Dyji, Trkmanku a pro říčku Syrovinku. Obce s navrženou protipovodňovou ochranou jsou Čeložnice, Lovčice, Nenkovice, Sobůlky, Šardice, Uhřice a Ždánice. V regionu bylo na vodních tocích vybudováno 5 umělých vodních nádrží. Jakost vod ve většině rybníků, jezer i vodních nádrží negativně ovlivňují splachy půdních částic a především živin z okolních velkých celků zemědělsky obhospodařovaných půd. Pozitivním trendem posledních let je obnova bývalých a budování nových rybníků, které přispívají k zadržování vody v území. V krajině jsou dosud patrné zbytky lokality narušené, degradované či zdevastované těžbou nerostných surovin. V dnešní době se v území těžba soustředí na štěrkopísky, ropu a zemní plyn. Z hlediska inženýrské geologie je rizikovým faktorem výskyt svahových pohybů. Celkem je na území regionu evidováno 56 plošných a bodových nestabilit. Krajina má výrazně zemědělský charakter s nižším podílem lesních porostů než je celostátní průměr a s poměrně vysokým zastoupením tzv. ostatních ploch.

Území je zařazeno mezi oblastmi, které vykazují relativně vyšší míru problémů, zejména z hlediska udržitelného rozvoje území. V příštích letech měly být především realizovány společné nebo individuální projekty zaměřené na vytváření nových skladebných prvků územních systémů ekologické stability lokálního významu a nových protierozních opatření. Rozmanitá příroda na území vytváří typické prostředí pro místní flóru a faunu. Nachází se zde několik maloplošně chráněných území, přírodní rezervace, přírodní památky, památné stromy i přírodní parky a soustava chráněných území Natura 2000. Na území regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu je také registrováno 5 skladebných prvků ÚSES nadregionálního významu. Žádné chráněné území není pouze na 28,5 % celkové rozlohy regionu.

2.1.10 SPRÁVA ÚZEMÍ

MAS Kyjovské Slovácko v pohybu se nachází v oblasti Jihovýchod (kód NUTS2: CZ06), v Jihomoravském kraji (kód kraje NUTS3: CZ064), v okrese Hodonín (kód okresu: 3706; kód NUTS4: CZ0645). Z celkového počtu obcí MAS je 42 municipalit (Archlebov, Bukovany, Bzenec, Čeložnice, Dambořice, Domanín, Dražůvky, Hovorany, Hýslý, Ježov, Kelčany, Kostelec, Kyjov, Labuty, Lovčice, Milotice, Moravany, Mouchnice, Násedlovice, Nechvalín, Nenkovice, Ostrovánky, Skalka, Skoronice, Sobůlky, Stavěšice, Strážovice, Svatobořice-Mistřín, Syrovín, Šardice, Těmice, Uhřice, Vacenovice, Věteřov, Vlkoš, Vracov, Vřesovice, Žádovice, Žarošice, Ždánice, Želetice a Žeravice) součástí správního obvodu obce s rozšířenou působností Kyjov (kód ORP: 1481; kód podle ČSÚ: 6210), 2 obce (Karlín a Ratiškovice) jsou součástí správního obvodu obce s rozšířenou působností Hodonín (kód ORP: 1473; kód podle ČSÚ: 6206) a jedna obec (Moravský Písek) je součástí správního obvodu obce s rozšířenou působností Veselí nad Moravou (kód ORP: 1490; kód podle ČSÚ: 6218), které zde, v souladu s ustanoveními zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů, vykonávají státní správu v přenesené působnosti.

Obrázek: MAPA ORP Kyjov

Téměř všechny obce na území MAS disponují pouze jednou částí obce a zabírají jedno katastrální území. Stavební úřad se nachází v obcích Bzenec, Kyjov, Vracov a Ždánice. Finanční úřad sídlí pouze ve městě Kyjov a Matriční úřad je v obcích Bzenec, Dambořice, Domanín, Hovorany, Ježov, Kostelec, Kyjov, Lovčice, Milotice, Moravský Písek, Ratíškovice, Svatobořice-Mistrín, Šardice, Těmice, Vacenovice, Vlkoš, Vracov, Žarošice, Ždánice, Žeravice.

Tabulka: Vnitřní administrativní členění obcí MAS Kyjovské Slovácko v pohybu

Název obce	Počet částí obce	Počet katastrálních území	Počet základních sídelních jednotek
Archlebov	1	1	1
Bukovany	1	1	1
Bzenec	1	1	9 ¹
Čeložnice	1	1	1
Dambořice	1	1	1
Domanín	1	1	1
Dražůvky	1	1	1
Hovorany	1	1	1
Hýsly	1	1	1
Ježov	1	1	1
Karlín	1	1	1
Kelčany	1	1	2 (Kelčany, Kelčany-průmyslový areál)
Kostelec	1	1	1
Kyjov	4	4	13 ²
Labuty	1	1	1
Lovčice	1	1	1
Milotice	1	1	1
Moravany	1	1	2 (Kameňák, Moravany)
Moravský Písek	1	1	2 (Moravský Písek, Moravský Písek-u nádraží)
Mouchnice	1	1	2 (Haluzice, Mouchnice)
Násedlovice	1	1	1
Nechvalín	1	1	1
Nenkovice	1	1	1
Ostrovánky	1	1	1
Ratíškovice	1	1	2 (Důl Tomáš, Ratíškovice)
Skalka	1	1	1
Skoronice	1	1	1
Sobůlky	1	1	1
Stavěšice	1	1	1
Strážovice	1	1	1
Svatobořice-Mistrín	2	2	2 (Místřín, Svatobořice)
Syrovín	1	1	1

¹ Z hlediska typu jsou všechny základní sídelní jednotky urbanistickými obvody, z hlediska charakteristiky jsou ZSJ Bzenec-Kolonie a Bzenec-Přívaz plochami průmyslových areálů, ZSJ Bzenec-střed, Olšovec, Úkolky a Zámek jsou obytnými plochami, ZSJ Louky a Vinohrady jsou zemědělskými plochami a ZSJ Doubrava je lesní plochou

² Z hlediska typu jsou všechny základní sídelní jednotky urbanistickými obvody, z hlediska charakteristiky jsou ZSJ Autobusové nádraží, Brandlova, Kyjov-střed, Nětčice a Újezd obytnými plochami, ZSJ Bohuslavice a Boršov jsou odloučenými obytnými plochami, ZSJ Bukovanská, Od Svatobořic, Polámaný a Slíny jsou zemědělskými plochami, ZSJ Trávníky plochami průmyslových areálů a ZSJ U nemocnice plochami areálů občanské vybavenosti.

Název obce	Počet částí obce	Počet katastrálních území	Počet základních sídelních jednotek
Šardice	1	1	1
Těmice	1	1	1
Uhřice	1	1	2 (Janův Dvůr, Uhřice)
Vacenovice	1	1	1
Věteřov	1	1	1
Vlkoš	1	1	1
Vracov	1	1	1
Vřesovice	1	1	1
Žádovice	1	1	1
Žarošice	3	1	3 (Silničná, Zdravá Voda, Žarošice)
Ždánice	1	1	1
Želetice	1	1	1
Žeravice	1	1	1
Celkem	51	49	74

Zdroj: Vlastní šetření a Český statistický úřad – MOS, 2014

Na území MAS působí také 15 dobrovolných svazků obcí: DSO ČOV Syrovínka; Dobrovolný svazek Mutěnka; Dobrovolný svazek obcí Severovýchod; DSO Trkmanka; Mikroregion Hovoransko; Mikroregion Nový Dvůr; Sdružení obcí mikroregionu Moštěnka; Svazek obcí Kelčany, Milotice, Skoronice, Vacenovice, Vlkoš; Svazek obcí Strážovice a Stavěšice; Svazek obcí Ždánického lesa a Politaví; ČOV Mistrín; Mikroregion Ždánicko; Mikroregion Bzenecko; Mikroregion Babí lom; Svazek obcí mikroregionu Podchřibí. Jejich bližší specifikaci naleznete v příloze.

Na základě vlastního šetření v roce 2013 bylo zjištěno, že šest obcí disponuje vlastním strategickým plánem rozvoje obce a dvacet čtyři obcí má zpracovaný Program obnovy venkova. Přičemž v současné době většina obcí aktualizuje nebo pracuje na vytvoření strategického dokumentu Programu rozvoje obce, na základě doporučení MMR. Obcí, jež mají vytvořen územní plán podle zákona č. 183/2006 Sb. je bylo k témuž roku čtrnáct a dalších sedmnáct obcí v témže roce tento dokument pořizovalo. Územním plánem sídelního útvaru disponovalo v roce 2013 celkem deset obcí.

Územně plánovací dokumentace jednotlivých obcí regionu MAS má značně rozdílnou kvalitu, mnohé územní plány jsou silně zastaralé a v současnosti již nemohou zaručit udržitelné funkční využívání území. Některé obce nemají textové a grafické části územních plánů vystavené na svých internetových stránkách a jejich obyvatelům je tak odepřen dálkový přístup k těmto zásadním rozvojovým dokumentům. Regulativní a stabilizační funkce územně plánovací dokumentace není v praxi dostatečně důsledně uplatňována.

Tabulka: Platné a pořizované územně plánovací dokumentace obcí regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu

Obec	Územně plánovací dokumentace	Účinnost	Změny územně plánovací dokumentace Regulační plány, Územní studie
Archlebov	Územní plán obce	1.5.1999	–
	Územní plán Archlebov	–	Schválené zadání
Bukovany	Územní plán	25.2.2010	–
	Územní plán Bukovany	–	Projednání návrhu Zprávy o uplatňování územního plánu
Bzenec	Územní plán města	23.12.2001	Změna č. 1 (12. 10. 2004) Změna č. 2 (05. 01. 2007) Změna č. 3 (15. 09. 2007) Změna č. 4 (05. 11. 2009) Změna č. 5 (11. 12. 2012)
Čeložnice	Územní plán	7.2.2012	–
Dambořice	Územní plán obce	16.12.2000	Změna č. 1 (03. 01. 2007) Změna č. 2 (03. 01. 2007) Změna č. 3 (29. 10. 2010) Změna č. 4 (02. 10. 2010)
	Územní plán Dambořice	–	Projednání návrhu
Domanín	Územní plán	21.5.2004	–
Dražůvky	Územní plán obce	18.8.2002	–
Hovorany	Územní plán obce	21.11.2002	Změna č. 1 (10. 09. 2005) Změna č. 2 (01. 11. 2010)
	Územní plán Hovorany	–	Vyhodnocení výsledků projednání a úprava návrhu
Hýsly	Územní plán sídelního útvaru	20.7.1998	Změna č. 1 (28. 09. 2002) Změna č. 2 (18. 08. 2009)
	Územní plán Hýsly	–	Veřejné projednání
Ježov	Bez dokumentace!	–	–
Karlín	–	–	–
Kelčany	Územní plán sídelního útvaru	1.5.1998	Změna č. 1 (01. 01. 2000)
Kostelec	Územní plán	10.7.2009	–
Kyjov	Územní plán Kyjov	7.1.2014	Zrušení Regulačního plánu Kyjov – zóna Bukovanská I (02. 09. 2013)
Labuty	Územní plán	1.11.2010	–
Lovčice	Územní plán	12.2.2013	–
Milotice	Územní plán obce	1.1.2001	Změna č. 1 (21. 04. 2006) Změna č. 2 (02. 11. 2010)

			Změna č. 3 (07. 02. 2012) Změna č. 4 (13. 11. 2013)
	Územní plán Milotice	–	Projednání návrhu zadání
Moravany	Územní plán	4.9.2009	–
Moravský Písek			
Mouchnice	Územní plán	22.10.2010	–
Násedlovice	Územní plán	16.2.2011	–
Nechvalín	Územní plán	3.4.2009	Zpráva o uplatňování územního plánu (27. 05. 2014)
Nenkovice	Územní plán	25.2.2010	–
Ostrovánky	Územní plán	27.10.2008	–
	Územní plán Ostrovánky	–	Projednání návrhu Zprávy o uplatňování územního plánu
Ratíškovice	–	–	–
Skalka	Územní plán	21.3.2013	–
Skoronice	Územní plán obce	17.1.2007	–
	Územní plán Skoronice	–	Oznámení o vydání opatření obecné povahy
Sobůlky	Územní plán	20.4.2009	Změna č. 1 (17. 12. 2010)
	Změna č. 2 ÚP Sobůlky	–	Projednání návrhu zadání
Stavěšice	Bez dokumentace!	–	–
Strážovice	Územní plán obce	27.9.1999	Změna č. 1 (22. 07. 2005) Změna č. 2 (17. 11. 2009) Změna č. 3 (21. 03. 2014)
Svatobořice- Mistřín	Územní plán obce	–	Změna č. 1 (17. 10. 2007)
	Územní plán Svatořebořice- Mistřín	–	Schválené zadání
Syrovín	Územní plán	19.11.2010	–
Šardice	Územní plán obce	–	Změna č. 1 (11. 06. 2009) Změna č. 2 (nebyla pořízena) Změna č. 3 (20. 08. 2010) Územní studie (21. 03. 2014)
	Územní plán Šardice	–	Vyhodnocení výsledků projednání a úprava návrhu
Těmice	Územní plán sídelního útvaru	1.11.1998	–
	Územní plán Těmice	–	Projednání návrhu
Uhřice	Územní plán obce	1.11.1998	Změna č. 1 (23. 10. 2006) Změna č. 2 (14. 07. 2010) Změna č. 3 (31. 12. 2011)
Vacenovice	Územní plán obce	5.1.2004	Změna č. 1A (Vydáno)
	Změna č. 1B	–	Projednání návrhu

Věteřov	Územní plán sídelního útvaru	1.7.1998	Změna č. 1 (24. 03. 2011)
	Územní plán Věteřov	–	Schválené zadání
Vlkoš	Územní plán sídelního útvaru	1.4.1998	Změna č. 1 (25. 01. 2006) Změna č. 4 (?) Změna č. 5 (13. 09. 2010)
Vracov	Územní plán města	24.8.2002	Změna č. 1 (01. 01. 2006) Změna č. 2 (?) Změna č. 3 (?) Změna č. 4 (03. 11. 2010) Regulační plán – Ernestovská humna (09. 10. 2001)
Vřesovice	Územní plán	13.5.2010	–
	Změna č. 1	–	Úprava návrhu zadání po projednání
Žádovice	Územní plán sídelního útvaru	1.7.1998	Změna č. 1 (04. 08. 2004) Změna č. 2 (18. 09. 2006) Změna č. 3 (?) Změna č. 4 (07. 02. 2012)
Žarošice	Územní plán obce	1.4.1999	Změna č. 1 (17. 07. 2006) Změna č. 2 (30. 11. 2011)
Ždánice	Územní plán města	1.1.2006	Změna č. 1 (13. 07. 2009) Změna č. 2 (12. 12. 2012)
Želetice	Územní plán obce	29.7.2000	Změna č. 1 (16. 11. 2011)
	Územní plán Želetice	–	Vyhodnocení výsledků projednání a úprava návrhu
Žeravice	Územní plán sídelního útvaru	1.4.1998	Změna č. 1 (20. 03. 2009)
	Územní plán Žeravice	–	Projednání návrhu zadání

Zdroj: Geoportál Jihomoravského kraje; ORP Kyjov

Vystupování obcí, informovanost a spolupráce

Obce v území MAS vykonávají samosprávu a některé také státní správu v přenesené působnosti. Informování občanů probíhá ve většině obcí prostřednictvím úředních desek, internetových stránek a vývěsných tabulí. Některé obce disponují navíc obecním rozhlasem či kabelovou televizí. Stránky obcí jsou na různé úrovni, všechny však obsahují základní potřebné informace. Většinou navíc informují obyvatele o aktuálním dění a kulturním a společenském vyžití v obci. Některé obce vydávají také obecní zpravodaje, noviny nebo používají sociální sítě. Moderní formy komunikace jako jsou například sociální sítě, které jsou velmi blízké mladé generaci občanů, však využívá jen velmi malé množství obcí. Obce také k obousměrnému přenosu informací málo využívají metod komunitního plánování.

Kromě využívání zdělovacích prostředků k přenosu informací by obce v území chtěli vytvářet také prostory pro setkávání obyvatel, jako jsou návsi, parčíky či odpočinkové zóny, které by mohli místní obyvatelé využívat i k přenosu informací. Z komunitních plánování také

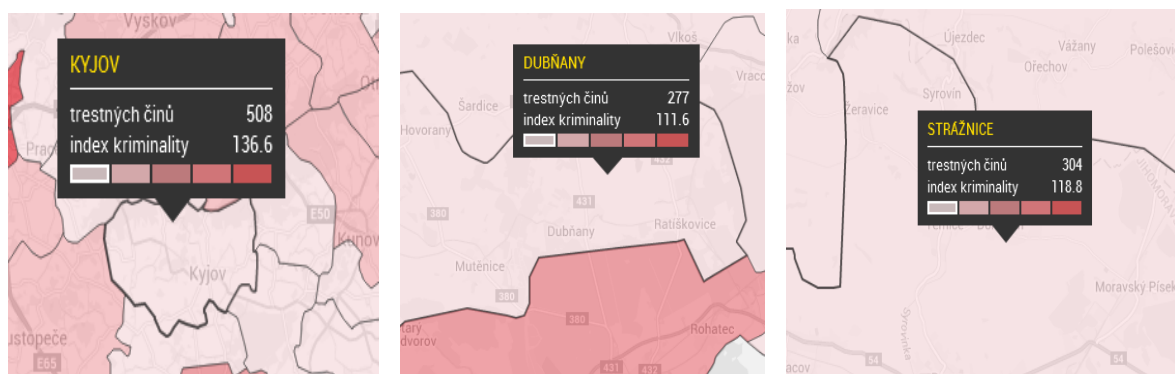
vyplývalo, že obce všeobecně začínají mít větší zájem na zlepšování vzhledu intravilánu obce a vzhled obcí se postupně zlepšuje. Velký vliv na zlepšování vzhledu obcí mají místní obyvatelé, pro které je velmi důležitá čistota a vzhled veřejných prostranství. Obyvatelé se také vyjádřili, že v některých obcích pozorují nedostatečnou starost obce o údržbu zeleně, čistotu veřejných prostranství. Čistota veřejných prostranství je však velmi často narušována spíše vandalismem obyvatel. Obce vzhledem k údržbě veřejných prostranství spíše trápí nedostatečné vybavení technických služeb pro tyto účely nebo dokonce nedostatečná zázemí pro technické služby obcí.

Zástupci obcí se za účelem přenosu informací také pravidelně scházejí v intervalu přibližně jedenkrát za měsíc ve městě Kyjově. Účastní se i některých projektů rozvoje meziobecní spolupráce a realizují i projekty ve spolupráci v oblastech: cyklodopravy, odpadového hospodářství atd. Z meziobecní spolupráce vznikají také příklady dobré praxe využitelné pro sdílení zkušeností. Ke zvýšení efektivnosti výkonu státní správy a samosprávy by obcím mohl pomoci zajišťovaný odborný poradenský servis. Z komunitního plánování také vyplývalo, že vzhledem k rostoucím požadavkům na profesní dovednosti starostů a představitelů obcí by bylo prospěšné v území podporovat zvyšování IT gramotnosti, manažerské dovednosti a strategického plánování představitelů obcí a řídicích pracovníků veřejné správy. Obce by také rády modernizovaly stávající ICT vybavení.

Bezpečnost

Bezpečnost je jednou ze základních životních potřeb člověka. Území MAS spadá většinou do obvodního oddělení Policie České republiky - Kyjov a pouze pár obcemi zasahuje do obvodního oddělení Dubňany obcemi Hovorany, Karlín, Milotice, Ratíškovice a Vacenovice a obvodního oddělení Strážnice - obcemi Bzenec, Vracov, Syrovín, Žeravice, Domanín, Těmice a Moravský Písek. Index kriminality vyjadřující počet trestných činnů na 10 000 obyvatel za rok 2014 dosahuje v obvodním oddělení Kyjov hodnoty 136,6, v obvodním oddělení Dubňany 111,6 a v obvodním oddělení Strážnice hodnoty 118,8. Z trestné činnosti jsou výrazně problematickou oblastí v území MAS hlavně činnosti spojené s výrobou, držením a distribucí drog. Z dotazníkového šetření vyplývalo, že se lidé v území cítí bezpečněji, než ve velkých městech. Přesto mají některé obce kvůli neexistenci policie problémy s místními výtržníky a ničením veřejného majetku.

Obrázek: Mapa kriminality- obvodních oddělení – rok 2014

Tabulka: Statistika trestné činnosti v roce 2014

trestné činy	Kyjov	Dubňany	Strážnice
vraždy	2	0	0
znásilnění	3	2	0
fyzické útoky	34	20	28
loupeže	0	0	1
vloupání do obydlí a chat	25	12	15
krádeže automobilů	11	8	13
krádeže věcí z automobilů	37	15	28
krádeže jízdních kol	8	10	6
výroba držení a distribuce drog	17	18	12
řízení pod vlivem	28	24	22
ostatní trestní činy	342	168	179

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/#>

Důležitou komunitní roli v obcích sehrávají také typické spolky, jako jsou například dobrovolní hasiči. Sbory dobrovolných hasičů působí v téměř každé obci Kyjovského Slovácka. Tyto hasičské sbory se velmi aktivně zapojují do ochrany obyvatelstva, ale také závodů v hasičském sportu či jiných volnočasových aktivit. Některé z nich vedou také svůj oddíl mládeže. Jednotek sboru dobrovolných hasičů kategorie II a III podle přílohy zákona o požární ochraně působí v území dvanáct. Jsou to SDH Archlebov, SDH Dambořice, SDH Hovorany, SDH Lovčice, SDH Násedlovice, SDH Svatobořice, SDH Místřín, SDH Šardice, SDH Vracov, SDH Žarošice, SDH Kyjov, SDH Ždánice. Ne všechny jednotky však disponují kvalitním a moderním materiálně technickým vybavením a zázemím potřebným k výkonu své funkce. Území MAS je také typickou oblastí výskytu požárů z důsledku sucha, kterému je potřeba nejen předcházet, ale také řešit jeho důsledky. K předcházení a řešení důsledků přírodních rizik a katastrof působí v území také profesionální jednotka Hasičského záchranného sboru Kyjov.

Další složkou Integrovaného záchranného systému je Zdravotnická záchranná služba Jihomoravského kraje (ZZS JmK, p.o.), jedná se o příspěvkovou organizaci zřízenou Jihomoravským krajem. Hlavní sídlo organizace je umístěno v Brně-Bohunicích na ulici Kamenice 1d a zaměstnává více než 500 zaměstnanců. ZZS JmK je členěna na 6 územních oddělení (Brno, Blansko, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo) s 23 výjezdovými stanovišti. Jedno z výjezdových stanovišť se nachází ve městě Kyjov, které většinou zajišťuje služby ZZS JmK na území ORP. Druhá výjezdová základna, jejíž členové na daném území působí, je ve Veselí nad Moravou. Obě tyto základny patří pod Územní oddělení Hodonín.

STRUČNÉ SHRNUÍ KAPITOLY SPRÁVA ÚZEMÍ

MAS Kyjovské Slovácko v pohybu se nachází v oblasti Jihovýchod, v Jihomoravském kraji, v okrese Hodonín. Z celkového počtu obcí je 42 municipalit součástí správního obvodu obce s rozšířenou působností Kyjov. Téměř všechny obce na území MAS disponují pouze jednou částí obce a zabírají jedno katastrální území. Stavební úřad sídlí ve 4 obcích, finanční úřad pouze v Kyjově a matriční úřad ve 20 obcích. Na území MAS působí také 15 dobrovolných svazků obcí. Na základě vlastního šetření v roce 2013 bylo zjištěno, že šest obcí disponuje vlastním strategickým plánem rozvoje obce a dvacet čtyři obcí má zpracovaný Program obnovy venkova. Většina obcí v současné době zpracovává Program rozvoje obce. Územně plánovací dokumentace jednotlivých obcí regionu MAS má značně rozdílnou kvalitu a není v praxi důsledně uplatňována. Index kriminality v území je průměrně 122,3. Z trestné činnosti jsou výrazně problematickou oblastí v území MAS hlavně činnosti spojené s výrobou, držením a distribucí drog. Důležitou komunitní roli a působení v oblasti ochrany obyvatelstva sehrávají také sbory dobrovolných hasičů. Ne všechny jednotky však disponují moderním materiálně technickým vybavením a zázemím jednotek SDH.

2.2 SWOT ANALÝZA

Tato SWOT analýza byla zpracována na základě výstupů komunitního plánování, které probíhalo v letech 2013 až 2015 ve všech 7 mikroregionech MAS. Komunitního plánování se zúčastnili zástupci všech sektorů společnosti. Analýza byla dále projednávána na setkáních starostů a doplňována na jednáních pracovních skupin a schválena řídicí skupinou strategie. Zohledňuje proto aktuální situaci a vytyčuje nové potřeby území, které vycházejí jak z názorů komunity podílející se na vypracování strategie, tak ze socioekonomické.

2.2.1 KLÍČOVÁ OBLAST 1: ZEMĚDĚLSTVÍ VČ. VINAŘSTVÍ, PŘÍRODA A KRAJINA, ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Silné stránky území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu	Slabé stránky území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu
Vinařství, zlepšující se podmínky pro vinařství	Úbytek nebo stagnace malovínařů a drobných zemědělců
Rozvoj vinařství	Nevyužité podmínky pro ovocnářství, zelinářství, zanedbané, nevyužívané sady
Zlepšující se spolupráce vinařů – vinařské spolky, společné akce pro turisty	Nedostatečná vybavenost čistírnami odpadních vod
Zlepšující se stav krajiny a ŽP, čisté prostředí, vznikají biotopy, druhová pestrost, existence drobných chráněných území	Znečištěné a zanedbané vodní toky a vodní plochy v důsledku chybějící vodohospodářské infrastruktury
Členitost krajiny	Ztráta vztahu k půdě u mladých generací, nepředává se řemeslo mladší generaci
Zachované původní dřeviny - listnaté lesy	Špatný stav a prostupnost krajiny
Realizované pozemkové úpravy v části území	Zdevastovaná půda a eroze zemědělské půdy (nedostatečné množství krajinnotvorných a protierozních prvků – remízky, zeleň apod., špatný způsob osévání zemědělské půdy, monokultury, pěstování nevhodných, povrchových plodin – např. kukuřice, nešetrnost k obdělávané půdě - hnojení, vysoké chemické vstupy do půdy, výnosy na úkor ochrany půdy, velké stroje, ad.) v důsledku velkoplošného intenzivního hospodaření
Zachované tradice pěstování a zpracování ovoce, dostatek čerstvého ovoce a zeleniny	Nechuť obcí pustit se do KoPÚ
Lokálně působící ochránci přírody, amatérští biologové, aktivní zájmové skupiny	Existence černých skládek
Vysoká lesnatost území	Fotovoltaické elektrárny narušují přirozený krajinný ráz přírody.
	Opuštěné zemědělské areály

	Neudržované polní cesty
	Absence řízeně zakládání a následně udržovaných mokřadů
	Špatný image zemědělství
	Nedostatečné povědomí v oblasti ekologie
	Nedostatek vodních ploch
	Úbytek živočišné výroby
	Výskyt svahových pohybů - 56 svahových nestabilit
	Nedostatečná osvěta vlastníků lesa a pozemků
	Nedořešené vlastnické vztahy k půdě a k majetku a rozdrobené vlastnictví půdy.
	Nízká atraktivnost práce v zemědělství.
	Nedostatečná intenzita provádění pozemkových úprav
	Ztížená pozice podnikatelských subjektů místního významu, včetně OSVČ, na trhu práce.
	Rychlý odtok vody z krajiny
	Rezervy v komunikaci a environmentálním vzdělávání veřejnosti
	Zanedbaná údržba odvodňovacího zařízení
	Chybějící sběrné dvory
	Nedostatečná péče o přírodní památky
	Chybějící protipovodňová opatření
	Špatná prostupnost krajiny
	Jedna z nejsušších oblastí ČR

Příležitosti pro území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu	Ohrožení území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu
Zlepšení stavu krajiny a využití všech jejích funkcí	Změna politiky MZE, projevení důsledků složité legislativy pro malovinaře
Využít optimální podmínky pro sadařství, zelinářství a návaznost zpracovatelských aktivit	Nastane stav neochoty státu podporovat investice do krajiny
Tradiční zemědělství, podpora malohospodaření a následně samozásobitelství	Zvyšování úbytku biodiverzity ve volné krajině
Vznik nových a rozvoj stávajících regionálních výrobků, zlepšit marketing, zavést regionální značku	Přijdou povodně, přívalemé deště
Lepší uplatnění produkce vína a destilátů díky narůstající oblibě a novým trendům	Nastane období sucha, projeví se problémy vzniklé zrychleným odtokem vody z krajiny
Rozvíjející se vinařská turistika a zapojování drobných vinařů prostřednictvím akcí na MVS	Projeví se problémy znečištění vod

Možnost využití EU fondů pro více zdrojového financování investičních akcí	Dojde k nárůstu pohybu aut a hlavně čtyřkolek po lesích - plašení zvěře, ztráta lesa jako klidové zóny, atd.
Nové využití brownfields	Ubývání chovných zvířat
Obnova a budování vodních ploch	Opouštění zahrádek
Vytvářet nové výrobky (mošty, želé, marmelády, paštiky, salámy, ...)	Vznik zemědělských monopolů
Využití vysokého potenciálu biodiverzity	Projeví se důsledky vodní a větrné eroze
Osvěta směrem ke spotřebitelům (čerstvé je zdravé)	Zánik potřeby místní produkce
Propojení činností s turistikou a agroturistikou	Nezájem o přírodu vedoucí ke snižování významu přírody
Přenos know-how	Odliv kvalifikovaných pracovníků.
Prosadit dodávání místních produktů do školních, veřejných zařízení	Malý příliv mladých kvalifikovaných lidí do zemědělství.
Lokální přírodu a zemědělství - zahrnout do osnov praktické výuky	Demografický propad v oblasti zemědělského středního školství
Vytvoření portálu venkovské tržnice	Rostoucí dovozy levnějších výrobků
Využití strukturálních fondů jako zdroj podpory	Růst poptávky po méně kvalitních potravinách.
Rozšířit oblasti poskytovaného poradenství	Změny klimatu s predikovanými dopady.
Zajistit transfer znalostí mezi zemědělskými generacemi	Bude docházet ke snižování kvality zemědělského školského systému.
Vytvořit systém zjišťování potřeb znalostí v zemědělství	Zpomalení přenosu inovací do praxe.
Podpořit rozvoj regionální produkce (zásadní pro malé farmy) a částečné nahrazení dovozu potravin domácí produkcí	Růst globalizace a koncentrace kapitálu ve zpracovatelském průmyslu a obchodě a rostoucí tlak na prvovýrobce
Podpořit rozvoj malých a středních regionálních výrobců, podporující i zaměstnanost venkova	Sílící konkurence v oblasti potravinářství
Větší inklinace spotřebitelů ke specifickým výrobkům se „známkou kvality“ (regionální výrobky, speciality a bioprodukty)	Snižování zaměstnanosti v agrárním sektoru
Vzrůstající zájem o systémy certifikovaných značek	
Růst poptávky měst po produkci a nabídce venkova – místní potraviny, prostor, ticho, systémové služby	
Podpora potravinové a energetické soběstačnosti venkova	
Využití lokálního potenciálu přírodních zdrojů (dřevo, voda, energie), historického dědictví, lidského kapitálu	

2.2.2 KLÍČOVÁ OBLAST 2: PODNIKÁNÍ NEZEMĚDĚLSKÉ POVAHY – PRŮMYSL A VÝROBA, SLUŽBY, OBCHOD, CESTOVNÍ RUCH, ZAMĚSTNANOST

Silné stránky území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu	Slabé stránky území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu
Fungující OHK	Vysoká míra nezaměstnanosti (převyšující průměr kraje i ČR), málo pracovních příležitostí
Růst počtu návštěvníků a turistů	Sezonní zaměstnanost
Bohatá historie, živé tradice postavené na folkloru a vinařství – zajímavé turistické cíle	Odliv kvalifikované pracovní síly za lepšími možnostmi zaměstnání
Převaha malých a středních podniků v ekonomické struktuře regionu	Chybějící destinační management
Existence tradičních průmyslových firem (šroubárny, strojírenské firmy, plasty atd.)	Nevhodná struktura pracovní síly – školy nereflexují potřeby pracovního trhu, chybí učňovský odborný dorost, malé propojení učňovského školství s podnikatelskou sférou
Pohostinnost místních obyvatel	Nízké příjmy a s tím spojená malá kupní síla obyvatelstva
Existence volných prostorů k podnikání	Nesoulad potřeb trhu práce s poptávkou
Velké množství životaschopných OSVČ	Nedostatečná infrastruktura pro cestovní ruch vč. doplňkové, např. chybí ubytovací a stravovací zařízení pro různý typ klientely
Dostatek základních stravovacích zařízení v obcích	Špatná propagace regionu, míst – chybí důraz na koncovku (produkty, cíle),
Dostatek nevyužitých ploch pro podnikání v místech bývalých zemědělských farem	Pozorován pokles počtu přenocování a zkracování doby pobytu v území
Existence zavedených turistických cílů	Nedostatek pracovních příležitostí
Výhodná poloha regionu (Slovensko, Rakousko)	Chybí průmyslové zóny
Ubytovací kapacity, Moravské vinařské stezky	Dopravní napojení a zasíťování stávajících průmyslových zón
Vinařství jako krajová zvláštnost, unikátní architektura vinných sklepů a vinařských uliček,	Nedostatek pracovních příležitostí pro osoby ohrožené sociálním vyloučením
Bohatá nabídka kulturních a folklorních akcí	Špatná kvalita služeb (pohostinství ad.), jejich absence v menších obcích
Rozmanité a četné folklorní tradice	Neexistence dlouhodobé koncepce spolupráce obcí s podnikatelským sektorem
Množství kulturních památek	Nerovnoměrné rozmístění služeb v území
Specifické lokální výrobní tradice	Nedostatečná nabídka částečných úvazků
	Úbytek tradičních služeb (opravy, čistírny, ...)
	Vysoká nezaměstnanost, odliv kvalifikované pracovní síly a mladých

	Nevyužité průmyslové a zemědělské objekty - brownfields
	Chybí podnikatelské inkubátory
	Konzervativní přístupy obyvatel venkova k inovacím ve venkovské společnosti a řešení podnikatelských a veřejných projektů.

Příležitosti pro území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu	Ohrožení území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu
Vzrůstající obliba cykloturistiky a agroturistiky	Stárnutí obyvatelstva, odliv schopných / mladých lidí za prací mimo území MAS
Rozvíjející se vinařská turistika	Ztráta zájmu podnikatelů o rozvoj firem v regionu v důsledku chybějících ploch k podnikání
Rozvoj služeb v návaznosti na růst počtu návštěvníků a turistů	Nárůst počtu sociálně slabých a nepřízpůsobivých obyvatel
Rozvoj sítě cyklostezek a cyklotras a napojení na síť dálkových tras	Legislativní zábrany ohrožující potenciální nové podnikatele
Možnost využití vícezdrojového financování investičních akcí,	Pokus o ztrátu zájmu o tuto turistickou lokalitu, ztráta atraktivity
Vytvořit síť cyklodopravy	Odliv kupní síly do nákupních center
Možnost využít externí zdroje financování, dotace EU	Rostoucí nezaměstnanost mladých lidí
Využití Nových forem spolupráce PPP	Odchod vzdělaných lidí v důsledku nedostatečné nabídky pracovních příležitostí
Rozvoj ubytování typu BB (bed and breakfast)	Snížení daňových příjmů v důsledku migrace
Podpora rozvoje sociálního podnikání	Ztráta populační dynamiky, odchod aktivního obyvatelstva v důsledku zlepšení podmínek ve městech
Využít dostupnou podporu inovací, výzkumu a vývoje	
Využívání informací specializovaných agentur (CZECH INVEST ad.)	
Nové formy podnikání – např. sociální, typy předškolních zařízení apod.	
Využít potenciál Vinařských stezek	
Využít potenciál Letiště Milotice - akce, sportovní a zájmová činnost	
Využít potenciál cestovního ruchu vyplývající z kulturních a folklórních tradic	
Zavést systém regionálního marketingu místních produktů a služeb	

2.2.3 KLÍČOVÁ OBLAST 3: ŘÍZENÍ A ROZVOJ OBCÍ, BYDLENÍ, BEZPEČNOST, INFRASTRUKTURA VČ. DOPRAVY, VÝSTAVBA, URBANISMUS, VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Silné stránky území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu	Slabé stránky území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu
Četnost neziskových organizací – kultura, sport, společenský život	Úbytek mladých rodin
Zlepšující se vzhled obcí	Nedostatečná infrastruktura pro bydlení, chybí byty zvláště pro mladé a seniory
Narůstající zájem o obnovu památek	Málo finančních prostředků na zázemí pro sportovní, kulturní a volnočasové aktivity
Zástupci obcí se pravidelně schází	Nedostatečné informační systémy v některých obcích
Uspokojivá dopravní dostupnost větších měst	Malá koordinace akcí obcí
Nízká kriminalita, bezpečnost	Špatný stav veřejných budov a zařízení
Občanská vybavenost obcí - plynofikace, vodofikace	Nedostatek stavebních pozemků pro rodinnou výstavbu
Společný systém řízení odpadového hospodářství	Chybí prostředky na dosítování pozemků (rodinná výstavba, průmyslové zóny)
Zkušenosti ze společných projektů obcí	Chátrající budovy, špatný stav některých historických budov
Fungující instituty typu mikroregiony	Špatná společná propagace regionu, míst;
Existující komunikační platforma na úrovni obcí	Čistota a vzhled veřejných prostranství, údržba zeleně
Znalosti a zkušenosti s předkládáním projektů v rámci fondů u obcí	Stav místních komunikací a zastávek, nedostatek veřejných parkovacích ploch
Větší pocit bezpečí ve srovnání s městem	Není bezbariérová dostupnost
	IT negramotnost představitelů obcí, nedostatečné manažerské a řídicí dovednosti zaměstnanců veřejné správy
	Rozšiřování a užívání drog mezi mládeží
	Chybí prvky zklidňování dopravy a zvýšení bezpečnosti včetně přechodů pro chodce
	Chybějící nebo nedostatečně vybavená komunitní centra
	Chybí veřejná místa pro setkávání (návsí, parky, relaxační zóny)
	Technické vybavení pro údržbu veřejných prostranství a zelených ploch
	Chybějící technické zázemí pro technické služby

	Nedostatečné technické vybavení obecních úřadů (vybudování a rozvoj stávajícího ICT)
	Malé zkušenosti a nedostatečné využívání strategického plánování na úrovni obcí i neziskových organizací
	Nedostatek policejních služeb
	Špatný stav a nedostatečné vybavení pro SDH a JPO
	Špatný stav veřejného osvětlení a rozhlasu
	Chybějící a neaktuální územní plány
	Chybějící nebo nedostatečná infrastruktura (voda, ČOV, kanalizace)
	Nízká míra využívání moderních komunikačních forem
	Neznalost strategického plánování
	Nízká úroveň manažerských a řídicích dovedností
	Nedostatečné pokrytí finančně dostupným internetem v odlehlých obcích.

Příležitosti pro území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu	Ohrožení území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu
Vzrůstající obliba cykloturistiky a agroturistiky a z toho vyplývající potřeba obnovy a budování nové infrastruktury	Stárnutí obyvatelstva, nízká porodnost
Rozvoj sítě cyklostezek a cyklotras v širším území a mezinárodních	Odliv mladých generací za atraktivnějšími příležitostmi k životu a práci mladých mimo území MAS
Možnost vícezdrojového financování investičních akcí	Nedostatek financí
Využití externích zdrojů financování, dotace EU	Snadná dostupnost návykových látek (pervitin)
Nastartování nových forem meziobecní spolupráce	Nedostatečné řešení stavu a dopravních závad pozemních komunikací a chodníků ze strany kompetentních orgánů
Vytvářet nová komunitní centra	Mění se politická reprezentace
Zájem mladých lidí o výstavbu rodinných domků	Komplikovaná, často měnící se legislativa
Vytvoření centra služeb pro obce	Obecný růst administrativních nároků při poskytování podpor na projekty
Využívat více průmyslové objekty - brownfields	
Budovat veřejná místa pro setkávání (návsi,	

parky, relaxační zóny)	
Profesionalizace řízení regionu	

2.2.4 KLÍČOVÁ OBLAST 4: AKTIVITY VOLNÉHO ČASU, SPOLEČENSKÝ ŽIVOT, KULTURA, SPORT, REKREACE

Silné stránky území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu	Slabé stránky území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu
Existující aktivity spojené s historií a tradicemi – košty, tradiční krojované hody, fašank, tance, písně apod., folklorní festivaly, fungující folklorní soubory	Nedostatečné materiální a technické zázemí pro sportovní, kulturní a volnočasové aktivity
Fungující občanská sdružení/spolky/neziskové organizace – kultura, sport, společenský život	Nízké příjmy a s tím spojená malá kupní síla obyvatelstva
Široké spektrum kulturních akcí - divadlo, zábavy, benefiční koncerty, výstavy ad.	Špatná integrovaná propagace regionu, turistických cílů
Existence zázemí pro cykloturisty, vybudované cyklostezky	Nedostatek cyklostezek a jejich propojení
Existence ZUŠ	Chybí doplňková infrastruktura cyklostezek (lavičky a občerstvení u cyklostezek, rozhledny...)
Vysoký počet místních spolků (na obyvatele, ve srovnání s městem)	Nedostatek stezek pro pěší turistiku
Pohostinnost obyvatelstva	Bezpečnost cyklotras (kvalita povrchu, vedení po komunikacích)
Chříby – turistika, sport, relax	Chybějící mezigenereční aktivity
Duchovní tradice	Koordinace a propojenost sociálních organizací
Velký zájem o sport	Nedostatečné informační systémy v některých obcích
Kultura drobného vinařství	Malá nabídka akcí pro teenagery a chybějící zázemí pro jejich akce
Bohatá historie regionu	Aktivity pro „mozky“ např. chemické kroužky
Vzrůstající zájem o volnočasové aktivity (kroužky, vzdělávání, přednášky, workshopy) a návrat k prvkům komunitního života	Nedostatek naučných stezek a informačních systémů pro turisty
Slovácký rok	Špatný stav památek a drobných sakrálních staveb
Existující turistické cíle	Chybí kroužky pro dospělé, chybí širší nabídka vzdělávání pro dospělé, seniory
Blízkost slovenských a rakouských hranic	Ne všude dostatečné vybavení pro sportovní aktivity, úroveň sportovišť a dětských hřišť
Existuje občanská angažovanost	Nedostatečné vybavení existujícího zázemí pro volnočasové aktivity
Zájem lidí o veřejné dění	Chybí zázemí pro zimní sport (ledová plocha)

Nárůst počtu zájmových a spolkových organizací	Nedostatek a špatný stav krytých bazénů a koupališť
	Nedostatečné zázemí pro kulturu a volnočasové aktivity (centrum pro rodinu, komunitní centrum, klubovny) apod.,
	Malé zapojení seniorů do společenského života
	Nízká míra spolupráce zájmových sdružení a spolků
	Nedostatečná koordinace aktivit v území
	Nedostatečný rozpočet pro venkovská témata

Příležitosti pro území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu	Ohrožení území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu
Vzrůstající obliba cykloturistiky a agroturistiky	Snadná dostupnost návykových látek (pervitin)
Rozvoj sítě cyklostezek a cyklostras v širším území a mezinárodních	Stárnutí obyvatelstva, odliv schopných / mladých lidí za prací mimo území MAS
Vznik nových platforem pro společenské aktivity	Problémy vyplývající z nedostatku lidských zdrojů, nekvalifikace (např. vedoucí kroužků...)
Možnost vícezdrojového financování investičních akcí	Nedostatečná péče o přírodní prostředí
Dovybavení sportovišť	Snižování aktivity místních obyvatel
Využití externích zdrojů financování, dotace EU	Zánik tradic
Vznik nových sportovišť	Návyk obyvatelstva na média
Nastartování nových forem meziobecní spolupráce	Udržení folkórních tradic v dalších generacích v důsledku vysoké ceny krojových součástí a jejich oprav
Vznik Kyjovského příměstského lesa	Region ztratí současnou identitu
Rozšíření funkcí knihoven	Místní organizace nebudou spolupracovat
Rozvoj nových druhů sportů	
Zlepšení koordinace aktivit a komunikace v území	
Výchova nových generací a leaderů mládeže	
Rozšíření dobrovolnických aktivit	
Vznik inovativních center jako příležitost pro rozvoj mozků (fablab...)	

2.2.5 KLÍČOVÁ OBLAST 5: ŠKOLSTVÍ, VZDĚLÁVÁNÍ, SOCIÁLNÍ PÉČE A ZDRAVOTNICTVÍ

Silné stránky území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu	Slabé stránky území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu
Dostupnost základních zdravotnických služeb v obcích	Není bezbariérová dostupnost veřejných budov
Přítomnost nemocnice poskytující ambulantní i lůžkovou péči	Nedostatečná kapacita domů, bytů pro seniory a DPS
Rychle dostupná zdravotnická pomoc	Chybí sociální terapeutické dílny
Fungující charity	Schází pečovatelská péče až do domu
Fungující školství 1. stupně v dostupné vzdálenosti, existence malotřídek	Chybí chráněná pracoviště a chráněné bydlení
Fungující Lidové školy umění a ZUŠ	Nedostatečná paliativní péče
Nárůst počtu kroužků a mimoškolních aktivit (družiny)	Chybějící finanční prostředky na provoz škol
Dobrá dopravní dostupnost škol	Malá kapacita předškolních zařízení
Stabilní vývoj počtu obyvatel	Nedostatečné další vzdělávání učitelů – reakce na nové věci
Existence soc. zdrav. služby Fénix	Špatný stav budov některých školských zařízení včetně tělocvičen
Zájem obyvatel o využití soc. služeb	Nedostatečná vybavenost školských zařízení v malých obcích (školní dvory, zahrady, dílny)
Řešení protidrogové politiky – prevence, nízkoprahový klub, K-centrum, léčba závislosti, doléčování, klub pro abstinenty	Chybí učňovský odborný dorost, propojení učňovského školství s podnikatelskou sférou
Existence stabilního zařízení pro léčbu závislosti – TK Krok	V některých obcích chybí lékař nebo je nespokojenost s kvalitou služeb poskytovaných lékařem
Fungující systém práce s rodinou v krizi (OSPOD, programy OS Krok (SAS,OSP, právní poradna)	Technické vybavení ve zdravotnických zařízeních
Dostupnost informací o nabízených sociálních službách	Nízké počty dětí ve třídách ZŠ
Existence služby Agentura pro občany – systém poradenství pod jednou střechou (psychologická, sociální a právní poradna)	Nedostatek zařízení sociální rehabilitace pro duševně nemocné (Ambulantní a Terénní forma),
Existence místního plánu + Akčního plánu protidrogové politiky Města Kyjova	Většina institucí se koncentruje do pěti největších obcí
Stávající vybavenost obcí občanskou infrastrukturou ve větších sídlech	Chybí chráněné dílny, podporované zaměstnávání duševně nemocných
	Chybí chráněné bydlení, podporované bydlení pro duševně nemocné, sociální byty pro rodiny v krizi, startovací byty pro mladé
	Další vzdělávání sociálních pracovníků v oblasti

	sociální rehabilitace duševně nemocných.
	Chybí denní stacionář pro mentálně postižené.
	Neexistuje společná platforma pro další vzdělávání a sdílení praktických zkušeností sociálních, zdravotních a pedagogických pracovníků (Centrum vzdělávání)
	Chybí krizová lůžka pro duševně nemocné (ambulantní)
	Chybí péče o děti s poruchami chování
	Počet služeb podpory rodin v krizi
	Nedostatek psychiatrů a klinických psychologů (zdravotní pojišťovna)
	Nedostatek psychoterapeutů
	Není dostatečná podpora job clubů
	Chybějící prostředky na následnou péči a podporované bydlení, nedostatek startovacích bytů
	Chybí zaměstnávání sociálně vyloučených osob v sociálních podnicích
	Nízký zájem škol o odbornou prevenci rizikového chování
	Absence školního psychologa na základních školách
	Nedostatek financí na vzdělávání pracovníků sociálních služeb
	Nedostatečné vybavení zdravotní a sociální instituce (léčebně preventivní a krizová intervence, rehabilitace, sociální integrace, psychiatrické a adiktologická a psychoterapeutická péče)
	Nedostatek vyškolených poradců v oblasti finanční gramotnosti
	Chybí finanční podpora pro sociálně slabé rodiny – nemají finance na kroužky svých dětí
	Kapacita pobytových zařízení pro seniory
	Teréní soc. služby plně neodpovídají potřebám
	Chybějící možnosti dostupného bydlení pro osoby ve finanční tísní
	Chybí jesle
	Nejsou využívány alternativní způsoby vzdělávání
	Podpora mezigenerační sounáležitosti
	Nedostatek rodinných center
	Chybí pracovní příležitosti pro osoby se změněnou pracovní schopností

	Matky po mateřské dovolené, komplikovaný návrat na trh práce, nejsou rozšířeny možnosti práce na zkrácené úvazky
	Chybějí některé vzdělávací programy (environmentální, etická výchova)
	Platforma pro partnerství (job club, podnikatelé, školství, nezaměstnaní, státní správa, sociální služby – komunitní centrum, pařeniště)
	Nedostatečná komunikace, neochota ke spolupráci jednotlivých poskytovatelů soc. služeb
	Výskyt osob ohrožených sociálním vyloučením
	Nižší míra vzdělanosti obyvatelstva na venkově
	Nedostatečné vzdělávání učitelů – reakce na nové věci
	Nedostatečná vybavenost školských zařízení v malých obcích
	Nedostatečná vybavenost školských zařízení pro praktickou výuku (dílny apod.)
	Nedostatek krizových lůžek pro matky s dětmi
	Vyšší poptávka než nabídka domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem, DPS
	Nedostatečné vybavení odborných pracovišť SOŠ a SOU

Příležitosti pro území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu	Ohrožení území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu
Možnost vícezdrojového financování investičních akcí	Uzavření místní nemocnice v rámci optimalizace sítě poskytovatelů zdravotní péče
Možnost využití externích zdrojů financování, dotací EU	Nedostatek finančních prostředků pro nestátní vzdělávací aktivity
Nastartování nových forem meziobecní spolupráce	Nedostatek finančních prostředků pro sociální služby
Využít vůli rodičů zapojit se do zlepšování vzdělávacího systému	Úbytek počtu dětí, vliv demografických změn
Vznik lesních školek a dalších nových forem předškolních zařízení	Nedostatek finančních prostředků na provoz škol
Vytvořit koordinovanou spolupráci organizací	Odliv žáků z venkovských škol do městských
Využít spolupráce s podnikatelskou sférou	Nepravidelná porodnost v území
Rozšíření nabídky zájmových činností, mimoškolních aktivit a celoživotního vzdělávání	Migrace za prací do jiných regionů
Lépe využít práci školních psychologů - řešení problémů přímo ve škole, zlepšování podmínek pro integraci a inkluzi žáků se speciálními potřebami	Stárnutí obyvatelstva a snižování počtu obyvatel v území
Obnova zařízení samoobslužné prádelny, kterou může využít veřejnost (starší lidé)	Rušení škol kvůli nedostatku financí na provoz
Využití znalostí z rodinné terapie do jiných modelů – např. škola	Rostoucí nezaměstnanost mladých lidí
Rozšíření dobrovolnických aktivit	Problémy získat vlastní zdroje pro spolufinancování projektů
Založení sociálního podniku	Odchod vzdělaných lidí v důsledku nedostatečné nabídky pracovních příležitostí
Vznik klubu ředitelů	
Rozšíření a vznik nových služeb pro matky samoživitelky	
Vznik a rozvoj komunitních škol	
Vznik svazkových škol	
Využití lokálního potenciálu přírodních zdrojů (dřevo, voda, energie), historického dědictví, lidského kapitálu	
Zavedení místní dopravy pro starší a potřebné (sociální taxi)	

2.2.6 KLÍČOVÁ OBLAST 6: KOORDINACE, SPOLUPRÁCE, INFORMOVANOST A PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ JAKO PRŮŘEZOVÁ OBLAST

Silné stránky území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu	Slabé stránky území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu
Existuje občanská angažovanost	Nedostatečná komunikační platforma mezi veřejnými institucemi obecně
Zkušenost ze společných projektů	Nízká míra využívání moderních komunikačních platforem a možností spolupráce organizací
Zájem lidí o veřejné dění	Neochota a neznalost využívání moderních metod komunitního rozvoje
Existence informačních zdrojů	Neznalost strategického plánování v organizacích
Existence MAS	Nedostatečná koordinace aktivit v území
Nárůst počtu neziskových organizací	Neziskové organizace nemají dostatečný poradenský servis
Chuť lidí vytvářet společné hodnoty	Špatná úroveň spolupráce a komunikace mezi některými skupinami národního hosp. (školství x podnikatelé; neziskovky x vedení obcí ...)
Existence příkladů dobrých praxí	Nízká úroveň manažerských a řídicích dovedností
Organizační zkušenosti a fungující know - how	
Výhodná poloha regionu, dostupnost, blízkost hranic SK, AT	

Příležitosti pro území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu	Ohrožení území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu
Vznik komunitního centra jako platformy vzdělávání a přenosu informací	Lenost, pohodlnost, nezájem obyvatel
Vznik centra služeb	Existence médií jako výplně volného času
MAS může zastřešovat a koordinovat přenos informací v území	Nepochopení potřeby systémové práce v oblasti řízení lidských zdrojů
Rozšířit nabídku vzdělávání lidských zdrojů v měkkých dovednostech	Aktivity řízené shora – nesoulad s názory veřejnosti
Profesionalizace v oblasti animace území a motivace místních obyvatel	Dojde ke komercializaci tradičních aktivit
Zvýšit angažovanost mladých lidí v politickém životě	Demografický vývoj, úbytek mladých rodin, vyliďňování malých obcí
Vytvořit stínové zastupitelstvo do 18 let	Definitivní rozpad venkovského unikátního stylu – žiju, pracuju a bavím se na venkově – v důsledku změny hodnot venkovské společnosti
Zakládat studentské parlamenty	Podcenění otázek venkova ve srovnání s problémy měst na vládní úrovni
Posílení regionální identity	Ztráta zájmu místních obyvatel podílet se na

	rozvoji svého území
Podpora nových nápadů	
Zaměřit se na profesionalizaci v řízení regionu	
Větší a koordinované zapojení žen a mladistvých	
Podpořit rozvoj občanské společnosti a strukturu efektivního partnerství mezi jednotlivými partnery	

Souhrnná SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Zlepšující se podmínky pro rozvoj vinařství, existence spolupráce vinařů	Úbytek drobných zemědělců, malovinařů, špatná image - atraktivita zemědělství, úbytek zaměstnanosti v zemědělství
Zlepšující se stav a péče o krajinu, lesnatost území	Nepropustná krajina, znečištěné vodní toky, půdní eroze, sucho
Zachování tradičního zemědělství	Nedostatečná environmentální osvěta, provádění pozemkových úprav
Bohatá historie, živé tradice, zajímavé turistické cíle, množství kulturních památek	Chybějící sběrné dvory, existence černých skládek
Existence volných prostor k podnikání	Vysoká míra nezaměstnanosti, málo pracovních příležitostí, odliv kvalifikované pracovní síly z území
Výhodná poloha regionu	Nízké příjmy obyvatel, malá kupní síla obyvatelstva
Četnost neziskových organizací, spolkového života, společenských akcí, kulturních akcí	Chybějící koordinace turistického ruchu, nedostatečná doplňková infrastruktura turistického ruchu, nedostatečná propagace regionu
Nízká kriminalita, větší pocit bezpečí	Nerovnoměrné rozmístění služeb v území
Existující komunikační platforma na úrovni obcí, existence spolupráce obcí	Nedostatečná infrastruktura pro bydlení
Zájem lidí o sport, volnočasové aktivity, komunitní život	Nízká míra koordinace společenských a kulturních akcí
Dobrá dostupnost základních zdravotnických služeb	Špatný stav místních komunikací, zastávek, nedostatek veřejných parkovacích ploch, chybí prvky zklidňování dopravy, zvyšování bezpečnosti obyvatel v dopravě
Dobrá dostupnost základních škol, existence malotřídek	Chybí veřejná místa pro setkávání
Existence protidrogové politiky v území (místní plán, akční plán protidrogové politiky...)	Ne vždy dostatečně zajištěna bezbariérovost veřejných budov,
Existence specializovaných soc. služeb (léčba závislostí, pomoc s duševním onemocněním...), dostupnost informací o nabízených soc. službách	Nedostatečné technické vybavení obecních úřadů (ICT, zázemí pro technické služby...)
Existence občanské angažovanosti, zájem občanů o veřejné dění	Nedostatečné materiální a technické zázemí pro sportovní, kulturní, spolkové a volnočasové aktivity

	Existence konkurence mezi sociálními organizacemi, koordinace aktivit
	Špatný stav památek a drobných sakrálních staveb
	Chybějící zázemí pro zimní sporty
	Nedostatečné finance na řešení venkovských témat, potřeb
	Chybějící typy soc. služeb (terapeutické dílny, péče do domu, chráněná pracoviště...)
	Malá kapacita předškolních zařízení, nedostatečná vybavenost škol v malých obcích, špatný stav budov.
	Chybí další vzdělávání a platforma pro sdílení zkušeností ve školství a sociální oblasti
	Nedostatek psychiatrů, psychologů, psychoterapeutů
	Nízká míra využívání komunikačních platform a spolupráce organizací v území
	Nízká míra využívání metod komunitního rozvoje
Příležitosti	Hrozby
Využít všech funkcí krajiny, budování protipovodňových a protierozních prvků v krajině	Změna politiky státu, projevení důsledků složité a často měnící se legislativy
Vytvoření podmínek pro rozvoj tradičního zemědělství, regionálních výrobků, samozásobitelství, rozvoj regionální produkce	Změny klimatických podmínek, projevy neřešených problémů v krajině
Diverzifikace činností zemědělců, vinařů směrem k agro a venkovské turistice	Vznik zemědělských monopolů, sílící konkurence
Vyžití EU fondů a vícezdrojového financování	Nezájem spotřebitelů o místní výrobky z důvodu levných dovozů,
Podpora a rozšiřování zemědělských provozů, podnikání s důrazem na využití brownfields	Odliv kvalifikované pracovní síly, demografické změny
Zajistit transfer znalostí mezi zemědělci, spotřebiteli, rozšířit oblasti poradenství a osvěty	Nezájem o stav přírody a krajiny, zpomalení přenosu inovací do praxe,
Rozvoj služeb v návaznosti na růst počtu turistů, využití potenciál cestovního ruchu	Nezájem obyvatel pracovat v zemědělství
Možnost využít nových forem spolupráce v území (PPP, meziobecní...)	Pokles zájmu o tuto turistickou lokalitu
Využívání informací specializovaných organizací k rozvoji území	Snadná dostupnost návykových látek
Nové formy podnikání - sociální podnikání atd.	Nárůst administrativních nároků při poskytování podpor
Najít cesty k využívání opuštěných průmyslových a zemědělských objektů	Udržení tradic mezi dalšími generacemi
Profesionalizace řízení regionu (centrum služeb...)	Nespolupráce oorganizací v rozvoji území
Výchova nových generací a leaderů mládeže	Optimalizace sítě poskytovatelů zdravotní péče - redukce zdravotnických zařízení
Rozvoj dobrovolnických aktivit, podmínky pro dobrovolnictví	Odliv žáků z venkovských škol do městských

Využít aktivity rodičů ve zlepšování vzdělávacího systému	Rušení škol kvůli nedostatku financí
Vznik nových forem předškolních zařízení (lesní školky, dětské skupiny...)	Problémy získání prostředků na spolufinancování projektů
Rozšířit spolupráci školství s podnikatelským sektorem	Existence médií jako výplně volného času
Rozšíření nabídky zájmových činností, mimoškolních aktivit a vzdělávání	Aktivity řízené shora - nesoulad s názory veřejnosti
Využít potenciálu přírodních zdrojů, historického dědictví a lidského kapitálu	Komercializace tradičních aktivit v území, rozpad venkovského stylu života
Vznik komunitních center jako platformy vzdělávání a přenosu informací	Ztráta zájmu obyvatel podílet se na rozvoji území

2.3 ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB KYJOVSKÉHO SLOVÁCKA

Následující text zahrnuje nejnaléhavější problémy a z nich plynoucí potřeby území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, které vyplynuly z komplexní analýzy území, ze schůzek pracovních skupin, z komunitního projednávání strategických cílů, z projektových záměrů a z osobních průzkumů pracovního týmu MAS. Struktura odpovídá řazení témat v SCLLD. Tabulkovou podobu analýzy problémů naleznete v příloze.

V oblasti **Zemědělství vč. vinařství, příroda a krajina, životní prostředí** analýza prokázala velké množství problémů, týkajících se stavu krajiny i nedostatečného využití všech jejich funkcí. Existuje zde velké množství ekologických rizik a problémových míst v krajině, jejichž nejčastějším společným jmenovatelem je nevhodné využívání krajiny, především zemědělským hospodařením. Životní prostředí na tyto přístupy reaguje snížením stability a omezením ekosystémových služeb, snižuje se například velmi silně hodnota půd a kvalita vod.

Stav krajiny je proto považován za jeden z nejzávažnějších problémů. K řešení by přispěla realizace KoPÚ. Obce regionu Kyjovské Slovácko však nejsou dostatečně zapojeni do realizace komplexních pozemkových úprav a projevuje se zde také neochota řešit negativní dopady velkoplošného intenzivního zemědělského hospodaření. Patrné je i celkové nízké povědomí o životním prostředí. Nemalým problémem je přetrvávající dopad zániku drobného hospodaření a samozásobitelů na vesnici. Nedostatečná je i podpora místních výrobců a pěstitelů a zcela chybí např. prodej ze dvora či podpora regionálních výrobků stejně jako motivace k pěstování tradičních plodin.

Zemědělská produkce zaznamenává dlouhodobě dynamické snižování a v poslední době se začíná projevovat tato skutečnost poptávkou po obnovení některých zemědělských činností, např. živočišné výroby.

Místní specializací v zemědělství je vinohradnictví, které je naopak na vzestupu a jeho rozvoj je spatřován i v souvislosti s narůstajícím trendem vinařské turistiky.

Z toho vyplývá potřeba zaměřit se na rozvoj zpracovatelských kapacit malých a středních vinařů a zemědělců s cílem zvýšení kvality potravinářských produktů a na zavedení výroby krajských specialit, podporu jejich marketingu a přímého prodeje „Ze dvora“. Tomu napomůže vytvoření servisních informačních a poradenských systémů pro marketing a odbyt v agroturistice a na trhu se zemědělskými produkty a službami v regionu.

Podnikání nezemědělské povahy – průmysl a výroba, služby, obchod, cestovní ruch, zaměstnanost

Region se přibližuje počtem nezaměstnaných lidí k regionům s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v oblasti strukturálně postižených regionů. Obecně je nabídka pracovních míst nedostatečná, zcela chybí nabídka pracovních míst pro absolventy nebo částečné úvazky pro matky s dětmi. Faktorem, který rovněž ovlivňuje kvalitu života, jsou i nízké mzdy.

Ekonomika regionu je stále silně poznamenána změnou struktury zemědělských podniků a nízkým zastoupením průmyslu a dosud nerozvinutou terciální sférou.

V regionu je několik větších průmyslových podniků, hospodářskou strukturu však významně doplňují malé firmy. Pro drobné podnikání chybí často odvaha a ze strany obcí nejsou vytvořeny dostatečné podmínky.

Příležitostí pro region je podpora nových forem podnikání, např. sociální podniky, a také obnova původních tradičních řemesel a služeb, které mají v regionu svoji tradici a postupně mizí. Místní ekonomiku by mohl výrazně posílit i cestovní ruch, jehož potenciál není zdaleka využit. Předpokladem pro jeho rozvoj je existence řady kulturních památek, místních kulturních a folklorních tradic, které se zde uchovaly v míře neobvykle vyšší než ve většině jiných oblastí ČR. Výhodou je i blízkost rakouských a slovenských hranic.

V regionu však neexistuje ucelená nabídka cílů pro turisty a není zde ani dostatečně vybudována infrastruktura pro cestovní ruch. Rovněž tak služby neodpovídají současným trendům.

Je proto zapotřebí rozšíření a zkvalitnění turistických služeb charakteru ubytování, stravování, sportovních aktivit a servisních služeb včetně zlepšování podmínek pro stanovení standardů kvality a certifikační známky pro poskytování služeb v turistice. S tím souvisí i vytváření nových turistických cílů a produktů využívajících nabídku v regionu (turistické stezky a trasy) a budování sítě cyklotras a cyklostezek. Tvorba turistických informačních systémů od úrovně terénního značení až po internetovou prezentaci a zastupování regionu a jednotlivých partnerů projektu na veletrzích cestovního ruchu. Vytváření turistických informačních center a jejich účelné spojování s marketingovým servisem pro výrobce a poskytovatele služeb. Dále marketing turistických produktů, rozšiřování nabídky pro touroperátory a začleňování místních poskytovatelů služeb.

V oblasti **Řízení a rozvoj obcí, bydlení, bezpečnost, infrastruktura vč. dopravy, výstavba, urbanismus, veřejná prostranství** se jeví jako jeden z hlavních cílů zamezit dalšímu odlivu mladých lidí a vytvářet dobré podmínky pro jejich život. Základním problémem je demografický vývoj území - odliv obyvatel z regionu a stárnutí populace.

Pro řešení těchto problémů bude zapotřebí hledat nové přístupy, opatření a zároveň bude nutné zaměřit se i na další skupiny místních obyvatel i nově příchozí. S tím souvisí i potřeba nové výstavby, modernizace a dobudování základní veřejné infrastruktury (kanalizační sítě, čistírny odpadních vod, veřejné osvětlení atd.) a občanské vybavenosti včetně venkovního prostředí – veřejných ploch, prostranství a krajiny, ale také zlepšování přenosu informací od obcí směrem k veřejnosti. Důležitá je i podpora sítě služeb zdravotních, sociálních, vzdělávacích a dopravní obslužnost.

Přetrvávajícím problémem je i malý zájem obcí o řešení problematiky odpadů v důsledku zavedeného funkčního systému a nízkého povědomí místních obyvatel o možnostech

odpadového hospodářství. I zde je potřeba využít všech možností ke zlepšení této situace větší osvětou, moderními prostředky a lepší komunikací.

Nedostatečné ze strany obcí jsou i podmínky pro malé, střední podnikání a rozvoj podnikatelských záměrů. Nedostatečně vybavené nebo neexistující průmyslové zóny, chátrající nevyužité objekty (tzv. venkovské brownfields) a nedořešená infrastruktura omezují podnikání a neodpovídají zodpovědnosti obcí v této oblasti. Je tedy potřeba zajistit příznivé podmínky pro podnikání a jeho další rozvoj (průmyslové zóny, podnikatelské inkubátory, dotační poradenství, atd.).

Problémy obcí se ovšem liší z pohledu velikostní struktury obcí. U srovnatelných velikostních skupin obcí se hlavní problémy opakují. Větší obce mají problémy spíše v dopravní oblasti (správa obecních komunikací, úpravy veřejných prostranství včetně prostor pro setkávání, parkovací místa, chodníky, prvky zklidňování dopravy a zvyšování bezpečnosti). Menší obce mají logicky větší problémy s možnostmi nakupování, stravovacích a ubytovacích kapacit, tématem je také dostupnost a kapacita mateřských škol. Společným problémem zůstává na mnoha místech nevyřešená situace s odpadními vodami a kanalizací. Tématem je též zateplování a bezbariérovost veřejných budov. Preferovanou oblastí je také rozvoj obcí spočívající v nových plochách pro bydlení, rekonstrukci osvětlení, jiných sítí, apod. Naopak na okraji zájmu je zlepšování služeb veřejné správy, využívání informačních technologií, stejně jako využívání obnovitelných zdrojů energie. Z pohledu rozvoje venkovské turistiky je také nutné se zaměřit na obnovu a opravy kulturních nemovitých památek v obcích, sklepní architektury, sakrálních staveb a drobné architektury v krajině, jako významného prvku kulturního dědictví a estetických hodnot krajiny a vesnice. Za účelem zvyšování bezpečnosti je potřeba zmodernizovat materiálně technické vybavení a zázemí některých jednotek SDH.

K lepší orientaci ve spleti problémových okruhů a priorit je potřeba posílit poradenskou činnost pro obce, mikroregiony a podnikatele při zpracovávání rozvojových a podnikatelských projektů a zvyšovat zodpovědnost obcí za ekonomiku současného systému a jeho zefektivnění.

Školství, vzdělávání, sociální péče a zdravotnictví

V regionu je patrná nepříznivá vzdělanostní skladba, kdy největší je skupina lidí se základním vzděláním a se vzděláním bez maturity, procento vysokoškolsky vzdělaných lidí je velmi nízké.

Jako relativně dobře fungující je vnímáno základní školství, zde se ovšem projevuje nedostatek v obsazenosti škol, stavu školních budov, a nedostatku finančních prostředků do školství vůbec. Nedostatečná je místy i kapacita předškolních zařízení.

Celkově se projevuje nízká míra komunikace a koordinace při řešení problémů v oblasti hospodaření školních zařízení. Chybí zde společná platforma pro sdílení informací, námětů pro zlepšení ekonomické situace škol a nedostatečná je spolupráce obcí s cílem zachování škol a udržitelnosti mateřských škol. Je proto potřeba hledat nové možnosti, jak udržet

venkovské školy funkční, dívat se po nových trendech (např. zřizování svazkových škol) a zaměřit pozornost také na alternativní směry výuky a rozvoj celoživotního vzdělávání. Potřebné je rovněž zlepšování spolupráce mezi rodiči a vzdělávací institucí. Nutné je i vytváření podmínek pro průběžné vzdělávání všech účastníků vzdělávacího procesu (pedagogů, ale i rodičů, seniorů a dalších zájemců včetně zastupitelů obcí) a zlepšovat jejich dostupnost např. přibližováním nabídek vzdělávání do regionu. Důležitou roli ve vzdělávacím procesu mohou hrát i dobrovolné a zájmové skupiny (např. zapojování seniorů do čtení dětem, předávání zkušeností, praktická výchova, apod.).

Existující vzdělávací nebo volnočasové instituce se potýkají s nedostatečným vybavením a zastaralým zařízením. Vzniká tak potřeba řešit nejen úroveň zařízení a vybavení vzdělávacích institucí.

Ve školách také chybí školní psycholog a dostatečně vhodné podmínky pro integraci a inkluzi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do základních škol.

Problémem je i nepropojenost školství s podnikatelskou sférou. Zde se jeví potřeba efektivně propojit výuku s praxí skrze podporu spolupráce škol a jiných organizací.

Rovněž by bylo prospěšné přispět ke zvýšení kvality a obohacení výuky na školách prostřednictvím podpory preventivních, sportovních, kulturních a mezinárodních aktivit škol, dále podpory spolupráce vzdělávacích institucí, vědy a badatelské činnosti a podpory zvyšování kompetencí pedagogů.

Další problémová oblast souvisí s tím, že se venkov stává stále více domovem zejména pro starší obyvatele. Venkov stárne a tím narůstá význam sociálních a sociálně zdravotních i sociálně psychiatrických služeb. Kapacita pobytových domů pro seniory a služeb pro seniory je nedostatečná. Rovněž jejich kvalita často přispívá ke snížené důstojnosti a kvalitě života seniorů, zpřetrhání přirozených vazeb s okolím, zejména rodinou. Programy, které jsou seniorům nabízeny, neodpovídají jejich zájmům. Řešením je podpora ekonomicky aktivní rodiny, která by se o svého seniora starala v domácím prostředí. Pro toto řešení však chybí zařízení/služba, která by zajistila péči o seniora v době, kdy jsou rodinní příslušníci v zaměstnání.

Pro tuto skupinu je kvalita života dána dostupností veřejných služeb, jako je zdravotnictví, kultura apod. V území je poměrně hustá síť sociálních služeb, které plní základní funkce, tedy pečovatelské a ošetřovatelské služby. Naopak zde chybí řada dalších služeb, jejichž potřebnost v posledních letech narůstá. Jsou jimi různé sociální a sociálně psychiatrické služby, služby pro bezdomovce a osoby závislé a zdravotně postižené. Území postrádá také službu sanace rodiny, školního psychologa, psychiatra pro děti i dospělé, nedostatek je i nízkoprahových zařízení pro děti a mládež a denních stacionářů. Stále více roste poptávka po chráněném bydlení a stejně tak po sociálních bytech a dostupném bydlení. V regionu chybí dostatečná provázanost, kvalitní systém informování a propagace sociálních služeb a zdravotnické péče.

Převážná část sociálních služeb je orientována spíše do centra regionu města Kyjov, případně větších měst, ale v malých obcích většinou chybí.

Je potřeba rozšířit, doplnit a zefektivnit sociální a sociálně psychiatrické služby a zajistit podporu všem ohroženým a vyloučeným skupinám, seniorům i osobám se zdravotním postižením kvalitní život prostřednictvím rozvoje dostupných sociálních služeb, domácí péče i prevence sociálního vyloučení.

Zlepšit postavení na trhu práce osob se zdravotním postižením, osob ohrožených sociálním vyloučením a osob znevýhodněných na trhu práce zejména prostřednictvím rozvoje nástrojů umožňujících sladit rodinný a pracovní život.

Postupem let se čím dál tím větším problémem stává i neustále rostoucí kriminalita související s výrobou, distribucí a užíváním návykových látek.

Je proto potřeba působit preventivně proti sociálnímu vyloučení rodin a proti sociálně patologickým jevům prostřednictvím rozvíjení rodičovských kompetencí a poskytování služeb cílených na podporu rodiny a jejích členů.

Aktivity volného času, společenský život, kultura, sport, rekreace

Na území MAS je patrná špatná koordinace a plánování aktivit a nedostatečná je materiální a finanční podpora spolků a neformálních sdružení stejně tak jako jejich propagace. Chybí také možnosti vzdělávání členů neziskových organizací a budování kapacit (zapojování mládeže, obnova členské základny) a péče o lidské zdroje v tomto sektoru vůbec.

Největším problémem jsou ovšem nedostatečné či nevyhovující prostory a technická zázemí pro jejich činnosti (vybavení kluboven, sportovišť). Je proto zapotřebí podpořit spolkovou činnost a zamezit ztrátě zájmu o občanské aktivity a upřednostňování pasivních forem kultury a vlivu médií. Cílem tohoto opatření je posilovat spolupráci organizací a identitu regionu a nalézat inovativní formy zapojení mladých lidí a uplatnění jejich talentů.

Je potřeba dovybavit a budovat nová sportoviště a rozvíjet nové sporty, rozšířit funkci knihoven a škol na komunitní centra a centra rozvoje. Zlepšit koordinaci aktivit a hledat nové formy spolupráce. Vychovávat generace nových leaderů mládeže a podporovat inovativní centra jako příležitosti pro rozvoj mozků.

Koordinace, spolupráce, informovanost a práce s veřejností jako průřezová oblast

Tato průřezová oblast zahrnuje problémy a potřeby napříč všemi oblastmi rozvoje strategie.

Obecně lze konstatovat, že v regionu je nedostatečná komunikace napříč sektory i uvnitř jednotlivých organizací, institucí a zájmových skupin. To vede k neefektivnímu řešení problémů a ztrátě integrovaných postupů a následných synergických efektů jednotlivých operací.

Potřebou této oblasti je tedy zlepšit komunikaci na všech úrovních a docílit těchto efektů:

- posílení identity místních obyvatel a vědomí o kulturních a historických hodnotách
- rozšíření využití moderních forem komunitního plánování,
- budování partnerských vztahů mezi subjekty veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru
- zvýšení spoluúčasti občanů na místní demokracii a rozhodování o prioritách rozvoji obcí a regionů
- zlepšení informovanosti
- rozšíření nabídky náplně volného času veřejnosti (dětmi, mládeží, dospělým, seniorům)
- rozvoji lidských zdrojů spolků, neformálních sdružení a dalších organizací
- rozvoji místních tradic a s nimi spojených kulturních akcí na vesnicích, jejich propagaci a propojení s nabídkou turistických produktů
- vytvoření kalendáře typických krajevých folklorních a kulturních akcí
- rozšíření spolkové činnosti a občanských iniciativ
- rozšíření poradenství pro obce, mikroregiony a podnikatele při zpracovávání rozvojových a podnikatelských projektů
- uplatňování participativních metod plánování (zapojení veřejnosti) při tvorbě vize komunity a v procesu komunitního plánování
- zlepšení image, propagace a mediální prezentace regionu, obcí a jednotlivých poskytovatelů služeb
- rozšíření poradenství a osvěty zaměřené na rozvoj turistiky
- dodržování zásad trvalé udržitelnosti a využívání ekologicky šetrných technologií v sektoru turistických a veřejných služeb
- rozvoj sponzorství
- rozvoj dobrovolnictví
- rozšiřování informačních brožur pro veřejnost, medializace problémů
- rozvíjení rodičovských kompetencí a aktivizace rodičů a prarodičů k zapojení do vzdělávacího procesu a spolupráce se vzdělávacími institucemi
- zlepšení prevence proti sociálně patologickým jevům prostřednictvím vytvoření dostatečné nabídky dostupných volnočasových aktivit pro všechny generace
- umožnění seniorům aktivně a smysluplně trávit čas prostřednictvím podpory nabídky
- vzdělávacích a volnočasových aktivit včetně podpory zapojení seniorů do projektů a aktivit cílených na nejmladší generaci

- zlepšení duševního zdraví obyvatel
- zvýšení kompetence, konkurenceschopnosti na trhu práce a občanské angažovanosti obyvatel prostřednictvím vytvoření nabídky vzdělávacích aktivit (zájmových, profesních i osvětových)
- zvýšení odpovědnosti za ŽP
- zlepšení vzájemné komunikace a nových způsobů spolupráce v území

Financovatelnost potřeb z ESI fondů

Problémy	Potřeby	IROP	PRV	OPZ
Nedostatečné vybavení a technicky nevyhovující prostředí míst pro setkávání občanů (komunitní centra, kulturní domy atd.); v některých obcích chybí i veřejná místa pro setkávání ve venkovních prostorách obce (návsí, parky, relaxační zóny)	Budování komunitních center; rekonstrukce budov sloužících pro komunitní účely; vybavení komunitních prostor; budování venkovních míst pro setkávání	x		x
V území žijí osoby ohrožené soc. vyloučením - zejména nízkopříjmové rodiny, závislí lidé, bezdomovci, a mládež ohrožená soc. patologickými jevy; Osoby ohrožené soc. vyloučením se koncentrují převážně do katastrálního území města Kyjova	Inkluze osob ohrožených sociálním vyloučením; prevence; osvěta	x		x
Místní, časové a finanční možnosti terénních sociálních služeb nejsou v souladu s potřebami jejich uživatelů	Zvyšování kapacit terénních sociálních služeb; soulad místních, časových a finančních možností s potřebami uživatelů	x		x
Chybí sociální terapeutické dílny, chráněné dílny, není dostatečná paliativní péče, chybí podporované zaměstnání duševně nemocných, chybí podpora nízkoprahových center	Podpora rozvoje sociálně terapeutických dílen, chráněných dílen, paliativní péče; Podpora zaměstnávání duševně nemocných, výstavba, rekonstrukce a vybavení pro nízkoprahová centra	x		x
Chybí sociální rehabilitace pro duševně nemocné (Ambulantní a Terénní forma)	Podpora všech forem sociální rehabilitace pro duševně nemocné; podpora prevence; informovanost a osvěta	x		x

Špatný technický stav školských budov a nedostatek finančních prostředků na zajištění provozu některých škol	Rekonstrukce, opravy školských budov; zajištění dofinancování financování provozu; propagace škol – hledání sponzorů	x		
Nepropustnost krajiny pro místní obyvatele	Zvýšit počet polních a lesních cest v území s prvky poskytující zázemí pro trávení volného času obyvatel v krajině	x	x	
Růst počtu dětí v MŠ - z toho vyplývající nedostatečné kapacity MŠ, neodpovídající materiálové a technické vybavení MŠ, potřeba úprav zahrad MŠ	Zajištění dostatečných kapacit MŠ, materiální a technické vybavení MŠ, úpravy zahrad vzhledem ke zvyšování kapacit; vzdělávání a rozvoji dětí	x		
Nesoulad nárůstu zájmu občanů o školské volnočasové aktivity, celoživotní vzdělávání a alternativní způsoby vzdělávání s finančními a personálními možnostmi školských zařízení tyto aktivity realizovat	Podpora volnočasových aktivit; celoživotního vzdělávání; informovanost o možnostech volnočasového vyžití a vzdělávání; rozvoj alternativních způsobů vzdělávání, podpora nadaných dětí	x		
Chybějí aktivity pro nadměrně nadané děti	Podpora talentů – kroužky, akce, workshopy, informace o možnostech rozvoje; vybavení prostor pro setkávání nadměrně nadaných dětí	x		
Chybějící mezigenereční aktivity	Podpora a rozvoj mezigenerečních aktivit	x		
Zdravotní a sociální instituce (léčebně preventivní a krizová intervence, rehabilitace, sociální integrace, psychiatrické a adiktologická a psychoterapeutická péče) nejsou dostatečně vybavené	Podpora a rozvoj zdravotních a sociálních institucí; vybavení zdravotních a sociálních institucí	x		
Nedostatečná vybavenost školských zařízení pro praktickou výuku (dílny, odborné pracoviště apod.); nedostatečné vybavení teoretické výuky odborných předmětů	Vybavení školských zařízení pro potřeby praktické výuky a vybavení teoretické výuky odborných předmětů	x		
Nedostatek cyklostezek a jejich propojení, chybějící doplňková infrastruktura cyklostezek (lavičky a občerstvení ...), bezpečnost cyklotras (kvalita povrchu, vedení po	Výstavba cyklostezek a propojení stávajících cyklostezek v území; doplnění cyklostezek doplňkovou infrastrukturou	x		

komunikacích a nezpevněných cestách)				
Většina obyvatel využívá k cestování individuální automobilovou dopravu	Zvýšení motivace k využívání veřejné hromadné dopravy	x		
Zastávky hromadné dopravy obsahují často jen základní vybavení nebo jsou poničené v důsledku vandalizmu	Výstavby, opravy a dovybavení zastávek veřejné dopravy	x		
Chodníky pro pěší nejsou ve všech obcích v optimálním stavu	Rekonstrukce chodníků a tvorba pěších zón v obcích	x		
Chybí prvky zklidňování dopravy a zvýšení bezpečnosti včetně přechodů pro chodce	Implementace prvků zklidňování dopravy v nebezpečných úsecích a úsecích častých dopravních nehod; implementace prvků zvyšování bezpečnosti včetně přechodů pro chodce	x		
Velké množství kulturních a historických památek, které je potřeba udržovat; špatný stav památek a drobných sakrálních staveb v území	Rekonstrukce, opravy a údržba památek; osvěta o kulturním dědictví v území;	x		
Klesá počet obyvatel v produktivním věku; výrazně roste Index ekonomického zatížení	Zabývat se oblastmi týkající se rodinné politiky;			x
V území žije velké množství neúplných rodin	Podpora neúplných rodin; odhalení příčin rozvodovosti; manželské poradny – informovanost, prevence			x
V území chybí instituce typu Jesle, bytové mateřské školy	Podpora odlehčovacích institucí pro matky typu Jesle, bytové mateřské školky; vybavení těchto institucí; propagace, informovanost o dostupnosti mezi veřejností			x

Rozrůstá se skupina lidí užívající návykové látky a s tím související kriminalita v území	Zajistit prevenci v této oblasti, a to nejen v primární, ale také v sekundární úrovni (rizikové skupiny obyvatel) a zejména v terciární prevenci (např. sběr použitého injekčního materiálu)			x
V posledních letech roste počet osob bez domova i mezi mladší generací občanů	Zajištění prevence proti bezdomovectví - kurzy finanční gramotnosti; sociální poradenství; informovanost ve školských zařízeních; podpora sociálního bydlení; podpora terénních služeb			x
Chybí aktivizační služby pro seniory i sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Podpora rozvoje aktivizačních služeb pro seniory a sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi			x
Chybí zde vhodné prostory a celková koncepce pro práci s rodinami v jejím širším pojetí od práce s dětmi až po prarodiče; v území se nachází málo rodinných center;	Vybudování prostor a tvorba koncepce pro práci s rodinami; zakládání rodinných a komunitních center; zajištění vybavení prostor pro práci s rodinami			x
Malá finanční gramotnost cílových skupin sociálních služeb	Zvýšení finanční gramotnosti cílových skupin sociálních služeb			x
Chybí podpora aktivit stimulujících veřejnou diskusi o palčivých problémech v regionu, místě	Podpora aktivit stimulujících veřejnou diskusi o palčivých problémech v regionu			x
Se změnou vzdělanostní struktury a struktury trhu práce dochází k problému návaznosti vzdělání na poptávku na trhu práce (chybí návaznost školství na poptávku podnikatelského sektoru - vzniká nevhodná struktura pracovní síly); chybí učňovský odborný dorost, malé propojení učňovského školství s podnikatelskou sférou; neexistuje dlouhodobá koncepce spolupráce mezi školami, zástupci obcí a podnikatelským sektorem	Zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a soulad kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce; vytvořit koncepci spolupráce mezi školami, obcemi a podnikatelským sektorem			x

Struktura a uplatnění na trhu práce nejsou nakloněny k situaci matek samoživitelek s dětmi (chybí zkrácené úvazky, klouzavá pracovní doba, částečná možnost home office...)	Podpora přístupu k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání prostřednictvím místních iniciativ na podporu zaměstnanosti, podpory mobility pracovníků a podpory částečných úvazků			x
Roste nezaměstnanost mladých lidí, vedoucí k sociálním problémům, zcela chybí pracovní uplatnění pro osoby se změnou pracovních schopností	Podpora praxí, zlepšení komunikace mezi aktéry na trhu práce, podpora tvorby míst pro osoby se změnou pracovních schopností, zvýšit informovanost o možnostech veřejných zakázek;			x
Z trestné činnosti jsou výrazně problematickou oblastí v území hlavně činnosti spojené s výrobou, držením a distribucí drog	Plán protidrogové politiky, prevence, terénní služby, monitoring drogové problematiky, besedy, přednášky pro žáky i pedagogy škol, aktivní policie			x
Málo služeb orientujících se na tradiční řemesla, dochází k úbytku tradičních služeb v území	Podpora služeb orientujících se na tradiční řemesla, propagace a zviditelnění tradičních služeb a řemesel; informovanost žáků škol o možném uplatnění v oblasti tradičních řemesel		x	
Velké množství tzv. brownfields v území, které nejsou často ani registrovány v národní databázi	Registrace nevyužívaných budov, objektů a areálů do Národní databáze brownfields, osvěta mezi vlastníky nemovitostí a pozemků		x	
Nízký stupeň zpracování místních produktů, chybějí zpracovatelské kapacity na produkty malého a středního podnikání; nízký podíl regionální, především zemědělské produkce	Zajistit odbytová místa pro místní produkty (lokální trhy); zajištění propagace a stálosti kvality		x	
Ne úplně uspokojivá je situace se stravovacími a ubytovacími kapacitami tak, aby odpovídaly poptávce různé klientely (např. nedostatek ubytovacích kapacit typu bed and breakfast)	Optimalizace stravovacích a ubytovacích kapacit s ohledem na poptávku a atraktivitu turistického ruchu v území		x	
Omezená prostupnost krajiny v důsledku velkoplošného obhospodařování zemědělských pozemků spojeného se zrušením původních polních cest, neudržované cesty v krajině	Obnova původních polních cest, remízků, informovanost o možnostech zrychlených krajinných úprav, zlepšení komunikace mezi zemědělci a zástupci obcí,		x	

Velká část zemědělsky intenzivně obhospodařovaných ploch je ohrožena působením erozních činitelů (vodní a větrné eroze) a v území není dostatek existujících funkčních větrných bariér.	Zajistit povodňovou a protierozní ochranu intravilánu a volní krajiny, podpořit preventivní protipovodňová a protierozní opatření		x	
Území vykazuje zpomalený oběh podzemní vody v důsledku existence nadložních jílu	Zrychlit oběh podzemních vod krajinnými úpravami;		x	
Z hlediska inženýrské geologie je rizikovým faktorem výskyt svahových pohybů (aktivní sesuvy a potenciální sesuvná území)	Vytvořit přírodní bariéry zamezující svahovým pohybům; informovanost o možnostech rychlých krajinných úprav; podpora prevence před svahovými sesuvy;		x	
V území dochází k poklesu plošného zastoupení trvalých travních porostů, nachází se zde i nižší podíl lesních porostů ve srovnání s republikovým průměrem	Zvýšení podílu travních porostů v území; podpora zalesňování / zakládání lesů včetně nákladů na založení		x	
Část území tvoří lokality narušené těžbou nerostných surovin	Rekultivace krajiny narušené těžbou, informovanost a osvěta o možnostech jejího využití,		x	
Značná část základních skladebných prvků ÚSES v území je zcela nefunkčních nebo jen částečně funkčních	Rekultivace biocenter, biokoridorů a interakčních prvků a dalších prvků ÚSES v území		x	
Obyvatelstvo v území je nedostatečně environmentálně vzdělávané	Environmentální vzdělávání a osvěta obyvatelstva		x	
Úbytek nebo stagnace drobných zemědělců a malovinařů	Podpora drobného zemědělství, malovinařství; zjednodušení legislativy; poradenský servis; informovanost a osvěta o možnostech; zlepšení marketingu a propagace; zajištění místních odběratelských řetězců		x	
Ekologické zemědělství zatím nenaplnuje svůj potenciál v poskytování veřejných statků, v sociální oblasti, v ekonomické životaschopnosti, rozvoji trhu atd.	Větší osvěta o možnostech ekologického zemědělství, zajištění odbytu, informovanost o produktech směrem k veřejnosti		x	

Území patří mezi nejsušší oblasti v ČR	Zajistit dostatek vody v území pro období sucha, krajinářská opatření vedoucí k zadržení vody v území		x	
Rychlost úbytku orné půdy v návaznosti na dlouhodobou udržitelnost soběstačnosti regionu v potravinové produkci	Zabránit úbytku orné půdy – osvěta, informovanost; další druhy podpory pro drobné zemědělce		x	
V území se vyskytuje nedostatečné povědomí v oblasti ekologie	Zvýšit vzdělanost obyvatelstva v oblasti ekologie – osvěta, informovanost, semináře, poradny		x	
V okolí obcí chybí rybníky, původní vodních nádrže - zdroj vody, rekreace	Obnova původních a výstavba nových zdrojů užitkové vody v okolí obcí (rybníky, jezírka, mokřady);		x	
Nedostatečná intenzita provádění pozemkových úprav	Motivace k provádění KoPů, osvěta, informovanost		x	
Chybí technické vybavení pro údržbu veřejných prostranství a zelených ploch, lesů, technické zázemí pro technické služby	Dovybavení technických služeb potřebným technickým vybavením, opravy, rekonstrukce, dostavby zázemí pro technické služby, garáže pro vozidla technických služeb		x	
Nízká míra pracovních příležitostí, odliv kvalifikované pracovní síly za lepšími možnostmi zaměstnání mimo region	Podpora podnikání, zejména usnadnění hospodářského využívání nových myšlenek a podporou zakládání nových podniků, mimo jiné prostřednictvím podnikatelských inkubátorů.		x	

Metadata konvertovaného dokumentu v systému MS2014+

Identifikátor : 621330
Alternativní identifikátor : OH1HCXERYKEMG7L1ETEO9A
Revize : 1
Jméno souboru : analytická část 30.8.2016 - po vypořádání připomínek.pdf
Typ souboru : application/pdf
Velikost : 7580323
Otisk : rnGhd1fZeC2FnRQu8WzyNgyNu2OdLhF5sOWli4Fx0i7mUdCz4rv2/bQBSn1r9ZuAdLMkC5hIhoHWy13FQkCsug==

Dokument je opatřen následujícími podpisy :

Datum podpisu : 8. 9. 2016 11:27:59

Použitý certifikát

Vystavitel : CN=PostSignum Qualified CA 2, O="Česká pošta, s.p. [IČ 47114983]", C=CZ
Subjekt : SERIALNUMBER=P519891, CN=Anna Čarková, OU=1, O="Kyjovské Slovácko v pohybu, z. s. [IČ 26659778]", C=CZ
Platnost od : 27. 11. 2015 10:53:02
Platnost do : 26. 11. 2016 10:53:02
Sériové č. : 1CEC54
Krypt. otisk : AD65A952FD65C5D478FAAC9FAFF39430FC47B7F5

Všechny uvedené podpisy jsou v okamžiku konverze k datu 7. 7. 2017 10:52:40 platné.